

การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) :
กรณีศึกษาโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย

นางภาวิณี บุญทา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษา

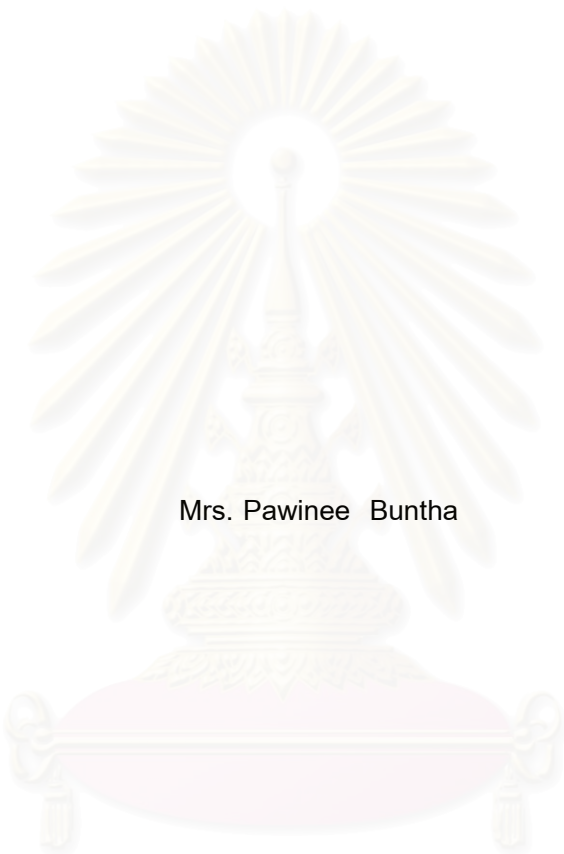
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2545

ISBN 974-17-2359-8

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF CURRICULUM DEVELOPMENT OF SECOND FOREIGN LANGUAGE
(CHINESE) : A CASE STUDY OF TRIMITVITTAYALAI SCHOOL

Mrs. Pawinee Buntha

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Supervision and Curriculum Development

Department of Education Administration

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2002

ISBN 974-17-2359-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) :
กรณีศึกษาโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย
เสนอโดย นางภาวิณี บุญทา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไพฑูรย์ สินลารัตน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เณรยอด)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาวณี บุญทา : การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) : กรณีศึกษา
โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย (A STUDY OF CURRICULUM DEVELOPMENT OF SECOND
FOREIGN LANGUAGE (CHINESE) : A CASE STUDY OF TRIMITVITTAYALAI SCHOOL)
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา , 198 หน้า ISBN 974-17-2359-8

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) :
กรณีศึกษาโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย ประชากรคือ ศึกษานิเทศก์และผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้
สอน และบุคลากรในท้องถิ่น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง แบบสังเกต
การสอนในชั้นเรียนและแบบศึกษาเอกสาร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

การจัดทำหลักสูตร โรงเรียนมีการจัดตั้งโครงการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน โดยมอบให้
ครูผู้สอนเป็นผู้จัดทำหลักสูตร มีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน กำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรเน้นการเรียน
ภาษาเพื่อการสื่อสารและการประกอบวิชาชีพ กำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรม จัดทำเอกสารประกอบการ
เรียนการสอน มีเกณฑ์ในการกำหนดวิธีวัดและประเมินผลทั้งในภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ครูผู้สอนทำการ
วัดผลโดยเน้นการวัดผลตามสภาพจริง

การใช้หลักสูตร ในด้านการบริหารหลักสูตร มีการจัดเตรียมบุคลากรโดยจัดส่งครูเข้าอบรมและ
ประชุมเชิงปฏิบัติการ จัดครูเข้าสอนตรงตามวิชาเอก ครูจะมีคาบสอนเฉลี่ยเท่ากัน มีการจัดห้องศูนย์ภาษา
จีนและห้องปฏิบัติการทางภาษา งบประมาณได้รับส่วนใหญ่นำมาใช้ในการอบรมพัฒนา การจัดทำเอกสาร
ประกอบการเรียนการสอน และเป็นค่าตอบแทนครูผู้สอน ได้รับการสนับสนุนด้านสื่อการสอนจากหน่วยงาน
ต่าง ๆ และครูจัดหาสื่อการสอนบางอย่างด้วยตนเอง มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรโดยส่วนใหญ่ใช้วิธีประชา
สัมพันธ์ด้วยกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียน ผู้บริหารนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร โดยนิเทศการ
สอนในชั้นเรียน ปัญหาที่พบคือ การขาดแคลนครูผู้สอน สื่อการสอนที่ไม่ตรงกับความต้องการของครู ขาด
งบประมาณ ขาดความต่อเนื่องในการนิเทศการสอน และครูมีภาระงานมากจึงไม่มีเวลาจัดทำแผนการสอน
ได้ครบทุกรายวิชา ทำให้ขาดความต่อเนื่องเมื่อมีครูขาดหรือลา

ในด้านการสอน ครูผู้สอนส่วนหนึ่งจัดทำกำหนดการสอน และแผนการสอน จัดกิจกรรมการเรียน
การสอนที่หลากหลายตามประสบการณ์ของครูผู้สอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้
ผู้เรียนได้มีโอกาสสัมผัสกับสถานการณ์จริง จัดสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนเป็นรายกลุ่มและรายบุคคล มีวิธี
การวัดผลและประเมินผลการเรียนที่หลากหลายทั้งในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน ซึ่งจะขึ้นอยู่กับวิธีการ
สอนของครูแต่ละคน ปัญหาที่พบคือครูบางคนขาดประสบการณ์และทักษะในการสอน ขาดทักษะในการใช้
สื่อการสอนและขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดสอนซ่อมเสริม

ภาควิชา.....บริหารการศึกษา..... ลายมือชื่อนิสิต.....
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนหลักสูตร... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา.....2545.....

448 37679 27 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT

KEY WORD : CURRICULUM DEVELOPMENT / SECOND FOREIGN LANGUAGE (CHINESE) / CASE STUDY / TRIMITVITTAYALAI SCHOOL

PAWINEE BUNTHA : A STUDY OF CURRICULUM DEVELOPMENT OF SECOND FOREIGN LANGUAGE (CHINESE) : A CASE STUDY OF TRIMITVITTAYALAI SCHOOL. THESIS ADVISOR : PERMKIET KHAMAWATTANA, Ph.D. 198 pp. ISBN 974-17-2359-8

The purpose of this research was to study curriculum development of second foreign language (Chinese): a case study of Trimitvittayalai School. The population of the study were educational supervisors, school administrators, teachers and local residents. The research instruments used for data collection were semi-structure interview forms, observation form and document analysis form. Data was analyzed by using content analysis. The research findings were as follows.

The school initiated Chinese teaching project. Teachers took responsibilities for planning and developing the curriculum. There were sequences of processes: analyzing needs assessment, determining curriculum objective concentrate on communication and future occupations, specifying the content and activities, creating student documents, as well as planning evaluation in both theoretical and practical methods with concerning in future actual circumstance.

To prepare and process this curriculum, the school assign teachers to participate in both theoretical and practical seminars. Each of them have to graduate with The Chinese language major and was assigned class periods equally. There was a Chinese language center, and sound lab. The major budget was spent for documents, instructor development, and the cost of hiring instructors. Some of teaching equipment was provided by the government and some by the teacher themselves. The school presented this curriculum to public through their activities. Occasionally school administrators monitored the teaching in the classes. There are some problems: insufficiently trained teachers in the Chinese language; improper teaching equipment; lack of budget, inadequate supervision, and responsibilities of teachers exceeding their capabilities.

Some teachers planned the lessons in advance. In addition, they created various teaching activities following their experiences and concerning child-centered approach. Students had the opportunity to speak Chinese with native speakers as an extra curriculum activity. There were remedial teaching for students in groups or individually. Evaluation covered listening, speaking, reading, and writing skills. However, problems existed because of lack experience in class and a misunderstanding in the remedial teaching by some teachers.

Department.....บริหารการศึกษ..... Student's signature.....
Field of study.....นิเทศการศึกษและพัฒนาหลักสูตร..... Advisor's signature.....
Academic year.....2545.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสะดวกอย่างยิ่งจากอาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่ายิ่ง ในการให้คำปรึกษาพร้อมทั้งให้ความช่วยเหลือแนะนำ และเปิดโอกาสในการเรียนรู้ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาจากคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เณรยอด ประธานกรรมการ และรองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ กรรมการ ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะในการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ซึ่งทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วยความซาบซึ้งในความกรุณาของคณาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจแก้ไขให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำเครื่องมือในการวิจัยซึ่งสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณศึกษานิเทศก์ ผู้เชี่ยวชาญ บุคลากรในท้องถิ่น ผู้อำนวยการโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ รองผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาจีนทุกท่านที่กรุณาให้ข้อมูลในการวิจัยด้วยดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ช่วยภู่ สุวรรณทัต ที่กรุณาให้ข้อมูลและช่วยเหลือให้ข้อเสนอแนะ อีกทั้งอาจารย์นิพนธ์ หินมณี ที่กรุณาเป็นล่ามภาษาจีนและให้ข้อมูลที่เป็ประโยชน์จนงานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี พร้อมกันนี้ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัย

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณแม่อรุณี ตั้งทรงเจริญ คุณภักทรินทร์ เลิศชาญวิทย์และครอบครัว คุณภิญญรัตน์ มูลศรีแก้ว คุณเสริมศักดิ์ บุญทา และพี่ ๆ เพื่อน ๆ ทุกคนที่ไม่ได้กล่าวนามที่ให้กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยด้วยดีตลอดมา คุณประโยชน์อันใดของการศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่คุณแม่อรุณี ตั้งทรงเจริญ และสมาชิกในครอบครัวทุกคน

ภาวิณี บุญทา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
คำจำกัดความในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	6
2 ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ความหมายและองค์ประกอบของหลักสูตร.....	7
การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการพัฒนาหลักสูตร.....	8
การจัดทำหลักสูตร.....	10
การใช้หลักสูตร.....	16
หลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน).....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	54
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	57
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	57
การสร้างเครื่องมือวิจัย.....	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	62
5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย.....	112
อภิปรายผลการวิจัย.....	121
ข้อเสนอแนะ.....	129
รายการอ้างอิง.....	131
ภาคผนวก.....	136
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	198

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.	สถานภาพของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นศึกษานิเทศก์และผู้ทรงคุณวุฒิ.....	63
2.	สถานภาพของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน.....	65
3.	สถานภาพของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นครูสอนภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน).....	67
4.	สถานภาพของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นบุคลากรในท้องถิ่น.....	69
5.	การวางแผนการจัดครูเข้าสอนภาษาจีน ปีการศึกษา 2534 – 2545.....	91
6.	พยัญชนะในภาษาจีน ทั้งหมด 21 ตัว.....	99
7.	สระทั้งหมดในภาษาจีน ทั้งหมด 35 ตัว.....	99
8.	ส่วนประกอบต่าง ๆ ของตัวอักษรจีน.....	101
9.	กฎเกณฑ์การเขียนตัวอักษรจีน.....	102
10.	ตัวอย่างการฝึกเขียนตัวอักษรจีน.....	103

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1. แผนผังการใช้อาคารเรียนโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย.....	74
2. แผนผังโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย.....	76
3. แผนภูมิการบริหารงานโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย.....	78

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

ปัจจุบันการศึกษาภาษาจีนถือเป็นเรื่องปกติเช่นเดียวกับการศึกษาภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เป็นเพราะคนจีนและภาษาจีนมีบทบาทและอิทธิพลต่อสังคมไทยทุกด้าน โดยเฉพาะการค้าขายที่จำเป็นต้องใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร ซึ่งจะเห็นได้ชัดเจนจากสถิติภาษาที่ใช้พูดในครัวเรือนของคนไทยอายุตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป ที่สำรวจโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติในปี พ.ศ. 2543 พบว่าจากจำนวนคนไทย 231,350 คน ใช้ภาษาจีนเป็นภาษาพูดในครัวเรือน ซึ่งมีมากกว่าจำนวนคนไทย 48,202 คน ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาพูดในครัวเรือน และจำนวนคนไทย 38,565 คนที่ใช้ภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาพูดในครัวเรือน หรือจะกล่าวได้ว่าเมื่อเปรียบเทียบจำนวนคนไทยที่มีอายุตั้งแต่ 5 ขวบขึ้นไปใช้ภาษาจีนเป็นภาษาพูดในครัวเรือน มีจำนวนมากกว่าจำนวนคนไทยที่มีอายุตั้งแต่ 5 ขวบขึ้นไป ใช้ภาษาอังกฤษ หรือภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาพูดในครัวเรือนถึงประมาณ 5 – 6 เท่า ไม่ว่าจะในเรื่องการสื่อสารในชีวิตประจำวัน การค้า หรือการติดต่อเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ปัจจุบันเราจะเห็นคนไทยจำนวนมากไปเรียนภาษาจีน เพราะถือว่าภาษาจีนเป็นภาษาที่มีความสำคัญมากภาษาหนึ่งของโลก และภาษาจีนก็มีบทบาทอย่างมากทางด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อประเทศจีนมีการพัฒนาเศรษฐกิจได้อย่างมั่นคงในปัจจุบัน และการที่จีนได้เข้าเป็นสมาชิกหนึ่งในองค์การการค้าโลก (World Trade Organization) จะยิ่งทำให้อิทธิพลของประเทศจีนที่มีความสำคัญต่อประเทศต่าง ๆ มากขึ้นด้วย รวมถึงประเทศไทยที่จะส่งผลกระทบต่อการหลอมรวมวัฒนธรรมของทั้งสองประเทศ ให้การปรับเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทย และคนจีนมีความสัมพันธ์ที่ดีอย่างใกล้ชิด มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมมากยิ่งขึ้น ดังคำกล่าวของภวอดล ทองประเสริฐ (2519) ที่ว่า “สำหรับประเทศไทยชาวต่างด้าวที่ควรเอาใจใส่ และให้การศึกษาเป็นพิเศษ คือชาวจีน เพราะชาวจีนเป็นชาวต่างด้าวที่มีจำนวนมากที่สุดในบรรดาชาวต่างด้าวชาติต่าง ๆ ที่มีอยู่ในประเทศไทย และยิ่งกว่านี้ชาวจีนต่างด้าวและลูกหลานชาวจีนที่มีสัญชาติไทย ยังคงยึดถือวัฒนธรรมและแนวทางแห่งชีวิตตามแบบจีน บุคคลเหล่านี้ยังมีอิทธิพลทางเศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรมต่อประเทศไทยอีกด้วย” (อ้างในรายงานการบริหารโครงการศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย, 2543)

ความพยายามของคนจีนในเมืองไทยในการดำรงรักษาวัฒนธรรมจีนให้สืบทอดไปยังลูกหลานของตนเองที่เห็นได้ชัดเจนอย่างหนึ่งก็คือ มีการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนที่มีลูกหลานคนจีนเรียนอยู่ ดังเช่น โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย ซึ่งตั้งอยู่ท่ามกลางศูนย์กลางวัฒนธรรมของชาวจีนหรือคนไทยเชื้อสายจีนในย่านเยาวราช เขตสัมพันธวงศ์ เดิมเป็นโรงเรียนที่ก่อตั้งโดยวัดสามจีน (วัดไตรมิตรวิทยาราม) มีจุดประสงค์เพื่อให้การศึกษาแก่ลูกหลานคนไทยเชื้อสายจีน และคนในพื้นที่ปัจจุบันได้อินย้ายเข้ามาอยู่ในสังกัดของกรมสามัญศึกษา เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 สถานที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ภายในบริเวณวัดไตรมิตรวิทยาราม ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยว แห่งหนึ่งที่มีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศจำนวนมาก โดยเฉพาะชาวจีนที่เข้ามานมัสการ “พระพุทธรูปทองคำที่ใหญ่ที่สุดในโลก” พระพุทธรูปทองคำที่ใหญ่ที่สุดในโลก

โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัยได้เล็งเห็นความสำคัญของการฝึกทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ โดยนักเรียนจะได้ฝึกพูดในสถานการณ์จริงกับเจ้าของภาษาทั้งภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส และภาษาจีน จึงได้ริเริ่มโครงการยุวมัคคุเทศก์ขึ้น และได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากชุมชน ได้แก่ เจ้าอาวาสวัดไตรมิตรวิทยาราม ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดไตรมิตรวิทยาราม และตัวแทนชุมชนวัดไตรมิตรวิทยารามที่เป็นคนในพื้นที่จำนวนหนึ่ง ให้การสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนตามโครงการยุวมัคคุเทศก์ โดยบริจาคเงินเริ่มต้นโครงการในระยะแรกเป็นจำนวน 100,000 บาท และจัดหาครูสอนภาษาจีน (เหล่าซือ) เพื่อเปิดสอนภาษาจีนให้แก่นักเรียนนอกเวลาเรียน ตั้งแต่เวลา 15.30 – 17.00 น. ในวันอังคาร และวันพฤหัสบดี

หลังจากเปิดสอนภาษาจีนในโครงการยุวมัคคุเทศก์ครบ 1 ปี โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัยจึงได้ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน เพื่อสำรวจความต้องการให้มีการเปิดสอนภาษาจีนในโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย ผลปรากฏว่ามีผู้ปกครองจำนวนมากแสดงความจำนงเห็นด้วยให้โรงเรียนเปิดสอนภาษาจีนแก่นักเรียน และขอให้โรงเรียนเปิดสอนภาษาจีนแก่ผู้ปกครองเป็นการสอนพิเศษตอนเย็นด้วย ดังนั้นโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัยจึงได้ดำเนินการขออนุญาตจากกรมสามัญศึกษา เพื่อเปิดสอนวิชาภาษาจีนอย่างเป็นทางการ ประกอบกับกรมสามัญศึกษามีนโยบายที่จะพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาที่กระจายอยู่ทุกภูมิภาคทั่วประเทศให้มีโอกาสทัดเทียมกันในการพัฒนานักเรียนในความรับผิดชอบให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะ และประสบการณ์ที่เกิดจากการปฏิบัติจริงจนสามารถทำการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้ ซึ่งจะส่งผลให้สังคมไทยก้าวไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนทัดเทียมกับสังคมโลก จึงได้อนุมัติให้โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัยเป็นศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนสาขาวิชาภาษา

ต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2542 โดยมีหน้าที่บริหารจัดการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สามารถเป็นผู้นำนวัตกรรมการมาใช้ในการผลิต การพัฒนานวัตกรรมการศึกษา และขยายผลไปสู่ศูนย์เครือข่ายระดับจังหวัด และโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาทั่วประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นแกนนำในการจัดเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งด้านวิชาการ การบริหาร และการจัดการโดยให้โรงเรียนและหน่วยงานในสังกัดสามารถติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูล รวมทั้งมีการประสานความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หรือการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ และคุณลักษณะที่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีความสุข โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีการพัฒนาทางด้านจิตใจและสังคม ด้านสติปัญญา ด้านสุขภาพพลานามัย และด้านอาชีพในด้านสติปัญญา มุ่งเน้นให้คิดเป็น ใฝ่เรียนรู้และแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง มีความรู้และทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีพื้นฐาน มีทักษะการใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ตลอดจนมีทักษะการจัดการ โดยได้รับความร่วมมือและช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านหลักสูตรภาษาจีน ในการยกย่องหลักสูตรวิชาภาษาจีนสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา และใช้ชื่อหลักสูตรว่า “หลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)”

ดังนั้นในปีการศึกษา 2543 โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัยจึงได้จัดทำแผนการเรียนที่มีวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) เป็นวิชาเลือกเสรี ทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลายล่วงหน้า 3 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2543 – 2545 จากนั้นได้ทำการเปิดสอนแผนการเรียนที่มีภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ดังกล่าวในปีการศึกษา 2543 โดยเริ่มในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งในปัจจุบันได้ปรับหลักสูตรดังกล่าว ให้เป็นหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

จากความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเป็นกรณีศึกษาการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย ในประเด็นเกี่ยวกับการวางแผนจัดทำหรือยกย่องหลักสูตร การใช้หลักสูตร และการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร ซึ่งผลจากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาปรับปรุงและส่งเสริมการใช้หลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังใช้เป็นแนวทางให้โรงเรียนต่าง ๆ ในสังกัดกรมสามัญศึกษาที่มีความสนใจ นำไปปรับใช้ให้เข้ากับความต้องการของท้องถิ่นในชุมชนของตน ตามนโยบายของกรม

สามัญศึกษาในการส่งเสริมและขยายให้โรงเรียนในสังกัดได้มีการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศ
ที่ 2 (ภาษาจีน) ใช้ในโรงเรียน

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เพื่อศึกษากระบวนการการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) : กรณี
ศึกษาโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) :
กรณีศึกษาโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย
2. ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ศึกษานิเทศก์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารโรงเรียนไตรมิตร
วิทยาลัย ครูผู้สอนวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) และบุคลากรในท้องถิ่น
3. การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) : กรณีศึกษาโรงเรียน
ไตรมิตรวิทยาลัย แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ การวางแผนจัดทำหลักสูตร หรือยกร่าง
หลักสูตร และการใช้หลักสูตร ซึ่งในแต่ละด้านมีประเด็นย่อยที่ได้จากการสังเคราะห์กรอบการ
พัฒนาหลักสูตรของสังกัด อุทรานันท์ (2532), วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525) และจิตพิพย์ เชื้อรัตนพงษ์
(2539) และจากศึกษาทฤษฎี หลักการและแนวคิดของนักการศึกษาที่กล่าวถึงขอบข่ายของการ
พัฒนาหลักสูตรดังต่อไปนี้

3.1 การจัดทำหลักสูตร

- 3.1.1 การจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร
- 3.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
- 3.1.3 การกำหนดจุดประสงค์
- 3.1.4 การกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรม
- 3.1.5 การกำหนดวิธีวัดผลและประเมินผลการเรียน

3.2 การใช้หลักสูตร

- 3.2.1 การบริหารหลักสูตร
 - 3.2.1.1 การเตรียมบุคลากรในโรงเรียน
 - 3.2.1.2 การจัดครูเข้าสอน
 - 3.2.1.3 การจัดตารางสอน

- 3.2.1.4 การจัดงบประมาณ
- 3.2.1.5 การจัดอาคารสถานที่
- 3.2.1.6 การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
- 3.2.1.7 การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร
- 3.2.1.8 การประชาสัมพันธ์หลักสูตร
- 3.2.2 การสอน
 - 3.2.2.1 การวางแผนการสอน
 - 3.2.2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร
 - 3.2.2.3 การพัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอน
 - 3.2.2.4 การจัดสอนซ่อมเสริม
 - 3.2.2.5 การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

คำจำกัดความในการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) หมายถึง การปรับหลักสูตรภาษาจีน ในกลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ หมวดวิชาเลือกเสรี ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) ให้เข้ากับสภาพสังคม เศรษฐกิจ และความต้องการของชุมชน เพื่อประโยชน์ของการนำไปปฏิบัติได้จริงในชีวิตประจำวัน

หลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) หมายถึง หลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ที่โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัยได้พัฒนาขึ้น และดำเนินการสอนตั้งแต่ปีการศึกษา 2543 จนถึงปีการศึกษา 2545 เป็นรายวิชาเลือกเสรี

ศึกษานิเทศก์ หมายถึง ศึกษานิเทศก์ในสังกัดกรมสามัญศึกษา มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)

ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านหลักสูตรภาษาจีน และเป็นคณะกรรมการการพัฒนาหลักสูตรภาษาภาษาจีนที่จัดขึ้นโดยกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัยฝ่ายวิชาการ และรองผู้อำนวยการโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัยฝ่ายวิชาการ

ครูผู้สอน หมายถึง ครูผู้สอนวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย

บุคลากรในท้องถิ่น หมายถึง เจ้าอาวาสวัดไตรมิตรวิทยาราม ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดไตรมิตรวิทยาราม และตัวแทนชุมชนวัดไตรมิตรวิทยาราม

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลให้ผู้บริหาร ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์ และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นแนวทางพิจารณาปรับปรุงพัฒนาและส่งเสริมการใช้หลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น
2. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลให้แก่โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในการพิจารณานำไปเป็นแนวทางในการปรับใช้ให้เข้ากับความต้องการในท้องถิ่นตามนโยบายของกรมสามัญศึกษาในการส่งเสริมและขยายให้โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษาได้มีการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ใช้ในโรงเรียนของตน

สถาบันนวัตกรรมการบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) : กรณีศึกษาโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย โดยศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางแก้ไขการจัดทำหลักสูตร การใช้หลักสูตร และการประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อให้เกิดความเข้าใจและครอบคลุมกับเรื่อง ที่วิจัยยิ่งขึ้นจึงได้ศึกษาค้นคว้าทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอการศึกษาตามลำดับ ดังนี้

1. ความหมายและองค์ประกอบของหลักสูตร
2. การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการพัฒนาหลักสูตร
3. การจัดทำหลักสูตร
4. การใช้หลักสูตร
5. หลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายและองค์ประกอบของหลักสูตร

นักการศึกษา และผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตรหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า “หลักสูตร” ไว้อย่างกว้างขวางแตกต่างกันออกไป ตามทัศนะและแนวคิดของแต่ละท่าน ดังนี้

Carter V. Good (1973) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตร คือ กลุ่มรายวิชาที่ จัดไว้อย่างมีระบบ หรือลำดับวิชาที่บังคับสำหรับการจบการศึกษา หรือเพื่อรับประกาศนียบัตรใน สาขาวิชาหลัก ๆ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ กล่าวว่า หลักสูตรหมายถึงข้อกำหนดว่าด้วยจุดหมาย แนวทางวิธีการ และเนื้อหาสาระในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทัศนคติและพฤติกรรมตามที่กำหนดในจุดมุ่งหมายของการศึกษา

อ้าง บัณฑิต (2532) ให้ความหมายของหลักสูตร คือ แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดมุ่งหมาย การจัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมและมวลประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

วิชัย ดิสสระ (2535) กล่าวว่าหลักสูตร หมายถึง วิชาเนื้อหาที่เป็นมวลประสบการณ์ของการเรียนรู้กระบวนการเรียนการสอนและการประเมินผล

จากความหมายของหลักสูตรดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง แบบแผนที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบในการกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้เรียนควรได้รับ ตลอดจนการวัดและประเมินผลที่มีความชัดเจน และครอบคลุมเนื้อหาต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

2. การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการพัฒนาหลักสูตร

สังัด อุทรานันท์ (2527) กล่าวว่า การพัฒนาตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า “Development” ซึ่งมีความหมายที่เด่นชัดอยู่ 2 ลักษณะ ลักษณะแรกหมายถึง การทำให้ดีขึ้นหรือทำให้สมบูรณ์ขึ้น และอีกลักษณะหนึ่งหมายถึง ทำให้เกิดมีขึ้น โดยเหตุนี้ความหมายของการพัฒนาหลักสูตรจึงอาจมีความหมายได้ 2 ลักษณะเช่นเดียวกัน คือ ความหมายแรกหมายถึง การทำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นหรือสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และอีกความหมายหนึ่งก็คือ การสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐานอยู่เลย

บุญมี เณรยอด (2536) ได้ให้ทัศนะของการพัฒนาหลักสูตรว่า การพัฒนาหลักสูตรนั้นสิ่งที่จะต้องกระทำเป็นประการแรก คือ การกำหนดความมุ่งหมาย ในการกำหนดความมุ่งหมายจะต้องคำนึงถึงจิตวิทยา ปรัชญา เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง สังคม จริยธรรม วัฒนธรรม และเทคโนโลยี ซึ่งแวดล้อมตัวผู้เรียน และข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม และความต้องการของผู้เรียน ข้อมูลที่ได้จากการพิจารณาปัจจัยดังกล่าว จะได้นำมาใช้เป็นรากฐานในการเลือกเนื้อหาวิชา และประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่จะนำเข้ามาบรรจุในหลักสูตร เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาไปในทิศทางที่ได้กำหนดไว้ในความมุ่งหมาย

สำหรับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรนั้น สุจริต เพียรชอบ (2529) ได้เสนอแนะกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสรุปเป็นแนวทางปฏิบัติได้ดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำหลักสูตร ซึ่งอาจได้มาจากผลการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร แบบสอบถามหรือการสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ
2. ตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาตั้งปณิธานหรือปรัชญาของสถาบัน เพื่อเป็นแนวทางวางวัตถุประสงค์ เลือกเนื้อหา จัดประสบการณ์และกิจกรรมต่าง ๆ และการเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด
3. วางวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของสถาบันว่าเป็นเช่นไร
4. เลือกเนื้อหาที่เหมาะสมที่จะนำมาใส่ไว้ในหลักสูตร
5. จัดตั้งคณะกรรมการหรืออนุกรรมการพิจารณาเรื่องความสมดุลของหลักสูตร
6. คณะกรรมการหลักสูตรประชุมพิจารณาจัดทำหลักสูตร วัตถุประสงค์ และโครงสร้างของหลักสูตร
7. คณะกรรมการ อนุกรรมการ หรือกลุ่มบุคคลจัดเนื้อหาวิชาในแต่ละหมวด
8. หลังจากที่ทำหลักสูตรแต่ละหมวดวิชาเรียบร้อยแล้ว ควรนำเข้าไปประชุมใหญ่ เพื่อพิจารณาขอความเห็นชอบเขตและข้อเสนอแนะ
9. แต่ละหมวดวิชาหรือกลุ่มวิชาจัดทำประมวลรายวิชาซึ่งเป็นรายละเอียดของแต่ละวิชา
10. คณะกรรมการตกลงเกี่ยวกับการวัดผลและการประเมินผล
11. การบริหารหลักสูตรและการบริการทางวิชาการ
12. การประเมินผลหลักสูตร
13. การปรับปรุงหลักสูตร

ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล (2529) ได้สรุปกระบวนการพัฒนาหลักสูตรไว้ดังนี้

1. การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
2. การกำหนดเนื้อหาของหลักสูตร
3. การนำหลักสูตรไปใช้
4. การประเมินหลักสูตร
5. การปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

สงัด อุทรานันท์ (2532) ได้เสนอขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรไว้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย
3. การคัดเลือกและจัดเนื้อหาสาระ
4. การกำหนดมาตรการวัดและประเมินผล

5. การนำหลักสูตรไปใช้
6. การประเมินผลการใช้หลักสูตร
7. การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

จากแนวคิดข้างต้น กล่าวโดยสรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรควรมีกระบวนการเริ่มตั้งแต่ การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การคัดเลือกและจัดเนื้อหาสาระ กิจกรรม กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลของหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินผล การใช้หลักสูตร เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรต่อไป

3. การจัดทำหลักสูตร

ความหมายของการจัดทำหลักสูตร หรือการสร้างหลักสูตรขึ้นใหม่นั้น ซึ่งใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) กล่าวว่า การสร้างหลักสูตร หมายถึง กระบวนการวางแผน และพัฒนา ประสิทธิภาพการเรียนรู้ต่างๆ ที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้เรียน อันประกอบด้วย การตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกจุดมุ่งหมาย การเลือกและจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียน และสื่อ การเรียนการสอน วิธีการนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุตามเป้าหมาย และการประเมินความสำเร็จของหลักสูตรที่สร้างขึ้นใหม่ ๆ ซึ่งขั้นตอนของการจัดทำหลักสูตรประกอบด้วย

1. การจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรในระดับโรงเรียนจำเป็นต้องมีบุคลากรหลายฝ่ายร่วมในการพัฒนา เพื่อให้ได้หลักสูตรที่บังเกิดผลตามความมุ่งหมายของการศึกษา ดังที่โบซอง (Beauchamp, 1968) กล่าวถึงผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ควรประกอบด้วย

1. บุคลากรผู้มีความเชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ เช่น ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาวิชา ผู้เชี่ยวชาญทั่วไป และผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร
2. บุคลากรผู้มีความเชี่ยวชาญในศาสตร์ต่าง ๆ นักวิจัยทางหลักสูตรและตัวแทนของครูผู้สอน
3. บุคลากรทางด้านอาชีพประกอบด้วยครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์ ครูพิเศษและนักบริหาร
4. ตัวแทนประชาชน
5. นักเรียน

สังกัด อุทรานันท์ (2527) มีจำแนกผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรเป็น 4 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มของคณะพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาวิชา ครู นักพัฒนาหลักสูตร และนักวัดผลการศึกษา
2. กลุ่มของผู้ที่ให้คำแนะนำและสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์
3. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและความต้องการของสังคม ได้แก่ ผู้เขียนหนังสือบุคคลที่ทำงานในหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชน ผู้แทนราษฎร ประชาชนทั่วไป ผู้ปกครอง นักเรียน
4. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของผู้เรียน ได้แก่ ผู้เรียนและนักแนะแนวการศึกษา

จากความคิดเห็นของนักการศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า ผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร หรือคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญทางด้านต่าง ๆ ทั้งด้านเนื้อหาวิชา ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวัดผลและประเมินผล รวมทั้งคณะผู้บริหารโรงเรียน นักวิชาการ ครูผู้สอน นักเรียน และตัวแทนประชาชน

2. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) กล่าวว่า ในการพัฒนาหลักสูตรจะต้องมีการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านต่าง ๆ เพื่อใช้ในการกำหนดองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับชุมชนหรือสังคม ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน และข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนและการนำหลักสูตรไปใช้

สุมิตร คุณานุกร (2523) ได้กล่าวถึงข้อมูลที่จะใช้เป็นรากฐานในการกำหนดความมุ่งหมายของการศึกษา การเลือกเนื้อหาสาระ ประสบการณ์ในการเรียนประกอบด้วยข้อมูลที่ได้ตามแหล่งที่มา 6 แหล่ง คือ ข้อมูลทางด้านปรัชญา ข้อมูลที่ได้จากนักวิชาการ ข้อมูลที่ได้จากจิตวิทยาการเรียนรู้ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสังคมของผู้เรียน ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาความต้องการและความสนใจของผู้เรียน และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางการเทคโนโลยี

จากคำกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานนั้นเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อใช้ในการกำหนดองค์ประกอบของหลักสูตร ซึ่งแหล่งที่มาของข้อมูลนั้นควรได้มาจากข้อมูลทางด้านปรัชญาข้อมูลที่ได้จากนักวิชาการ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจิตวิทยาการเรียนรู้ สังคม ชุมชน

ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาทางเทคโนโลยี เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาไปในทิศทางที่หลักสูตรกำหนดไว้

3. การกำหนดจุดประสงค์

หลักสูตรเป็นหัวใจของการจัดการเรียนการสอนของครู การที่จะให้ครูดำเนินการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ตัวหลักสูตรจะต้องกำหนดแนวทางในการดำเนินงานไว้อย่างละเอียดชัดเจน โดยเฉพาะในด้านเนื้อหาและมวลประสบการณ์ที่จะให้แก่ผู้เรียน สำหรับจุดประสงค์ของหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) : กรณีศึกษาโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาจีนได้เป็นอย่างดี เพื่อเป็นเครื่องมือในการศึกษาต่อและในการประกอบอาชีพ การกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรนั้น ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) ได้เสนอหลักเกณฑ์ในการกำหนดจุดประสงค์ในระดับหลักสูตรไว้ดังนี้

1. ต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น
2. ต้องมีความสำคัญหรือคุณค่าต่อผู้เรียน
3. ต้องใช้ภาษาที่ชัดเจน
4. ต้องมีการพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านสติปัญญา ทักษะ และเจตคติ
5. ต้องตั้งอยู่บนรากฐานของความจริง
6. ต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

การได้มาซึ่งจุดประสงค์ของหลักสูตรจำเป็นต้องทำการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานก่อนจัดทำหลักสูตร เช่น ความมุ่งหมายของโรงเรียน ความรู้ของผู้เรียน ทฤษฎีการเรียนรู้ กระบวนการเรียนการสอน ทรัพยากร สื่อและวัสดุประกอบการสอน อาคารสถานที่ อย่างไรก็ตาม การกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตร จะต้องสอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษา ปรัชญา ค่านิยม ความต้องการและมุ่งแก้ปัญหาของสังคม ต้องสนองความต้องการของผู้เรียน ต้องสอดคล้อง และส่งเสริมจุดมุ่งหมายของหลักสูตรระดับอื่น และต้องสามารถปฏิบัติได้จริง เพราะจุดประสงค์ของหลักสูตรเป็นสิ่งที่แสดงถึงความมุ่งหวังของคุณลักษณะที่ต้องการในตัวผู้เรียนเมื่อเรียนจบหลักสูตรนั้น

โดยสรุปจะเห็นว่า การกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตร โรงเรียนควรมีการประชุมอภิปรายเพื่อแสดงความคิดเห็น ในการพิจารณาจุดมุ่งหมายที่มีอยู่ การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานตลอดจนการศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการของสังคม และพัฒนาการของผู้เรียนทั้งทางด้าน

สติปัญญา ทักษะ และเจตคติ ทั้งนี้เพราะการกำหนดจุดประสงค์เป็นสิ่งสำคัญที่แสดงถึงความมุ่งหวังของคุณลักษณะที่ต้องการในตัวผู้เรียนเมื่อจบหลักสูตรนี้

4. การกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรม

หลังจากได้กำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตร และพิจารณาจากโครงสร้างของหลักสูตรแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการกำหนดเนื้อหา ซึ่ง Oliver quoted in Schave (1984) (อ้างในสมลักษณ์ สุเมธ, 2539) ได้เสนอวิธีการในการกำหนดขอบเขตของเนื้อหาหลักสูตรไว้ดังนี้

1. การกำหนดเนื้อหาโดยวิธีการวิจัยค้นคว้า (Identifying Content Through Research) เป็นการกำหนดกรอบความคิดรวบยอดในเรื่องนั้น โดยมีพื้นฐานทางทฤษฎี รายงานเอกสารที่มีผู้ได้ศึกษาไว้เป็นแนวทางในการพัฒนาเนื้อหา

2. กำหนดเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ (Identifying Content with an Expert) โดยวิธีถามผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้น ผู้เชี่ยวชาญจะเป็นผู้ให้ข้อมูลที่มีคุณค่าแก่นักพัฒนาหลักสูตร เนื่องจากผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ที่มีทัศนคติกว้างไกลในเรื่องนั้น ๆ และเข้าใจความสัมพันธ์ของเนื้อหาวิธีนี้ช่วยประหยัดเวลาในการศึกษา

3. กำหนดเนื้อหาโดยผู้ร่วมงาน (Identifying Content by Participants) วิธีนี้คณะผู้ทำงานด้านหลักสูตรก็คือผู้เชี่ยวชาญนั่นเอง โดยอาจจะศึกษาว่าเนื้อหาอะไรที่มีอยู่แล้วจากการสอบถามผู้ร่วมงาน คณะผู้ทำงานจะต้องทำการสังเคราะห์จากข้อมูลทั้งหมดที่รวบรวมได้ วิธีนี้เหมาะในกรณีที่ยังไม่มีทฤษฎี และผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้น

4. กำหนดเนื้อหาโดยวิธีสังเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Identifying Content Through Needs Assessment) เป็นการกำหนดเนื้อหาในกรณีไม่มีหลักสูตรอยู่ก่อน นักพัฒนาหลักสูตรมักจะมีคำถามว่าควรจะมีจุดเริ่มต้นที่จุดใด การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น เป็นวิธีที่เป็นประชาธิปไตยที่สุดในการคัดเลือกเนื้อหา เป็นกระบวนการที่หลายฝ่ายมีโอกาสเข้าร่วม เช่น การสัมภาษณ์ครู ผู้บริหารโรงเรียน ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ปกครอง นักเรียน นักการเมือง ผู้นำท้องถิ่นเกี่ยวกับปัญหาที่บุคคลเหล่านี้ประสบและต้องการที่จะแก้ไข หลังจากทีรวบรวมข้อมูลจากทุกฝ่ายแล้วก็จะหาข้อยุติ โดยการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา และเนื้อหาที่สำคัญที่เฉพาะเจาะจง

อ้าง บัวศรี (2532) ได้เสนอหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกเนื้อหาวิชา ไว้ดังนี้

1. มีประโยชน์ต่อผู้เรียนทั้งในปัจจุบันและอนาคต
2. สอดคล้องกับวุฒิภาวะและประสบการณ์ของผู้เรียน
3. มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในระดับการศึกษานั้น
4. ควรสอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล

5. ควรมีความต่อเนื่องกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียนที่มีอยู่
6. สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็ว
7. สามารถจัดให้ผู้เรียนได้ (ดูความพร้อมของโรงเรียน เช่น วัสดุ อุปกรณ์ เวลาและบุคคล)
8. ควรเรียงลำดับให้เหมาะสมโดยเริ่มจากง่ายไปหายาก

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2537) ได้สรุปหลักเกณฑ์ที่สำคัญในการเลือกเนื้อหา ดังนี้

1. มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ (Significance)
2. มีความเชื่อถือได้ (Validity)
3. มีความน่าสนใจ (Interest)
4. เป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้ (Learnability)
5. เป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน (Usefulness)
6. เป็นสิ่งที่สามารถจัดให้กับผู้เรียนได้ (Feasibility)

เมื่อได้เนื้อหาที่ต้องการแล้ว การจัดลำดับเนื้อหาก็เป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ควรเป็นการจัดตามลำดับจากเนื้อหาง่ายไปสู่เนื้อหายาก และตามความต้องการจำเป็นที่ต้องเรียนก่อนหลัง หรือลำดับตามเวลา อาจเป็นการจัดตามลำดับจากส่วนย่อยไปสู่ส่วนรวม หรือจากส่วนรวมไปสู่ส่วนย่อยตามความเหมาะสม

นอกจากนี้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนก็เป็นสิ่งสำคัญที่ครูผู้สอนจะต้องศึกษาและนำมาใช้ให้เหมาะสมกับธรรมชาติ และเนื้อหาวิชา วุฒิภาวะและความสามารถของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ซึ่ง อารภรณ์ ใจเที่ยง (2540) ได้เสนอหลักการที่ต้องคำนึงถึงในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตร
2. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร
3. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องและเหมาะสมกับวัย ความสามารถ ความสนใจของผู้เรียน
4. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับลักษณะของเนื้อหาวิชา
5. จัดกิจกรรมให้มีลำดับขั้นตอน
6. จัดกิจกรรมให้น่าสนใจ
7. จัดกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้กระทำกิจกรรม
8. จัดกิจกรรมโดยใช้วิธีการที่ทำหายความคิดความสามารถของผู้เรียน

9. จัดกิจกรรมโดยใช้เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย
10. จัดกิจกรรมให้มีบรรยากาศที่รื่นรมย์ สนุกสนาน และเป็นกันเอง
11. จัดกิจกรรมแล้วต้องมีการวัดผลการใช้กิจกรรมนั้นทุกครั้ง

5. การกำหนดวิธีวัดและประเมินผลการเรียน

การวัดผลและประเมินผลการเรียนนั้น เป็นการได้มาซึ่งข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการประกอบการตัดสินใจผลการเรียนหรือพัฒนาการของผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการสอนของครู การให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการเลือกตัดสินใจศึกษาต่อ หรือการปรับปรุงการเรียนของผู้เรียน การวัดและประเมินผลถือเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน ซึ่งจะต้องมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนการสอน

ไพศาล หวังพานิช (2526) จำแนกลักษณะการวัดผลเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การวัดผลแบบอิงเกณฑ์ เป็นการตรวจสอบความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนว่ามีพฤติกรรมและคุณลักษณะต่าง ๆ ถึงระดับเป้าหมายที่ต้องการหรือไม่ มากน้อยเพียงใด เป็นการเปรียบเทียบความสามารถของผู้เรียนกับเกณฑ์ที่วางไว้ เพื่อที่จะปรับปรุงการเรียนการสอน
2. การวัดผลแบบอิงกลุ่ม เป็นการตรวจสอบความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนเปรียบเทียบกับนักเรียนส่วนใหญ่ เพื่อที่จะสรุปผลการเรียน

การวัดผลในสองลักษณะดังกล่าว สามารถดำเนินได้เป็น 3 ระยะ คือ

1. การวัดผลก่อนสอน เป็นการวัดผลเพื่อสำรวจความพร้อมของผู้เรียนว่ามีพฤติกรรม ความสามารถ และประสบการณ์เดิมอย่างไร
2. การวัดผลระหว่างสอน เป็นการวัดผลเพื่อค้นหาข้อบกพร่อง หรือที่เป็นอุปสรรคในการเรียนของผู้เรียน เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องนั้น ๆ
3. การวัดผลหลังสอน เป็นการวัดเพื่อสรุปผลการเรียน ว่าบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงไร

สำหรับการประเมินผลนั้นพิตรวัลย์ โกวิทวที (2537) ได้จำแนกการประเมินผลไว้ 2 ลักษณะ คือ

1. ประเมินผลย่อย จะกระทำในขณะที่ครูกำลังสอน ควรกระทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อดูพื้นฐานความรู้ของนักเรียน เป็นแนวทางในการเตรียมการสอนต่อไป นอกจากนี้ยังเป็นการสำรวจข้อบกพร่องในการสอน ซึ่งเมื่อพบข้อบกพร่องใด ๆ ควรแก้ไขในทันที

2. ประเมินผลรวม เป็นการนำคะแนนสะสมที่ได้มาตัดสินผลการเรียนได้หรือตกตามเกณฑ์ที่ได้จากการวัด มักทำการประเมินเมื่อจบบทเรียน จบภาคการศึกษาหรือจบหลักสูตร

สรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลเป็นกิจกรรมที่สัมพันธ์กับการเรียนการสอน เป็นกระบวนการที่ได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างมากทั้งครูผู้สอนและนักเรียน เพื่อตรวจสอบดูว่าจัดการศึกษาได้ผลสำเร็จตรงตามจุดประสงค์มากน้อยเพียงใด ซึ่งการวัดและประเมินผลเพื่อตัดสินและเพื่อปรับปรุงแก้ไข สามารถดำเนินการได้ทั้งก่อนสอน ระหว่างสอน และหลังสอน

4. การใช้หลักสูตร

การใช้หลักสูตร หรือการนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมาก เพราะหลักสูตรจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับกระบวนการนำหลักสูตรไปใช้ของผู้บริหาร และครูผู้สอน ซึ่งจะต้องมีความเข้าใจในหลักการ และกระบวนการใช้หลักสูตร รวมถึงต้องร่วมแรงร่วมใจกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการจัดการเรียนการสอน และนักการศึกษาหลายท่านได้ให้หลักการและแนวคิดในการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ อาทิเช่น

สุมิตร คุณานุกร (2523) กล่าวถึง การนำหลักสูตรไปใช้ประกอบด้วยกิจกรรม 3 ประเภท คือ การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ ภายในโรงเรียน และการสอน

สังัด อุทรานันท์ (2532) กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนของการนำหลักสูตรไปสู่การสอน และการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพจะต้องประกอบด้วยงาน 3 ลักษณะ คือ

1. งานบริหารและบริการหลักสูตร ได้แก่
 - 1.1 งานเตรียมบุคลากร
 - 1.2 งานจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร
 - 1.3 การบริหารและบริการวัสดุหลักสูตร
 - 1.4 การบริหารหลักสูตรภายในโรงเรียน
2. งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ได้แก่
 - 2.1 การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น
 - 2.2 การจัดทำแผนการสอน
 - 2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3. งานสนับสนุน และส่งเสริมการใช้หลักสูตร ได้แก่
 - 3.1 การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร
 - 3.2 การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุน และส่งเสริมการใช้หลักสูตร

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525) ให้ความเห็นเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ว่า ผู้ที่มีบทบาทสำคัญมากเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ คือครูใหญ่ โดยจะต้องทำการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรให้ชัดเจน เพื่อวางแผนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพจะต้องดำเนินการดังนี้ คือ

1. การเตรียมวางแผนเพื่อการใช้หลักสูตร
2. การเตรียมการจัดอบรมครู
3. การจัดครูเข้าสอน
4. การจัดตารางสอน
5. การจัดบริการวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียน
6. การจัดสภาพแวดล้อม
7. การจัดโครงการประเมินผลการใช้หลักสูตร

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) ได้แบ่งงานหลักเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรออกเป็น 2 งาน คือ งานบริหารหลักสูตร และงานสอน สามารถแบ่งแยกเป็นงานย่อยได้ดังนี้

1. การบริหารหลักสูตร
 - 1.1 การศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ
 - 1.2 การเตรียมบุคลากรในโรงเรียน
 - 1.3 การจัดครูเข้าสอน
 - 1.4 การจัดตารางสอน
 - 1.5 การจัดแผนการเรียน
 - 1.6 การจัดอาคารสถานที่
 - 1.7 การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
 - 1.8 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร
 - 1.9 การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร
 - 1.10 การประชาสัมพันธ์หลักสูตร

2. การสอน

- 2.1 การทำความเข้าใจหลักสูตรแม่บทและปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
- 2.2 การวางแผนการสอน
- 2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 2.4 การพัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอน
- 2.5 การจัดสอนซ่อมเสริม
- 2.6 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สุमितตรา รัชชี่สมบัตีสิริ (2541) ได้กำหนดกรอบของการนำหลักสูตรไปใช้ ดังต่อไปนี้

1. การบริหารหลักสูตร

- 1.1 การเตรียมบุคลากรในโรงเรียน
- 1.2 การจัดครูเข้าสอน
- 1.3 การจัดตารางสอน
- 1.4 การจัดงบประมาณ
- 1.5 การจัดอาคารสถานที่
- 1.6 การจัดบริการวัสดุหลักสูตร
- 1.7 การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร
- 1.8 การประชาสัมพันธ์หลักสูตร

2. การสอน

- 2.1 การจัดทำแผนการสอน
- 2.2 วิธีสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2.3 การพัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอน
- 2.4 การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

นอกจากนี้ อินทรีย์ บั้วสมบุรณ์ (2536) ยังออกแบบกรอบของการใช้หลักสูตรได้ ดังนี้

1. การเตรียมบุคลากร
2. การจัดตารางสอน
3. การจัดครูเข้าสอน
4. การจัดสถานที่
5. การจัดการเรียนการสอน

6. การจัดทำและใช้วัสดุหลักสูตร
7. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
8. การจัดสอนซ่อมเสริม
9. การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร

กล่าวโดยสรุป การใช้หลักสูตร ควรที่จะดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

1. การบริหารหลักสูตร

- 1.1 การเตรียมบุคลากรในโรงเรียน
- 1.2 การจัดครูเข้าสอน
- 1.3 การจัดตารางสอน
- 1.4 การจัดงบประมาณ
- 1.5 การจัดอาคารสถานที่
- 1.6 การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
- 1.7 การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร
- 1.8 การประชาสัมพันธ์หลักสูตร

2. การสอน

- 2.1 การวางแผนการสอน
- 2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 2.3 การพัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอน
- 2.4 การจัดซ่อมเสริม
- 2.5 การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

1. การบริหารหลักสูตร

การบริหารหลักสูตร ประกอบด้วยงานเตรียมบุคลากร การจัดครูเข้าสอน การจัดตารางสอน การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้แก่ผู้ใช้หลักสูตร การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร ตลอดจนการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ดังนี้

1.1 การเตรียมบุคลากรในโรงเรียน

วิชัย ดิสสระ (2527) ได้กล่าวถึงการเตรียมบุคลากรว่า การเตรียมบุคลากรเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการนำหลักสูตรไปใช้ เพราะถ้าหากบุคลากรมีความเข้าใจหลักสูตรอย่างชัดเจนก็จะทำให้

การนำหลักสูตรไปใช้ประสบผลสำเร็จ เพราะกระบวนการนำหลักสูตรไปใช้เป็นหัวใจของการพัฒนาหลักสูตร

ซึ่งในการเตรียมบุคลากรมีนักการศึกษาแสดงความคิดเห็นไว้หลายทัศนะ ดังนี้

ถาวร บัวศรี (2532) กล่าวถึง ครูหรือผู้สอนนับได้ว่าเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่จะทำให้การเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลว เพราะเป็นผู้นำเอาหลักสูตรไปใช้ในห้องเรียนกับผู้เรียนจริง ๆ ดังนั้น การที่จะนำหลักสูตรไปใช้ผู้ที่รับผิดชอบจะต้องเตรียมครูให้พร้อมทั้งในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และทักษะที่จำเป็นในการใช้หลักสูตร เช่น การจัดประชุมสัมมนา เพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องนโยบาย จุดมุ่งหมายของการศึกษา จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างรูปแบบ และข้อกำหนดต่าง ๆ ของหลักสูตร การอบรมเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเฉพาะเรื่อง การประชุมปฏิบัติการเพื่อฝึกทักษะที่จำเป็น เช่น การจัดทำหน่วยการเรียนรู้การสอน วิธีสอน การใช้สื่อ การวัดและประเมินผล เป็นต้น

สงัด อุทรานันท์ (2527) กล่าวถึง การเตรียมบุคลากรเพื่อการใช้หลักสูตรใหม่ อาจดำเนินการได้หลายวิธี เช่น การประชุมชี้แจง การอบรม การประชุมสัมมนา การเผยแพร่ทางเอกสารและสื่อชนิดต่าง ๆ ผู้บริหารควรพิจารณาดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร และหัวหน้างานทุกฝ่าย ศึกษาหลักสูตร หรือดำเนินการให้มีการศึกษาเอกสารประกอบหลักสูตรอย่างละเอียด เพื่อที่จะสามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิด และตอบปัญหาข้อข้องใจแก่ครู อาจารย์ นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชนได้อย่างแจ่มแจ้ง
2. แต่งตั้งกรรมการวิชาการ เพื่อศึกษาปรัชญาการศึกษา นโยบายการจัดการศึกษา หลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร วางแผนกำหนดแนวปฏิบัติการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด
3. แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น ความถนัดและความสนใจ และความสามารถของนักเรียน
4. จัดให้มีการสัมมนาครู อาจารย์ให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตร และจัดประชุมปฏิบัติการทำแผนการสอนที่มุ่งเน้นการสอนทักษะกระบวนการและการทำงานเป็นกลุ่ม
5. สัมภาษณ์ ความรู้ ความสามารถพิเศษของครูอาจารย์ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับกำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอน โดยเฉพาะวิชาเลือกเสรีและกิจกรรม
6. ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรฝึกอบรมดูงาน ศึกษาต่อ
7. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูอาจารย์ทุกคนเข้าใจงานแนะแนวให้คำปรึกษาแก่นักเรียน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านต่าง ๆ ของนักเรียน

8. ดำเนินการใด ๆ ให้ครูอาจารย์มีโอกาสร่วมกันวางแผน ปฏิบัติงานและประเมินผล เกี่ยวกับวิธีสอน การจัดทำ จัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การจัดเตรียมบุคลากรเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง โดยทั้งผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนควรร่วมกันวางแผนการจัดเตรียมดังกล่าว โดยควรพิจารณาจากวุฒิการศึกษา ความรู้ ความสามารถพิเศษ ความสนใจ ทักษะและประสบการณ์ของครูผู้สอนเพื่อจัดแบ่งรายวิชา จำนวนคาบเวลาที่สอนให้เหมาะสม เพราะความพร้อมด้านบุคลากรของโรงเรียนมีความสำคัญอย่างมากในการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนควรจะต้องมีครูเพื่อทำการสอนอย่างเพียงพอและสอดคล้องกับจำนวนนักเรียน

1.2 การจัดครูเข้าสอน

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525) กล่าวว่า การเลือกและจัดครูเข้าสอนควรกระทำด้วยความระมัดระวังอย่างมาก เพราะครูเป็นผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็ก เพื่อเตรียมเด็กให้สามารถดำรงชีวิตต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของสังคมได้ ดังนั้น ครูแต่ละคนจะมีบทบาทอย่างมากต่อการเรียนรู้ของเด็กและหลักสูตรจะบรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่ขึ้นอยู่ที่ครูเป็นส่วนใหญ่ ถ้าเมื่อใดการบริหารหลักสูตรมองข้ามจุดนี้ไป การพัฒนาหลักสูตรและการสอนก็จะพัฒนาไปได้เพียงครั้งเดียว ไม่สามารถทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ซึ่งการจัดครูเข้าสอนนอกจากจะคำนึงถึงวุฒิการศึกษา ความรู้ ความสามารถแล้วยังต้องคำนึงถึงความสมัครใจของครูแต่ละคน เพื่อให้ครูได้ใช้ศักยภาพของตนให้เป็นประโยชน์ต่อการใช้หลักสูตรมากที่สุด

สมลักษณ์ สุเมธ (2539) กล่าวถึงการจัดตารางสอนว่า เป็นภาระหน้าที่ของผู้บริหาร เพราะเกี่ยวกับการใช้อาคารสถานที่ บุคลากร ครู และที่สำคัญคือการเรียนรู้ของนักเรียน รูปแบบของการจัดตารางสอนขึ้นอยู่กับลักษณะวิชา ความยากง่าย ความเหมาะสมกับวัย และความสามารถของผู้เรียน

1.3 การจัดตารางสอน

สันต์ ธรรมบำรุง (2527) ได้ให้ความหมายของการจัดตารางสอนว่า คือ การกำหนดวิชา และเวลาที่จะใช้เรียนโดยละเอียดประจำวันตลอดสัปดาห์

สมิตตรา รัชสีสมบัติศิริ (2541) ได้สรุปหลักของการจัดตารางสอนว่าจะต้องคำนึงถึงการ เรียนรู้วิชาต่าง ๆ ในการใช้เวลาเท่า ๆ กัน ระดับความยากง่ายของการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ช่วงการเรียนรู้อาจต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนควรเหมาะสมกับวัย และ ความสามารถของผู้เรียน รวมถึงอัตราเวลาเรียนในแต่ละภาคเรียน ตลอดจนชั่วโมงสอนของคุณ ึ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะต้องจัดให้เกิดความสมดุลและเหมาะสม

1.4 การจัดงบประมาณ

การจัดงบประมาณ คือ การจัดสรรงบประมาณในรูปแบบของการวางแผนการเงินการควบคุม การเงิน ซึ่งงบประมาณการเงินของโรงเรียนนั้น แบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ดังที่ สมศักดิ์ ศรีมานิชน์ (อ้างในวิทยา คูวิรัตน์, 2530) กล่าวไว้ดังนี้

1. เงินงบประมาณ คือ เงินที่รัฐบาลจัดสรรให้เพื่อใช้ในกิจกรรมดำเนินงานของโรงเรียน โดยเฉพาะ เช่น เงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าพัสดุ ครุภัณฑ์ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างค่าใช้สอย ค่าตอบแทน เป็นต้น เงินงบประมาณมักไม่ค่อยมีปัญหา เพราะมีขั้นตอนในการปฏิบัติไม่สลับซับซ้อน และนอกจากนั้นระเบียบใช้จ่ายรัดกุมดี ง่ายต่อการควบคุม

2. เงินนอกงบประมาณ ได้แก่ เงินบำรุงการศึกษา เงินค่าภาคปฏิบัติ เงินบำรุงลูกเสือ – เนตรนารี และเงินรายรับอื่น ๆ

การจัดงบประมาณ เป็นปัจจัยสำคัญด้านหนึ่งของการบริหารหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ เพราะต้องใช้งบประมาณสูง ในการจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูผู้สอน การจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอน การจัดทำสื่อประกอบการเรียนการสอน รวมทั้งการจัดจ้างครูผู้สอนในรายวิชา ที่ขาดแคลน จึงจำเป็นต้องได้รับงบประมาณในส่วนของรัฐ และเงินสนับสนุนจากรายรับอื่น ๆ ของโรงเรียน

1.5 การจัดอาคารสถานที่

ผู้บริหารและครูควรจะต้องร่วมกันจัด ปรับปรุงอาคารสถานที่ให้สนองและสอดคล้องกับ การใช้หลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสได้สัมผัสกับสถานที่ที่คล้ายคลึงกับการใช้ในชีวิตจริง โดย ต้องจัดสถานที่ที่จะอำนวยความสะดวกต่อการค้นคว้า และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ ห้องสมุด ห้องสอนวิชาเฉพาะ โรงฝึกงาน ห้องปฏิบัติการทางภาษา ตลอดจนห้องเรียน

กรมวิชาการ (2534) ได้เสนอแนะลักษณะของห้องเรียนที่คาดหวังจะเอื้อต่อหลักสูตรนั้น ควรคำนึงในเรื่องต่อไปนี้

1. การจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อหลักสูตร

ห้องเรียนเป็นสถานที่ที่ผู้เรียนใช้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ทั้งวิชาความรู้ การฝึกความคิด การปฏิบัติ และการคบค้าสมาคมกับบุคคลอื่น เป็นสถานที่สำหรับผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมส่วนตัว กิจกรรมที่ผู้เรียนสนใจหาความสนุกสนานเพลิดเพลิน และใช้เป็นการพักผ่อนยามว่างสภาพแวดล้อมในห้องเรียนจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่มีผลต่อการเรียนการสอนของครู สภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยจะช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนมีผลดี ดังนั้นจึงควรคำนึงถึงในด้านการให้ความรักและความอบอุ่นแก่ผู้เรียน รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเป็นตัวของตัวเอง

2. การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน

การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่จะเกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ จะต้องยึดหลักการจัดที่เปลี่ยนแปลงได้อยู่เสมอตามความจำเป็นของการเรียนรู้ ไม่ใช่จัดไว้อย่างใดก็คงสภาพนั้นตลอดไป การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนในลักษณะเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพของสิ่งเร้า เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ เช่น การจัดและตกแต่งห้องเรียน การจัดที่นั่งวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ การจัดมุมเสริมความรู้และอื่น ๆ

กาญจนา ปราบพาล (2532) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดห้องเรียนว่า การจัดห้องเรียนให้ใกล้เคียงกับสภาพการใช้ภาษาตามความเป็นจริง ดังนี้

1. สามารถใช้ห้องเรียนในการอธิบายกิจกรรมและสร้างความสัมพันธ์ในหมู่นักเรียน และให้นักเรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นได้
2. สร้างบรรยากาศการใช้ภาษาในรูปแบบของเกม การอภิปราย และกิจกรรมในรูปแบบอื่นได้
3. เอื้อต่อกิจกรรมประเภทบทบาทสมมติและการจำลองเหตุการณ์
4. ช่วยให้นักเรียนมีจินตนาการ
5. ช่วยให้นักเรียนสามารถนำกิจกรรมที่ทำในห้องไปใช้ในชีวิตจริงได้

สรุปได้ว่า ลักษณะการจัดห้องเรียนมีส่วนอย่างมากในการสร้างบรรยากาศทางการเรียนรู้ทางด้านภาษา โดยจะต้องมีลักษณะที่สามารถสร้างความสัมพันธ์ในหมู่นักเรียนและครูผู้สอน เป็นการกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ มีจินตนาการ กล้าแสดงความคิดเห็น และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.6 การจัดการบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการสอน

วัสดุหลักสูตรมีความสำคัญมา ไม่เพียงแต่จะช่วยให้ผู้สอน ผู้บริหาร คณาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรเข้าใจหลักสูตรดีขึ้นเท่านั้น แต่ยังช่วยในด้านการสอน การประเมินผล การบริหารงานหลักสูตร และการนิเทศการสอน ประโยชน์ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือ ช่วยในการปฏิบัติงานของทุกฝ่ายดำเนินไปอย่างราบรื่น มีความเข้าใจที่เรื่องต่าง ๆ ตรงกัน ดังที่

อ้าง บัวศรี (2532) ได้ให้ความหมายของวัสดุหลักสูตรว่า เป็นสิ่งที่มีหน้าที่ในการพัฒนาหลักสูตรได้จัดทำหรือจัดหาเพื่อช่วยให้ผู้ใช้หลักสูตรสามารถใช้หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัสดุหลักสูตรมีหลายประเภท ได้แก่ สิ่งพิมพ์ เช่น คู่มือหลักสูตร คำแนะนำในการสอน คู่มือการประเมินผลการเรียนรู้ วัสดุหลักสูตร นอกจากนี้อาจเป็นในรูปแบบของแผ่นภาพ แผนภูมิ แถบบันทึกเสียงและภาพ สไลด์และภาพยนตร์ สิ่งสำคัญก็คือ ช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะในการใช้หลักสูตรดีขึ้น

ดังนั้น การนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรจำเป็นต้องอาศัยวัสดุหลักสูตรเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานที่สำคัญที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนของครูดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสมลักษณ์ สุขเมธ (2539) กล่าวว่า ผู้มีหน้าที่จัดสรรวัสดุหลักสูตรดังกล่าว ได้แก่ คณะพัฒนาหลักสูตร หน่วยงานส่วนกลางซึ่งทำหน้าที่ในการผลิต และจัดส่งมายัง หน่วยงานระดับท้องถิ่น เพื่อดำเนินการแจกจ่ายไปยังโรงเรียนต่อไป วัสดุหลักสูตรบางอย่าง โรงเรียนก็มีหน้าที่จัดหาเองตามงบประมาณที่ได้รับ วัสดุหลักสูตรที่ทางโรงเรียนจำเป็นต้องจัดหาหรือผลิตขึ้นใช้เอง เพื่อประโยชน์ใช้สอยที่ตรงกับความต้องการของโรงเรียนและท้องถิ่นในแต่ละแห่ง โดยการจัดทำแผนการสอนและสื่อการเรียนการสอนดังกล่าว ควรจะร่วมกันจัดทำ เพราะจะเป็นการประหยัดแรงงาน งบประมาณ และครอบคลุมเนื้อหาสาระได้มากกว่า

1.7 การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร

สงัด อุทรานันท์ (2532)การนิเทศการใช้หลักสูตร หรือการนิเทศการจัดการเรียนการสอน ต้องคำนึงถึงหลักสำคัญของการของกรนิเทศก็คือเป็นกระบวนการทำงานร่วมกัน เพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือ ไม่ใช่เป็นการคอยตรวจสอบเพื่อจับผิดแต่ประการใด

นอกจากนี้การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรจะทำให้ทราบถึงสภาพของการดำเนินงาน การใช้หลักสูตรว่ามีปัญหาใดที่ต้องปรับปรุงแก้ไข

วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2535) ให้ความสำคัญของการนิเทศการศึกษาที่ควรจัดให้มีขึ้นในโรงเรียน เพื่อทำให้งานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น จึงได้เสนอวิธีปฏิบัติของการนิเทศการสอนในโรงเรียนไว้ดังนี้

1. จัดให้มีการปฐมนิเทศครูใหม่ เพื่อให้ทราบปรัชญา วัตถุประสงค์ ประวัติความเป็นมาของโรงเรียน สภาพของชุมชน ระเบียบข้อบังคับ สวัสดิการ และกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน
2. จัดให้มีการบริการทางด้านการสอน เช่น แนะนำให้ใช้หรือผลิตทัศนูปกรณ์ เป็นต้น
3. จัดให้ครูใหม่สังเกตการสอนของครูที่มีประสบการณ์การสอนนาน และมีความเชี่ยวชาญในการสอน
4. ให้ครูได้เยี่ยมชมดูการสอน และการดำเนินงานของโรงเรียนอื่นที่อยู่ข้างเคียงหรือต่างจังหวัด ถ้ามีงบประมาณ
5. ให้ครูได้เยี่ยมชมการสอนของครูชั้นอื่นๆไม่ว่าจะเป็นระดับเดียวกันหรือต่างระดับกัน
6. เปิดโอกาสให้ครูได้ดูการสาธิตการสอนจากผู้เชี่ยวชาญ หรือจากครูด้วยกัน
7. ให้โรงเรียนใช้ประโยชน์ในการมีกลุ่มโรงเรียน โดยร่วมมือและช่วยเหลือกันทางด้านวิชาการ
8. จัดให้มีสัปดาห์ความก้าวหน้าทางวิชาการ อาจจะให้ครูหรือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมาบรรยายในหัวข้อเรื่องที่ครูส่วนใหญ่มีความต้องการ หรือสนใจ
9. จัดให้มีกลุ่มอภิปรายย่อย ๆ ตามความสนใจของครู
10. จัดให้มีการประชุมอบรมในระหว่างฤดูร้อน หรือส่งครูไปร่วมรับการอบรม
11. รับวารสารทางวิชาการต่าง ๆ ไว้ให้ครูได้ศึกษา และแนะนำครูให้เข้าเป็นสมาชิกสมาคมทางวิชาการ
12. ให้คำปรึกษาหรือทางด้านส่วนตัวและด้านวิชาการแก่ครู
13. สนับสนุนให้ครูไปศึกษาเพิ่มเติม หรือนำครูไปทัศนศึกษาในสถานที่ที่จะให้ความรู้ทางวิชาการเพิ่มขึ้น
14. สร้างบรรยากาศทางวิชาการให้เกิดขึ้นในหมู่ครู เช่น จัดเที่ยงวันสนทนาหรือส่งเสริมให้ครูเขียนบทความทางวิชาการลงในหนังสือวารสารต่าง ๆ
15. จัดรายการเล่าสู่กันฟัง หรือเขียนสู่กันอ่าน โดยกำหนดให้ครูแบ่งกันอ่านหนังสือที่เป็นประโยชน์ทางวิชาการ แล้วมาแบ่งปันโดยการพูดคุย หรือเขียนสรุปย่อให้ครูอื่น ๆ อ่าน

นอกจากนี้ซารี มณีศรี (2521) ได้กล่าวว่า การส่งเสริมขวัญและกำลังใจ ยังเป็นหัวใจของการทำงานให้มีประสิทธิภาพ บุคคลที่มีขวัญและกำลังใจดี มักจะแสดงออกด้วยความกระตือรือร้นในการทำงาน หากผู้บริหารต้องการให้บุคลากรในโรงเรียนเป็นผู้ที่มีคุณภาพ และสร้างความสำเร็จให้เป็นไปตามเป้าหมาย ผู้บริหารควรสนใจที่จะส่งเสริมขวัญและกำลังใจให้แก่ครูผู้สอนที่อยู่ในฐานะผู้ปฏิบัติ โดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. สร้างทัศนคติที่ดีต่องาน การทำงานเพื่อส่วนรวม ปลูกฝังทัศนคติที่ดีให้ทุกคนมีความหวัง มีโอกาสก้าวหน้า มีความรักงาน มีความกระตือรือร้นในการทำงาน
2. มีมนุษยสัมพันธ์ดี ให้การยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน
3. ยกย่องชมเชยให้กำลังใจแก่ผู้ตั้งใจทำความดี
4. เอาใจใส่เรื่องสวัสดิภาพ ให้ความสนทนสนมและสร้างไมตรีต่อกัน
5. ให้สมาชิกมีโอกาสระบายความคับข้องใจในการทำงาน
6. มีการสำรวจ หรือออกแบบสอบถามสภาพการทั่วไปในการทำงาน เพื่อจะหาทางปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น รวมทั้งการรักษาหัวใจในการทำงานไว้ด้วย
7. มีโอกาสที่จะก้าวหน้าไปสู่ตำแหน่งหรือเงินเดือนสูงขึ้น รวมทั้งได้รับการพิจารณาความดีความชอบด้วยความยุติธรรม จะช่วยให้คนเพียรพยายามและเกิดความมั่นใจในการทำงาน
8. จัดสถานที่ทำงานให้ดี มีสิ่งอำนวยความสะดวกพอสมควร
9. ให้ทุกคนมีส่วนในการแสดงความคิดเห็นปรับปรุง รวมทั้งมีส่วนร่วมในความสำเร็จของงาน หากบุคคลใดมีความคิดริเริ่มที่ดี มีประโยชน์ในการปรับปรุงงาน ควรยกย่องความดีความชอบของบุคคลนั้น เพื่อให้เป็นตัวอย่างและเป็นกำลังใจแก่ผู้ร่วมงานคนอื่น

อาจสรุปได้ว่า การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรเป็นกระบวนการทำงานร่วมกัน เพื่อช่วยเหลือครูในการพัฒนาการเรียนการสอน และการทำงานในหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ อันนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนด้วยความเอาใจใส่เพื่อประโยชน์ที่จะได้รับ

1.8 การประชาสัมพันธ์หลักสูตร

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537) กล่าวว่า การใช้หลักสูตรใหม่จะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการประชาสัมพันธ์หลักสูตรส่วนหนึ่งด้วย การเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การยอมรับหลักสูตรใหม่นั้นจะต้องทำการประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบเป็นระยะ สื่อที่ใช้ในการแนะนำหลักสูตรมีหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับกลุ่มเป้าหมายของการใช้หลักสูตร เช่น วิทยุ โทรทัศน์

หนังสือพิมพ์ เอกสารแผ่นพิมพ์ สิ่งเหล่านี้สามารถใช้กับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรโดยทั่วไป ส่วนคณะครูนั้นควรจะได้มีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการและผู้ปกครองนั้นควรจะได้มีการประชุมที่แจ่มแจ้ง เป็นต้น

กรมวิชาการ (2535) ได้กล่าวถึง การประชาสัมพันธ์หลักสูตรว่า การประชาสัมพันธ์หลักสูตรนับเป็นกระบวนการที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการบริหารหลักสูตร ซึ่งจะขาดเสียไม่ได้ เพราะการประชาสัมพันธ์หลักสูตรเป็นวิธีการสร้างความเข้าใจอันดีร่วมกัน ระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรทุก ๆ ฝ่ายจะได้ทราบว่าหลักสูตรที่ปรับจุดไหนบ้าง มีจุดเน้นอย่างไร และมีวิธีปฏิบัติในการใช้หลักสูตรอย่างไร

สุนิสา กาญจนนิยม (2539) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์หลักสูตรเป็นเรื่องที่ทุกฝ่ายจะต้องทำ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร เพื่อจะได้เข้าใจตรงกัน เช่น จุดสำคัญของหลักสูตร ได้แก่ สาระการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตรฉบับปรับปรุง การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการ การจัดกิจกรรมตามความถนัด และความสนใจของผู้เรียน และการจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น เป็นต้น

ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่า การประชาสัมพันธ์หลักสูตรเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดหลักสูตรในโรงเรียนว่าจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด จึงเป็นเรื่องที่ทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบการเปลี่ยนแปลง และความก้าวหน้าของการพัฒนาในด้านการเรียนการสอนภายในโรงเรียน โดยอาจใช้สื่อต่าง ๆ ประกอบกัน เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เอกสารแผ่นพิมพ์ หรือป้ายนิเทศต่าง ๆ

2. การสอน

ครูเป็นบุคคลสำคัญที่สุดในการนำหลักสูตรไปสู่การสอน การเอาใจใส่ต่อการสอนของครู ให้ความสอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตร และการเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสม เป็นปัจจัยที่จะส่งผลให้การใช้หลักสูตรบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ งานที่เกี่ยวข้องกับการสอน ได้แก่ การวางแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร การพัฒนาและการใช้สื่อการสอน การจัดซ่อมเสริม การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

2.1 การวางแผนการสอน

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) กล่าวว่า ในการดำเนินงานใด ๆ ก็ตาม ถ้าต้องการให้งานนั้น ๆ บรรลุถึงเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ดำเนินการจะต้องมีการคิดวางแผนว่าจะทำกิจกรรมอะไรก่อนหลัง เพื่อจะได้ปฏิบัติได้ถูกต้องตรงตามเป้าหมาย ยิ่งถ้ามีการเขียนแผนที่วางไว้เป็นลายลักษณ์อักษร ก็จะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการปฏิบัติและประเมินแผนหรือกิจกรรมได้ดียิ่งขึ้น การนำหลักสูตรไปสู่แผนการสอนก็เช่นเดียวกัน หากมีการวางแผนการสอนล่วงหน้าอย่างดี ก็จะช่วยให้อุทิศตนได้มากขึ้นและมีความมั่นใจในการสอนมากขึ้น เพราะการวางแผนเตรียมการล่วงหน้าจะช่วยให้ครูมีเวลาและโอกาสคิดถึงจุดประสงค์ของบทเรียน เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเร็วขึ้น มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ตรงกับจุดประสงค์ รวมทั้งยังช่วยให้การสอนของครูมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน เพราะครูสามารถทราบจากแผนการสอนว่าผู้เรียนได้เรียนอะไรไปแล้วบ้าง จะสอนอะไรต่อไป รวมทั้งปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการสอนครั้งต่อไป

ไพฑูรย์ สีนลาวัฒน์ (2524) กล่าวถึงความหมายของการวางแผนการสอนว่า คือ กิจกรรมในการคิดและทำของครูก่อนที่จะเริ่มดำเนินการสอนวิชาใดวิชาหนึ่งนั่นเอง ซึ่งโดยทั่วไปจะประกอบด้วย การกำหนดจุดมุ่งหมาย การคัดเลือกเนื้อหา การกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียน และการประเมินผล

เอกสารที่ได้จากการวางแผนการสอน ได้แก่ แผนการสอนระยะยาวหรือกำหนดการสอน และแผนการสอน

การทำแผนการสอนระยะยาวหรือกำหนดการสอน เป็นการวางแผนการสอนตลอดปีการศึกษา โดยนำหลักสูตรวิชาใดวิชาหนึ่งมาแบ่งเนื้อหาเป็นหัวข้อหลักและหัวข้อย่อย ๆ ให้เหมาะสมและสัมพันธ์กับเวลาและจุดประสงค์ของรายวิชานั้น ๆ อย่างหยาบ ๆ เพื่อมองเป็นความต่อเนื่องของสิ่งที่สอนตลอดภาคเรียนหรือตลอดปีการศึกษา

ส่วนการทำแผนการสอน เป็นการวางแผนเตรียมการสอนระยะสั้น ที่มีความละเอียดอ่อนซึ่งทำให้ครูผู้สอน หรือผู้นิเทศมองเห็นขั้นตอน หรือกิจกรรมในการสอนนั้น ๆ ได้อย่างชัดเจน ดังที่ บำรุง กลัดเจริญ และฉวีวรรณ กิจนางวงศ์ (2527) ได้ให้หลักในการจัดทำแผนการสอนไว้ ดังนี้

การจัดทำแผนการสอนที่ดีจะต้องอาศัยข้อมูลต่าง ๆ เช่น การวิเคราะห์เนื้อหา ความคิดรวบยอด จุดประสงค์ กิจกรรมการเรียน สื่อการสอน และการประเมินผล ดังนั้น ครูจึงควรวา

ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลนั้น ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการสอนที่ดี และในการทำแผนการสอนที่ดีควรปฏิบัติ ดังนี้

1. ศึกษาตัวหลักสูตร โดยเริ่มจากหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างของหลักสูตร และรายละเอียดของหลักสูตรในกลุ่มวิชา หรือกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ
2. ศึกษาเอกสารหลักสูตรอื่น ๆ เช่น แผนการสอน คู่มือครู หนังสือเรียน แบบฝึกหัด ตลอดจนสื่อการเรียนการสอนอื่น ๆ ที่ส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นเตรียมไว้ให้ เอกสารต่าง ๆ เหล่านี้ได้เตรียมไว้เป็นรายชั้นเรียน จึงมีรายละเอียดสมบูรณ์กว่าตัวหลักสูตร
3. ศึกษาวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียน ตลอดจนแบบฟอร์มต่าง ๆ ตามหลักสูตร จะต้องทำความเข้าใจแนวคิด เหตุผล และหลักการของการวัดผล

แผนการสอนที่ดีนั้น กรมวิชาการ (2534) ได้เสนอแนะว่าควรมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่เข้าลักษณะ 4 ประการ ดังนี้

1. เป็นแผนการสอนที่มีกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่ได้ลงมือปฏิบัติให้มากที่สุด โดยครูเป็นเพียงผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้กิจกรรมที่ผู้เรียนดำเนินการเป็นไปตามความมุ่งหมาย
2. เป็นแผนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบคำตอบหรือทำสำเร็จด้วยตนเอง โดยครูพยายามลดบทบาทจากผู้บอกคำตอบมาเป็นผู้คอยกระตุ้นด้วยคำถามหรือปัญหาให้ผู้เรียนคิดแก้ไข หรือหาแนวทางไปสู่ความสำเร็จในการทำกิจกรรมเอง
3. เป็นแผนการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในการทำงานเป็นกระบวนการ และนำกระบวนการไปใช้จริง
4. เป็นแผนการสอนที่ส่งเสริมการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่สามารถจัดหาได้ในท้องถิ่นหลีกเลี่ยงการใช้วัสดุอุปกรณ์สำเร็จรูปราคาแพง

จึงอาจสรุปได้ว่า การวางแผนการสอน หมายถึง การที่ครูวางแผนล่วงหน้าที่จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างไร โดยคำนึงถึงจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะสอนให้นักเรียนในวิชาหนึ่ง ๆ ซึ่งจะเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อเป็นการเพิ่มความมั่นใจในการสอน และยังทำให้การสอนของครูมีความต่อเนื่องกัน เอกสารที่ได้จากการวางแผนการสอน ได้แก่ แผนการสอน ระยะเวลา หรือกำหนดการสอน และแผนการสอน

2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2537) กล่าวว่า การเรียนการสอนภาษา เป็นกระบวนการที่ซับซ้อนต้องอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูจะต้องคำนึงถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาหลักสูตรกับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นการเพิ่มทักษะประสบการณ์ และเจตคติที่ดีให้แก่ นักเรียน

สุมน อมรวิวัฒน์ (2526) กล่าวถึง กิจกรรมการเรียนการสอน ถือเป็นหัวใจสำคัญของการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุผลตามที่หลักสูตรกำหนด และได้สรุปลักษณะของกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดีไว้ดังนี้

1. ควรเป็นไปเพื่อพัฒนาความเจริญทุกด้านให้แก่ นักเรียน
2. ควรเร้าให้ผู้เรียนได้แสดงออกและมีส่วนร่วมในการเรียน
3. ควรให้โอกาสและเห็นความสำคัญของนักเรียนทุกคนในชั้นเรียน
4. ควรฝึกวิธีการแสวงหาความรู้และวิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเองให้แก่ นักเรียน
5. ควรมีบรรยากาศที่รื่นรมย์ สนุกสนานและเป็นกันเอง

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษา แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นนำ เพื่อเตรียมให้ผู้เรียนเกิดความพร้อม ต้องการที่จะเรียนรู้ในสิ่งใหม่ โดยเนื้อหาการเตรียมจะเชื่อมโยงไปสู่สาระสำคัญของบทเรียน จะเป็นกิจกรรมที่น่าสนใจ ใช้เวลาสั้น ๆ เมื่อนักเรียนสนใจ สนุกสนาน พร้อมที่จะเรียนก็จะเข้าสู่ขั้นสอน
2. ขั้นสอน เป็นขั้นการจัดกิจกรรมที่หลากหลายรูปแบบ เปลี่ยนไปตามสถานการณ์และความสนใจของนักเรียน ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการฝึกกิจกรรมที่หลากหลายซึ่งเป็นการนำความรู้ที่ได้เรียนมาแล้วมาใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ
3. ขั้นสรุป เป็นขั้นสุดท้ายของกิจกรรม เพื่อสรุปความรู้ ทักษะและเจตคติของผู้เรียนที่ได้รับมาตั้งแต่ต้น

นงนุช สีสันต์ (2539) กล่าวว่า ในการเรียนรู้ทางภาษาจำเป็นต้องฝึกฝนทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียนให้ควบคู่กันไปในลักษณะทักษะสัมพันธ์ตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยเน้นทักษะการฟัง - การพูดมากที่สุด โดยผู้เรียนจำเป็นต้องฟังเสียงเลียนแบบเสียงที่ได้ยิน พูดสื่อความหมาย แล้วจึงอ่านและเขียนต่อไป

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532) กล่าวเพิ่มเติมว่า นอกจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามคาบเวลาแล้ว ครูผู้สอนควรได้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้นักเรียนได้เพิ่มพูนความรู้ตามความสนใจด้วย กิจกรรมเสริมหลักสูตรควรจัดขึ้น โดยให้นักเรียนแต่ละคนมีส่วนร่วมด้วยความสมัครใจ ตามความสนใจของแต่ละบุคคล ซึ่งในกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่นำความรู้ทางวัฒนธรรมภาษาไปผสมผสาน แบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ

1. กิจกรรมที่ให้ประสบการณ์ตรง ได้แก่ การเชิญเจ้าของภาษามาสนทนาด้วย การเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรม การมีเพื่อนทางจดหมาย เป็นต้น ซึ่งจะมีประโยชน์มากที่สุดในการมีโอกาสได้ใช้ภาษา กับเจ้าของภาษา

2. กิจกรรมที่ให้ประสบการณ์รอง ซึ่งจัดได้ง่ายกว่ากิจกรรมประเภทแรก ได้แก่ การแสดงบทบาทสมมติ การแสดงละคร การจัดมุมภาษาในห้องเรียน การฟังเทป การชมวิดีโอ การชมภาพยนตร์ การอ่านหนังสือพิมพ์หรือนิตยสาร เป็นต้น

พอจะสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาจะต้องให้ความสำคัญของการฝึกฝนทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ซึ่งครูผู้สอนจะต้องสร้างโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง และประสบการณ์รองให้มากที่สุด เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จนเป็นทักษะที่สามารถใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

2.3 การพัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอน

สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน มีความสำคัญและจำเป็นในการจัดการเรียนการสอน เพราะช่วยทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจบทเรียนได้ชัดเจนขึ้น และยังเป็นสิ่งที่เร้าความสนใจของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

ธำรง บัวศรี (2532) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งที่เป็นพาหนะหรือสื่อที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติ ตามจุดประสงค์การเรียนการสอน และตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535) กล่าวถึง การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนว่า สื่อการเรียนสอนมีมากมาย เป็นหน้าที่ของครูที่จะต้องเลือกใช้ให้เหมาะสม โดยคำนึงถึง ลักษณะวิชาที่สอน เป็นวิชาทฤษฎีหรือปฏิบัติการใช้สื่อชนิดใด จึงจะให้นักเรียนมีความเข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น และคุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ การเลือกให้เหมาะสมกับอายุ ระดับสติปัญญา ระดับชั้น จำนวนนักเรียน เวลาที่เรียน และลักษณะของห้องเรียน หรือถ้านักเรียนในชั้นมีบทบาทในการเรียนการสอนมาก สามารถรับประสบการณ์ใหม่ๆ ได้ด้วยตนเอง ครูสามารถใช้สื่อในลักษณะสื่อ

ประสม โดยอาศัยหลักการจัดระบบนำเอาสื่อการสอนหลาย ๆ อย่างมาสัมพันธ์กัน และเป็นสื่อที่มีคุณค่าส่งเสริมซึ่งกันและกัน สื่อการสอนอย่างหนึ่งอาจใช้เพื่อเร้าความสนใจ ในขณะที่อีกอย่างหนึ่งใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหา และอีกอย่างอาจใช้เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้ง

กล่าวโดยสรุป สื่อการเรียนการสอนจะมีประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนมาก ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้รวดเร็วและแม่นยำขึ้น เป็นสิ่งที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียน ช่วยจัดระบบการเรียนรู้ตามลำดับขั้น แต่สื่อดังกล่าวจะเกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้จะต้องขึ้นอยู่กับวิธีใช้ การพัฒนา และการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนควรมีหลักในการพิจารณาให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ เนื้อหาที่จะสอน เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้ได้ง่าย สะดวก ปลอดภัย ประหยัด หาได้ง่าย และต้องใช้ให้คุ้มค่าที่สุด

2.4 การจัดซ่อมเสริม

อินทรีย์ บัวสมบุญ (2536) กล่าวว่า การจัดซ่อมเสริม คือการสอนเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนที่เรียนอ่อน หรือเรียนไม่ทันเพื่อนซึ่งต้องการความช่วยเหลือจากครูผู้สอนเป็นพิเศษ รวมถึงการสอนนักเรียนที่มีความสามารถรับรู้ได้รวดเร็วให้ได้ใช้ความสามารถนี้เต็มที่ และเป็นประโยชน์

จำนง พรายแถมแซ (2531) ได้กล่าวถึงวิธีการในการสอนซ่อมเสริม โดยแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. พบข้อบกพร่องจากการสังเกตเห็นพฤติกรรมแสดงออกของนักเรียนในทันทีทันใด ทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ซึ่งเป็นการประเมินสถานการณ์ให้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกระบวนการเรียนการสอนโดยฉับพลัน ซึ่งตามหน้าที่และความรับผิดชอบแล้ว ครูจะละเลยวางเฉยเสียไม่ได้ ต้องฉวยโอกาสซ่อมและเสริมอย่างมีจังหวะให้ผสมกลมกลืนกับกระบวนการเรียนการสอน

2. พบข้อบกพร่องจากการวิเคราะห์ผลการประเมินที่ปรากฏอยู่ในแบบประเมิน ผลทั้งแบบสำรวจรายการ แบบจัดอันดับคุณภาพ และแบบทดสอบ ซึ่งถ้าครูผู้สอนยอมสละเวลาสักเล็กน้อย เพื่อศึกษาวิเคราะห์ผลการประเมินในแต่ละครั้ง นำมาพิจารณาอย่างรอบคอบและด้วยใจเป็นกลาง แล้วจึงดำเนินการวางแผนในการซ่อมเสริมให้ถูกต้องก็จะช่วยให้ผลการเรียนรู้ของนักเรียนบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กิติมา ปรีดีติลล (2532) แบ่งการจัดสอนซ่อมเสริมออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การจัดสอนซ่อมเสริมเด็กที่เรียนอ่อน ครูควรศึกษาสาเหตุของการเรียนอ่อนของเด็กแต่ละคน รวมทั้งวิชาที่เรียนอ่อน เพื่อหาทางแก้ไขได้ถูกต้อง ในการแก้ปัญหาหรือหาสาเหตุของการเรียนอ่อนนั้น ครูควรขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง การสอนซ่อมเสริมเพื่อจะให้ได้ผล ครูควรจัดสอนซ่อมเสริมที่ละวิชา ใช้เวลาสั้น ๆ แบบฝึกหัดที่จะให้เด็กทำต้องมีความยากง่ายพอเหมาะกับความสามารถของเด็กแต่ละคน เพื่อจะได้ประสบผลสำเร็จในการเรียนและมีกำลังใจในการเรียนต่อไป หลังจากการเรียนซ่อมเสริมแล้ว ครูจะต้องติดตามผลการเรียนของนักเรียนอย่างใกล้ชิด
2. การจัดสอนซ่อมเสริมเด็กที่เรียนดีให้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ครูควรใช้สื่อการสอน ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กให้มากที่สุด เช่น บัตรงาน หนังสืออ่านประกอบ เป็นต้น โดยไม่ควรกำหนดเนื้อหาที่จะสอน และระยะเวลาการสอนตายตัว แต่ขึ้นอยู่กับเนื้อหาวิชาที่เด็กสนใจและมีความถนัด

กล่าวโดยสรุป การจัดซ่อมเสริม เป็นวิธีหนึ่งที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียน และส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้สติปัญญา และความสามารถของตนได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ ครูจะต้องให้ความเอาใจใส่ และติดตามผลการเรียนของนักเรียนอย่างใกล้ชิดเป็นรายบุคคล

2.5 การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2537) ให้ทัศนะของการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ว่า สำหรับการเรียนการสอนภาษานั้น การวัดและประเมินผลถือว่าเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหนึ่ง จึงต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ทางการเรียนการสอน ดังนั้น ถ้าจุดประสงค์ของการเรียนการสอนภาษามุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การประเมินผลก็ย่อมมุ่งวัดผลและประเมินผลความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของผู้เรียนด้วย

Finocchiaro, Mary and Sydney (1983) ได้สรุปวัตถุประสงค์ของการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนภาษาไว้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. เพื่อประเมินวิธีสอนของครูว่าสอนแบบใดช่วยให้เกิดการเรียนรู้ และวิธีสอนแบบใดที่ต้องการการปรับปรุง
2. เพื่อประเมินสัมฤทธิ์ผลในการเรียนของผู้เรียนว่ามีความรู้ความสามารถตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เพียงใด สมควรที่จะได้เลื่อนชั้นสูงขึ้นหรืออยู่ที่เดิม

3. เพื่อจำแนกหรือจัดลำดับความสามารถของนักเรียนว่ามีความรู้ ความสามารถตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เพียงใด สมควรที่จะได้เลื่อนชั้นให้สูงขึ้นหรืออยู่ที่เดิม
4. เพื่อวินิจฉัยข้อบกพร่อง และจุดเด่นในการเรียนภาษาของแต่ละคน
5. เพื่อประโยชน์ในการสอนซ่อมเสริมแก่นักเรียนที่เรียนอ่อนหรือล้าหลังเพื่อน
6. เพื่อประเมินประสิทธิภาพในการสอนของครู
7. เพื่อทราบถึงกระบวนการเรียนรู้ภาษาของนักเรียนในแต่ละระดับอายุ
8. เพื่อทดสอบผลการทดลองเกี่ยวกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทางด้านภาษานั้น สามารถทำได้ทั้งการใช้แบบทดสอบและไม่ใช้แบบทดสอบ ซึ่งการวัดและประเมินผลโดยไม่มีแบบทดสอบ อาจทำได้โดยการสังเกตความสนใจ และความเอาใจใส่ในการเรียน รวมทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ และอาจดูได้จากความถูกต้องของภาษาที่ใช้ในการสนทนาโต้ตอบ หรือการซักถามบทเรียน การทำแบบฝึกหัด ความถูกต้องของการเขียนคำศัพท์และประโยค ส่วนการวัดและประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบครูจะต้องคำนึงถึงการพัฒนาพฤติกรรมหลายด้าน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมจุดหมายทั้งทางด้านเนื้อหา เจตคติ และทักษะ ดังนั้นในการสอนภาษาจึงควรมีการวัดผลอยู่ตลอดเวลา และอาจใช้วิธีวัดหลาย ๆ แบบ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือมากพอที่จะใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้

5. หลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)

หลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ได้แนวคิดมาจาก ปัจจุบันเป็นยุคข่าวสาร ข้อมูล ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นต่อการสื่อสารเป็นอย่างยิ่ง ภาษาจีนก็เป็นภาษาสากลภาษาหนึ่งที่ใช้ในการสื่อสารมาก รองจากภาษาอังกฤษ กระทรวงศึกษาธิการจึงตระหนักถึงความสำคัญ และความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนให้เป็นภาษาต่างประเทศที่ 2 ทั้งนี้เพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาของผู้เรียน ในการติดต่อสื่อสารโดยใช้ภาษาจีนได้เป็นอย่างดี มีพื้นฐานทางภาษาจีนเพียงพอที่จะนำไปใช้ศึกษาต่อ หรือใช้ประกอบอาชีพของตน

การศึกษาหลักสูตรภาษาจีน เป็นหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ถือเป็นหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการ เปิดโอกาสให้โรงเรียนที่มีความพร้อมทั้งด้านบุคลากร และความต้องการของชุมชน จัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้สนใจ โดยมีจุดประสงค์ที่จะให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาจีนกับเจ้าของภาษาที่เข้ามา มีบท

บาทสำคัญในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน ดังนั้นในปีการศึกษา 2535 กระทรวงศึกษาธิการจึงเห็นควรให้เพิ่มเติมหลักสูตรภาษาจีนในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) ในหมวดวิชาเลือกเสรี ซึ่งมีรายละเอียด คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างหลักสูตร โครงสร้างเนื้อหา และการจัดคาบเวลาเรียน ดังนี้

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

หลักการ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นมีหลักการ ดังนี้

1. เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง
2. เป็นการศึกษาทั่วไปเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบสัมมาชีพหรือการศึกษาต่อ
3. เป็นการศึกษาที่สนองความต้องการของท้องถิ่นและประเทศชาติ

จุดมุ่งหมาย การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษาต่อ ให้สามารถเลือกแนวทางที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม ตามบทบาทหน้าที่ของตนในฐานะเป็นพลเมืองดี ตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะเลือกและตัดสินใจประกอบสัมมาชีพ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีนิสัยในการปรับปรุงงาน ตนเองและสังคม เสริมสร้างอนามัยชุมชน และครองชีวิตโดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อสังคม

ในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้ จะต้องมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

1. มีความรู้และทักษะในวิชาสามัญและทันต่อความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ
2. สามารถปฏิบัติตนในการรักษา และเสริมสร้างสุขภาพอนามัยของตนเองและชุมชน
3. สามารถวิเคราะห์ปัญหาของชุมชน และเลือกแนวทางแก้ปัญหาให้สอดคล้องกับข้อจำกัดต่าง ๆ
4. มีความภูมิใจในความเป็นไทย สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เต็มใจช่วยเหลือผู้อื่นตามความสามารถของตน
5. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถสร้างและปรับปรุงแนวทางปฏิบัติที่จะทำให้เกิดความเจริญแก่ตนเองและชุมชน
6. มีทրคนะที่ดีต่อสัมมาชีพทุกชนิด มีนิสัยรักการทำงาน และมีความสามารถในการเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจของตนเอง
7. มีทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ มีความสามารถในการจัดการและสามารถ

ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

8. เข้าใจสภาพและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในชุมชน สามารถเสนอแนวทางพัฒนาชุมชน ภูมิใจในการปฏิบัติตนตามบทบาทและหน้าที่ในฐานะสมาชิกที่ดีของชุมชน ตลอดจนอนุรักษ์และเสริมสร้างสิ่งแวดล้อม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับชุมชนของตน

โครงสร้าง

1. วิชาบังคับ จำนวน 57 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่รายวิชาดังต่อไปนี้

1.1 วิชาบังคับแกน จำนวน 39 หน่วยการเรียนรู้

ภาษาไทย	12	หน่วยการเรียนรู้
วิทยาศาสตร์	9	หน่วยการเรียนรู้
คณิตศาสตร์	6	หน่วยการเรียนรู้
สังคมศึกษา	6	หน่วยการเรียนรู้
พลานามัย	3	หน่วยการเรียนรู้
ศิลปศึกษา	3	หน่วยการเรียนรู้

1.2 วิชาบังคับเลือก จำนวน 18 หน่วยการเรียนรู้

สังคมศึกษา	6	หน่วยการเรียนรู้
พลานามัย	6	หน่วยการเรียนรู้
การงาน	6	หน่วยการเรียนรู้

2. วิชาเลือกเสรี จำนวน 33 หน่วยการเรียนรู้ ให้เลือกจากรายวิชาในกลุ่มวิชาต่างๆ ดังต่อไปนี้

2.1 กลุ่มวิชาภาษา

2.2 กลุ่มวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์

2.3 กลุ่มวิชาสังคมศึกษา

2.4 กลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ

2.5 กลุ่มวิชาการงานและอาชีพ

3. กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมต่อไปนี้

3.1 กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ คือกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี หรือยุวกาชาด หรือผู้นำเพื่อประโยชน์ จำนวน 1 คาบ ต่อสัปดาห์ต่อภาค และกิจกรรมอื่นๆ อีก 1 คาบ ต่อสัปดาห์ต่อภาค

3.2 กิจกรรมแนะแนว หรือกิจกรรมแก้ปัญหา หรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้จำนวน 1 คาบ ต่อสัปดาห์ต่อภาค

3.3 กิจกรรมอิสระของผู้เรียน จำนวน 2 คาบ ต่อสัปดาห์ต่อภาค

แนวดำเนินการ

เพื่อให้การจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้ประสบความสำเร็จตามจุดหมายข้างต้น จึงกำหนดแนวดำเนินการไว้ดังนี้

1. จัดให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนอย่างหลากหลาย เพื่อสำรวจความถนัดและความสนใจ
2. จัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง และสามารถแสวงหาแนวทางในการพัฒนาตนเอง
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทางด้านวิชาการอย่างเต็มความสามารถ และได้มีโอกาสหาความรู้และทักษะจากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ
4. จัดให้มีการศึกษา ติดตาม และแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
5. ในการจัดการเรียนการสอน ให้ใช้วิธีผสมผสานการให้ความรู้การปฏิบัติจริง โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดอย่างมีเหตุมีผล และกระบวนการกลุ่ม
6. ให้ท้องถิ่นปรับรายละเอียดเนื้อหาของรายวิชา ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น ส่งเสริมให้ท้องถิ่นทำรายวิชาที่สนองความต้องการของท้องถิ่น และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดในการสร้างสรรค์งาน
7. ในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับการเสริมสร้างค่านิยม และพัฒนาจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ
8. ในการเสริมสร้างค่านิยมที่ระบุไว้ในจุดหมาย ต้องปลูกฝังค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน เช่น ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีวินัย รับผิดชอบ ฯลฯ ควบคู่ไปด้วย
9. ในการจัดการเรียนการสอนให้คำนึงถึงความต่อเนื่องกับหลักสูตรประถมศึกษาด้วย

หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533)

1. เวลาเรียน
 - 1.1 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ใช้เวลาเรียนประมาณ 3 ปี หรือ 6 ภาคเรียน
 - 1.2 ในปีการศึกษาหนึ่งให้แบ่งเป็นภาคเรียนปกติ 2 ภาค ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ และโรงเรียนอาจเปิดภาคฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร สำหรับภาคฤดูร้อนซึ่งมีคาบเวลาเรียน 4 สัปดาห์ เวลาเรียนต่อสัปดาห์ของรายวิชาที่เปิดสอน จะต้องเป็น 5 เท่าของภาคปกติ
 - 1.3 ในสัปดาห์หนึ่งโรงเรียน ต้องเปิดเรียนไม่น้อยกว่า 5 วัน วันละไม่น้อยกว่า 7 คาบ คาบละ 50 นาที รวมอย่างน้อย 35 คาบ

1.4 ให้เรียนตามหลักสูตรอย่างน้อยสัปดาห์ละ 30 คาบ และให้โรงเรียนจัดให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยเข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี หรือยุวกาชาด หรือผู้นำพิณประโยชน์ จำนวน 1 คาบ ต่อสัปดาห์ และกิจกรรมอื่น ๆ อีก 1 คาบ ต่อสัปดาห์ และกิจกรรมแนะแนว หรือกิจกรรมแก้ปัญหา หรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้จำนวน 1 คาบ ต่อสัปดาห์ นอกจากนี้ให้มีเวลาสำหรับผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมอิสระอีกสัปดาห์ละ 2 คาบ

2. หน่วยการเรียนรู้

รายวิชาใดที่ใช้เวลาเรียน 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน ให้มีหน่วยการเรียนรู้ 1 หน่วยการเรียนรู้ รายวิชาใดที่มีจำนวนคาบเรียนมากกว่าหรือน้อยกว่า 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน ให้มีจำนวนหน่วยการเรียนรู้มากขึ้นหรือน้อยลงเป็นไปตามสัดส่วน

3. วิชาบังคับและวิชาเลือกเสรี

3.1 ผู้เรียนจะต้องเรียนวิชาบังคับ และวิชาเลือกเสรีตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างของหลักสูตร สำหรับภาษาต่างประเทศ นักเรียนจะเลือกเรียนได้เพียง 1 ภาษา

3.2 การจัดทำรายวิชาบังคับเลือกและวิชาเลือกเสรี นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในหลักสูตรและการใช้แหล่งวิทยาการ สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

4. การประเมินผลการเรียน

การประเมินผลการเรียน และการโอนผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

5. เกณฑ์การจบหลักสูตร

5.1 ต้องเรียนวิชาบังคับและวิชาเลือกเสรีตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้าง จำนวน 90 หน่วยการเรียนรู้ และทุกรายวิชาต้องได้รับการตัดสินผลการเรียน

5.2 ต้องได้หน่วยการเรียนรู้วิชาบังคับแกนวิชาภาษาไทยและวิชาสังคมศึกษา

5.3 ต้องได้หน่วยการเรียนรู้ทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 80 หน่วยการเรียนรู้

5.4 ต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 2 กิจกรรม โดยเลือกกิจกรรมลูกเสือ - เนตรนารี หรือยุวกาชาด หรือผู้นำพิณประโยชน์ จำนวน 1 คาบ ต่อสัปดาห์ และกิจกรรมอื่น ๆ อีก 1 คาบ ต่อสัปดาห์ โดยแต่ละกิจกรรมต้องมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาทั้งหมดที่จัดกิจกรรมของแต่ละภาคเรียน และต้องผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมตามที่กำหนด

6. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

ในกรณีที่จะมีการยกเลิก เพิ่มเติม และเปลี่ยนแปลงรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ให้ทำเป็นประกาศหรือคำสั่งของกระทรวงศึกษาธิการ

จากหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในหมวดวิชาภาษาต่างประเทศไม่มีรายวิชาภาษาจีน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนภาษาจีน จึงเห็นควรให้เพิ่มเติมวิชาภาษาจีน ในหมวดวิชาเลือกเสรี วิชาภาษาต่างประเทศ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ทั้งนี้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2535 เป็นต้นไป รวม 20 รายวิชา ดังนี้

จ 011 ภาษาจีนหลัก 1	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
จ 012 ภาษาจีนหลัก 2	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
จ 021 เสริมทักษะ 1	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
จ 022 เสริมทักษะ 2	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
จ 013 ภาษาจีนหลัก 3	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
จ 014 ภาษาจีนหลัก 4	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
จ 023 เสริมทักษะ 3	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
จ 024 เสริมทักษะ 4	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
จ 031 อ่านจีนเบื้องต้น 1	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
จ 032 อ่านจีนเบื้องต้น 2	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
จ 015 ภาษาจีนหลัก 5	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
จ 016 ภาษาจีนหลัก 6	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
จ 033 อ่านจีนเบื้องต้น 3	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
จ 034 อ่านจีนเบื้องต้น 4	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
จ 041 ทักษะฟัง - พูด 1	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
จ 042 ทักษะฟัง - พูด 2	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
จ 051 ทักษะอ่าน 1	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
จ 052 ทักษะอ่าน 2	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
จ 061 ทักษะเขียน 1	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
จ 062 ทักษะเขียน 2	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวการจัดการเรียนการสอนในแต่ละปีการศึกษา และ
คำอธิบายรายวิชา ไว้ดังนี้

ภาษาจีน วิชาเลือกเสรี

ปีที่ 1

จ 011 ภาษาจีนหลัก 1	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
จ 012 ภาษาจีนหลัก 2	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
จ 021 เสริมทักษะ 1	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
จ 022 เสริมทักษะ 2	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้

ผู้เรียนจะเรียนรายวิชาเพียง 4 คาบ/สัปดาห์/ภาค หรือจะเลือกเรียนวิชาเสริมทักษะ
เพิ่มเติมอีก 2 คาบก็ได้ สำหรับรายวิชาเสริมทักษะให้เลือกเรียนในระดับเดียวกันกับวิชาหลัก

ปีที่ 2

จ 013 ภาษาจีนหลัก 3	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
จ 014 ภาษาจีนหลัก 4	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
จ 023 เสริมทักษะ 3	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
จ 024 เสริมทักษะ 4	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
จ 031 อ่านจีนเบื้องต้น 1	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
จ 032 อ่านจีนเบื้องต้น 2	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้

ผู้เรียนจะเรียนรายวิชาเพียง 4 คาบ/สัปดาห์/ภาค หรือจะเลือกเรียนวิชาเสริมทักษะ
เพิ่มเติมอีก 2 คาบก็ได้ สำหรับรายวิชาเสริมทักษะให้เลือกเรียนในระดับเดียวกันกับวิชาหลัก

สำหรับวิชาอ่านจีนเบื้องต้นเป็นรายวิชาสำหรับผู้ไม่ประสงค์จะเรียนภาษาจีนต่อไปใน
ระดับสูง และได้เรียนวิชา จ 011 และ จ 012 มาแล้ว

ปีที่ 3

จ 015 ภาษาจีนหลัก 5	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
จ 016 ภาษาจีนหลัก 6	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
จ 033 อ่านจีนเบื้องต้น 3	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
จ 034 อ่านจีนเบื้องต้น 4	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
จ 041 ทักษะฟัง - พูด 1	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
จ 042 ทักษะฟัง - พูด 2	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
จ 051 ทักษะอ่าน 1	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้

จ 052 ทักษะอ่าน 2	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
จ 061 ทักษะเขียน 1	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
จ 062 ทักษะเขียน 2	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้

ผู้เรียนจะเรียนรายวิชาเพียง 4 คาบ/สัปดาห์/ภาค หรือจะเลือกเรียนวิชาทักษะเฉพาะเพิ่มเติมอีกก็ได้ หรือจะเลือกเรียนวิชาทักษะเฉพาะโดยไม่เลือกเรียนวิชาหลักก็ได้ แต่จะต้องได้เรียนวิชา จ 013 จ 014 มาแล้ว

สำหรับวิชาอ่านจีนเบื้องต้น ผู้เรียนที่ประสงค์จะเลือกเรียนจะต้องได้เรียน จ 011, จ 012, จ 013, จ 014 มาแล้ว หรือได้เรียน จ 031, จ 032 มาแล้ว

คำอธิบายรายวิชาเลือกเสรี

จ 011 ภาษาจีนหลัก 1	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
จ 012 ภาษาจีนหลัก 2	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

สำรวจความสามารถพื้นฐานในด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน ฟังการฟัง พูด อ่าน เขียน โดยใช้ศัพท์ใกล้ตัวและโครงสร้างพื้นฐานของภาษา ฟังประโยค และข้อความสั้น ๆ พูดสื่อความเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน อ่านออกเสียง อ่านบทความสั้น ๆ เขียนคำและประโยค เพื่อให้มีความพร้อม ความสนใจ และมีทักษะเบื้องต้นในการสื่อความหมาย และเป็นพื้นฐานในการเรียนภาษา

จ 013 ภาษาจีนหลัก 3	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
จ 014 ภาษาจีนหลัก 4	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ฟังการฟัง พูด อ่าน เขียน โดยใช้ศัพท์และโครงสร้างที่เพิ่มขึ้น ฟังบทสนทนาและข้อความสั้น ๆ พูดสื่อความเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน อ่านออกเสียง อ่านบทอ่านที่ยาวขึ้น เขียนบรรยายและเขียนเล่าเรื่องสั้น ๆ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และความสนใจในการใช้ภาษาและเลือกใช้ภาษาในการสื่อความหมายในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

จ 015 ภาษาจีนหลัก 5	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
จ 016 ภาษาจีนหลัก 6	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกการฟัง พูด อ่าน เขียน โดยใช้ศัพท์ และโครงสร้างที่ซับซ้อนขึ้น ฟังบทสนทนา เรื่องเล่าและข้อความต่าง ๆ พูดสื่อความเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน บรรยายและเล่าเรื่องสั้น ๆ อ่านออกเสียง อ่านบทอ่านที่มีระดับความยากง่ายที่สูงขึ้น เขียนบรรยาย เขียนเล่าเรื่อง กรอกแบบฟอร์ม และเขียนจดหมายส่วนตัว เพื่อให้ใช้ภาษาในการสื่อความหมายได้กว้างขวางเหมาะสมกับกาลเทศะ และเห็นประโยชน์ของการเรียนภาษา

จ 021 เสริมทักษะ 1	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
จ 022 เสริมทักษะ 2	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
จ 023 เสริมทักษะ 3	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
จ 024 เสริมทักษะ 4	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน เพิ่มเติมจากที่ได้เรียนในวิชาหลัก โดยการจัดกิจกรรม เพื่อให้สามารถใช้ทักษะได้อย่างคล่องแคล่วและแม่นยำยิ่งขึ้น

จ 031 อ่านจีนเบื้องต้น 1	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
จ 032 อ่านจีนเบื้องต้น 2	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
จ 033 อ่านจีนเบื้องต้น 3	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
จ 034 อ่านจีนเบื้องต้น 4	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกทักษะการอ่านเพิ่มเติมจากที่ได้เรียนในวิชาหลัก โดยอ่านป้ายประกาศ คำแนะนำ คำชี้แจง วิธีปฏิบัติ บทอ่านที่ใช้ภาษาง่าย ๆ และเกี่ยวกับชีวิตประจำวันหรืองานอาชีพ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และเกิดความเพลิดเพลินในการอ่าน

จ 041 ทักษะฟัง - พูด 1	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
จ 042 ทักษะฟัง - พูด 2	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกทักษะการฟัง - พูด จากสิ่งที่อ่าน ฟัง และพบเห็นในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและงานอาชีพ เพื่อให้สามารถสื่อสารด้านการฟัง - พูด ได้คล่องแคล่ว และแม่นยำยิ่งขึ้น เหมาะสมกับโอกาสและสถานการณ์ต่าง ๆ

๑ 051 ทักษะอ่าน 1	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
๑ 052 ทักษะอ่าน 2	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกทักษะการอ่าน โดยอ่านคำแนะนำ ประกาศ บทความ บทร้อยกรอง และอ่านหนังสือประเภทความรู้และบันเทิง เพื่อให้สามารถแสวงหาความรู้ และความเพลิดเพลินจากการอ่าน

๑ 061 ทักษะเขียน 1	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
๑ 062 ทักษะเขียน 2	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกทักษะการเขียน โดยกรอกแบบฟอร์ม เขียนเรียงความ เขียนจดหมายส่วนตัว จดหมายธุรกิจ เพื่อให้สามารถเขียนสื่อความหมายได้อย่างเหมาะสมตามควรแก่วัย

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

หลักการ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย มีหลักการดังนี้

1. เป็นการศึกษาเพื่อเพิ่มความรู้และทักษะเฉพาะด้านที่สามารถนำไปประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม
2. เป็นการศึกษาที่สนองต่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่น หรือการศึกษาต่อ
3. เป็นการศึกษาที่ส่งเสริมการนำกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ท้องถิ่น และประเทศชาติ

จุดหมาย การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิต และให้สามารถทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะพลเมืองดี ตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนได้พัฒนาเชาว์ปัญญา มีความรู้ และทักษะเฉพาะด้านตามศักยภาพ เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ ร่วมพัฒนาสังคมด้วยแนวทางและวิธีการใหม่ ๆ และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม

ในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้ จะต้องมุ่งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความรู้และทักษะในวิชาสามัญเฉพาะด้าน
2. มีความรู้เกี่ยวกับวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ

3. สามารถเป็นผู้นำ และเป็นผู้ให้บริการชุมชนเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยทั้งส่วนบุคคลและส่วนรวม
4. สามารถวางแผนการแก้ปัญหาในชุมชนของตน
5. มีความภูมิใจในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นอย่างเท่าเทียมกัน
6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสามารถนำแนวทางหรือวิธีการใหม่ ๆ ไปใช้ในการพัฒนาชุมชนของตน
7. มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ และเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ
8. มีนิสัยรักการทำงาน เต็มใจในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีทักษะในการจัดการ
9. เข้าใจสภาพและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในประเทศและในโลก พัฒนาประเทศตามบทบาทและหน้าที่ของตน ตลอดจนอนุรักษ์และเสริมทรัพยากร ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของประเทศ

โครงสร้าง

1. วิชาบังคับ จำนวน 30 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่รายวิชาดังต่อไปนี้
 - 1.1 วิชาบังคับแกน จำนวน 15 หน่วยการเรียนรู้

ภาษาไทย	6	หน่วยการเรียนรู้
สังคมศึกษา	6	หน่วยการเรียนรู้
พลานามัย	3	หน่วยการเรียนรู้
 - 1.2 วิชาบังคับเลือก จำนวน 15 หน่วยการเรียนรู้

พลานามัย	3	หน่วยการเรียนรู้
วิทยาศาสตร์	6	หน่วยการเรียนรู้
พื้นวิชาอาชีพ	6	หน่วยการเรียนรู้
2. วิชาเลือกเสรี เลือกเรียนอย่างน้อยจำนวน 45 หน่วยการเรียนรู้ ให้เลือกจากรายวิชาในกลุ่มวิชาต่าง ๆ ต่อไปนี้
 - 2.1 กลุ่มวิชาภาษา

ภาษาไทย
ภาษาต่างประเทศ
 - 2.2 กลุ่มวิชาสังคมศึกษา

2.3 กลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ

พลานามัย

ศิลปะ

2.4 กลุ่มวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์

วิทยาศาสตร์

คณิตศาสตร์

2.5 กลุ่มวิชาอาชีพ

3. กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมต่อไปนี้

3.1 กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา
สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2532 จำนวน 1 คาบ ต่อสัปดาห์ต่อภาค

3.2 กิจกรรมแนะแนว หรือกิจกรรมแก้ปัญหา หรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้จำนวน
2 คาบ ต่อสัปดาห์ต่อภาค

3.3 กิจกรรมอิสระของผู้เรียน

หมายเหตุ ผู้เรียนที่นับถือศาสนาพุทธ ให้เลือกเรียนรายวิชาพระพุทธศาสนา ใน
กลุ่มวิชาสังคมศึกษา ภาคเรียนละ 1 รายวิชา ตลอด 3 ปี

แนวดำเนินการ

เพื่อให้การจัดการศึกษาตามหลักสูตรนี้ประสบความสำเร็จตามจุดหมายข้างต้นจึงกำหนด
แนวดำเนินการไว้ ดังนี้

1. จัดให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนอย่างกว้างขวางตามความถนัดและความสนใจ
2. จัดให้ผู้เรียนได้ศึกษาสภาพแวดล้อม และความต้องการของท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ
3. จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ทดลองใช้วิธีการใหม่ ๆ อยู่เสมอ
4. จัดประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ให้ผู้เรียนเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ
5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มความสามารถ ได้มีโอกาสหาความรู้และทักษะ
จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ
6. จัดให้มีการศึกษา ติดตาม และแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
7. ในการจัดการเรียนการสอน ให้ใช้วิธีผสมผสานการให้ความรู้กับการปฏิบัติจริง โดย
เน้นกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล และกระบวนการกลุ่ม

8. ให้ท้องถิ่นปรับรายละเอียดเนื้อหาของรายวิชาให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของท้องถิ่น ส่งเสริมให้ท้องถิ่นจัดทำรายวิชาที่สนองความต้องการของท้องถิ่น และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดในการสร้างสรรค์งาน

9. ในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดแทรกการเสริมสร้างค่านิยม และการพัฒนาจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ

10. ในการเสริมสร้างค่านิยมที่ระบุไว้ในจุดหมาย ต้องปลูกฝังค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน เช่น ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีวินัย รับผิดชอบ ฯลฯ ควบคู่กันไป

หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

1. เวลาเรียน

1.1 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้เวลาเรียนโดยปกติประมาณ 3 ปี

1.2 ในปีการศึกษาหนึ่ง ให้แบ่งเป็นภาคเรียนปกติ 2 ภาค ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ โรงเรียนอาจเปิดภาคฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร สำหรับภาคฤดูร้อนซึ่งมีเวลาเรียน 4 สัปดาห์นั้น เวลาเรียนต่อสัปดาห์ของรายวิชาที่เปิดสอนจะต้องเป็น 5 เท่าของภาคปกติ

1.3 ในสัปดาห์หนึ่งโรงเรียนต้องเปิดเรียนไม่น้อยกว่า 5 วัน วันละไม่น้อยกว่า 7 คาบ คาบละ 50 นาที โดยจัดให้ผู้เรียนได้เรียนอย่างน้อย 25 คาบ และจัดให้ผู้เรียนทำกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 1 คาบ และจัดกิจกรรมแนะแนว และหรือกิจกรรมแก้ปัญหา และหรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้อีก 2 คาบ เวลานอกเหนือจากนี้ให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนรายวิชาเพิ่มเติมตามความสนใจและปฏิบัติกิจกรรมอิสระ

2. หน่วยการเรียน

รายวิชาใดที่ใช้เวลาเรียน 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน ให้มีหน่วยการเรียน 1 หน่วยการเรียน รายวิชาใดที่มีจำนวนคาบเรียนมากกว่าหรือน้อยกว่า 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน ให้มีจำนวนหน่วยการเรียนมากขึ้นหรือน้อยลงเป็นไปตามสัดส่วน

3. วิชาบังคับและวิชาเลือกเสรี

3.1 ผู้เรียนจะต้องเรียนวิชาบังคับ และวิชาเลือกเสรีตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างของหลักสูตร สำหรับภาษาต่างประเทศ ผู้เรียนจะเลือกเรียนได้ 2 ภาษาเท่านั้น

3.2 การจัดทำรายวิชาบังคับเลือกและเลือกเสรี นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และการใช้แหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการทำกระทรวงศึกษาธิการ

4. การประเมินผลการเรียน

การประเมินผลการเรียน และการโอนผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

5. เกณฑ์การจบหลักสูตร

5.1 ต้องเรียนวิชาบังคับและวิชาเลือกเสรีตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างอย่างน้อย 75 หน่วยการเรียนรู้ รายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน ต้องได้รับการตัดสินผลการเรียน

5.2 ต้องได้หน่วยการเรียนรู้ของวิชาบังคับทั้งหมด

5.3 ต้องได้หน่วยการเรียนรู้ทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 75 หน่วยการเรียนรู้

5.4 ต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 1 คาบต่อสัปดาห์ โดยต้องมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดที่จัดกิจกรรมของแต่ละภาคเรียน และต้องผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมตามที่กำหนด

6. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

ในกรณีที่จะมีการยกเลิก เพิ่มเติม และเปลี่ยนแปลงรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้ทำเป็นประกาศหรือคำสั่งของกระทรวงศึกษาธิการ

จากหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในหมวดวิชาภาษาต่างประเทศไม่มีรายวิชาภาษาจีน แต่กระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนภาษาจีน จึงเห็นควรให้เพิ่มเติมรายวิชาเลือกเสรี ในกลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ทั้งนี้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2543 ตั้งแต่ปีการศึกษา 2534 เป็นต้นไป รวม 6 รายวิชา ดังนี้

จ 13011 ภาษาจีน 1	6 คาบ/สัปดาห์/ภาค	3 หน่วยการเรียนรู้
จ 13012 ภาษาจีน 2	6 คาบ/สัปดาห์/ภาค	3 หน่วยการเรียนรู้
จ 13013 ภาษาจีน 3	6 คาบ/สัปดาห์/ภาค	3 หน่วยการเรียนรู้
จ 13014 ภาษาจีน 4	6 คาบ/สัปดาห์/ภาค	3 หน่วยการเรียนรู้
จ 13015 ภาษาจีน 5	6 คาบ/สัปดาห์/ภาค	3 หน่วยการเรียนรู้
จ 13016 ภาษาจีน 6	6 คาบ/สัปดาห์/ภาค	3 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชาเลือกเสรี

จ 13011 ภาษาจีน 1	6 คาบ/สัปดาห์/ภาค	3 หน่วยการเรียนรู้
จ 13012 ภาษาจีน 2	6 คาบ/สัปดาห์/ภาค	3 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยใช้ศัพท์ใกล้ตัว ประโยคสั้น ๆ และโครงสร้างพื้นฐานของภาษา ฟังประโยคและข้อความสั้น ๆ พูดสื่อความหมายเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน อ่านออกเสียง อ่านบทอ่านสั้น ๆ ฝึกวิธีการเขียนตัวอักษรจีนให้ถูกต้องตามหลักการเขียนตัวอักษรจีน พัฒนาความสามารถในการเขียนประโยคต่าง ๆ ที่ศึกษามาถูกหลัก เพื่อให้มีความพร้อม ความสนใจ มีทักษะเบื้องต้นในการสื่อความหมายและเป็นพื้นฐานในการเรียนภาษา

จ 13013 ภาษาจีน 3	6 คาบ/สัปดาห์/ภาค	3 หน่วยการเรียนรู้
จ 13014 ภาษาจีน 4	6 คาบ/สัปดาห์/ภาค	3 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกการฟัง พูด อ่าน เขียน โดยใช้ศัพท์ และโครงสร้างที่เพิ่มขึ้น ฟังบทสนทนา และข้อความสั้น ๆ พูดสื่อความหมายเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน อ่านออกเสียง อ่านบทอ่านที่ยาวขึ้น เขียนบรรยายเพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และความสนใจในการใช้ภาษา และการเลือกใช้ภาษาในการสื่อความหมายในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

จ 13015 ภาษาจีน 5	6 คาบ/สัปดาห์/ภาค	3 หน่วยการเรียนรู้
จ 13016 ภาษาจีน 6	6 คาบ/สัปดาห์/ภาค	3 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกการฟัง พูด อ่าน เขียน โดยใช้ศัพท์ และโครงสร้างที่ซับซ้อนขึ้น ฟังบทสนทนา เรื่องเล่าและข้อความต่าง ๆ พูดสื่อความหมายเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน บรรยาย และเล่าเรื่องสั้น ๆ อ่านออกเสียงบทอ่านที่มีระดับความยากง่ายที่สูงขึ้น เขียนบรรยาย เขียนเล่าเรื่อง และเขียนจดหมายส่วนตัว เพื่อให้ใช้ภาษาในการสื่อความหมายได้กว้างขวาง เหมาะสมกับกาลเทศะ และเห็นประโยชน์ของการเรียนภาษา

และในปีการศึกษา 2543 กระทรวงศึกษาธิการเห็นสมควรเพิ่มเติมรายวิชาเกี่ยวกับภาษาจีนเพื่อการอาชีพ ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นที่มีความพร้อมและความต้องการ ในกลุ่มงานที่ 3

งานเสริมงานผลิตและงานบริการ 3 รายวิชา และกลุ่มงานที่ 2 งานบริการ 9 รายวิชา รวมทั้งสิ้น 12 รายวิชา ดังนี้

กลุ่มที่ 3 งานเสริมงานผลิตและงานบริการ

ช 13031	ภาษาจีนพื้นฐานอาชีพ 1	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 13032	ภาษาจีนพื้นฐานอาชีพ 2	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
ช 13033	ภาษาจีนพื้นฐานอาชีพ 3	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้

กลุ่มที่ 2 งานบริการ

ช 13021	ภาษาจีนเพื่อสื่อสารธุรกิจ 1	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 13022	ภาษาจีนเพื่อสื่อสารธุรกิจ 2	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 13023	ภาษาจีนเพื่อสื่อสารธุรกิจ 3	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 13024	ภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว 1	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 13025	ภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว 2	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 13026	ภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว 3	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 13027	ภาษาจีนเพื่อการโรงแรม 1	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 13028	ภาษาจีนเพื่อการโรงแรม 2	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 13029	ภาษาจีนเพื่อการโรงแรม 3	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้

หมายเหตุ

ผู้เรียนที่ได้ผ่านการเรียนรายวิชาเลือกเสรี หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในวิชาภาษาจีนหลัก 1 – 6 อย่างน้อย 6 หน่วยการเรียนรู้ หรือผู้ที่ได้ผ่านการเรียนรายวิชาเลือกเสรี หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในวิชาภาษาจีน 1 – 6 อย่างน้อย 6 หน่วยการเรียนรู้ สามารถนำรายวิชาดังกล่าวเป็นรายวิชาพื้นฐาน เพื่อเลือกเรียนรายวิชาภาษาจีนเพื่อสื่อสารธุรกิจ 1 – 3 หรือรายวิชาภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว 1 - 3 หรือรายวิชาภาษาจีนเพื่อการโรงแรม 1 – 3 ได้ โดยไม่ต้องเรียนรายวิชาภาษาจีนพื้นฐานอาชีพ 1 – 3 มาก่อน

คำอธิบายรายวิชาเลือกเสรี

ช 13031 ภาษาจีนพื้นฐานอาชีพ 1 4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาระบบเสียง รูปประโยค และไวยากรณ์ขั้นพื้นฐานของภาษาจีนกลาง

ฝึกทักษะการฟัง ออกเสียงและการสนทนาง่าย ๆ เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และงานอาชีพ

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะการฟัง การออกเสียงและใช้ภาษาจีนกลางสื่อสารเรื่องต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันและงานอาชีพได้

ช 13032 ภาษาจีนพื้นฐานอาชีพ 2 4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาไวยากรณ์ และรูปประโยคภาษาจีนกลางเกี่ยวกับการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ในระดับที่สูงขึ้น

ฝึกทักษะการฟัง การพูด เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันและงานอาชีพ ฝึกทักษะการอ่านการเขียนประโยคและข้อความเกี่ยวกับงานอาชีพ

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และงานอาชีพ

ช 13033 ภาษาจีนพื้นฐานอาชีพ 3 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาไวยากรณ์ และรูปประโยคภาษาจีนกลางเกี่ยวกับการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ในระดับสูงและซับซ้อนขึ้น

ฝึกทักษะการฟัง การพูดเกี่ยวกับความรู้สึก ความคิดเห็น การต้อนรับและบริการ ให้คำแนะนำและให้ข้อมูลเกี่ยวกับงานอาชีพ ฝึกทักษะการอ่านเรื่องเกี่ยวกับงานอาชีพง่าย ๆ และเขียนสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ฝึกการใช้ศัพท์ทางธุรกิจและพจนานุกรม

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียน เรื่องงานเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ และใช้ศัพท์ทางธุรกิจและพจนานุกรมได้

ช 13021 ภาษาจีนเพื่อสื่อสารธุรกิจ 1 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาศัพท์ สำนวนที่ใช้ในการขายเกี่ยวกับการต้อนรับลูกค้า การให้ข้อมูลสินค้า การแนะนำและเสนอขายสินค้า การบอกลักษณะและคุณภาพของสินค้า การบอกราคาสินค้า

ปฏิบัติสนทนาต้อนรับลูกค้า ให้ข้อมูลสินค้า แนะนำและเสนอขายสินค้า บอกลักษณะและคุณภาพสินค้า บอกราคาสินค้า อ่านใบโฆษณาสินค้า และจดหมายสั่งซื้อสินค้าง่าย ๆ และเขียนบันทึกสั่งสินค้า

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะฟัง พูด อ่าน และเขียน ภาษาจีนกลางในการสื่อสารธุรกิจพื้นฐานเกี่ยวกับการขายสินค้าได้

ช 13022 ภาษาจีนเพื่อสื่อสารธุรกิจ 2 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้
คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาศัพท์ สำนวนที่ใช้ในการเสนอสินค้า และบริการเกี่ยวกับการชักชวน ภูมิใจให้ซื้อสินค้าและบริการ การแสดงความยินดี การอวยพรในการเปิดกิจการธุรกิจ การส่งสินค้า และการตอบรับ การจดบันทึกและการเขียนจดหมายธุรกิจง่าย ๆ

ปฏิบัติสนทนาชักชวน ภูมิใจลูกค้าให้ซื้อสินค้าและบริการ อ่านประกาศโฆษณาสินค้า และเขียนสรุปใจความสำคัญ เขียนแสดงความยินดีและเขียนอวยพรในการเปิดกิจการธุรกิจ จดบันทึก และเขียนจดหมายธุรกิจง่าย ๆ และปฏิบัติตามคำสั่ง

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาจีนกลางในการสื่อสารธุรกิจเกี่ยวกับการซื้อสินค้าและบริการได้

ช 13023 ภาษาจีนเพื่อสื่อสารธุรกิจ 3 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้
คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาศัพท์ สำนวนที่ใช้ในการซื้อ - ขายสินค้าและบริการทางโทรศัพท์ โทรสารจดหมาย และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการซื้อ - ขายสินค้าและบริการ การเขียนจดหมายธุรกิจและการเขียนจดหมายสมัครงาน

ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนเกี่ยวกับการซื้อ - ขายสินค้าและบริการทางโทรศัพท์ โทรสาร จดหมาย และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เขียน

ช 13024 ภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว 1 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้
อธิบายรายวิชา

ศึกษาศัพท์ สำนวนที่ใช้ในการทักทาย แนะนำตัว การสั่งอาหารและเครื่องดื่ม การบอกสินค้า และการจองที่พัก

ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษากลางจีนเกี่ยวกับศัพท์ จำนวนที่ใช้ในการ
แนะนำตัว ต้อนรับ สั่งอาหารและเครื่องดื่ม บอกราคาสินค้าและจองห้องพัก

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ภาษาจีนกลาง
สำหรับบริการท่องเที่ยวเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม ราคาสินค้า การจองที่พัก และสามารถให้บริการได้

ช 13025 ภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว 2 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้
คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาศัพท์ จำนวนที่ใช้ในการบอกกำหนดการ การให้บริการต่าง ๆ เกี่ยวกับที่พัก สถานที่
ที่ท่องเที่ยว ร้านอาหารและร้านขายของที่ระลึก การแลกเปลี่ยนเงินตรา

ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาจีนกลางเกี่ยวกับศัพท์ จำนวน ที่ใช้ในการ
บอกกำหนดการ ให้บริการต่าง ๆ เกี่ยวกับที่พัก สถานที่ท่องเที่ยว ร้านอาหาร ร้านขายของที่
ระลึก และการแลกเปลี่ยนเงินตรา

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะ ในการใช้ภาษาจีนกลางสำหรับบริการท่องเที่ยว
เกี่ยวกับที่พัก สถานที่ท่องเที่ยว ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึกแลกเปลี่ยนเงินตรา และ
สามารถให้บริการได้

ช 13026 ภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว 3 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้
คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาศัพท์ จำนวนที่ใช้ในการให้คำแนะนำและบริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว บอก
ทิศทางและที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยว การแนะนำประเทศไทยเกี่ยวกับลักษณะภูมิประเทศดินฟ้า
อากาศ ลักษณะอุปนิสัยและความเป็นอยู่ของคนไทย วัฒนธรรมไทย และสินค้าไทย

ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาจีนกลางเกี่ยวกับการบริการท่องเที่ยว
แนะนำข้อมูลความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับประเทศไทย ที่เป็นปัจจุบัน และแนะนำประเทศไทยสำหรับ
การท่องเที่ยว

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการใช้ภาษาจีนกลาง สำหรับบริการท่องเที่ยว
เกี่ยวกับทิศทาง ที่ตั้งของสถานที่ท่องเที่ยว แนะนำประเทศไทยสำหรับการท่องเที่ยวเกี่ยวกับ
ภูมิประเทศ ดินฟ้าอากาศ ลักษณะอุปนิสัยและความเป็นอยู่ของคนไทย วัฒนธรรมไทย สินค้า
ไทย และสามารถให้บริการได้

ช 13027 ภาษาจีนเพื่อการโรงแรม 1 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้
คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาคัพท์ สำหรับที่ใช้งานโรงแรมเกี่ยวกับงานบริการส่วนหน้าโรงแรม เช่น การต้อนรับ การรับจองห้องพัก การรับโทรศัพท์ การบริการงานไปรษณีย์ การให้ข่าวสาร การเงิน และการประสานงานกับฝ่าย ๆ ของโรงแรม

ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาจีนกลางในงานบริการส่วนหน้าโรงแรม เช่น ให้การต้อนรับ รับจองห้องพัก รับโทรศัพท์ บริการงานไปรษณีย์ ให้ข่าวสาร คำนวณค่าใช้จ่ายของผู้มารับบริการ ประสานงานกับฝ่ายอื่น ๆ ของโรงแรม เช่น ฝ่ายขาย ฝ่ายแม่บ้าน ฝ่ายบริการอาหารและเครื่องดื่ม

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะใช้ภาษาจีนกลางในงานบริการส่วนหน้าโรงแรม และสามารถปฏิบัติงานบริการส่วนหน้าโรงแรมได้

ช 13028 ภาษาจีนเพื่อการโรงแรม 2 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้
คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาคัพท์ ส่วนงานที่ใช้ในงานโรงแรมเกี่ยวกับงานบริการอาหารและเครื่องดื่ม เช่น การรับสั่งอาหารและเครื่องดื่ม การเก็บโต๊ะ การถอนจาน การบริการในห้องพัก การเก็บเงิน การส่งเสริมการขายในภัตตาคาร และในห้องอาหาร และการประสานงานกับฝ่ายอื่น ๆ ของโรงแรม

ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาจีนกลางในงานบริการอาหารและเครื่องดื่ม เช่น รับสั่งอาหารและเครื่องดื่ม เก็บโต๊ะ ถอนจาน บริการในห้องพัก เก็บเงินและประสานกับฝ่ายอื่น ๆ ของโรงแรม เช่น ฝ่ายบริหารส่วนหน้า แผนกการเงิน แผนกแม่บ้าน

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะใช้ภาษาจีนกลางในงานบริการอาหารและเครื่องดื่ม และสามารถปฏิบัติงานบริการอาหารและเครื่องดื่มในโรงแรมได้

ช 13029 ภาษาจีนเพื่อการโรงแรม 3 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้
คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาคัพท์ ส่วนงาน เกี่ยวกับการเงิน การคำนวณค่าห้องพัก การเรียกเก็บเงิน การส่งเสริมการขายห้องพัก และบริการอื่น ๆ ของโรงแรม การประชาสัมพันธ์งานโรงแรมและการประสานงานกับฝ่ายอื่น ๆ

ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ภาษาจีนกลางในงาน การเงิน การส่งเสริมการขาย การประชาสัมพันธ์ และการประสานงานกับฝ่ายอื่น ๆ เช่น ฝ่ายการเงิน ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ฝ่ายขาย ฝ่ายจัดเลี้ยง

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะใช้ภาษาจีนกลางในงานส่วนต่าง ๆ และปฏิบัติบริการในด้านการเงิน การขาย การประชาสัมพันธ์ในโรงแรมได้

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร เท่าที่เท่าที่ปรากฏจะเป็นงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษ การพัฒนาหลักสูตรคอมพิวเตอร์ และการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ซึ่งงานวิจัยเฉพาะในเรื่องการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ยังไม่เคยมีผู้ใดวิจัยมาก่อน อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้มีหลักเกณฑ์ในการเลือกศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในขอบข่ายของหลักสูตรภาษาต่างประเทศ และการพัฒนาหลักสูตร หรือการจัดทำหลักสูตร ดังนี้

นนุช สีสันต์ (2539) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการจัดหลักสูตรภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า การเตรียมการจัดหลักสูตร โรงเรียนมีการวางแผนการจัดหลักสูตรในรูปคณะกรรมการ แต่ไม่มีการจัดทำโครงการหลักสูตรเป็นลายลักษณ์อักษร มีการจัดครูเข้าสอนก่อนเปิดภาคเรียนแล้วจัดส่งครูเข้ารับการอบรมและมอบให้ศึกษาเอกสาร มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรโดยใช้วิธีการประชุมชี้แจง ครูจัดตารางสอนตามคาบเวลาที่หลักสูตรกำหนด โรงเรียนรวบรวมวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนที่ได้รับจากต้นสังกัด และดำเนินการจัดทำสื่อ จัดซื้อเพิ่มเติม ปัญหาที่พบ คือ บุคลากรไม่มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญในการสอนภาษาอังกฤษ

การดำเนินการจัดหลักสูตร ครูมีการวางแผนการสอนล่วงหน้าโดยศึกษาจากหลักสูตร และวัสดุประกอบหลักสูตร แต่ไม่มีการจัดทำแผนการสอนเป็นลายลักษณ์อักษร ครูจัดกิจกรรมโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ครูใช้วิธีการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมากที่สุด ทักษะทางภาษาที่ครูเน้นมากเรียงลำดับ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ครูจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยการจัดป้ายนิเทศแสดงสื่อความรู้ด้านภาษาอังกฤษ และมุมภาษาอังกฤษ ครูใช้สื่อการสอนทุกครั้งที่สอน และมีการวัดและประเมินผลเพื่อตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนก่อนเรียนและระหว่างเรียน ด้วยวิธีการสังเกตและตรวจผลงาน โดยวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ ทั้ง 3 ด้าน คือการปฏิบัติ ความรู้ และเจตคติ

การนิเทศติดตามผลการจัดหลักสูตร โรงเรียนดำเนินการนิเทศติดตามผลการเตรียมการจัดหลักสูตรในรูปคณะกรรมการ โดยนิเทศเรื่องการเตรียมวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียน การจัดทำตารางสอน การจัดเตรียมบุคลากร โดยมอบให้ศึกษาเอกสาร ให้คำแนะนำปรึกษา และประชุมวิชาการ โรงเรียนมีการวางแผนการนิเทศติดตามผลการดำเนินการจัดหลักสูตรด้วยวิธีมอบ

ให้ศึกษาเอกสาร ให้คำแนะนำปรึกษา ประชุมวิชาการ และเยี่ยมชั้นเรียน โดยผู้บริหารและครู วิชาการโรงเรียน ปัญหาด้านการนิเทศติดตามผลการดำเนินการจัดหลักสูตร คือ ผู้บริหารไม่มี เวลาในการนิเทศติดตาม คณะทำงานมีงานสอนเต็มเวลา โรงเรียนขาดเครื่องมือในการนิเทศ ติดตามผล และผู้นิเทศไม่มีความรู้ด้านภาษาอังกฤษเท่าที่ควร

สุรัตน์ แสงอรุณ (2539) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องการศึกษาการพัฒนาหลักสูตรสิ่งแวดล้อม ศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ของสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า

1. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาครดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสิ่งแวดล้อม ศึกษา โดยศึกษาสภาพปัญหาของจังหวัดในด้านการจัดการศึกษาและด้านสิ่งแวดล้อม โดยมี โรงเรียนในสังกัดเป็นผู้ให้ข้อมูล จัดทำหลักสูตรและเอกสารหลักสูตรจากการศึกษาสภาพปัญหา ของจังหวัด หลักสูตรประถมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม และศึกษาวิธีการพัฒนาหลักสูตร กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของจังหวัดและหน่วยงานต้นสังกัด ประชุมปฏิบัติการร่างหลักสูตร กำหนดกลุ่มเป้าหมาย ให้ความรู้แก่ผู้บริหาร และครูผู้สอน นิเทศติดตามผลโดยการสังเกตการสอนในชั้นเรียน ใช้ข้อมูลส่วนหนึ่งจากศึกษานิเทศก์ในการปรับปรุง หลักสูตร ปัญหาที่พบได้แก่ ขาดแคลนบุคลากร ขาดเวลาในการปฏิบัติงาน ขาดงบประมาณ และขาด อุปกรณ์ในการจัดทำเอกสารหลักสูตร

2. การปรับหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษาของโรงเรียนดำเนินการโดย ศึกษาสภาพปัญหา ของท้องถิ่นในด้านการจัดการเรียนการสอน และกำหนดความต้องการของท้องถิ่นโดยผู้บริหาร ศึกษานโยบายของจังหวัด เพื่อวางแผนการปรับหลักสูตร เตรียมบุคลากร จัดบริการวัสดุและ สื่อการสอน ไม่มีการ ประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร ผู้สอนปรับหลักสูตรโดยปรับกิจกรรมการเรียน การสอน กำหนดจุดประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม จัดทำแผนการสอน ปรับปรุงและพัฒนา แผนการสอนจากการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน จัดอาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับการเรียน การสอน รณรงค์ให้ผู้ปกครองร่วมจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร นิเทศติดตามผลโดยให้คำแนะนำเป็น รายบุคคล ปัญหาที่พบได้แก่ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน มีภารกิจสอนมาก ขาดงบประมาณ ขาดข้อมูลประกอบการปรับหลักสูตร ขาดการวางแผนดำเนินงาน และเวลาใน การปฏิบัติงานมีน้อย

สุमितตรา รัชชีสมบัติศิริ (2541) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาการพัฒนาหลักสูตรคอมพิวเตอร์ พื้นฐานระดับประถมศึกษาในโรงเรียนคาทอลิกสังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ พบว่า การ จัดทำหลักสูตรคอมพิวเตอร์พื้นฐานโรงเรียนส่วนใหญ่จัดทำหลักสูตรขึ้นใช้เอง รูปแบบการจัดทำ 2 รูปแบบ คือมีผู้รับผิดชอบจัดทำ และมีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร มีการวิเคราะห์ข้อมูล

พื้นฐานก่อนการจัดทำกำหนดจุดประสงค์โดยพิจารณาจุดประสงค์คอมพิวเตอร์ พื้นฐานระดับประถมศึกษาปีที่ 5-6 ของกรมวิชาการ แต่กำหนดเนื้อหาและกิจกรรมจากเนื้อหาของโปรแกรมสำเร็จรูป CAI กำหนดวิธีวัดและประเมินผลโดยยึดระเบียบการประเมินผลตามหลักสูตรพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) การใช้หลักสูตรโรงเรียนส่วนใหญ่จัดเตรียมบุคลากรโดยจัดส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมสัมมนา จัดครูเข้าสอนโดยพิจารณาตามความรู้พื้นฐานและประสบการณ์ จัดตารางสอนในระดับชั้นเดียวกันในวันเดียวกัน งบประมาณส่วนใหญ่ใช้ในการซ่อมบำรุงเครื่อง จัดอาคารสถานที่โดยติดเครื่องปรับอากาศ ติดม่านและจัดให้มีแสงสว่างเพียงพอ ทำการประชาสัมพันธ์ก่อนเปิดภาคเรียน ครูผู้สอนจัดทำแผนการสอนระยะยาวล่วงหน้า 1 ภาคเรียน ทำบันทึกการสอนล่วงหน้า 1 สัปดาห์ สอนโดยการบรรยาย สาธิตและให้นักเรียนปฏิบัติไปพร้อมกับครู ทำการพัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอนเพื่อสร้างความสนใจของผู้เรียน ทำการวัดและประเมินผลโดยการสังเกตซักถาม ระหว่างสอน ตรวจผลงานหน้าจอ แผ่นดิสก์และชิ้นงานหลังการสอน การประเมินผลการใช้หลักสูตร โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการโดยการประชุมพิจารณาเรื่องเนื้อหาในหลักสูตร กำหนดภาคเรียนละ 1 ครั้ง นำผลการประเมินมาใช้ปรับหลักสูตรในส่วนของเนื้อหา ปัญหาที่พบ คือ โรงเรียนส่วนใหญ่บุคลากรขาดความรู้ในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร กำหนดจุดประสงค์ได้ไม่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน เนื้อหาซ้ำซ้อน กำหนดแผนการสอนไม่สัมพันธ์กับเวลาที่สอน วิธีสอนไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และประเมินผลการเรียนรู้ไม่ทันในภาคปฏิบัติ เพราะเวลาน้อย และวิธีการประเมินผลไม่หลากหลาย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร หรือการจัดหลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศ อาจสรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตร หรือการจัดทำหลักสูตรเกี่ยวกับภาษาต่างประเทศ จะเริ่มจากการแต่งตั้งคณะกรรมการร่างหลักสูตร มีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน การกำหนดจุดประสงค์ การกำหนดเนื้อหา และการกำหนดวิธีวัดและประเมินผล จากนั้นจะเป็นขั้นตอนของการใช้หลักสูตร ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนของการบริหารหลักสูตร และการสอน ซึ่งการบริหารหลักสูตร จะเริ่มตั้งแต่การจัดเตรียมครูผู้สอน การจัดทำตารางสอน การรวบรวมวัสดุหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอน การจัดหาอาคารสถานที่ การจัดงบประมาณ มีการประชาสัมพันธ์ก่อนการใช้หลักสูตร ตลอดจนมีการวางแผนการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตร ส่วนในด้านการสอน ครูมีการวางแผนการสอนล่วงหน้า ซึ่งการสอนกิจกรรมทางด้านภาษา ครูจะเน้นการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ใช้วิธีสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และใช้สื่อการสอนทุกครั้งที่สอน นอกจากนี้ยังมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ก่อนและระหว่างเรียน ด้วยวิธีการสังเกต และการตรวจผลงาน โดยวัดพฤติ

กรรมการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้าน คือ การปฏิบัติ ความรู้ และเจตคติ ปัญหาที่พบ คือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในการปฏิบัติงาน มีภารกิจในการสอนมาก ขาดงบประมาณ ขาดข้อมูลประกอบการปรับหลักสูตร ขาดการวางแผนดำเนินการ การกำหนดจุดประสงค์ไม่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน เนื้อหาซ้ำซ้อน วิธีการวัดผลและประเมินผลไม่หลากหลาย มีเวลาในการปฏิบัติการณ์น้อย และขาดเครื่องมือในการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) : กรณีศึกษาโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) : กรณีศึกษาโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย รวมทั้งสิ้น 24 คน ได้แก่

1. ศึกษานิเทศก์ จำนวน 4 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน
2. ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 5 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 1 คน และรองผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 2 คน
3. ครูผู้สอนภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) จำนวน 5 คน
4. บุคลากรในท้องถิ่น จำนวน 4 คน ได้แก่ เจ้าอาวาสวัดไตรมิตรวิทยาราม จำนวน 1 รูป ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดไตรมิตรวิทยาราม จำนวน 1 รูป และตัวแทนชุมชนวัดไตรมิตรวิทยาราม จำนวน 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) ในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์ 4 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์สำหรับศึกษานิเทศก์และผู้ทรงคุณวุฒิ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 และข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินงานการพัฒนา

หลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารโรงเรียน แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ และปัญหาการดำเนินงานการพัฒนาหลักสูตร
ภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ และปัญหาในการใช้หลักสูตรภาษาต่างประเทศ
ที่ 2 (ภาษาจีน)

ฉบับที่ 3 แบบสัมภาษณ์สำหรับครูผู้สอน แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ และปัญหาในการใช้หลักสูตรภาษาต่างประเทศ
ที่ 2 (ภาษาจีน)

ฉบับที่ 4 แบบสัมภาษณ์สำหรับบุคลากรในท้องถิ่น แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการสนับสนุน ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตร
ภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)

2. แบบสังเกตการสอนในชั้นเรียน เกี่ยวกับวิธีการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
ตามแผนการสอน การวัดผลและการประเมินผลในชั้นเรียน โดยสังเกตการสอนร่วมกับครูผู้ช่วย
วิจัยที่เป็นล่ามภาษาจีน เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะการนิเทศการสอนในชั้นเรียน

3. แบบศึกษาเอกสาร สำหรับวิเคราะห์เนื้อหาในเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลัก
สูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ได้แก่ สมุดบันทึกการประชุม สมุดคำสั่ง
หลักฐานการส่งครูเข้ารับการอบรม เอกสารการวัดผลและประเมินผล แผนปฏิบัติงานประจำปี
ปฏิทินปฏิบัติงาน สมุดจัดครูเข้าสอน สมุดจัดตารางสอน โครงการนิเทศและติดตามผลการ
สอน เครื่องมือนิเทศการสอนในชั้นเรียน สมุดแผนการสอน และหลักฐานการจัดซ่อมเสริม

การสร้างเครื่องมือวิจัย

การสร้างเครื่องมือแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง แบบสังเกตการสอนในชั้นเรียน และ
แบบศึกษาเอกสารที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวคิด
2. สร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมประเด็นสำคัญตามกรอบแนวคิดที่วางไว้
3. นำเสนอเครื่องมือให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญพิจารณาแก้ไขปรับปรุง
4. นำเครื่องมือที่ผ่านการพิจารณาแล้วมาแก้ไขปรับปรุงให้สมบูรณ์ และพร้อมที่จะนำไป

ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นการเตรียมตัวก่อนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยติดต่อประสานงาน เพื่อขออนุญาตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับหน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียน และติดต่อประสานงานเพื่อแจ้งวัตถุประสงค์กับผู้บริหารโรงเรียน
2. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ได้แก่ สมุดบันทึก เพิ่มรวบรวมข้อมูล เทปบันทึกเสียง และเครื่องเล่นเทป

ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ จึงใช้การรวบรวมข้อมูลหลายวิธีเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน ครอบคลุม และสามารถตอบปัญหาการวิจัยได้

วิธีการในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียดดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน และศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) โดยผู้วิจัยศึกษาเอกสารเฉพาะในส่วนที่มีการเชื่อมโยงถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ และข้อมูลที่ได้รับการกล่าวถึงในการสัมภาษณ์
2. การสังเกตการสอนในชั้นเรียน ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลโดยการสังเกตการสอนในชั้นเรียนร่วมกับครูผู้ช่วยวิจัย ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ทางด้านการสอนภาษาจีน และการนิเทศในชั้นเรียน โดยผู้วิจัยนำแบบสังเกตการสอนที่ผ่านการตรวจแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ให้ครูผู้ช่วยวิจัยศึกษาประเด็นที่จะใช้ในการเก็บข้อมูล มีการสอบถามทำความเข้าใจรายละเอียดต่าง ๆ จนแน่ใจว่าไม่มีข้อสงสัยในการใช้เครื่องมือ ก่อนการสังเกตการสอนผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือกับผู้บริหารและครูผู้สอนว่าผู้วิจัยจะทำการสังเกตการสอนอย่างเป็นทางการ และไม่เป็นทางการหลายครั้ง เพื่อมั่นใจว่าสามารถสรุปลำดับขั้นของการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนวิธีวัดและประเมินผลในชั้นเรียนได้ หลังจากนั้นผู้วิจัยนัดหมายกับครูผู้สอนในเรื่องการขอดูแลแผนการสอนล่วงหน้าก่อนการสังเกตการสอน และนัดวัน เวลาที่จะเข้าสังเกตการสอน
3. การสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้ทั้งการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ สำหรับการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการนั้น ดำเนินการสัมภาษณ์บุคคลในโรงเรียน คณาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ร่วมเป็นคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) และบุคลากรในท้องถิ่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการสนับสนุนการ

พัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ซึ่งมีคำถามเป็นเพียงแนวทางในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสามารถดัดแปลงข้อคำถามโดยให้คงความหมายเดิม และไม่จำเป็นต้องเรียงข้อคำถาม เพื่อให้การสัมภาษณ์มีความต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน สำหรับการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ ผู้วิจัยใช้วิธีการนี้ในขณะที่ทำการสังเกตการสอน หรือศึกษาเอกสารต่าง ๆ เพื่อให้ได้รายละเอียด และความชัดเจนของข้อมูลเพิ่มขึ้น รวมทั้งเป็นการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลด้วย

ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการดำเนินการสัมภาษณ์ ดังนี้

3.1 ขั้นตอนเตรียมการสัมภาษณ์

1. ก่อนดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเริ่มต้นทำความรู้จักและแนะนำตัวอย่างเป็นทางการกับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์ ผู้ทรงคุณวุฒิ และบุคลากรในท้องถิ่นที่มีส่วนสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)
2. เมื่อทราบว่าผู้ให้ข้อมูลที่จะสัมภาษณ์เป็นใคร ผู้วิจัยผู้วิจัยจะศึกษาข้อมูลพื้นฐานบางประการของผู้ให้ข้อมูล จากนั้นจึงนัดหมายวัน - เวลาในการสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยจะทำการนัดหมายด้วยตนเอง ยกเว้นการสัมภาษณ์เจ้าอาวาส และผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดไตรมิตรวิทยาราม ผู้วิจัยทำการนัดหมายผ่านผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย
3. ผู้วิจัยศึกษาประเด็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ เตรียมและศึกษาวิธีใช้เครื่องบันทึกเสียง เตรียมสมุดจดบันทึก และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ให้พร้อมก่อนดำเนินการสัมภาษณ์

3.2 ขั้นตอนดำเนินการสัมภาษณ์

1. ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะสนทนาสร้างความคุ้นเคยกับผู้ให้สัมภาษณ์ ผู้วิจัยแจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ อธิบายเหตุผลที่ต้องใช้เครื่องบันทึกเสียง และขออนุญาตใช้เครื่องบันทึกเสียงในขณะสัมภาษณ์ รวมทั้งแจ้งให้ทราบว่าข้อมูลต่าง ๆ ที่บันทึกเสียงไว้ ผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับ
2. ในขณะสัมภาษณ์ ผู้วิจัยใช้วิธีการพูดคุยสนทนากันอย่างต่อเนื่องตามเรื่องที่พูดคุยกันอยู่ โดยอาจไม่เป็นตามลำดับข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ หรืออาจจะเพิ่มเติมข้อคำถามที่ไม่มีอยู่ในแบบสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนตรงตามที่ต้องการ นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้จดบันทึกข้อมูลในขณะสัมภาษณ์ด้วย

3.3 ขั้นตอนหลังการสัมภาษณ์

1. ผู้วิจัยได้บันทึกข้อมูลในแต่ละวันในแบบบันทึกที่ได้เตรียมไว้แล้ว เพื่อจดรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งที่ได้บันทึกในขณะสัมภาษณ์ ข้อสังเกตต่าง ๆ ที่ได้จากการสัมภาษณ์ ปฏิกริยาของผู้

ให้สัมภาษณ์และการให้ข้อมูล รวมทั้งความคิดเห็นของผู้วิจัยที่ได้จากการสัมภาษณ์ และถอดคำสัมภาษณ์ไว้ทุกครั้งด้วย ส่วนการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ ผู้วิจัยใช้วิธีการจำไว้แล้วรีบทำการบันทึกเมื่อมีโอกาสหลังจากเสร็จสิ้นการสนทนา

2. สํารวจม้วนเทปที่ทำการบันทึกเสียงไว้ จดวัน เวลา และชื่อของผู้ให้สัมภาษณ์ลงในเทปแต่ละม้วน เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนเมื่อนำมาฟังอีกครั้งในช่วงวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เป็นหลัก สำหรับข้อมูลจากแบบสังเกตการสอนในชั้นเรียน และแบบศึกษาเอกสาร ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้สังเคราะห์รวมในประเด็นย่อยของกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยมีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ คือ ศึกษานิเทศก์ และผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และบุคลากรในท้องถิ่น ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

2. ข้อมูลการศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียง

3. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกตการสอนในชั้นเรียน และการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับสภาพ และปัญหาการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลตามกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นความเรียง

สถาบันนวัตกรรมการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) : กรณีศึกษาโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาจีน ผู้บริหารโรงเรียน ครูสอนภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) และบุคลากรในท้องถิ่น การสังเกตการสอนในชั้นเรียน และการศึกษาเอกสาร เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง 4 ฉบับ แบบสังเกตการสอนในชั้นเรียน และแบบศึกษาเอกสาร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วยศึกษานิเทศก์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารโรงเรียน ครูสอนวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) และบุคลากรในท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน

ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน ประกอบด้วยประวัติโรงเรียน สภาพทั่วไปของโรงเรียน สภาพทั่วไปของห้องศูนย์ภาษาจีน บุคลากรและการบริหารงานโรงเรียน การจัดการเรียนการสอน แนวคิดในการริเริ่มให้มีการสอนภาษาจีน การยกย่องหลักสูตรและหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปของความเรียง

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)

ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ในประเด็นของสภาพ และปัญหาของการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปของความเรียงตามกรอบแนวคิดในการวิจัย

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ มีผู้ให้ข้อมูลหลายกลุ่ม ผู้วิจัยขอนำเสนอสถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นศึกษานิเทศก์และผู้ทรงคุณวุฒิ

สถานภาพ	ศึกษานิเทศก์และผู้ทรงคุณวุฒิ
	N = 10
1. เพศ	
ชาย	-
หญิง	10
2. อายุ	
41 – 45 ปี	2
46 – 50 ปี	2
51 – 55 ปี	2
56 – 61 ปี	4
3. วุฒิการศึกษา	
ปริญญาตรี	2
ปริญญาโท	5
ปริญญาเอก	3
4. ประสบการณ์การทำงาน	
21 – 25 ปี	4
26 – 30 ปี	2
31 – 35 ปี	4
5. เคยเข้าร่วมการประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)	
เคย	10
ไม่เคย	-

จากตารางที่ 1 แสดงสภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นศึกษานิเทศก์และผู้ทรงคุณวุฒิ
จำนวน 10 คน ปรากฏผลดังนี้

ศึกษานิเทศก์และผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดเป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41 – 45 ปี จำนวน
2 คน มีอายุระหว่าง 46 – 50 ปี จำนวน 2 คน มีอายุระหว่าง 51 – 55 ปี จำนวน 2 คน มี
อายุระหว่าง 56 – 61 ปี จำนวน 4 คน สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 2 คน ระดับ
ปริญญาโทจำนวน 5 คน และระดับปริญญาเอกจำนวน 3 คน มีประสบการณ์การทำงานอยู่
ระหว่าง 21 – 25 ปี จำนวน 4 คน มีประสบการณ์การทำงานอยู่ระหว่าง 26 – 30 ปี จำนวน
2 คน มีประสบการณ์การทำงานอยู่ระหว่าง 31 – 35 ปี จำนวน 4 คน และทั้งหมดเคยเข้าร่วม
การประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน

สถานภาพ	ผู้บริหารโรงเรียน
	N = 5
1. เพศ	
ชาย	4
หญิง	1
2. อายุ	
41 – 45 ปี	1
46 – 50 ปี	2
51 – 55 ปี	2
3. วุฒิการศึกษา	
ปริญญาตรี	2
ปริญญาโท	3
4. ประสบการณ์การทำงาน	
21 – 25 ปี	2
26 – 30 ปี	3
5. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งสายบริหาร	
1 – 5 ปี	2
6 – 10 ปี	2
10 ปีขึ้นไป	1
6. เคยเข้าร่วมการประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)	
เคย	4
ไม่เคย	1

จากตารางที่ 2 แสดงสภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 5 คน ปรากฏผลดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน เป็นเพศชายจำนวน 4 คน เป็นเพศหญิงจำนวน 1 คน มีอายุระหว่าง 41–45 ปี จำนวน 1 คน มีอายุระหว่าง 46–50 ปี จำนวน 2 คน มีอายุระหว่าง 51–55 ปี จำนวน 2 คน สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจำนวน 2 คน และระดับปริญญาโทจำนวน 3 คน มีประสบการณ์การทำงานอยู่ระหว่าง 21–25 ปี จำนวน 2 คน มีประสบการณ์การทำงานอยู่ระหว่าง 26–30 ปี จำนวน 3 คน ได้ดำรงตำแหน่งสายบริหารอยู่ระหว่าง 1–5 ปี จำนวน 2 คน ได้ดำรงตำแหน่งสายบริหารอยู่ระหว่าง 6–10 ปี จำนวน 2 คน ได้ดำรงตำแหน่งสายบริหารตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน ในจำนวนผู้บริหารทั้ง 5 คน มีผู้ที่เคยเข้าร่วมการประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) จำนวน 4 คน และไม่เคยเข้าร่วมการประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) จำนวน 1 คน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นครูสอนภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)

สถานภาพ	ครูประจำการ $N_1 = 1$	ครูอัตราจ้าง $N_2 = 4$	รวม $N_t = 5$
1. เพศ			
ชาย	1	1	2
หญิง	-	3	3
2. อายุ			
24 ปี	-	3	3
25 ปี	1	-	1
30 ปี	-	1	1
3. วุฒิการศึกษา			
อนุปริญญา	-	1	1
ปริญญาตรี	1	3	3
4. ประสบการณ์การทำงาน			
1 - 2 ปี	-	3	3
5 - 6 ปี	1	1	2
5. ประสบการณ์ในการสอนภาษา ต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)			
3 - 4 เดือน	-	3	3
1 - 2 ปี	1	1	2
6. เคยเข้าร่วมการประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)			
เคย	1	-	1
ไม่เคย	-	4	4

จากตารางที่ 3 แสดงสภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นครูสอนภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) จำนวน 5 คน ปรากฏผลดังนี้

ครูสอนภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) เป็นเพศชายจำนวน 2 คน เป็นเพศหญิงจำนวน 3 คน มีอายุ 24 ปี จำนวน 3 คน มีอายุ 25 ปี จำนวน 1 คน มีอายุ 30 ปี จำนวน 1 คน สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาจำนวน 1 คน และระดับปริญญาตรีจำนวน 4 คน มีประสบการณ์การทำงานอยู่ระหว่าง 1-2 ปี จำนวน 3 คน และมีประสบการณ์การทำงานอยู่ระหว่าง 5-6 ปี จำนวน 2 คน มีประสบการณ์ในการสอนภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) อยู่ระหว่าง 3-4 เดือน จำนวน 3 คน และมีประสบการณ์ในการสอนภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) อยู่ระหว่าง 1-2 ปี จำนวน 2 คน ในจำนวนครูทั้ง 5 คน มีผู้ที่เคยเข้าร่วมการประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) จำนวน 1 คน และไม่เคยเข้าร่วมการประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) จำนวน 4 คน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นบุคลากรในท้องถิ่น

สถานภาพ	บุคลากรในท้องถิ่น N = 4
1. เพศ	
ชาย	4
หญิง	-
2. อายุ	
50 ปี	1
60 ปี	2
70 ปี	1
3. วุฒิการศึกษา	
ประถมศึกษาปีที่ 4 หรือเทียบเท่า	1
มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า	2
ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	1
4. อาชีพ	
พระภิกษุสงฆ์	2
ธุรกิจส่วนตัว	2
5. ประสบการณ์การทำงาน	
30 ปี	1
40 ปี	2
50 ปี	1

จากตารางที่ 4 แสดงสภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นบุคลากรในท้องถิ่น จำนวน 5 คน ปรากฏผลดังนี้

บุคลากรในท้องถิ่นทั้งหมดเป็นเพศชาย มีอายุ 50 ปี จำนวน 1 คน มีอายุ 60 ปี จำนวน 2 คน และมีอายุ 70 ปี จำนวน 1 คน สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 หรือเทียบเท่าจำนวน 1 คน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่าจำนวน 2 คน และระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจำนวน 1 คน ในจำนวนทั้ง 4 คนนี้ เป็นพระภิกษุสงฆ์จำนวน 2 รูป และประกอบธุรกิจส่วนตัวจำนวน 2 คน มีประสบการณ์การทำงาน 30 ปี จำนวน 1 คน มีประสบการณ์การทำงาน 40 ปี จำนวน 2 คน และมีประสบการณ์ทำงาน 50 ปี จำนวน 1 คน

ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน

ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย สภาพของโรงเรียน รวมถึงการจัดทำหลักสูตรภาษาจีน ออกเป็น 7 ส่วนใหญ่ๆ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ประวัติของโรงเรียน

ส่วนที่ 2 สภาพทั่วไปของโรงเรียน

ส่วนที่ 3 สภาพทั่วไปของห้องศูนย์ภาษาจีน

ส่วนที่ 4 บุคลากรและการบริหารงานโรงเรียน

ส่วนที่ 5 การจัดการเรียนการสอน

ส่วนที่ 6 แนวคิดในการริเริ่มให้มีการสอนภาษาจีน

ส่วนที่ 7 การยกย่องหลักสูตร และหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)

ส่วนที่ 1 ประวัติของโรงเรียน

การจัดการศึกษาในสมัยโบราณมีศูนย์กลางการศึกษาที่สำคัญอยู่สองแห่ง คือ วัดและวัดขุนนางหรือผู้มีตระกูล มักส่งบุตรหลานไปถวายตัวหรือเข้าไปศึกษาอบรมตามวังหรือราชสำนัก ส่วนสามัญชนจะนำบุตรหลานที่เป็นชายไปฝากตัวกับพระตามวัดเป็นลูกศิษย์ หรือบวชเรียน พระจะเป็นผู้สอนให้หัดเขียนอ่าน วิชาหนังสือ วิชาพระพุทธศาสนา เช่น ภาษาบาลี สันสกฤต ขอม ตลอดจนฝึกอบรมให้รู้จักขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ด้วย

ครั้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 พระองค์ได้ทรงเล็งเห็นถึงความสำคัญของการศึกษา จึงได้ตั้งโรงเรียนขึ้นสำหรับสอนบุตรหลานของข้าราชการบริพาร นอกจากนี้พระองค์มีพระราชดำริให้วัดเปิดสอนหนังสือให้กับเยาวชน

วันที่ 1 กรกฎาคม ร.ศ. 115 (พ.ศ. 2439) พระสมุห์กล่อม เจ้าอาวาสวัดสามจีนได้รวบรวมเด็กในวัด และบริเวณใกล้เคียงที่ยังไม่ได้เรียนหนังสือให้มาเรียนหนังสือโดยใช้หอฉันเป็นที่เรียน พระภิกษุพร้อม และพระภิกษุสอนเป็นผู้สอน ถือว่าเป็นการสถาปนาโรงเรียนวัดสามจีนตั้งแต่นั้นมา ในปีแรกมีนักเรียน 39 คน

ต่อมาปี ร.ศ. 118 (พ.ศ. 2442) นักเรียนโรงเรียนวัดสามจีนสอบได้ประโยคหนึ่ง ชั้น 3 ได้คะแนนเป็นที่ 1 ของกรุงเทพฯ ฯ ได้รับพระราชทานรางวัลจากกรมสมเด็จพระศรีสุทวารัตรีราชประยูร ทำความปลื้มใจให้แก่พระอาจารย์ที่สอนและเจ้าอาวาส นักเรียนผู้นั้น คือ ท่านศาสตราจารย์พระวรวงศ์พิธีสุ

หลังจากนั้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 โรงเรียน ไตรมิตรวิทยาลัย ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมฉายาลักษณ์ของ พระองค์ นาฬิกาตั้งยอดพระเกี้ยวประทับตราพระราชลัญจกร จ.ป.ร. และตู้พระราชทานของ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชเทวีซึ่งนับว่าเป็นเกียรติประวัติและสวัสดิมงคลแก่สถาบันอย่างยิ่ง

พ.ศ. 2444 นางจ้อย บ้านถนนสุนทรพิมล ได้มีจิตศรัทธาสั่งสร้างโรงเรียนถวายเป็น อาคารไม้ 2 ชั้น มีที่เรียนโดยสมบุรณ์ จึงตั้งชื่อว่า “โรงเรียนประถมวัดสามจีน” ครูใหญ่เสียเป็น ครูใหญ่คนแรก

พ.ศ. 2451 นางสาวลออ หลิมเซ่งไถ่ ได้สร้างอาคารเรียนเป็นตึก 2 ชั้น เรียกว่า “ตึก ทานเยี่ยม” เปิดสอนชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา กระทรวงธรรมการให้เปลี่ยนชื่อโรงเรียนเป็น “โรงเรียนมัธยมวัดสามจีน” เมื่อ พ.ศ. 2469

พ.ศ. 2477 ถึง พ.ศ. 2484 นายสนิท เทวินทรภักดี ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ได้นำเรื่อง การปรับปรุงโรงเรียนมัธยมวัดสามจีน เสนอกรมศึกษาธิการ กรมศึกษาธิการจึงเห็นชอบที่จะปรับ ปูจ จึงมอบให้นาวาโทหลวงศุภชลาศัย อธิบดีกรมพลศึกษา เป็นประธานวางแผนปรับปรุงวัด และโรงเรียน สร้างอาคารเรียน 3 ชั้น 2 หลัง เรียงอยู่แนวเดียวกัน ได้ขยายชั้นเรียนจนถึง มัธยมศึกษาปีที่ 6 พร้อมทั้งยุบชั้นประถมลง มีสนามบาสเกตบอลแบบมาตรฐาน ซึ่งกรมพล ศึกษาได้ใช้เป็นที่แข่งขันสำหรับโรงเรียนอื่น ๆ ด้วย นอกจากนี้ยังสร้างตึกวิทยาศาสตร์ที่ทันสมัยที่ สุดในสมัยนั้น

พ.ศ. 2482 โรงเรียนมัธยมวัดสามจีน ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย” ตามชื่อวัดที่เปลี่ยนเป็นวัดไตรมิตรวิทยาราม เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2482 ทำพิธีเปิดป้ายโรง เรียนโดยสมเด็จพระวันรัต เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2482 (สมัยนั้นนับวันที่ 1 เมษายน เป็นวัน ขึ้นปีใหม่)

พ.ศ. 2488 โรงเรียนได้เปิดสอนถึงชั้นเตรียมอุดม (ม. 7 – ม. 8)

พ.ศ. 2493 โรงเรียนได้เปิดสอนฝึกหัดครูประถม (ป.ป.) โดยรับจากผู้จบ ม. 8 เปิดสอน 1 ปี

พ.ศ. 2498 วัดไตรมิตรวิทยาราม ได้พบพระพุทธรูปทองคำสุโขทัยไตรมิตร (พระพุทธร มหาสุวรรณปฏิมากร) และได้รับพระราชทานเป็นพระอารามหลวง มีการก่อสร้างโบสถ์ ปรับปรุง อาคารเรียน และได้สร้างโรงเรียนประถมศึกษา (โรงเรียนมหาวิธานูวัตร) ในบริเวณวัดไตรมิตร วิทยาราม

พ.ศ. 2501 โรงเรียนได้สร้างอาคารเรียนเชื่อมอาคาร 2 หลัง เป็นอาคารเดียวกัน และยังได้สร้างโรงอาหารติดกับอาคารเรียนหลังใหม่ นอกจากนี้ยังได้เปลี่ยนเครื่องแบบนักเรียนจาก กางเกงและรองเท้าสีน้ำตาล มาเป็นกางเกงและรองเท้าสีดำเหมือนปัจจุบัน

พ.ศ. 2523 โรงเรียนได้รับงบประมาณสร้างอาคารเรียนเป็นตึก 5 ชั้น ยาว 80 เมตร สร้างเสร็จเมื่อวันที่ 8 กันยายน 2526 เป็นอาคารเรียนในปัจจุบัน ทำพิธีเปิดอาคารเรียนในวันที่ 1 กรกฎาคม 2527 โดยพระเดชพระคุณเจ้าพระวิสุทธาธิปไตยเป็นประธาน

พ.ศ. 2526 โรงเรียนได้สร้างแฟลตถาวรโรง 3 ชั้น จำนวน 12 ห้อง สำหรับเป็นที่พักของลูกจ้างประจำของโรงเรียน นอกจากนั้นโรงเรียนยังได้เปิดสอนสองรอบ เพื่อรองรับการขยายตัวทางด้านการศึกษา

พ.ศ. 2529 โรงเรียนได้ทำห้องปฏิบัติการทางภาษาพร้อมติดตั้งเครื่องปรับอากาศ โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากงบพัฒนาจังหวัดจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และเงินสนับสนุนจากมูลนิธิเพื่อการศึกษาไตรมิตรวิทยาลัย สมาคมนักเรียนเก่าสามจีน - ไตรมิตรวิทยาลัย นอกจากนั้นยังได้ปรับปรุงห้องโสตทัศนศึกษา และห้องสมุดพร้อมติดตั้งเครื่องปรับอากาศ

พ.ศ. 2534 โรงเรียนได้ปรับปรุงห้องธุรการ ห้องวัดผล ห้องวิชาการ และกันชั้นล่างของอาคารเรียนให้เป็นห้องประชุม

พ.ศ. 2527 โรงเรียนได้ปรับปรุงห้องเรียนเป็นห้องคอมพิวเตอร์พร้อมติดตั้งเครื่องปรับอากาศ จัดหาคอมพิวเตอร์จำนวน 20 เครื่อง สำหรับใช้สอนนักเรียน ติดตั้งเครื่องเสียงที่ได้มาตรฐานในห้องประชุม อีกทั้งติดตั้งจานรับสัญญาณผ่านดาวเทียม พร้อมอุปกรณ์ตามโครงการการศึกษาทางไกล

พ.ศ. 2540 โรงเรียนได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาดีเด่น กรมสามัญศึกษาส่วนกลาง ประจำปีการศึกษา 2540

พ.ศ. 2541 โรงเรียนได้เปิดศูนย์การศึกษาของสถาบันราชภัฏ สอนสุนันทา

พ.ศ. 2542 โรงเรียนได้พัฒนาอาคารสถานที่ให้มีความทันสมัย ได้เปลี่ยนห้องน้ำเก่าทั้งสองด้านของอาเรียนให้เป็นห้องพักรู เพื่อให้ครูได้สอดส่องดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง ได้ปรับปรุงห้องคอมพิวเตอร์ โดยจัดซื้อคอมพิวเตอร์เพิ่มเติมให้เพียงพอกับการสอน และเตรียมเข้าสู่เครือข่ายอินเทอร์เน็ต จัดติดตั้งระบบ Resource Center เพื่อใช้ประโยชน์ในด้านการศึกษาค้นคว้าของนักเรียน นอกจากนี้ได้จัดตั้งห้องเรียนให้เป็นห้องศูนย์วิชาการต่าง ๆ เช่น ห้องศูนย์ภาษาไทย ห้องศูนย์คณิตศาสตร์ ห้องศูนย์ศิลปศึกษา ห้องศูนย์วิทยาศาสตร์ ห้องศูนย์คหกรรม และห้องศูนย์กิจกรรม ทางด้านวิชาการส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออก กล้าพูดภาษาต่างประเทศ ฝึกความมั่นใจในตนเอง ฝึกภาวะผู้นำ โดยจัดทำโครงการยุวมัคคุเทศก์ และโครงการรักษ่มิตรขึ้น

พ.ศ. 2543 โรงเรียนได้รับอนุมัติจากกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เป็นศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) และเปิดการเรียนการ

สอนวิชาภาษาจีน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามหลักสูตรของ กรมวิชาการ

พ.ศ. 2544 โรงเรียนได้เปิดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนเพิ่มขึ้นในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 รวมทั้งสิ้น 4 ระดับชั้น และโรงเรียนได้ร่วมกับวัดไตรมิตรวิทยาราม เปิดสอนภาษาจีนให้แก่บุคคลภายนอก ภาคนอกเวลาราชการด้วย

พ.ศ. 2545 โรงเรียนได้เปิดสอนภาษาจีนให้แก่นักเรียนครบทุกระดับชั้น ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และในปีนี้โรงเรียนยังได้รับมอบหมายจากกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นโรงเรียนแกนนำการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

ส่วนที่ 2 สภาพทั่วไปของโรงเรียน

โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัยเป็นโรงเรียนชายล้วน สังกัดกรมสามัญศึกษา มีเนื้อที่ 2 ไร่ 2 งาน อยู่ท่ามกลางแหล่งการค้า และแหล่งวัฒนธรรมของคนไทยเชื้อสายจีนย่านเยาวราช เขต สัมพันธวงศ์ ตั้งอยู่ในบริเวณวัดไตรมิตรวิทยาราม ซึ่งเป็นวัดที่มีชาวต่างประเทศนิยมท่องเที่ยว เพื่อมานมัสการ ชมความงดงามของพระพุทธรูปทองคำที่ใหญ่ที่สุดในโลก คือ พระพุทธมหาสุวรรณปฏิมากร หรือหลวงพ่อทองคำสุโขทัยไตรมิตร

โรงเรียนมีอาคารเรียน 2 หลัง อาคารเรียนหลังที่ 1 เป็นอาคารแบบพิเศษ 5 ชั้น ทรงไทย ประกอบด้วย 55 ห้องเรียน มีการจัดสรรเนื้อที่ใช้สอยเป็นห้องต่าง ๆ ดังนี้

ชั้นล่าง ประกอบด้วยห้องประชุมใหญ่ ห้องทำงานผู้อำนวยการ ห้องฝ่ายธุรการ ห้องพยาบาล ห้องสมาคมนักเรียนเก่า ห้องเรียนวิชาคหกรรม ห้องพัสดุวิชาการงาน ห้องพัสดุวิชาพลศึกษา ร้านสหกรณ์ ห้องประชาสัมพันธ์ ห้องวิทยุสื่อสาร และห้องพัสดุเวร

ชั้นสอง ประกอบด้วย ห้องฝ่ายวิชาการ ห้องฝ่ายบริการ ห้องฝ่ายปกครอง ห้องฝ่ายแผนงาน ห้องประชุมเล็ก ห้องทำงานของเจ้าหน้าที่จากราชภัฏสวนสุนันทา ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องศูนย์ภาษาจีน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการทางภาษา (Sound Lab) และห้องพัสดุวิชาภาษาต่างประเทศ

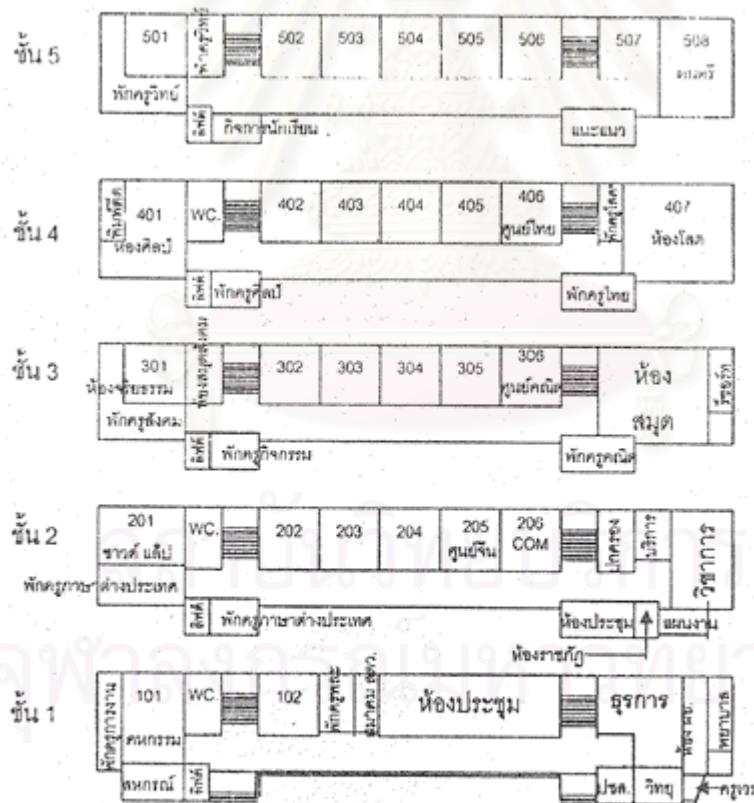
ชั้นสาม ประกอบด้วย ห้องสมุด ห้องข้อมูลศูนย์ข้อมูล (Resource Center) ห้องศูนย์คณิตศาสตร์ ห้องพัสดุวิชาคณิตศาสตร์ ห้องเรียน ห้องสมุดวิชาสังคม ห้องจริยธรรม ห้องพัสดุวิชาสังคม และห้องพัสดุกิจกรรม

ชั้นสี่ ประกอบด้วย ห้องโสตทัศนศึกษา ห้องพัสดุโสตทัศนศึกษา ห้องศูนย์ภาษาไทย ห้องพัสดุวิชาภาษาไทย ห้องเรียน ห้องศิลปศึกษา ห้องพัสดุวิชาศิลปะ และห้องพิมพ์ดีด
 ชั้นห้า ประกอบด้วย ห้องดนตรี ห้องแนะแนว ห้องเรียน ห้องพัสดุวิชาวิทยาศาสตร์ และห้องกิจการนักเรียน

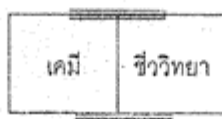
อาคารเรียนหลังที่ 2 เป็นอาคารเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของอาคาร หลังที่ 1 ประกอบด้วย 2 ห้องเรียน คือ ห้องเรียนวิชาชีววิทยา และห้องเรียนวิชาเคมี โดยมี อาคารพัสดุวิชาวิทยาศาสตร์ อยู่ถัดกับอาคารเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ไปทางทิศเหนือ เพื่อความสะดวกในการดูแลนักเรียน นอกจากนี้ยังมีห้องพัสดุของฝ่ายอาคารสถานที่ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอาคารเรียนหลังที่ 1 และอาคารพักอาศัยของภารโรงและลูกจ้างประจำอีก 1 หลัง

แผนภูมิที่ 1 แผนผังการใช้อาคารเรียนโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย

1. อาคารเรียน แบบพิเศษ 5 ชั้น ทรงไทย มี 55 ห้องเรียน

2. อาคารวิทยาศาสตร์ แบบ 102 อาคารครึ่งตึกครึ่งไม้ ชั้นเดียว มี 2 ห้อง

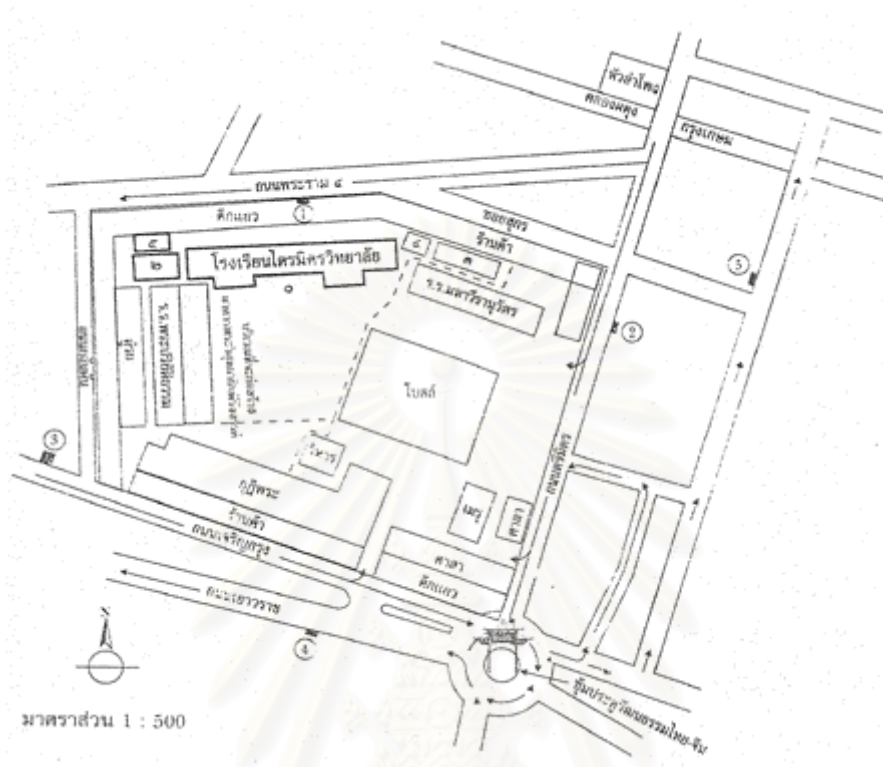
เนื่องจากเนื้อที่ของโรงเรียนมีจำกัด การจัดสรรห้องเรียนไปเป็นห้องทำงานของฝ่ายต่าง ๆ ทำให้เหลือจำนวนห้องเรียนทั้งสิ้น 29 ห้องเรียน จึงไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่มีมากถึง 39 ห้องเรียน โรงเรียนจึงได้ขอความอนุเคราะห์กับทางวัดไตรมิตรวิทยาราม ใช้อาคารเรียนของสงฆ์ อีก 6 ห้องเรียน ดังนั้นนักเรียนจึงต้องพลัดเปลี่ยนการใช้ห้องเรียน (การเดินเรียน) อย่างไรก็ตาม ห้องเรียนก็ยังไม่เพียงพอ ทำให้ในแต่ละคาบเรียนจะมีนักเรียนประมาณ 4 ห้องเรียน ต้องหมุนเวียนลงมาใช้สนามหน้าโรงเรียนเป็นที่เรียนในวิชาพลศึกษา และเรียนวิชากิจกรรมอื่น ๆ

สนามหน้าโรงเรียนเป็นสนามคอนกรีตพื้นสีเขียวมีขนาดค่อนข้างเล็ก มีการแบ่งพื้นที่ใช้สอยออกเป็นสวนต่าง ๆ คือ พื้นที่ว่างด้านข้างของเสาธงทั้งสองข้างใช้เป็นที่จอดรถ พื้นที่ว่างตรงกลางเป็นสนามบาสเกตบอล ด้านหลังของแป้นบาสเกตบอลทั้งสองด้าน จัดเป็นโต๊ะที่นั่ง 3 ชุด มีหลังคาบังแดดและฝน พื้นที่ว่างด้านหน้าโรงเรียนถัดจากสนามบาสเกตใช้เป็นที่จอดรถ

โรงเรียนไม่มีอาคารโรงอาหารเป็นของตนเอง แต่ใช้อาคารโรงอาหารของชุมชนวัดไตรมิตรวิทยารามเป็นโรงอาหารสำหรับนักเรียน และบุคคลทั่วไป ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์จากอดีตเจ้าอาวาสให้โรงเรียนใช้โรงอาหารร่วมกับชุมชนได้ อีกทั้งได้มอบหมายให้ทางโรงเรียนเป็นผู้บริหารจัดการของโรงอาหาร ที่ตั้งของโรงอาหารอยู่ติดกับสนามบาสเกตบอล ถ้ามองจากด้านหน้าของโรงเรียนก็จะเห็นโรงอาหารอยู่ฝั่งซ้ายของสนาม มีร้านค้าทั้งสิ้น 16 แบ่งเป็นร้านขายอาหารคาว 10 ร้าน และร้านขายอาหารหวานและเครื่องดื่มอีก 6 ร้าน มีขนาดค่อนข้างเล็ก ราคาเยียมเยาะ จึงมักมีบุคคลภายนอกเข้ามาใช้บริการโรงอาหารอย่างสม่ำเสมอ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 2 แผนผังโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย

(1) ป้ายรถเมล์ สาย 21, 25, 35	๑ อาคารเรียน
(2) ป้ายรถเมล์ สาย 4, 40, 53, 73, ปอ.1, ปอ.7, ปอ.พ5, ปอ.พ14	๒ อาคารวิทยาศาสตร์
(3) ป้ายรถเมล์ สาย 1	๓ บ้านพักการโรง
(4) ป้ายรถเมล์ สาย 1, 4, 25, 40, 53, 73, ปอ.1, ปอ.7	๔-๕ ห้องพักร
(5) ป้ายรถเมล์ สาย 1, 35, 75	

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 3 สภาพทั่วไปของห้องศูนย์ภาษาจีน

ห้องศูนย์ภาษาจีน เป็นห้องที่ปรับปรุงมาจากห้องเรียนปกติ ตั้งอยู่ชั้น 2 ติดกับห้องศูนย์คอมพิวเตอร์ บนอาคารเรียน 5 ชั้น ทรงไทย มีขนาดกว้างประมาณ 8×10 ตารางเมตร มีลักษณะปิดมิดชิด แต่จะมีเสียงดังจากภายนอกเข้ามารบกวนขณะสอนเล็กน้อย ใช้เป็นห้องสอนภาษาจีน ซึ่งครูจะสลับกันมาใช้งาน ภายในมีเครื่องปรับอากาศ 2 เครื่อง กระดานไวท์บอร์ดขนาดใหญ่ที่มีความยาวเท่าฝากระดานด้านหน้าของห้อง มีโต๊ะครูพร้อมเก้าอี้ 1 ชุด มีโต๊ะนักเรียนที่ลักษณะตัวยคล้ายโต๊ะญี่ปุ่นมีขนาดประมาณ 2×4 ตารางฟุต มีความสูงประมาณ 1 ฟุต นักเรียนจะนั่งกับพื้นล้อมวงเป็นกลุ่ม ๆ กลุ่มละประมาณ 4-5 คน ทั้งหมด 12 ตัว

ส่วนที่ 4 บุคลากรและการบริหารงานโรงเรียน

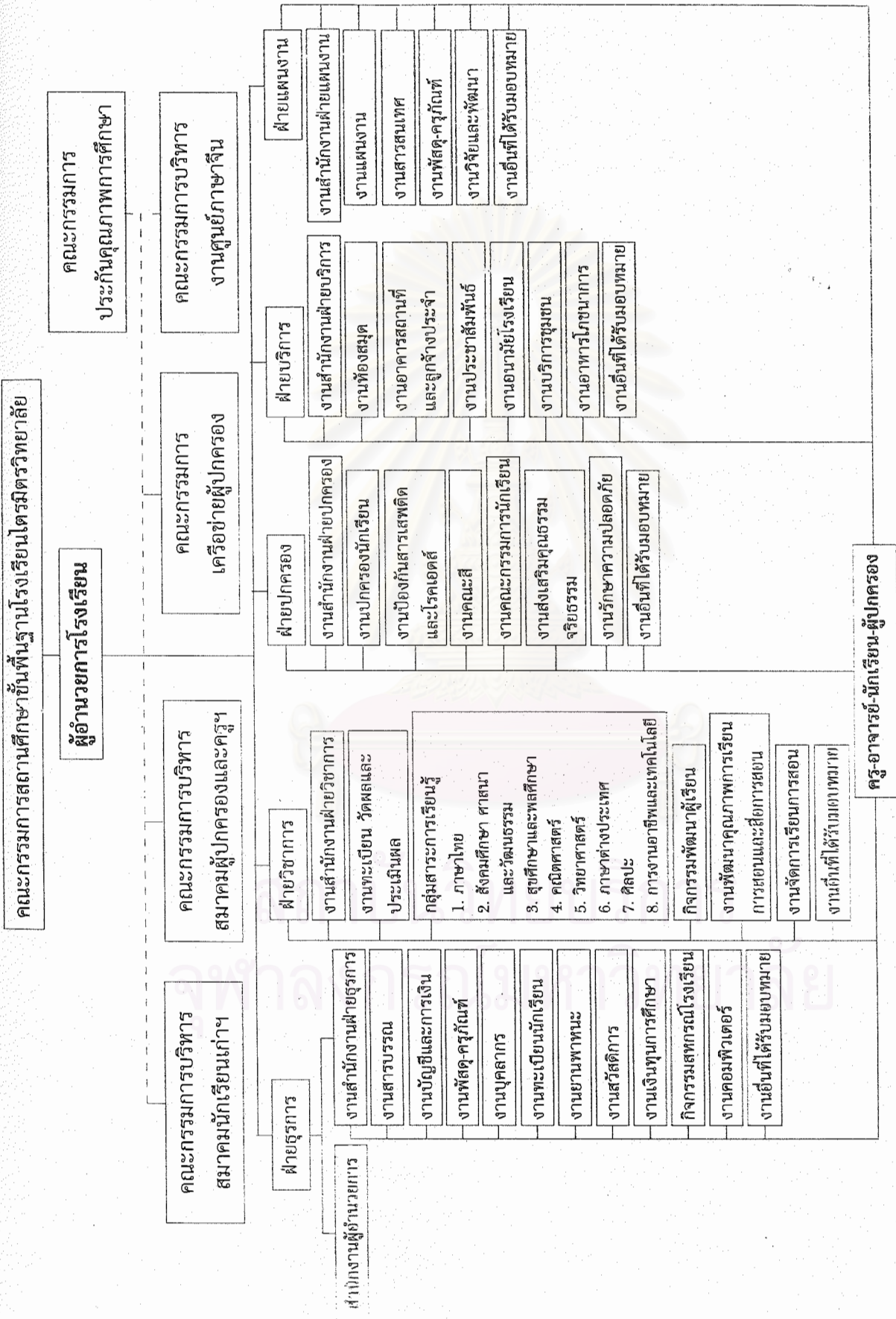
บุคลากร

บุคลากรของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย ประกอบด้วยฝ่ายบริหารจำนวน 5 คน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นชาย 1 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการเป็นชาย 3 คน และหญิง 1 คน มี ครู-อาจารย์จำนวน 74 คน เป็นชาย 23 คน และหญิง 51 คน มีครูอัตราจ้างจำนวน 8 คน เป็นชาย 2 คน และเป็นหญิงอีก 6 คน มีนักการภารโรงจำนวน 6 คน เป็นชาย 5 คน และเป็นหญิง 1 คน มีพนักงานขับรถเป็นชาย 2 คน มียามเป็นชาย 1 คน และปัจจุบันมีนักเรียนทั้งสิ้นจำนวน 1,669 คน (ข้อมูลฝ่ายแผนงานและสารสนเทศโรงเรียน ปีการศึกษา 2545)

การบริหารงานโรงเรียน

โรงเรียนมีการบริหารงานในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารสมาคมนักเรียนเก่า ๆ คณะกรรมการบริหารสมาคมผู้ปกครองและครู ๆ คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา และคณะกรรมการบริหารงานศูนย์ภาษาจีน โดยมีการบริหารงานผ่านผู้อำนวยการโรงเรียน และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายต่าง ๆ อีก 4 คน คือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายธุรการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครอง และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริการ ซึ่งมีหน้าที่การบริหารงานดังแผนภูมิการบริหารงานโรงเรียน

แผนภูมิที่ 3 แผนภูมิการบริหารงานโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย

ครู-อาจารย์-นักเรียน-ผู้ปกครอง

ส่วนที่ 5 การจัดการเรียนการสอน

โรงเรียนเปิดสอนวิชาสามัญเฉพาะนักเรียนชายตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นแบ่งออกเป็น 4 แผนการเรียน ได้แก่ แผนการเรียนที่ 1 (วิทย์ - คณิต) แผนการเรียนที่ 2 (คณิต - อังกฤษ) แผนการเรียนที่ 3 (วิทย์ - อังกฤษ) และแผนการเรียนที่ 4 (ศิลปะ - การงาน) ซึ่งนักเรียนจะมีโอกาสเลือกแผนการเรียนได้ เมื่อนักเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และในแต่ละแผนการเรียนนอกจากต้องเรียนภาษาต่างประเทศที่เป็นวิชาภาษาอังกฤษแล้ว ยังต้องเรียนวิชาภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ ที่ 2 (หมวดวิชาเลือกเสรี) ในรายวิชาภาษาจีนหลัก 6 หน่วยการเรียนรู้ และรายวิชาภาษาจีนเสริมทักษะ 3 หน่วยการเรียนรู้

ส่วนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจัดแผนการเรียนออกเป็น 3 แผนการเรียน ได้แก่ แผนการเรียนที่ 1 (คณิต - วิทย์) แผนการเรียนที่ 2 (คณิต - อังกฤษ) และแผนการเรียนที่ 3 (อังกฤษ - ไทย - สังคม) ในแต่ละแผนการเรียนนอกจากจะต้องเรียนภาษาต่างประเทศที่เป็นภาษาอังกฤษแล้ว ยังคงต้องเรียนวิชาภาษาจีนในหมวดวิชาเลือกเสรีเป็นวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 อีกเช่นกัน ในรายวิชาภาษาจีนพื้นฐาน 6 หน่วยการเรียนรู้ และภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว 3 หน่วยการเรียนรู้

ส่วนที่ 6 แนวคิดในการริเริ่มให้มีการสอนภาษาจีน

ในปีการศึกษา 2542 ผู้อำนวยการโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัยเล็งเห็นว่าวัดไตรมิตรวิทยารามเป็นวัดที่มีชาวต่างประเทศนิยมมาท่องเที่ยวเพื่อนมัสการ และชมความงามของพระพุทธรูปทองคำที่ใหญ่ที่สุดในโลก ซึ่งหากนักเรียนมีความสามารถใช้ภาษาต่างประเทศได้ดี ก็จะสามารถเป็นมัคคุเทศก์แนะนำประวัติพระพุทธรูปทองคำ และวัดไตรมิตรวิทยารามได้ อีกทั้งกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนี้จะเป็นแหล่งวัตถุดิบที่สำคัญที่นักเรียนสามารถฝึกการใช้ภาษาต่างประเทศได้เป็นอย่างดี และเป็นารได้รับประสบการณ์ตรงด้วย โรงเรียนจึงได้จัดโครงการยุวมัคคุเทศก์ขึ้นพร้อมทั้งกราบนมัสการปรึกษาหารือ ขอความเห็นชอบจากเจ้าอาวาสและผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดไตรมิตรวิทยาราม ซึ่งพระเดชพระคุณทั้งสองก็ได้ให้ความเห็นชอบในการดำเนินโครงการยุวมัคคุเทศก์ รวมทั้งพระเถรานุเถระชั้นผู้ใหญ่ของวัดก็ให้การสนับสนุนเช่นกัน

โครงการยุวมัคคุเทศก์เป็นโครงการบูรณาการวิชาความรู้ของทุกหมวดวิชา คือ หมวดวิชาภาษาต่างประเทศฝึกทักษะการพูดทางด้านภาษาทั้งภาษาอังกฤษ และภาษาฝรั่งเศส หมวดวิชาการงานอาชีพฝึกให้นักเรียนทำของที่ระลึก เพื่อจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว หมวดวิชาศิลปศึกษา

ฝึกซ้อมดนตรีไทย เพื่อบรรเลงให้ชาวต่างประเทศได้ชม หมอวิชาสังคัมศึกษาทำหน้าที่ให้นักเรียนจัดเตรียมเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติของพระพุทธมหาสุวรรณปฏิมากร หรือหลวงพ่อทองคำ สุขโขทัยไตรมิตร เพื่อแนะนำให้ชาวต่างประเทศได้ทราบถึงประวัติความเป็นมา และหมอดพลานามัยให้นักเรียนสาธิตการเล่นตะกร้อและรำกระบี่กระบอง

เมื่อโครงการยุวมัคคุเทศก์ได้ดำเนินการมาระยะหนึ่ง พบว่าชาวต่างประเทศที่มาเยี่ยมชมวัดไตรมิตรวิทยารามนั้น กิ่งหนึ่งเป็นชาวจีน ประกอบกับสถานที่ตั้งของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย อยู่ใจกลางชุมชนชาวไทยเชื้อสายจีน นักเรียนส่วนใหญ่ของโรงเรียนเป็นคนไทยเชื้อสายจีนที่มีบิดามารดาพูดภาษาจีน จึงง่ายต่อการเรียนภาษาจีน ผู้อำนวยการจึงคิดว่าโรงเรียนควรจะเปิดสอนวิชาภาษาจีน เพราะเป็นวิชาที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้มาก ทั้งในการติดต่อ สื่อสาร และเป็นพื้นฐานต่อการประกอบอาชีพ อีกทั้งภาษาจีนเป็นภาษาที่มีความสำคัญและเป็นสากลเยาวชนในปัจจุบันน่าจะต้องเรียนรู้ภาษาจีน เพื่อเป็นพื้นฐานของการประกอบการค้า สามารถเป็น "เก้าอี้ในอนาคต" ได้ จากนั้นผู้อำนวยการจึงได้กราบบนมัสการปรึกษาหารือ กับพระราชภาวนาวิกรม ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดไตรมิตรวิทยาราม เกี่ยวกับการเปิดสอนภาษาจีนให้นักเรียนโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย ท่านได้ให้การสนับสนุน โดยติดต่อกับบรรดาศิษยานุศิษย์ทั้งหลายที่มีความประสงค์ที่จะช่วยสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาจีน โดยบริจาคเงินเริ่มต้นจัดตั้ง "กองทุนพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนวัดสามจีน" เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนและค่าจ้างครูสอนภาษาจีน (เหล่าซือ) และยังช่วยติดต่อหาครู (เหล่าซือ) มาสอนภาษาจีนให้แก่ทางโรงเรียนอีกด้วย

การดำเนินการในระยะเริ่มแรก ในปีการศึกษา 2542 โรงเรียนเริ่มจัดการเรียนการสอนภาษาจีนให้นักเรียนและครู อาจารย์ผู้สนใจ เรียนทุกวันอังคารและวันพฤหัสบดี ตั้งแต่เวลา 17.00 – 19.00 น. ซึ่งเป็นกิจกรรมหนึ่งของโครงการยุวมัคคุเทศก์ โดยจ้างครู (เหล่าซือ) ที่มีความรู้และประสบการณ์ทางด้านภาษาจีนโดยตรงจำนวน 2 คน มีผู้เข้าเรียนจำนวน 25 คน เป็นนักเรียนจำนวน 20 คน และครู อาจารย์ที่สนใจอีก 5 คน สอนเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนภาษาจีน การสนทนา การสื่อภาษา และฝึกสนทนาเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน และสามารถสนทนากับนักท่องเที่ยวได้

เมื่อโรงเรียนได้จัดตั้งกองทุนภาษาจีนแล้ว ชุมชนในย่านเยาวราชได้เห็นความสำเร็จ และความสำคัญของโครงการนี้ จึงได้ขอรับรองผ่านพระราชภาวนาวิกรม ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดไตรมิตรวิทยาราม ให้โรงเรียนจัดสอนภาษาจีนอย่างเป็นระบบ และถูกต้องตามระเบียบของราชการ เนื่องจากในสมัยก่อนชาวจีนถูกปิดกั้นในเรื่องการเรียนภาษาจีน ต้องหลบ ๆ ซ่อน ๆ เรียน ทำให้คนไทยเชื้อสายจีนในรุ่นหลังไม่รู้ภาษาจีน แต่ในขณะที่การติดต่อค้าขายมีความจำเป็นต้องใช้

ภาษาจีนมาก คนจีนรุ่นเก๋าย่านเยาวราชจึงยินดีอย่างยิ่งที่โรงเรียนจะเปิดสอนภาษาจีน และพร้อมที่จะเข้าร่วมหาทุนมาสนับสนุนกองทุนการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนวัดสามจีน

จากความต้องการของชุมชน โรงเรียนจึงได้ทำการสำรวจความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย และประชาชนในท้องถิ่นใกล้เคียงตามหลักวิชาการ โดยใช้แบบสอบถามและวิเคราะห์ความต้องการ เพื่อสำรวจความคิดเห็นจากประชาชน ผลปรากฏว่ามีประชาชนจำนวนมากต้องการให้เปิดสอนภาษาจีน โรงเรียนจึงแจ้งความจำนงดังกล่าวไปที่กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งทางกรมสามัญศึกษาก็เห็นชอบด้วย จึงได้อนุมัติและมอบหมายให้หน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา เป็นผู้ประสานงานช่วยเหลือในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนร่วมกับโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย และกรมวิชาการ จัดทำร่างหลักสูตรภาษาจีนขึ้น และอนุมัติให้โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัยเป็นศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2542 ทำหน้าที่บริหารจัดการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สามารถเป็นผู้นำนวัตกรรมการมาใช้ในการผลิต และการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา จนสามารถขยายผลไปสู่ศูนย์เครือข่ายระดับจังหวัด และโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาทั่วประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งเป็นแกนนำในการจัดเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งทางด้านวิชาการ การบริหาร และการจัดการโดยให้โรงเรียนและหน่วยงานในสังกัดสามารถติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูล รวมทั้งมีการประสานความร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ

ส่วนที่ 7 การยกย่องหลักสูตร และหลักสูตรวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)

การยกย่องหลักสูตร

เมื่อศึกษาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) พบว่า ในหลักสูตรจะมีการเพิ่มเติมวิชาภาษาจีน หมวดวิชาเลือกเสรีภาษาต่างประเทศอยู่แล้ว ถึง 20 รายวิชา โรงเรียนสามารถจัดหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ให้แก่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้ โดยคัดเลือกจาก 20 รายวิชาดังกล่าว ให้สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียน และเหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนและชุมชน แต่เมื่อพิจารณาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) จะเห็นว่า ในหลักสูตรมีการเพิ่มเติมรายวิชาเลือกเสรีภาษาจีน กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ ไว้สำหรับนักเรียนที่เลือกเรียนแผนการศิลป์ – ภาษา โดยเลือกวิชาภาษาจีนเป็นวิชาเอก ที่เน้นการเรียนหลักภาษา และการใช้ภาษาจีนโดยตรง ซึ่งไม่นโยบายของกรมสามัญศึกษาที่ต้องการเปิดวิชาเลือกเสรีในทุกรายวิชา เพื่อการ

อาชีพ และไม่สอดคล้องกับนโยบายของโรงเรียนที่ต้องการพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนให้เป็นหลักสูตรท้องถิ่นของตนเอง

ดังนั้นกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการจึงเห็นควรให้เพิ่มเติมรายวิชาเลือกเสรีในวิชาภาษาจีน เพื่อการอาชีพ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) โดยมอบหมายให้หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษาทำหน้าที่รับผิดชอบประสานงานการยกย่องหลักสูตรดังกล่าว ซึ่งเป็นนโยบายเร่งด่วนที่จะต้องยกย่องหลักสูตรภาษาจีน เพื่อการอาชีพ ให้แล้วเสร็จก่อนเริ่มปีการศึกษา 2543

จากนั้นหน่วยศึกษานิเทศก์จึงดำเนินการประสานงานการยกย่องหลักสูตรภาษาจีน โดยได้รับความร่วมมือจากหลายหน่วยงาน เช่น คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา สมาคมครูภาษาฝรั่งเศสแห่งประเทศไทย ศูนย์พัฒนาหนังสือ และศูนย์พัฒนาหลักสูตรกรมวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน วิทยาลัยอัสสัมชัญพาณิชย์ และโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษาที่เปิดสอนภาษาจีน ร่วมกันเป็นคณะกรรมการยกย่องหลักสูตรภาษาจีน เพิ่มเติมเฉพาะหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) รายวิชาเลือกเสรีในวิชาภาษาจีน เพื่อการอาชีพ ออกมาเป็นคำอธิบายรายวิชารวมทั้งสิ้น 12 รายวิชา พร้อมทั้งออกแบบการจัดการเรียนการสอน โดยผู้ที่จะเลือกเรียนวิชาภาษาจีนเพื่อสื่อสารธุรกิจ 1-3 หรือวิชาภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว 1-3 หรือวิชาภาษาจีนเพื่อการโรงแรม 1-3 จะต้องผ่านการเรียนวิชาภาษาจีนพื้นฐานอาชีพ 1-3 มาก่อน เพื่อเป็นหลักสูตรท้องถิ่นให้แต่ละโรงเรียนที่สนใจเลือกจัดประสบการณ์ได้ตรงตามความต้องการของท้องถิ่นนั้น ๆ

หลักสูตรวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)

เมื่อโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัยได้รับอนุญาตให้เปิดสอนวิชาภาษาจีนเป็นวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 และโรงเรียนได้รับการแต่งตั้งให้เป็นศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) แล้ว โรงเรียนจึงได้จัดตั้งโครงการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน และมอบหมายให้ครูผู้สอนภาษาจีนพัฒนาหลักสูตรวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้น พร้อมทั้งจัดกำหนดการสอนเป็นกระบวนการพัฒนาผู้เรียนในวิชาภาษาจีนหลัก 1 (จ 011), วิชาภาษาจีนหลัก 2 (จ 012), วิชาภาษาจีนหลัก 3 (จ 013) และวิชาภาษาจีน 4 (จ 014) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และจัดทำกระบวนการพัฒนาผู้เรียนในวิชาภาษาจีนพื้นฐานอาชีพ 1 (ช 13031) และวิชาภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว 1 (ช 13024) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปี

ที่ 4 นอกจากนี้ยังมีโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอน วิชาภาษาจีน และโรงเรียนได้กำหนดให้ทุกระดับชั้นมีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษา ต่างประเทศที่ 2 ไว้ดังนี้

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรียนวิชา

จ 011	ภาษาจีนหลัก 1	จำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้	4 คาบต่อสัปดาห์
จ 012	ภาษาจีนหลัก 2	จำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้	4 คาบต่อสัปดาห์

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรียนวิชา

จ 013	ภาษาจีนหลัก 3	จำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้	4 คาบต่อสัปดาห์
จ 014	ภาษาจีนหลัก 4	จำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้	4 คาบต่อสัปดาห์
จ 031	อ่านจีนเบื้องต้น 1	จำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้	2 คาบต่อสัปดาห์
จ 032	อ่านจีนเบื้องต้น 2	จำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้	2 คาบต่อสัปดาห์

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรียนวิชา

จ 041	ทักษะฟัง - พูดจีน 1	จำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้	2 คาบต่อสัปดาห์
จ 042	ทักษะฟัง - พูดจีน 2	จำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้	2 คาบต่อสัปดาห์
จ 033	อ่านจีนเบื้องต้น 3	จำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้	2 คาบต่อสัปดาห์
จ 034	อ่านจีนเบื้องต้น 4	จำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้	2 คาบต่อสัปดาห์

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรียนวิชา

ช 13031	ภาษาจีนพื้นฐาน 1	จำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้	4 คาบต่อสัปดาห์
ช 13032	ภาษาจีนพื้นฐาน 2	จำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้	4 คาบต่อสัปดาห์

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เรียนวิชา

ช 13033	ภาษาจีนพื้นฐาน 3	จำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้	4 คาบต่อสัปดาห์
ช 13024	ภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว 1	จำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้	2 คาบต่อสัปดาห์

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เรียนวิชา

ช 13025	ภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว 2	จำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้	2 คาบต่อสัปดาห์
ช 13026	ภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว 3	จำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้	2 คาบต่อสัปดาห์

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ การสังเกตการสอนในชั้นเรียน และการศึกษาเอกสาร ในประเด็นของสภาพและปัญหาของการพัฒนาหลักสูตรวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) นี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาตามกรอบแนวคิดการวิจัย แล้วนำเสนอผลการวิจัยเป็นความเรียงในประเด็นต่อไปนี้

1 การจัดทำหลักสูตร

- 1.1 การจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร
- 1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
- 1.3 การกำหนดจุดประสงค์
- 1.4 การกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรม
- 1.5 การกำหนดวิธีวัดผลและประเมินผลการเรียน

2 การใช้หลักสูตร

2.1 การบริหารหลักสูตร

- 2.1.1 การเตรียมบุคลากร
- 2.1.2 การจัดครูเข้าสอน
- 2.1.3 การจัดตารางสอน
- 2.1.4 การจัดงบประมาณ
- 2.1.5 การจัดอาคารสถานที่
- 2.1.6 การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
- 2.1.7 การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร
- 2.1.8 การประชาสัมพันธ์หลักสูตร

2.2 การสอน

- 2.2.1 การวางแผนการสอน
- 2.2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 2.2.3 การพัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอน
- 2.2.4 การจัดสอนซ่อมเสริม
- 2.2.5 การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

1 การจัดทำหลักสูตร

ขั้นตอนของการจัดทำหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย มีดังต่อไปนี้

1.1 การจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร

จากการสัมภาษณ์ และการศึกษาเอกสาร พบว่า โรงเรียนไตรมิตรจัดตั้งโครงการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน และมอบหมายให้ครูที่สอนภาษาจีนเป็นผู้จัดทำหลักสูตร ปัญหาที่พบ คือ ในช่วงปีแรกครูที่ทำหน้าที่จัดทำหลักสูตรซึ่งเป็นครูอัตราจ้างลาออก เมื่อครบปีการศึกษา ทำให้โรงเรียนขาดครูที่ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร

โรงเรียนดำเนินการแก้ปัญหาดังกล่าว โดยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะเร่งด่วนประกาศรับสมัครครูสอนภาษาจีนมาแทนครูที่ลาออก ส่วนการแก้ปัญหาระยะยาว คือ โรงเรียนได้รับบรรจุข้าราชการครูในอัตราครูสอนภาษาจีน 1 อัตรา ที่มีความรู้ทางด้านการสอน เพื่อมาทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรให้ต่อเนื่องจากคณะกรรมการชุดเดิม

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

จากการสัมภาษณ์ และการศึกษาเอกสาร พบว่า ครูผู้ทำหน้าที่ในการจัดทำหลักสูตรได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากการศึกษาปรัชญาการศึกษา ธรรมนูญโรงเรียน นโยบายของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พระราชบัญญัติการศึกษา หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) รวมทั้งศึกษาแนวการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศในรายวิชาภาษาอังกฤษ และภาษาฝรั่งเศส ตลอดจนศึกษาพื้นฐานความรู้ ภูมิหลังของนักเรียน รวมถึงความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน

ไม่พบปัญหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

1.3 การกำหนดจุดประสงค์

จากการสัมภาษณ์ และการศึกษาเอกสาร พบว่าในการจัดทำหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) มีเกณฑ์ในการกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตร โดยเน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้วัฒนธรรมและประเพณีของคนไทยเชื้อสายจีน มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม เพื่อเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาจีน สามารถใช้ภาษาในการแสวงหาความรู้ในระดับที่สูงขึ้น หรือนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ หรือการแสวงหาความบันเทิงให้กับตนเอง

การกำหนดจุดประสงค์สำหรับระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เน้นให้ผู้เรียนมีพื้นฐานในด้านการฟัง พูด อ่าน เขียน เป็นการฝึกทักษะดังกล่าวเกี่ยวกับคำศัพท์ที่ใกล้ตัว และเรียนรู้โครงสร้างพื้นฐานของภาษา สามารถฟัง – พูด ประโยค หรือข้อความ จากสิ่งที่ได้พบเห็นหรือเป็นการสื่อสารในชีวิตประจำวัน และงานอาชีพได้ สามารถอ่านป้ายประกาศ คำแนะนำ คำชี้แจง วิถีปฏิบัติ บทอ่านที่ใช้ภาษาง่าย ๆ เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน หรืองานอาชีพได้ สามารถเขียนบรรยายเล่าเรื่องสั้น ๆ ได้ โดยเน้นทักษะเบื้องต้นในการสื่อความหมาย เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานในการเรียนภาษา และเกิดความเพลิดเพลินจากการสนทนา และอ่าน

ส่วนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีการกำหนดจุดประสงค์ให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนในระดับสูง และซับซ้อนขึ้น เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการใช้ภาษาจีนกลาง เพื่อการท่องเที่ยวและการบริการ ในเรื่องเกี่ยวกับอาหาร เครื่องดื่ม ราคา สินค้า การจองที่พัก สถานที่ท่องเที่ยว การแลกเปลี่ยนเงินตรา การบอกทิศทาง ตลอดจนสามารถแนะนำประเทศไทยเกี่ยวกับภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ลักษณะอุปนิสัย วัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของคนไทย รวมทั้งสินค้าไทยให้ชาวต่างชาติได้รู้จัก

ไม่พบปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดจุดประสงค์

1.4 การกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรม

จากการสัมภาษณ์ และการศึกษาเอกสาร พบว่า ในการจัดทำหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) มีเกณฑ์ในการกำหนดเนื้อหาสาระ สำหรับระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จะเป็นการเรียนรู้ภาษาจีนพื้นฐาน ในวิชาภาษาจีนหลัก 1 – 4 วิชาอ่านจีนเบื้องต้น 1 – 4 และวิชาทักษะฟัง – พูดจีน 1 – 2 ส่วนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจะเป็นการเรียนภาษาจีนเพื่อการอาชีพ ตามนโยบายของโรงเรียนจะเน้นการเรียนภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว นักเรียนจะได้เรียนรู้วิชาภาษาจีนพื้นฐาน 1 – 3 และวิชาภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว 1 – 3

โรงเรียนกำหนดให้นักเรียนทุกคนเริ่มเรียนภาษาจีนจากพื้นฐานทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย โดยมีครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้กำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมต่าง ๆ

ในปีการศึกษา 2543 มีการกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรม สำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ออกเป็นกระบวนการพัฒนาผู้เรียนวิชาภาษาจีนหลัก 1 และภาษาจีนหลัก 2 สำหรับระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การออกเสียงสัทอักษร 8 คาบ การฝึกเขียนสัทอักษร 4 คาบ การฝึกผันเสียงวรรณยุกต์ 2 คาบ การฝึกผสมสัทอักษรทั้งพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ 2 คาบ การเรียนส่วนประกอบของอักษรจีน 4 คาบ การเรียนโครงสร้างของอักษรจีน 2 คาบ การแนะนำตนเอง 2 คาบ การเขียนการ์ดอวยพร 2 คาบ และการสร้างประโยคอย่างง่ายตามตัวอย่าง 10 คาบ โดยใช้กิจกรรมฝึกออกเสียง และผันเสียงสัทอักษรตาม

ครู ฝึกเขียนสัทอักษร และเขียนส่วนประกอบของอักษรจีนตามใบงาน ฝึกการแนะนำตนเอง และฝึกเขียนการ์ดอวยพร เป็นต้น

ส่วนการกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรม สำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีกระบวนการพัฒนาผู้เรียนวิชาภาษาจีนพื้นฐานอาชีพ 1 สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ดังนี้ ให้ผู้เรียนเรียนรู้การกำเนิดของอักษรจีน วิวัฒนาการตามลำดับก่อนหลังของตัวอักษรจีน เรียนการออกเสียงสัทอักษร 12 คาบ เรียนเกี่ยวกับสัทอักษรส่วนที่เป็นสระ 4 คาบ เรียนสัทอักษรส่วนพยัญชนะ 4 คาบ เรียนโครงสร้าง หลักการเขียน และวิธีเขียนอักษรจีน 8 คาบ เรียนบทสนทนาแนะนำตนเอง การกล่าวคำทักทาย และการกล่าวคำมารยาทต่าง ๆ 4 คาบ เรียนไวยากรณ์ภาษาจีน ชนิดของคำ (คำนาม คำสรรพนาม และคำกริยา) 5 คาบ และเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของจีนที่มีปรากฏในประเทศไทย เช่น วันขึ้นปีใหม่ วันตรุษจีน วันไหว้พระจันทร์ การเขียนคำโคลงคู่ในโอกาสต่าง ๆ 12 คาบ โดยใช้กิจกรรมการเลียนเสียงจากเจ้าของภาษาโดยตรง หรือจากอุปกรณ์ทางโสตทัศนศึกษา เช่น แถบบันทึกเสียง และแถบบันทึกภาพ การศึกษาเอกสารประกอบการสอน เช่น ใบงาน ใบความรู้ การฝึกสนทนาแนะนำตนเอง การฝึกทำบัตรอวยพรภาษาจีน และการฝึกเขียนคำโคลงคู่ เป็นต้น

จะเห็นว่าในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีการเรียนหลักภาษาจีนเบื้องต้นในเรื่องของสัทอักษร (Pinyin) หรือที่ครูเรียกว่า ไฮยูพินเนียน (Hiyupinion) เหมือนกัน โดยทั้งสองระดับจะเรียนรู้หลักของการออกเสียง การผันเสียงวรรณยุกต์ สระ และพยัญชนะทั้งหมดของ สัทอักษรเหมือนกัน แต่จะมีความแตกต่างกันในด้านความลึกของเนื้อหา เช่น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จะเน้นการเรียนรู้ให้เข้าใจการสะกดเสียงสัทอักษร และการออกเสียงให้ถูกต้อง ส่วนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จะเพิ่มการเรียนรู้ในเรื่องของกฎของการผสมสระ เจาะลึกรากของสัทอักษรว่าสระทั้งหมดที่มี ได้มาจากการเสียงของสระพื้นฐานเพียงไม่กี่เสียง แต่สามารถผสมเสียงให้เป็นสระเสียงต่าง ๆ ได้มากถึง 35 เสียงได้อย่างไร เป็นต้น

ในปีการศึกษา 2544 มีการปรับเปลี่ยนครูผู้สอน จึงได้จัดหน่วยย่อยของเนื้อหาใหม่ให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน และลักษณะการสอนของครู โดยครูผู้สอนจะร่วมกันกำหนดเนื้อหาสาระที่จะสอนให้คงเนื้อหาของการเรียนสัทอักษรไว้คงเดิม แต่จะไม่เน้นเรื่องหลักภาษามากนัก และนำเนื้อหาทั้งหมดมาจัดหมวดหมู่ใหม่ เป็นเนื้อเรื่องจากสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว แบ่งเป็นหน่วยใหญ่ ๆ ซึ่งในแต่ละหน่วยจะประกอบไปด้วยเรื่องย่อย ดังนี้

หน่วยบ้าน ประกอบด้วย การทักทาย บุคคลในบ้าน กิจวัตรประจำวัน งานอดิเรก เวลา (วัน เดือน ปี) อายุ และความสัมพันธ์ในครอบครัว

หน่วยโรงเรียน ประกอบด้วย มารยาทในโรงเรียน บุคคลในโรงเรียน สิ่งของและสถานที่
ในโรงเรียน กิจกรรมในโรงเรียน และกิจกรรมวันหยุด

หน่วยประเทศของเรา ประกอบด้วย ประมุข และบุคคลสำคัญของประเทศ

หน่วยวัฒนธรรม ประกอบด้วย มารยาททางสังคม ประเพณีและวันสำคัญต่าง ๆ ทั้งที่
เป็นวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมจีนในประเทศไทย เช่น วันปีใหม่ วันตรุษจีน วันสงกรานต์
วันพ่อ และวันแม่

หน่วยร้านขายของ ประกอบด้วย จำนวน ราคา ลักษณะนาม การแนะนำสินค้า การ
ซื้อของ และการต่อรองราคา

หน่วยอาชีพ ประกอบด้วย อาชีพต่าง ๆ บุคคลในอาชีพ และหน้าที่ของแต่ละอาชีพ

หน่วยท่องเที่ยวและบริการ ประกอบด้วย สถานที่ท่องเที่ยว อาหารและเครื่องดื่ม การ
บริการทางโทรศัพท์ โรงแรม โรงพยาบาล การแนะนำสถานบันเทิงต่าง ๆ เช่น โรงภาพยนตร์
ดิสนีย์แลนด์ คาราโอเกะ และห้างสรรพสินค้า ตลอดจนการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวภายในประเทศ
และต่างประเทศ

หน่วยข่าวสารและเหตุการณ์ ประกอบด้วย แบบฟอร์มต่าง ๆ บทความ เรื่องสั้น เพลง
เกม การ์ตูน หนังสือพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

การจัดแบ่งเนื้อหาในแต่ละระดับชั้นอาจมีโอกาสดูเรียนเรื่องเดียวกัน แต่จะมีความแตก
ต่างกันในเรื่องความยากง่าย และความลึกซึ้งของเนื้อหาในบทเรียน เช่น หน่วยบ้าน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จะเรียนเกี่ยวกับ การตกทาย (สวัสดี ลาก่อน) บุคคลในครอบครัว
ครัว กิจกรรมประจำวัน และงานอดิเรก

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จะเรียนเกี่ยวกับ การตกทาย (สวัสดี สบายดีไหม คุณชื่ออะไร
คุณอยู่ไหน วันหนึ่งฉันทำอะไร) บ้านของฉันมี 9 คน (ประกอบด้วยบุคคลต่าง ๆ ที่มากกว่าพ่อ
แม่ และฉัน) และอาชีพของฉัน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ประกอบด้วย บ้านของอ้ายมี บ้านของฉันมี 3 ห้อง และว่าง
ๆมาเที่ยวบ้านฉัน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ประกอบด้วย ความสัมพันธ์ในครอบครัว ครอบครัวต่อชีวิต
และครอบครัวต่อสังคม เป็นต้น

ส่วนในเรื่องการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน โรงเรียนไม่มีเกณฑ์ในการกำหนดกิจ
กรรมการเรียนการสอนที่ตายตัว ครูแต่ละคนสามารถจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนได้ตาม
ความเหมาะสม ซึ่งจะต้องมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ ลักษณะของเนื้อหา ความสามารถ
และความสนใจของผู้เรียน

ปัญหาที่พบเกี่ยวกับการกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรม คือ เนื้อหาสาระที่มีการกำหนดไว้ล่วงหน้าไม่สอดคล้องกับวุฒิภาวะของผู้เรียน ผู้เรียนไม่มีพื้นฐานการเรียนภาษาจีนมาก่อน ทำให้ต้องใช้เวลาในการเรียนพื้นฐานมาก จึงต้องมีการปรับแก้ไขเนื้อหาที่กำหนดไว้ในปีการศึกษา 2543 ใหม่ในปีการศึกษา 2544 ดังที่กล่าวมา

โรงเรียนดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนสามารถปรับแก้ไขเนื้อหาสาระ และกิจกรรมการเรียนการสอนได้ตามความเหมาะสม และต้องนำเสนอผลการจัดทำให้กับฝ่ายวิชาการให้รับทราบ

1.5 การกำหนดวิธีวัดผลและประเมินผลการเรียน

จากการสัมภาษณ์ และการศึกษาเอกสาร พบว่า ในการจัดทำหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) โรงเรียนมีเกณฑ์ในการกำหนดวิธีวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตรมัธยมศึกษาทั้งในภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ ในภาคทฤษฎีนั้นจะเป็นการเก็บคะแนนจากการสอบปลายภาคเรียน และภาคปฏิบัติเป็นการเก็บคะแนนจากการสังเกต การร่วมกิจกรรม การทำงานส่ง การทดสอบย่อย และคะแนนจิตพิสัย โดยมีการกำหนดสัดส่วนระหว่างคะแนนภาคปฏิบัติ และภาคทฤษฎีเป็นอัตราส่วน 70 : 30 โรงเรียนไม่มีการกำหนดเครื่องมือและเกณฑ์ในการวัดผลและประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม ครูผู้สอนแต่ละคนสามารถกำหนดวิธีวัดและประเมินผลตามกิจกรรมการสอนในชั้นเรียนได้ตามความเหมาะสม ซึ่งจะเน้นการวัดผลตามสภาพจริง ให้ครบทั้ง 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

ไม่พบปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดการวัดผลและประเมินผลการเรียน

2. การใช้หลักสูตร

โรงเรียนมีการดำเนินการด้านการใช้หลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ออกเป็นด้านการบริหารหลักสูตร และด้านการสอน ดังนี้

2.1 การบริหารหลักสูตร

โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัยจัดทำหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ในรูปแบบของหลักสูตรท้องถิ่น มีจุดประสงค์ที่จะให้นักเรียนทุกคนได้เรียน เพื่อใช้ภาษาจีนเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ ดังนั้นในขั้นตอนของการนำหลักสูตรไปใช้ โรงเรียนจะต้องมีการเตรียมในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1.1 การเตรียมบุคลากร

จากการสัมภาษณ์ และการศึกษาเอกสาร พบว่า ในการใช้หลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมในด้านบุคลากร โดยการส่งครูเข้าร่วมการอบรม “การพัฒนาภาษาและเทคนิคการสอนภาษาจีนกลาง” รวม 2 ครั้ง ในครั้งแรกจัดขึ้นระหว่างวันที่ 17 เมษายน ถึงวันที่ 12 พฤษภาคม 2543 ที่สถาบันครูภาษาจีน มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง มีครูที่สอนภาษาจีนจากโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษาทั่วประเทศ เข้ารับการอบรมจำนวน 15 คน และครั้งที่สองระหว่างวันที่ 19 – 30 มีนาคม 2544 จัดที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีครูเข้าร่วมการอบรมจำนวน 33 คน โดยการจัดอบรมดังกล่าวเป็นการประสานความร่วมมือระหว่างคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันพัฒนาครูภาษาจีน มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา และโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัยในฐานะเป็นศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ของกรมสามัญศึกษา

ปัญหาที่พบในการเตรียมบุคลากร คือ ครูผู้สอนมีการปรับเปลี่ยนแทบทุกภาคการศึกษา และครูที่รับเข้ามาใหม่ส่วนใหญ่เป็นผู้มีความรู้ทางด้านภาษาจีนสามารถฟัง พูด อ่าน เขียนได้ดี แต่ไม่มีวุฒิการศึกษาทางด้านวิชาชีพครู จึงไม่ทราบเทคนิคการสอน ทำให้การเตรียมบุคลากรไม่มีความต่อเนื่อง ครูที่รับเข้ามาสอนใหม่จึงไม่ได้เข้ารับการอบรม หรือพัฒนาทางด้านภาษาและเทคนิคการสอน

โรงเรียนดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการขออัตราบรรจุข้าราชการที่มีวุฒิการศึกษาครุศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกภาษาจีน เพื่อที่จะได้ครูที่มีความรู้ และทักษะการสอนภาษาจีนกลางโดยตรง ในกรณีนี้โรงเรียนได้รับอัตราบรรจุข้าราชการครูดังกล่าว 1 ตำแหน่ง ตั้งแต่ปีการศึกษา 2544 ซึ่งก็ยังไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่มีมากถึง 39 ห้องเรียน ดังนั้น จึงต้องรับสมัครครูในตำแหน่งอัตราจ้างเพิ่มอีก 4 ตำแหน่ง

2.1.2 การจัดครูเข้าสอน

จากการสัมภาษณ์ และการศึกษาเอกสาร พบว่า โรงเรียนมีเกณฑ์ในการจัดครูเข้าสอนให้ตรงกับวุฒิการศึกษา และความสามารถในการสอน นอกจากนี้โรงเรียนยังได้วางแผนในการจัดครูเข้าสอนไว้ล่วงหน้า 3 ปี คือ ปีการศึกษา 2543 – 2545 ดังนี้

ตารางที่ 5 การวางแผนการจัดครูเข้าสอนวิชาภาษาจีน ปีการศึกษา 2543 – 2445

ปีการศึกษา	ระดับชั้นที่เรียน	จำนวนนักเรียน	รหัสวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนหน่วยการเรียน	จำนวนคาบ/สัปดาห์	จำนวนครูผู้สอน		
2543	ม.1	357	จ 011	ภาษาจีนหลัก 1	2	4	4 คน		
			จ 012	ภาษาจีนหลัก 2	2	4			
	ม.4	231	ช 13031	ภาษาจีนพื้นฐาน 1	2	4			
			ช 13032	ภาษาจีนพื้นฐาน 2	2	4			
2544	ม.1	400	จ 011	ภาษาจีนหลัก 1	2	4	8 คน		
			จ 012	ภาษาจีนหลัก 2	2	4			
			ม.2	357	จ 013	ภาษาจีนหลัก 3		2	4
					จ 014	ภาษาจีนหลัก 4		2	4
	ม.4	240	จ 031	อ่านจีนเบื้องต้น 1	1	2			
			จ 032	อ่านจีนเบื้องต้น 2	1	2			
			ช 13031	ช 13032	ช 13031	ภาษาจีนพื้นฐาน 1		2	4
					ช 13032	ภาษาจีนพื้นฐาน 2		2	4
			ม.5	231	ช 13033	ภาษาจีนพื้นฐาน 3		2	4
					ช 13024	ภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว1		1	2
2545	ม.1	400	จ 011	ภาษาจีนหลัก 1	2	4	12 คน		
			จ 012	ภาษาจีนหลัก 2	2	4			
			ม.2	400	จ 013	ภาษาจีนหลัก 3		2	4
					จ 014	ภาษาจีนหลัก 4		2	4
	ม.3	357	จ 031	อ่านจีนเบื้องต้น 1	1	2			
			จ 032	อ่านจีนเบื้องต้น 2	1	2			
			จ 041	จ 042	จ 041	ภาษาจีนหลัก 5		2	4
					จ 042	ภาษาจีนหลัก 6		2	4
			จ 033	จ 034	จ 033	อ่านจีนเบื้องต้น 3		1	2
					จ 034	อ่านจีนเบื้องต้น 4		1	2
2545	ม.4	240	ช 13031	ภาษาจีนพื้นฐาน 1	2	4			
			ช 13032	ภาษาจีนพื้นฐาน 2	2	4			
	ม.5	240	ช 13033	ภาษาจีนพื้นฐาน 3	2	4			
			ช 13034	ภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว1	1	2			
	ม.6	231	ช 13025	ภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว2	1	2			
			ช 13026	ภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว3	1	2			

ปัญหาที่พบในการจัดครูเข้าสอน คือ โรงเรียนขาดแคลนครูสอนภาษาจีน เนื่องจากในการประกาศรับสมัครครูเข้าสอน มีผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกจำนวนน้อย ทำให้โรงเรียนมีโอกาสในการคัดเลือกบุคคลอย่างจำกัด ในปีการศึกษา 2543 โรงเรียนได้รับครูที่มีประสบการณ์สอนจากการแนะนำของคนในพื้นที่ จำนวน 3 คน แต่ก็สอนได้เพียงปีเดียวก็ต้องมีการปรับเปลี่ยนครูผู้สอนใหม่ ส่วนในปีการศึกษา 2544 และปีการศึกษา 2545 โรงเรียนได้รับบรรจุข้าราชการในอัตราสอนภาษาจีน 1 คน และจัดจ้างครูได้เพิ่มอีก 4 คน รวมเป็น 5 คน ซึ่งครูที่โรงเรียนจัดจ้างนี้ ส่วนใหญ่เป็นคนที่มิใช่สัญชาติ และเชื้อชาติจีน หรือผู้ที่ประกอบอาชีพอื่นที่ใช้ภาษาจีนเคยมีประสบการณ์ด้านการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารเป็นอย่างดี แต่ไม่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาจีน โรงเรียนจึงต้องจัดให้มีการประเมินการสอนของครูในทุกภาคการศึกษา ซึ่งจะมีครูบางคนไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน บางคนลาออกโดยไม่มีกรบอกล่วงหน้า บางคนผ่านเกณฑ์การประเมิน แต่ก็ขอออกไปประกอบอาชีพอื่นที่มีค่าตอบแทนสูงกว่า

โรงเรียนดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยดำเนินการขออัตราบรรจุข้าราชการครูในตำแหน่งครูสอนภาษาจีน และประกาศรับสมัครครูอัตราจ้างที่มีความรู้ และมีประสบการณ์ในการสอนภาษาจีน ซึ่งเป็นการบอกผ่านทางศิษยานุศิษย์ของผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดไตรมิตรวิทยาราม และการประกาศรับสมัครทางหนังสือพิมพ์ภาษาจีน และเนื่องจากโรงเรียนอยู่ในภาวะขาดแคลนครู จึงได้มีการพิจารณาการจัดครูเข้าสอนในแต่ละปีการศึกษาใหม่ ดังนี้

ปีการศึกษา 2543 ซึ่งเป็นปีแรกที่เปิดทำการสอนภาษาจีนในระดับชั้นต่าง ๆ ดังนี้
 มัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 8 ห้องเรียน เรียน 4 คาบต่อสัปดาห์ รวม 32 คาบต่อสัปดาห์
 มัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 6 ห้องเรียน เรียน 4 คาบต่อสัปดาห์ รวม 24 คาบต่อสัปดาห์
 รวมจำนวนคาบทั้งหมดที่จะต้องสอนเป็นจำนวน 56 คาบต่อสัปดาห์ ใช้ครูผู้สอนทั้งสิ้น 3 คน

ปีการศึกษา 2544 เปิดสอนภาษาจีนในระดับชั้นต่าง ๆ ดังนี้
 มัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 8 ห้องเรียน เรียน 4 คาบต่อสัปดาห์ รวม 32 คาบต่อสัปดาห์
 มัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 3 ห้องเรียน เรียน 4 คาบต่อสัปดาห์ รวม 12 คาบต่อสัปดาห์
 จำนวน 4 ห้องเรียน เรียน 2 คาบต่อสัปดาห์ รวม 8 คาบต่อสัปดาห์
 มัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 6 ห้องเรียน เรียน 4 คาบต่อสัปดาห์ รวม 24 คาบต่อสัปดาห์
 มัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 6 ห้องเรียน เรียน 4 คาบต่อสัปดาห์ รวม 24 คาบต่อสัปดาห์
 รวมจำนวนคาบที่จะต้องสอนทั้งสิ้นเป็นจำนวน 90 คาบต่อสัปดาห์ ใช้ครูผู้สอนทั้งสิ้น 5 คน

ส่วนปีการศึกษา 2545 เปิดสอนภาษาจีนในระดับชั้นต่าง ๆ ดังนี้
 มัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 8 ห้องเรียน เรียน 4 คาบต่อสัปดาห์ รวม 32 คาบต่อสัปดาห์
 มัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 3 ห้องเรียน เรียน 4 คาบต่อสัปดาห์ รวม 12 คาบต่อสัปดาห์
 จำนวน 5 ห้องเรียน เรียน 2 คาบต่อสัปดาห์ รวม 10 คาบต่อสัปดาห์

มัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 ห้องเรียน เรียน 4 คาบต่อสัปดาห์ รวม 12 คาบต่อสัปดาห์
 จำนวน 4 ห้องเรียน เรียน 2 คาบต่อสัปดาห์ รวม 8 คาบต่อสัปดาห์
 มัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 5 ห้องเรียน เรียน 4 คาบต่อสัปดาห์ รวม 20 คาบต่อสัปดาห์
 มัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 6 ห้องเรียน เรียน 4 คาบต่อสัปดาห์ รวม 24 คาบต่อสัปดาห์
 มัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 6 ห้องเรียน เรียน 2 คาบต่อสัปดาห์ รวม 12 คาบต่อสัปดาห์
 รวมจำนวนคาบที่จะต้องสอนทั้งสิ้นเป็นจำนวน 130 คาบต่อสัปดาห์ ใช้ครูผู้สอนทั้งสิ้น 5 คน

2.1.3 การจัดตารางสอน

จากการสัมภาษณ์ และการศึกษาเอกสาร พบว่า โรงเรียนมีเกณฑ์ในการจัดตารางสอน ในวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) และวิชาอื่น ๆ โดยไม่ให้ครูหนึ่งคนมีคาบสอนติดต่อกัน เกิน 3 คาบ และมีคาบสอนเฉลี่ยให้เท่ากันทุกวันในหนึ่งสัปดาห์ ผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการ จัดตารางสอน ประกอบด้วย คณะกรรมการที่มาจากหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ (หัวหน้าหมวด) หรือตัวแทนภายใต้การกำกับดูแลของฝ่ายวิชาการของโรงเรียน

ไม่พบปัญหาในการจัดตารางสอนวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)

2.1.4 การจัดงบประมาณ

จากการสัมภาษณ์ และการศึกษาเอกสาร พบว่า ในการพัฒนาหลักสูตรวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) โรงเรียนได้รับงบประมาณส่วนหนึ่งมาจากกรมสามัญศึกษา เป็นค่าใช้จ่ายในเรื่องของการจัดอบรมการพัฒนาภาษาและเทคนิคการสอนภาษาจีนกลาง การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอน การจัดทำสื่อการสอน การจัดแสดงผลงานของนักเรียน และค่าตอบแทนของครูเป็นรายชั่วโมงที่สอนจริง นอกจากนี้โรงเรียนยังได้รับเงินสนับสนุนจากการจัดตั้งกองทุนพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนวัดสามจีน ที่นำมาเป็นค่าใช้จ่ายในเรื่องเงินเดือนค่าตอบแทนของครู ในบางเดือนที่ไม่มีการเรียนการสอน หรือในบางเดือนที่ชั่วโมงสอนของครูน้อย แต่ครูก็ยังได้รับค่าตอบแทนเป็นรายเดือนตามวุฒิการศึกษาปริญญาตรี

ปัญหาที่พบในการจัดงบประมาณ คือ งบประมาณไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง และเงินกองทุนพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนวัดสามจีนก็กำลังจะหมด

โรงเรียนดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการจัดสรรงบประมาณบางส่วนที่เป็นเรื่องเร่งด่วน เช่น เงินเดือนค่าตอบแทนของครู มาจากงบประมาณในส่วนอื่น ๆ ก่อน ซึ่งเป็นการแก้ไขเฉพาะหน้า ส่วนในเรื่องเงินกองทุน ฯ โรงเรียนได้ปรึกษากับวัดไตรมิตรวิทยาลัยในการจัดหาทุนเพิ่มเติม และมีโครงการแก้ปัญหาในระยะยาว โดยการจัดตั้งเป็นมูลนิธิ เพื่อนำดอกผลที่ได้มาใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

2.1.5 การจัดอาคารสถานที่

จากการสัมภาษณ์ และการศึกษาเอกสาร พบว่า โรงเรียนได้ดำเนินการจัดห้องเรียน และสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศในการเรียนรู้ โดยจัดทำห้องเรียนให้เป็นห้องศูนย์ภาษาจีน ติดเครื่องปรับอากาศ มีชั้นวางหนังสือแบบเรียน และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับศูนย์ภาษาจีน เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสศึกษาค้นคว้า และมีห้องเรียนปฏิบัติการทางเสียง (Sound Lab) ส่วนตามทางเดินและสถานที่อื่น ๆ ก็มีการจัดทำป้ายคำขวัญ คำเตือน และการจัดบอร์ดนิทรรศการวันสำคัญเป็นภาษาจีน เพื่อให้นักเรียนเกิดความคุ้นเคยกับการใช้ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน

ปัญหาที่พบในการจัดอาคารสถานที่ คือ ห้องศูนย์ภาษาจีนมีเพียงห้องเดียว จึงไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน

โรงเรียนดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยจัดตารางการใช้ห้องศูนย์ภาษาจีน ให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสใช้ห้องศูนย์ภาษาจีนอย่างน้อยสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง

2.1.6 การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

จากการสัมภาษณ์ และการศึกษาเอกสาร พบว่า โรงเรียนได้บริการจัดหาวัสดุหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ให้แก่ครูผู้สอน ได้แก่ หลักสูตรวิชาภาษาจีน คู่มือการวัดและประเมินผลการเรียนของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา ตัวอย่างแบบเรียนภาษาจีนที่มาจากต่างประเทศ สื่อการสอนต่าง ๆ เช่น แถบบันทึกเสียง สมุดภาพคำศัพท์ แผนภูมิแสดงคำศัพท์ แผนที่ประเทศจีน เป็นต้น ซึ่งวัสดุหลักสูตรบางอย่าง เช่น หลักสูตรภาษาจีน เป็นสิ่งที่โรงเรียนจัดทำขึ้นเองโดยใช้งบประมาณของศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนนิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ส่วนคู่มือการวัดและประเมินผลการเรียนได้รับมาจากกรมสามัญศึกษา และได้รับตัวอย่างแบบเรียนภาษาจีน สื่อการสอนต่าง ๆ ที่กล่าวมาจากสถานทูตจีนประจำประเทศไทย นอกจากนี้โรงเรียนยังได้รับความอนุเคราะห์เครื่องคอมพิวเตอร์ภาษาจีนจำนวน 2 เครื่องจากได้วัน เพื่อใช้ในการจัดพิมพ์เอกสารประกอบการเรียนการสอน และจัดพิมพ์ข้อสอบ

โรงเรียนส่งเสริมให้มีการจัดทำวัสดุหลักสูตร และสื่อประกอบการเรียนการสอน แต่ก็ไม่เพียงพอต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งยังขาดในเรื่องหนังสือแบบเรียนที่เป็นมาตรฐาน สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย สามารถสื่อได้ตรงตามความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน

ปัญหาที่พบในการจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน คือ วัสดุหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนที่ได้รับความอนุเคราะห์มาจากต่างประเทศ บางชนิดไม่สามารถใช้ได้กับ

การจัดการเรียนการสอนของครู ครูขาดเอกสารประกอบการเรียนการสอน และโรงเรียนไม่มีงบประมาณสนับสนุนในการจัดซื้อสื่อการเรียนการสอน

โรงเรียนดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยโรงเรียนได้ร่วมมือกับหน่วยศึกษานิเทศก์ ศึกษานิเทศก์ที่มีความรู้และประสบการณ์ทางด้านภาษาจีน จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ระหว่างวันที่ 7 – 11 สิงหาคม 2544 สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และระหว่างวันที่ 11 – 12 ตุลาคม 2544 ได้ผลิตเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2-3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5-6 ให้แล้วเสร็จ

นอกจากนี้โรงเรียนยังมีการกระตุ้นให้ครูได้เห็นความสำคัญของการใช้สื่อการสอน และส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อการสอนขึ้นใช้เอง เพื่อให้ตรงกับความต้องการ และสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยการจัดให้ครูได้มีโอกาสเข้ารับการอบรมในเรื่องเทคนิคและทักษะในการผลิตสื่อการเรียนการสอน แต่ก็ไม่ทั่วถึงเพราะครูที่อยู่ในตำแหน่งอัตราจ้างที่ขาดประสบการณ์ด้านการสอน และการผลิตสื่อการสอนไม่มีโอกาสเข้ารับการอบรมต่าง ๆ ที่หน่วยราชการอื่นจัด ทำให้การแก้ปัญหาดังกล่าวยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร

2.1.7 การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร

จากการสัมภาษณ์ และการศึกษาเอกสาร พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินการในการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) อย่างเป็นทางการ โดยผู้บริหารของโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาต่างประเทศ มีนโยบายเข้านิเทศการสอนครูแต่ละคนภาคเรียนละ 1 – 2 ครั้ง จะต้องมีการตรวจแผนการสอนล่วงหน้าก่อนทำการสอน และมีการประชุมครูที่สอนภาษาจีน เพื่อติดตามเรื่องปัญหา ผลการดำเนินงาน และผลการเรียนของนักเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ส่วนการนิเทศอย่างไม่เป็นทางการ โดยการเดินดูการสอนของครูใหม่แต่ละคน เพื่อไม่ให้ครูเกิดความประหม่า มีการให้คำแนะนำ เมื่อครูเข้ามาปรึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน เช่น กรณีของครูผู้หนึ่งคนหนึ่งมีปัญหาในเรื่องการคุมชั้นเรียน จึงได้เข้าไปปรึกษา และได้รับคำแนะนำจากรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการว่า เพราะครูเป็นคนที่รูปร่างเล็ก พูดเสียงเบา พูดแล้วนักเรียนได้ยินไม่ทั่วทั้งห้อง ควรพูดให้เสียงดังขึ้น หรืออาจจะใช้กิจกรรมอื่น เพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียนก่อนเริ่มการเรียนการสอน

โรงเรียนไม่มีการรายงานผลการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรเป็นลายลักษณ์อักษร แต่เมื่อครูที่ผ่านการนิเทศการสอนในชั้นเรียนจากผู้บริหารแล้ว โรงเรียนจะมอบเกียรติบัตรให้ เพื่อการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูผู้สอน

ปัญหาที่พบในการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร คือ โรงเรียนไม่มีการนิเทศการสอนอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากมีการปรับเปลี่ยนตำแหน่งผู้บริหาร ครูไม่ได้จัดส่งแผนการสอนให้ฝ่ายวิชาการล่วงหน้าก่อนการสอน ครูอัตราจ้างไม่มีการจัดทำแผนการสอน

โรงเรียนดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยอนุญาตให้ครูจัดส่งแผนการสอนทั้งฉบับก่อนสิ้นภาคการศึกษา

2.1.8 การประชาสัมพันธ์หลักสูตร

จากการสัมภาษณ์ และการศึกษาเอกสาร พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) โดยมีฝ่ายวิชาการ ฝ่ายแนะแนว และฝ่ายประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งมีกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

1. การประชุมผู้ปกครองภาคเรียนละ 2 ครั้ง ก่อนเปิดและหลังปิดภาคการศึกษา เพื่อแจ้งให้ทราบถึงการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียนรวมทั้งการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเพิ่มเติมให้แก่ นักเรียนทุกคน

2. การจัดทำวารสารของโรงเรียนปีการศึกษาละ 2 ฉบับ ซึ่งเป็นวารสารที่จัดทำขึ้นเป็นประจำทุกปี เนื้อหาภายในจะเป็นการเสนอรายละเอียดของกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นภายในโรงเรียน เช่น การจัดพิธีไหว้ครู การแข่งขันกีฬาภายใน การจัดนิทรรศการในวันสำคัญต่าง ๆ การมอบทุน และตั้งแต่ปีการศึกษา 2543 เป็นต้นมาโรงเรียนได้ลงรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรภาษาจีน และกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับภาษาจีน เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ความก้าวหน้าของการใช้หลักสูตรภาษาจีนของโรงเรียน

3. การจัดส่งหนังสือเวียนแจ้งข่าวสาร หรือการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ในสังกัดกรมสามัญศึกษา

4. การจัดนิทรรศการแสดงผลงานของนักเรียนในโอกาสต่าง ๆ เช่น งานประจำปีของชุมชนย่านเยาวราช ที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จเป็นองค์ประธาน และการศึกษาดูงานของคณาจารย์จากสถาบันต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศที่มาเยี่ยมชมการทำงานของศูนย์พัฒนาคุณภาพ การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)

5. การจัดงานแสดงนิทรรศการทางการศึกษาที่สำคัญต่าง ๆ เช่น งานมหกรรมการศึกษา ปี 2000 ณ ศูนย์แสดงสินค้าอิมแพค เมืองทองธานี (9 – 26 มีนาคม 2543) และงานเปิดบ้านภาษาจีน ณ โรงเรียนไทรมิตรวิทยาลัย ซึ่งเป็นการจัดนิทรรศการทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของจีน (5 กันยายน 2544) และงานนิทรรศการเสมา 45 เปิดโลกการศึกษาขึ้นพื้นฐาน ณ ศูนย์แสดงสินค้าอิมแพค เมืองทองธานี (15 – 20 สิงหาคม 2545)

นอกจากนี้ โรงเรียนยังได้รับความอนุเคราะห์จากผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดไตรมิตรวิทยาราม ในเรื่องการประชาสัมพันธ์ผ่านทางโทรทัศน์ (รายการมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กไทย และรายการ ปายนี้มีคำตอบ) หนังสือพิมพ์ และการบอกเล่าต่อไปยังศิษยานุศิษย์ทั้งหลาย

ปัญหาที่พบในเรื่องการประชาสัมพันธ์หลักสูตร คือ การประชาสัมพันธ์ขาดความต่อเนื่อง ทำให้การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึงกับผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด และขาดงบประมาณสนับสนุนการจัดทำเอกสาร

โรงเรียนมีดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในด้านนโยบายโรงเรียนต้องการขยายการประชาสัมพันธ์ออกไปยังกลุ่มเป้าหมายใหม่

2.2 การสอน

2.2.1 การวางแผนการสอน

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอน การสังเกตการสอนในชั้นเรียน และการศึกษาเอกสาร พบว่าการวางแผนการสอนของครูสามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มแรก ครูมีวิธีการวางแผนการสอน และจัดทำกำหนดการสอน หรือแผนการสอน ระยะเวลาด้วยตนเอง มีการจัดทำแผนการสอนรายคาบ โดยยึดตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ คู่มืออย่างจากการวางแผนการสอนของวิชาภาษาอังกฤษ มีการคำนึงถึงประสบการณ์ พื้นความรู้เดิมของนักเรียน ความแตกต่างระหว่างนักเรียนในชั้น และเนื้อหาที่นักเรียนต้องเรียน ซึ่งทั้งหมดต้องอาศัยความคุ้นเคยกับนักเรียน และประสบการณ์ของครูผู้สอนควบคู่กันไป เช่น ครูที่เคยได้สัมผัสกับนักเรียนจะสามารถจำแนกนักเรียนที่มีความพร้อมในการเรียน ออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ ดังที่ครูผู้สอนคนหนึ่งกล่าวว่า

“เราต้องพิจารณาถ้าสอนนักเรียนที่มีความพร้อมมาก สามารถสอดแทรกอะไรได้เยอะแต่นักเรียนที่มีความพร้อมน้อย ก็จะได้เนื้อหาได้น้อย เช่น สอนเนื้อหาเกี่ยวกับบุคคล สำหรับกลุ่มนักเรียนที่มีความพร้อมมากจะสามารถให้รายละเอียดเกี่ยวกับบุคคล เช่นเพศ อายุ สัญชาติ น้ำหนัก ส่วนสูง ความชอบ และความสนใจสิ่งของต่าง ๆ ที่แตกต่างกันได้มากถึง 4 คน ส่วนกลุ่มนักเรียนที่มีความพร้อมน้อย ก็จะสอนรายละเอียดได้ไม่มากนัก อาจให้มีความแตกต่างกันเพียง 1 – 2 คนเท่านั้น” (ครูผู้สอน 1/14 ก.พ. 46)

ส่วนกลุ่มสอง ครูไม่มีการจัดทำกำหนดการสอน หรือแผนการสอนระยะเวลา และแผนการสอนรายคาบเป็นรายลักษณะอักษร แต่มีการวางแผนการสอนก่อนเข้าสอน โดยอาศัยหลักสูตรเป็นเกณฑ์ ครูที่สอนวิชาเดียวกันจะประชุมร่วมกัน เพื่อกำหนดแนวทางการสอน

“การเตรียมสอนจะมีการพูดคุย และตกลงกันภายในครูที่สอนวิชาเดียวกันว่าจะสอนเรื่องอะไร สอนอย่างไร เช่น การสอนเรื่องการติดต่อสื่อสารโดยใช้โทรศัพท์ ครูทุกคนที่สอนเรื่องดังกล่าวก็จะตกลงกันว่า จะเลือกบทสนทนาใดเป็นเนื้อหาที่จะสอน จากนั้นครูแต่ละคนจะทำการเตรียมสอนด้วยวิธีการของตนเอง”

(ครูผู้สอน 2/11 ก.พ. 46)

“ไม่มีการวางแผนการสอนล่วงหน้า เพราะเข้ามาสอนตอนกลางเทอม เนื่องจากครูคนเก่าลาออกกะทันหัน ไม่มีเวลาเตรียมตัวเลย ทางโรงเรียนเรียกมาคุยแล้วบอกว่าวันรุ่งขึ้นให้มาสอนเลย มาถึงได้ตารางสอน และก็เดินเข้าห้องสอน เข้าไปถามนักเรียนว่า นักเรียนได้เรียนอะไรไปแล้ว นักเรียนก็หุบสมุดจดให้ดู ซึ่งเป็นการเสียเวลา เพราะต้องเริ่มทำความรู้จักกับเนื้อหาที่จะสอนใหม่ อาศัยความเข้าใจของตนเอง และต้องเตรียมแบบฝึกหัดเองด้วย”

(ครูผู้สอน 3/11 ก.พ. 46)

ปัญหาที่พบในเรื่องการวางแผนการสอน ได้แก่ นักเรียนมีความพร้อมในการเรียนแตกต่างกันมาก และครูขาดประสบการณ์ในการวางแผนการสอน ครูมีภาระงานมากจึงไม่มีเวลาเพียงพอในการจัดทำแผนการสอนได้ครบทุกรายวิชา ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการสอน เมื่อเกิดปัญหาครูขาด หรือครูลา

โรงเรียนดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยให้คำชี้แนะ ให้ครูเตรียมการสอนให้ในระดับปานกลาง เพื่อให้ให้นักเรียนในห้องสามารถเรียนร่วมกันได้ และควรครูจะใช้เทคนิคของการสอนซ่อมเสริมกับนักเรียนที่เรียนอ่อน และนักเรียนที่เรียนเก่งตามลำดับ

2.2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอน การสังเกตการสอนในชั้นเรียน และการศึกษาเอกสาร พบว่าครูทุกคนจะเน้นการสอนที่ให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะทั้งด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน

จากสอนจะเริ่มสอนทักษะการฟัง และพูดก่อน โดยแนะนำให้นักเรียนรู้จักการออกเสียงสระและพยัญชนะในภาษาจีน เรียกว่า “สัทอักษร” (Pinyin) ซึ่งเป็นคำอ่านออกเสียงเทียบเคียงกับเสียงพูดในภาษาจีน โดยใช้สัญลักษณ์เป็นอักษรภาษาอังกฤษ จำแนกเป็นพยัญชนะ 21 ตัว

สระเดี่ยว 6 ตัว (a, e, i, o, u, ü) และสระผสมอีก 29 ตัว ที่ได้จากการผสมเสียงสระต่าง ๆ เข้าด้วยกัน รวมสระทั้งสิ้น 35 ตัว และเสียงวรรณยุกต์ 4 เสียง ดังนี้

1. ตารางที่ 6 พยัญชนะในภาษาจีน ทั้งหมด 21 ตัว

B (b)	P (p)	M (m)	F (f)
D (d)	T (t)	N (n)	L (l)
G (g)	K (k)	H (h)	
J (j)	Q (q)	X (x)	
Z (z)	C (c)	S (s)	
ZH (zh)	CH (ch)	SH (sh)	R (r)

2. ตารางที่ 7 สระทั้งหมดในภาษาจีน ทั้งหมด 35 ตัว

	i	u	ü
a	ia	ua	
e	ie		üe
o		uo	
ai		uai	
ei		uei (ui)	
ao	iao		
ou	iou (iu)		
an	ian	uan	üan
en	in	uen (un)	ün
ang	iang	uang	
eng	ing	ueng	
ong	iong		

3. เสียงวรรณยุกต์ในภาษาจีน มี 5 เสียง แต่มี 4 รูป

เสียงที่ 1 สัญลักษณ์ (-) เสียงคล้ายกับเสียง สามัญ ในภาษาไทย วิธีเขียน เช่น ba

เสียงที่ 2 สัญลักษณ์ (/) เสียงคล้ายกับเสียง จัตวา ในภาษาไทย วิธีเขียน เช่น bá

เสียงที่ 3 สัญลักษณ์ (v) เสียงคล้ายกับเสียง เอก ในภาษาไทย วิธีเขียน เช่น ba

เสียงที่ 4 สัญลักษณ์ (\) เสียงคล้ายกับเสียง โท ในภาษาไทย วิธีเขียน เช่น bà และเสียงพิเศษไม่มีสัญลักษณ์ เสียงคล้ายกับเสียง สามัญ (แต่ออกครึ่งเสียง) ในภาษาไทย วิธีเขียน เช่น ba

ในการสอนให้นักเรียนรู้จักพยัญชนะ และสระในภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจะมีความแตกต่างกัน

“จุดประสงค์ในการสอนให้นักเรียนรู้จักและออกเสียงศัพท์อักษร ของนักเรียน ม.ต้น และ ม. ปลาย ก็จะไม่แตกต่างกัน โดยชั้น ม. ต้น ครูจะสอนอ่านออกเสียง ได้ทั้งหมด 35 เสียง ส่วนชั้น ม. ปลาย นอกจากนักเรียนจะอ่านออกเสียงได้แล้ว นักเรียนยังจะต้องรู้ความแตกต่างว่า แต่ละเสียงผสมกันอย่างไร และเรียนรู้กฎเพิ่มเติมของการผสมเสียงสระบางตัว”

(ครูผู้สอน 1/5 เม.ย. 46)

เมื่อนักเรียนสามารถอ่านออกเสียงศัพท์อักษรได้ ครูก็จะสอนคำที่เป็นประโยคที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การกล่าวคำทักทาย การแนะนำตนเอง เป็นต้น ให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกพูดจนชำนาญ

จากนั้นจะให้นักเรียนรู้จักคำศัพท์ภาษาจีน และตัวอักษรจีน โดยเขียนตัวอักษรจีนควบคู่กับคำอ่านจีน (ศัพท์อักษร) จนนักเรียนสามารถอ่านออกเสียง และจำตัวอักษรจีนของคำศัพท์นั้น ๆ ได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ต้องอาศัยการเขียนคำอ่านจีน (ศัพท์อักษร) ควบคู่ไปด้วย

ส่วนในเรื่องการเขียน นักเรียนจะเริ่มเรียนเขียนอักษรจีนจากการรู้จักจุด เส้น และ ลักษณะการเขียนเส้นต่าง ๆ ดังตารางที่ 8

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 ส่วนประกอบต่าง ๆ ของตัวอักษรจีน

筆劃 ส่วนประกอบ	名稱 ชื่อ	例字 ตัวอย่าง	筆劃 ส่วนประกอบ	名稱 ชื่อ	例字 ตัวอย่าง
丶	點 จุด	主	㇇	橫折 เส้นขวางงอ	口
一	橫 เส้นขวาง	十	㇇	橫折鈎 เส้นขวางงอเข้า	月
丨	豎 เส้นตั้ง	中	㇇	橫撇 เส้นขวางลากซ้าย	水
ノ	撇 เส้นลากซ้าย	八	㇇	豎提 เส้นตั้งงอซ้าย	民
㇇	捺 เส้นลากขวา	人	㇇	撇折 เส้นลากซ้ายงอ	公
㇇	提 เส้นตัวตวัดจากซ้ายไปขวา	地	㇇	撇點 เส้นลากซ้ายงอ	女
㇇	彎鈎 เส้นตรงงอเข้า	了	㇇	橫折彎鈎 เส้นขวางงอออก	九
㇇	豎鈎 เส้นตั้งงอตัวตวัดเข้าหรือออก	小	㇇	豎折 เส้นตั้งงอซ้าย	山
㇇	斜鈎 เส้นขวางงอหักกลับ	我	㇇	豎折折鈎 เส้นตั้งงอขวาหักกลับ	馬
㇇	豎彎 เส้นตั้งงอ	四	㇇	橫折折撇 เส้นขวางหักซ้าย	遠
㇇	豎彎鈎 เส้นตรงงอออก	儿	㇇	橫撇彎鈎 เส้นขวางหักซ้ายงอเข้า	隊
㇇	橫鈎 เส้นขวางงอ	寫	㇇	折提 เส้นขวางหักซ้ายงอออก	记

และเรียนรู้หลักการเขียนตัวอักษรจีน ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 กฎเกณฑ์การเขียนตัวอักษรจีน

規則	例字	筆順
先橫後豎 ลากเส้นขวางก่อนเส้นตั้ง	十	一十
	下	一 丅 下
先撇後捺 เส้นซ้ายก่อนเส้นขวา	八	ノ 八
	天	丿 天
從上到下 เส้นบนก่อนเส้นล่าง	三	一 二 三
	亮	、 一 亠 亮
從左到右 จากซ้ายไปขวา	地	土 地
	你	亻 你
從外到內 จากนอกเข้าไปใน	月	冂 月
	向	冂 向
先裏頭後封口 จากนอกเข้าไปในเสร็จแล้วจึงปิด	日	冂 日 日
	四	凵 四 四
先中間後兩邊 เขียนส่วนกลางก่อนซ้ายและขวา	小	丨 小 小
	水	丨 才 水

เมื่อนักเรียนรู้จักส่วนประกอบต่าง ๆ ของอักษรจีน และกฎเกณฑ์การเขียนตัวอักษรจีน นักเรียนก็จะได้เรียนคำศัพท์ใหม่ ๆ จากบทเรียนเรื่องต่าง ๆ ได้ฝึกการฟังจากการอ่านออกเสียงของครู ได้ฝึกการพูดจากการพูดตามที่ครูออกเสียง หรือเสียงจากแถบบันทึกเสียง ได้ฝึกการอ่านจากบทเรียนต่าง ๆ และได้ฝึกการเขียนคำศัพท์ใหม่ ๆ ในทุกบทเรียนจนชำนาญ

ตารางที่ 10 ตัวอย่างการฝึกเขียนตัวอักษรจีน

你	ノ	亻	亻	亻	你	你				
好	く	女	女	女	好	好				
早	丿	口	日	日	旦	早				
大	一	ナ	大							
上	丨	卜	上							
小	丨	小	小							
老	-	+	土	耂	老	老				

ส่วนกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร ครูแต่ละคนจะใช้กิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับเนื้อหาที่สอน ประสบการณ์ในการสอน และประสบการณ์ในการคุมชั้นเรียน ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรของครูออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

ครูกลุ่มที่ 1 มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอื่น ๆ สอดแทรกในเนื้อหาของบทเรียน เช่น การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติให้นักเรียนเลียนเสียงสัตว์ เป็นการสนทนาระหว่างสัตว์สองชนิด (นกกับแมว) หรือ ถ้าเป็นการสอนเนื้อเรื่องที่มีความยาวจะทำให้ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ครูก็จะสอดแทรกเกม หรือมุขตลก เพื่อให้บรรยากาศในห้องเรียนดูเป็นกันเอง และนักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น เช่น เรื่องของกำแพงเมืองจีน ซึ่งมีเนื้อหายาวประมาณ 2 หน้าย่อหน้า ครูจะใช้วิธีเล่าเรื่องให้นักเรียนฟังทีละ 4-5 ประโยค พร้อมคำแปล จากนั้นจะใช้เกมทายปัญหาจากเนื้อเรื่องที่ได้ฟัง หรือใช้เกมจารชน (ใช้ตัวเลขเข้ามาร่วมทายปัญหา) หรือใช้เกมแฟนพันธุ์แท้กำแพงเมืองจีน ซึ่งเกมต่าง ๆ เหล่านี้นักเรียนมีความคุ้นเคยอยู่แล้ว ทำความครูจะให้นักเรียนพูดเล่าเรื่องที่ได้ฟังซ้ำแล้วซ้ำอีกทุก ๆ วัน โดยเพิ่มขึ้นวันละ 4-5 ประโยคจนจบเนื้อหา นักเรียนก็จะสามารถจำ และเล่าเรื่องกำแพงเมืองจีนได้ทั้งหมดโดยที่ไม่รู้ตัว

นอกจากนี้ตามนโยบายของโรงเรียนต้องการให้ครูผู้สอนสอดแทรกคติ ข้อคิด หรือ สุภาษิตคำพังเพย เพื่อให้เป็นการขัดเกลาจิตใจของนักเรียนในทุกคาบเรียน ครูคนหนึ่งจึงได้ยกตัวอย่างคติประจำใจที่ตนได้สอนให้นักเรียนฟังทุกวัน ซึ่งต้องสามารถเข้ากับสถานการณ์ และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน โดยครูบอกคติประจำใจเหล่านี้เป็นภาษาจีน และจะแปลให้นักเรียนฟัง เช่น ถ้าสอนเรื่องความซื่อสัตย์

“ถ้าหากวันหนึ่งคุณจะสอนลูกของคุณถึงคำว่า สุจริต คุณสอนไม่ได้แน่
ถ้าหากวันนี้คุณ หุจริต เสียเอง”

(ครูผู้สอน 1/14 ก.พ. 46)

หรือถ้าเป็นช่วงสอบ ครูจะเขียนคติเตือนในลงข้อสอบ

“หนึ่งร้อยคะแนนที่ได้มาจากการหุจริต เทียบไม่ได้กับหนึ่งคะแนนจากความ
ความสามารถของตนเอง”

(ครูผู้สอน 1/14 ก.พ. 46)

หรือถ้าเป็นช่วงเทศกาลวันแห่งความรัก

“ที่ใดมีรักที่นั่นมีทุกข์”

(ครูผู้สอน 1/14 ก.พ. 46)

ส่วนกิจกรรมเสริมหลักสูตร จะเป็นกิจกรรมที่นักเรียนมีโอกาสได้สัมผัส และเรียนรู้ใน สถานการณ์จริง ได้มีโอกาสใช้ภาษาจีนที่ตนได้เรียนมา เช่น ครูจะมอบหมายงานให้นักเรียนไป พูดคุยกับนักท่องเที่ยวชาวจีน ให้นักเรียนแนะนำประวัติพระทองคำ (พระสุวรรณปฏิมากร) และ กลับมาเขียนประสบการณ์ที่ได้รับเป็นเรียงความ

ครูคนหนึ่งเล่าให้ผู้วิจัยฟังว่า ตนได้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรนอกเหนือจากการพานัก เรียนไปคุยกับนักท่องเที่ยวชาวจีนแล้ว ตนยังเคยพานักเรียนออกไปทัศนศึกษาซุ้มประตูจีน พร้อม ทั้งอธิบายคำศัพท์ต่าง ๆ ที่ปรากฏบนซุ้มประตู และเคยเชิญบุคคลภายนอกเป็นผู้หญิงที่มีบุคลิก ลักษณะเป็นพิเศษ สามารถพูดภาษาจีนได้อย่างคล่องแคล่วมาพูดคุยกันในเรียนในชั้น ซึ่งได้รับความสนใจจากนักเรียนมาก และเคยให้นักเรียนไปร้องเพลงคาราโอเกะที่เป็นภาษาจีนภายในห้อง ปฏิบัติการทางเสียง หรือให้นักเรียนจับกลุ่มกันร้องเพลงภาษาจีนที่ตนชอบ เพื่อให้ นักเรียนรู้สึก คุ้นเคยกับการใช้ภาษาจีนในชีวิตประจำวัน บางคนสนใจถึงขนาด กลับไปหาความรู้เพิ่มเติมเอง เป็นต้น

ปัญหาที่พบจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรของครูในกลุ่มที่ 1 คือ นักเรียนห้องเรียนมีความแตกต่างกันมาก และกิจกรรมบางอย่างที่ใช้ได้ผลดีกับห้องเรียนหนึ่ง แต่เมื่อครูนำกิจกรรมเดียวกันไปใช้กับอีกห้องเรียนหนึ่งกลับไม่ประสบผลสำเร็จ

ครูกลุ่มที่ 2 จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน ในลักษณะของการเขียนบทสนทนาพร้อมคำอ่าน และคำแปลบนกระดาน จากนั้นครูจะอ่านให้นักเรียนฟังหนึ่งเที่ยว และให้นักเรียนทั้งห้องฝึกอ่านออกเสียงตามที่ละประโยค มีการตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้องประโยคต่อประโยค หรือคำต่อคำ เมื่อสังเกตว่านักเรียนสามารถอ่านพร้อมกันได้คล่องแคล่ว จึงจะเป็นการสุ่มให้นักเรียนอ่านทีละกลุ่ม หรือทีละคน มีการให้คะแนน และการกล่าวคำชมเชยเมื่อนักเรียนอ่านได้ถูกต้อง และจากการสังเกตการสอนในเรื่องการติดต่อสื่อสารโดยใช้โทรศัพท์ พบว่าครูคนหนึ่งจัดกิจกรรม โดยแบ่งกลุ่มให้นักเรียนฝึกพูดโต้ตอบกันตามบทสนทนาที่เขียนอยู่บนกระดาน และเปรียบเทียบการออกสำนวนที่ถูกต้องพร้อมทั้งให้คะแนน ส่วนครูอีกคนจะทำการสอนโดยการเขียนบทสนทนาเดียวกัน พร้อมคำอ่านและคำแปล บนกระดาน ครูจะอ่านทั้งหมดให้นักเรียนฟัง 1 เที่ยว และอธิบายความหมายให้ฟังทีละประโยค จากนั้นให้นักเรียนฝึกอ่านพร้อมกันทั้งห้องทีละประโยค จนแน่ใจว่านักเรียนอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง จึงทำการสุ่มให้นักเรียนอ่านเป็นรายบุคคล เพื่อตรวจสอบการออกเสียงคำศัพท์ต่าง ๆ ให้ถูกต้อง จะมีการแก้ไขทันทีเมื่อนักเรียนออกเสียงผิด เป็นต้น

นอกจากนี้ครูในกลุ่มที่ 2 ไม่มีการสอนกิจกรรมเสริมหลักสูตรอื่น ๆ และไม่ได้รับคำแนะนำในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรจากบุคคลอื่น

“ตอนเข้ามาวันแรก ไม่รู้เลยว่าเค้าเรียนอะไรกัน ต้องไปถามนักเรียนว่า ครูคนก่อนได้สอนอะไรไปบ้าง นักเรียนก็ให้สมุดจดมาดู แล้วบอกว่าไม่รู้เรื่องเลยให้อาจารย์สอนใหม่ เราก็ดูแล้วเห็นว่านักเรียนเริ่มเรียนอักษรจีนเฉพาะตัวอ่าน ไม่ได้เรียนตัวเขียนจีนเลย ซึ่งห้องที่เราสอนจะเป็นห้อง ม. 4 วิทย แต่ห้อง ม. 4 ศิลป์จะเรียนทั้งตัวอ่านและตัวเขียน และดูแล้วว่านักเรียนห้องวิทย สามารถท่องบทสนทนาที่เรียนได้ทุกคำ เช่น ประโยคที่ว่า “คุณเป็นชื่ออะไร” นักเรียนก็จะสามารถตอบได้ว่า “ฉันชื่อ หลงหมา” ซึ่งพอถามความหมายของคำศัพท์แต่ละคำนักเรียนก็บอกว่าไม่รู้ นักเรียนไม่สามารถนำประโยคไปประยุกต์ใช้ได้เลย เราเลยต้องเริ่มสอนใหม่เป็นการทบทวนไปด้วย”

(ครูผู้สอน 3/ 11 ก.พ. 46)

ปัญหาที่พบในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรของครูในกลุ่มที่ 2 คือ การจัดการเรียนการสอนในบางห้องเรียนไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากครูบางคนพูดภาษาไทยไม่ได้ ทำให้นักเรียนไม่เข้าใจคำสั่ง หรือคำอธิบายที่ครูพูด ส่งผลให้เกิดปัญหาการคุมชั้นเรียน นักเรียนล้อเลียนเมื่อครูพูดภาษาไทยผิด หรือพูดภาษาไทยไม่ชัด และครูบางคนขาดประสบการณ์ และเทคนิคในการสอน ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย มีทัศนคติในทางลบกับการเรียนภาษาจีน ดังจะเห็นได้จากผลการเรียนของนักเรียนบางห้องมีคะแนนน้อยมาก นักเรียนไม่มีความรับผิดชอบในงานที่ครูมอบหมาย นักเรียนบางคนได้คะแนนสอบศูนย์คะแนน ครูบางคนที่ไม่สามารถคุมชั้นเรียนได้ก็เกิดความท้อแท้ ขาดความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเอง พัฒนางานให้ดีขึ้น สุดท้ายก็ต้องมีการเปลี่ยนครูผู้สอน

โรงเรียนดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยจัดส่งครูเข้าร่วมอบรมการพัฒนาภาษาและเทคนิคการสอนภาษาจีนกลางที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ แต่ก็ไม่ได้แก้ปัญหาได้ทั้งหมด เพราะปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่เกิดจากครูกลุ่มที่ 2 ที่ขาดประสบการณ์ในการสอน และไม่มีโอกาสเข้าร่วมการอบรมดังกล่าวด้วย

โรงเรียนแก้ไขปัญหากลุ่มที่ 2 โดยมีการประเมินผลการสอนของครูทุกภาคเรียน ครูกลุ่มที่ 1 จะสามารถแก้ปัญหานักเรียนไม่สนใจเรียนได้ด้วยตนเอง โดยการใช้วิธีสร้างความประทับใจในตัวครูก่อนเริ่มทำการสอน ทำให้นักเรียนเกิดความเกรงใจ ซึ่งก็ได้ผลกับนักเรียนบางกลุ่มไม่ชอบเรียนภาษาจีน แต่เพราะรักและศรัทธาในตัวครูจึงยอมเรียน

2.2.3 การพัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอน

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอน การสังเกตการสอนในชั้นเรียน และการศึกษาเอกสาร พบว่าครูมีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนทุกครั้ง โดยครูส่วนใหญ่ใช้สื่อการสอนที่เป็นแถบบันทึกเสียงบทสนทนาหรือเพลง เนื่องจากโรงเรียนจัดเตรียมเครื่องเล่นแถบบันทึกเสียงให้แก่ครูทุกคนเพื่อความสะดวกในการใช้งาน และจะมีเพียงบางคนที่ใช้สื่อการสอนที่จัดทำมาด้วยตนเอง เช่น แถบบันทึกภาพ CD หนังสือ หนังสือนิทาน ไปสการ์ด และแผนภาพเกี่ยวกับประเทศจีน การแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวและเมืองสำคัญ ๆ ต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีโปรแกรม และเกมการสอนภาษาจีน ครูคนหนึ่งเล่าให้ผู้วิจัยฟังว่าสื่อการสอนที่ได้มา เนื่องจากมีโอกาสได้ไปศึกษาอบรมในประเทศจีน

“สื่อการสอนที่ใช้ไม่เชิงเป็นการพัฒนาด้วยตนเอง แต่จะเป็นลักษณะการเก็บสะสม ศึกษาหาเพิ่มเติมจากการได้มีโอกาสไปศึกษาในประเทศจีนเป็นเวลา 5 เดือน ได้พบสื่อการสอนต่าง ๆ มากมาย เห็นว่าน่าสนใจก็เลยซื้อกลับมา

ซึ่งก็มีโอกาสนำไปใช้ได้จริง เช่น การสอนเรื่องพระราชวังของฮ่องเต้ หรือ เมืองสำคัญ ๆ เช่น ปักกิ่ง เซี่ยงไฮ้ ก็จะนำหนังสือเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ มาให้นักเรียนดู ซึ่งเรียกความสนใจจากได้นักเรียนมาก สังเกตได้จากนักเรียนจะตั้งคำถามว่า “เป็นอย่างไรจริง ๆ หรือครับ”, “อาจารย์เคยไปมาแล้วหรือครับ”, “เป็นยังไงบ้างล่ะครับ” ก็จะมีนักเรียนให้เล่าเรื่องอื่น ๆ ให้ฟังอีก”

(ครูผู้สอน 1/14 ก.พ. 46)

นอกจากนี้ โรงเรียนยังได้รับการอนุเคราะห์เครื่องคอมพิวเตอร์ภาษาจีน ตัวอย่างแบบเรียนภาษาจีน แถบบันทึกเสียง สมุดภาพคำศัพท์ แผนภูมิแสดงคำศัพท์ และแผนที่ประเทศจีน จากสถานทูตจีน และแหล่งต่าง ๆ

ปัญหาที่พบในเรื่องการพัฒนาและใช้สื่อการสอน ได้แก่ ครูขาดทักษะในการผลิตสื่อ ประกอบการเรียนการสอนที่หลากหลาย เนื่องจากครูแต่ละคนมีคาบสอนมาก คนละประมาณ 20 – 22 คาบ ซึ่งยังไม่รวมคาบกิจกรรม และมีภาระงานอื่นนอกเหนือจากหน้าที่สอน ทำให้ครูไม่มีเวลาในการศึกษาหาความรู้เรื่องการผลิตสื่อการสอนเพิ่มเติม และครูบางคนขาดประสบการณ์ และทักษะในการใช้สื่อการเรียนการสอน จึงไม่สามารถนำสื่อการสอนที่มีมาประยุกต์ใช้ได้ อย่างเหมาะสม

“สื่อการสอนที่มีเราก็เห็นว่าเป็นสื่อที่ดี น่าสนใจ แต่เราไม่รู้จะเอาไปสอนได้อย่างไร มันไม่ตรงกับเนื้อหาที่จะสอน ที่จะได้ใช้มาก ๆ ก็ คือเทปเพลง นักเรียนจะชอบมาก หรือไม่อย่างนั้น เราก็จะใช้วิธีเขียนบทสนทนาบนกระดาน แล้วให้นักเรียนจดตาม”

(ครูผู้สอน 2/14 ก.พ. 46)

นอกจากนี้โรงเรียนยังขาดงบประมาณในการจัดหาสื่อการสอนที่ทันสมัยที่สามารถดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้อย่างเพียงพอกับจำนวนนักเรียน

โรงเรียนยังไม่มีงบดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว แต่ผู้บริหารรับทราบปัญหา และมีนโยบายที่จะจัดหางบประมาณสนับสนุนทั้งจากส่วนราชการ และเป็นการขอความร่วมมือจากบุคคลภายนอก เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาจีนในอนาคต

2.2.4 การจัดสอนซ่อมเสริม

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอน การสังเกตการสอนในชั้นเรียน และการศึกษาเอกสาร พบว่าครูแต่ละคนจะมีการจัดสอนซ่อมให้แก่นักเรียนที่เรียนอ่อนเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่มย่อย โดยครูจะสังเกตจากการสอนในชั้นเรียน ถ้าพบว่านักเรียนคนใดมีคะแนนเก็บแตกต่างจากเพื่อนในชั้นมาก หรือสังเกตว่านักเรียนคนใดมีความสนใจเรียนน้อย ไม่ค่อยทำงานส่งตามกำหนดเวลา ก็จะมีการให้งานเพิ่มเติมในจุดประสงค์ที่นักเรียนผู้นั้นอ่อน เช่น นักเรียนคนใดอ่อนด้านการฟัง – พูด ครูก็จะให้นักเรียนฝึกท่องบทสนทนาให้คล่อง ถ้าคนใดมีปัญหาด้านการอ่าน - เขียน ครูก็จะให้นักเรียนท่องคำศัพท์ในเรื่องดังกล่าวให้จำขึ้นใจ เป็นต้น โดยครูจะติดตามงานที่ให้ เป็นรายบุคคล หรือถ้าเป็นการซ่อมหลังจากการสอบวัดจุดประสงค์ การสอบกลางภาค หรือการสอบปลายภาค ครูจะให้นักเรียนมาเรียนทบทวนเนื้อหาใหม่ก่อนการสอบซ่อมครั้งที่ 1 พร้อมให้ทำแบบทดสอบนั้น ๆ ใหม่อีกหนึ่งครั้ง

ส่วนการจัดสอนเสริมให้แก่นักเรียนที่เรียนดีนั้น นักเรียนที่มีความสนใจมากเป็นพิเศษจะเข้ามาขอให้ครูให้งานเพิ่มเติมจากการบ้าน หรือนักเรียนบางคนก็จะมาขอยืมหนังสือภาษาจีน แลบบันทึกรูปภาพ (VDO) ที่เป็นเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และการท่องเที่ยวประเทศจีน หรือโปรแกรมการสอนภาษาจีน และเกมเกี่ยวกับภาษาจีนต่าง ๆ เป็นต้น โดยครูจะมีหน้าที่ตอบคำถาม เมื่อนักเรียนมีข้อสงสัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับคำศัพท์ใหม่ ๆ หรือประสบการณ์ใหม่ที่นักเรียนพบมา

ครูได้รับคำแนะนำในการจัดสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียนจากบุคคลอื่น เช่น ผู้ช่วย- ผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ครูหัวหน้าหมวดวิชาภาษาต่างประเทศ เพื่อนครูที่สอนภาษาจีนด้วยกัน และเพื่อนครูจากต่างหมวดวิชา เป็นต้น

ปัญหาที่พบในเรื่องการจัดสอนซ่อมเสริม ได้แก่ นักเรียนไม่ให้ความสนใจในการเรียนซ่อมเสริม ครูต้องใช้เวลามากในการจัดสอนซ่อมให้แก่นักเรียนเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่มย่อย และครูบางคนไม่เข้าใจความหมายของการสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียน

“เราต้องใช้เวลาในคาบว่าง หรือคาบพักเรียกนักเรียนมาสอบซ่อม หรือบางครั้งถ้าเรารู้ว่าห้องไหนมีคาบอิสระ เราก็จะเข้าไปใช้เวลานั้นเรียกเด็กมาซ่อมทีละคน”

(ครูผู้สอน 2/14 ก.พ. 46)

“เมื่อสอนแล้วนักเรียนไม่ตั้งใจเรียน ทำให้สอบตก ก็ควรจะให้นักเรียนคนนั้นเรียนซ้ำขึ้นเหมือนในประเทศไทยจีน”

(ครูผู้สอน 4/14 ก.พ. 46)

โรงเรียนดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยฝ่ายวิชาการ และหมวดภาษาต่างประเทศ ได้ให้ความรู้ และความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องการจดสอนซ่อมเสริม และหน้าที่ความรับผิดชอบ ของครูที่จะต้องให้ความรู้แก่นักเรียน

2.2.5 การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอน การสังเกตการสอนในชั้นเรียน และการศึกษาเอกสาร พบว่า ครูวัดผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยเน้นทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ว่านักเรียนผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ต่าง ๆ หรือไม่ ซึ่งจะเป็นการ ประเมินตามสภาพจริง

“ครูต้องมีวิธีการวัดผลที่หลากหลาย เพราะนักเรียนบางคนพูดเก่งแต่เขียนไม่ได้ บางคนเขียนได้แต่ไม่กล้าพูด บางคนอ่านได้แต่เขียนไม่ได้ บางคนเขียนได้แต่ อ่านไม่ได้ บางคนพูดและเขียนเก่งแต่อ่านไม่ได้”

(ครูผู้สอน 1/14 ก.พ. 46)

“ถ้าสอบพูด ครูจะให้ให้นักเรียนฝึกพูดจาก บทสนทนาที่ได้สอนไป และให้มาพูด กับครู หรือจับคู่พูดกับเพื่อน”

(ครูผู้สอน 2/14 ก.พ. 46)

“ครูอาจให้นักเรียนเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับประเทศจีนที่ได้เรียนมาแล้ว สลับกันเล่า คนละหนึ่งประโยคจนจบ”

(ครูผู้สอน 1/14 ก.พ. 46)

“ครูจะเล่าเรื่องต่าง ๆ ให้นักเรียนฟัง จากนั้นให้นักเรียนฝึกการตั้งคำถามจาก เนื้อเรื่องดังกล่าว และครูก็จะนำคำถามนั้น ๆ มาถามนักเรียน”

(ครูผู้สอน 1/14 ก.พ. 46)

“ครูจะมีเนื้อเรื่องให้นักเรียนอ่าน จากนั้นจะให้ตอบคำถามที่ตามเนื้อเรื่องนั้น ๆ หรือจะเป็นการเว้นช่องว่างให้เติมคำที่เหมาะสมลงในช่องว่าง เพื่อให้ข้อความ ดังกล่าวสมบูรณ์”

(ครูผู้สอน 1/14 ก.พ. 46)

“การวัดทักษะด้านการเขียน จะเป็นการวัดทักษะที่สามารถวัดได้หลายด้านพร้อมกัน เช่น ครูจะมอบหมายงานให้นักเรียนเขียนเรียงความ หรือเขียนแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ได้เรียนมา หรือเขียนเล่าประสบการณ์ในการได้สนทนากับนักท่องเที่ยว ซึ่งนักเรียนจะต้องใช้ทั้งทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนควบคู่กันไป จึงจะสามารถทำงานชิ้นนี้ได้สำเร็จ”

(ครูผู้สอน 1/14 ก.พ. 46)

“มีการสอบเขียนตามคำบอก”

(ครูผู้สอน 4/14 ก.พ. 46)

“เราใช้วิธีสอบโดยให้นักเรียนจับกลุ่มกันออกมาร้องเพลง”

(ครูผู้สอน 2/14 ก.พ. 46)

“นักเรียนบางคนไม่ค่อยสนใจเรียนจะมีคะแนนสอบน้อย ก็จะทำให้ส่งการบ้านหรือทำรายงานเพิ่มเติม อย่างน้อยจะได้มีคะแนนช่วยบ้าง”

(ครูผู้สอน 4/14 ก.พ. 46)

นอกจากตัวอย่างการวัดและประเมินผลที่ได้กล่าวมา ผู้วิจัยยังพบว่าครูยังมีการวัดและประเมินผลในขณะสอนด้วย เช่น ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนจะต้องสามารถออกเสียงคำต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ดังนั้นเมื่อครูพบข้อบกพร่องในการพูดของนักเรียนขณะสอนครูก็จะแก้ไขให้ทันที และให้นักเรียนฝึกฝนให้ถูกต้อง จนเกิดความชำนาญ อาจจะเป็นการเทียบเสียงกับคำที่คล้ายกัน เพื่อฝึกการสังเกตให้นักเรียนเห็นข้อแตกต่าง เช่น สอนการออกเสียงสระประสม

ครูมีการกำหนดสัดส่วนของการวัดผลเป็นอัตราส่วน 70 : 30 ซึ่งจะมีความหมายว่า เป็นคะแนนเก็บระหว่างภาคเรียน 70 คะแนน และคะแนนสอบวัดผลปลายภาคเรียนอีก 30 คะแนน

“ก็จะมีเก็บคะแนน F_1 20 คะแนน คะแนนสอบกลางภาคเรียน 20 คะแนน คะแนน F_2 อีก 20 คะแนน และคะแนนจิตพิสัยอีก 10 คะแนน รวมเป็น 70 ส่วนอีก 30 ก็จะเป็นคะแนนสอบปลายภาค”

(ครูผู้สอน 2/14 ก.พ. 46)

ซึ่งการเก็บคะแนนก่อนสอบกลางภาค (F_1) และคะแนนหลังสอบกลางภาค (F_2) ครูแต่ละคนจะมีวิธีการเก็บคะแนนอย่างไรก็ได้ตามวิธีการสอนของตน เพื่อให้ครูมีอิสระในการออกแบบการเรียนการสอน

ส่วนการวัดผลโดยใช้ข้อสอบ ไม่ว่าจะเป็นการสอบกลางภาคเรียน หรือการสอบปลายภาคเรียน ครูก็จะมีภาระหน้าที่การออกข้อสอบตามสัดส่วนที่ตนได้รับผิดชอบ เช่น ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีครูรับผิดชอบในการสอน 2 คน ครูทั้งสองคนก็จะร่วมกันออกข้อสอบ โดยมีเกณฑ์ว่าข้อสอบจะต้องสามารถวัดทักษะได้ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน แต่ถ้ามีข้อจำกัด เช่น ด้านการฟัง ครูก็จะทำการเก็บคะแนนในส่วนนี้ก่อน

ปัญหาที่พบเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ คือ ครูต้องใช้เวลามากในการวัดผลนักเรียนเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่ม และติดตามผลงานของนักเรียนบางคนที่ขาดความรับผิดชอบ

โรงเรียนไม่มีการดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) : กรณีศึกษา โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย ประชากรประกอบด้วย คีษานิตศกัจำนวน 4 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 5 คน ครูผู้สอนวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) จำนวน 5 คน และบุคลากรในท้องถิ่น จำนวน 4 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 24 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) จำนวน 4 ฉบับ ฉบับที่ 1 สำหรับคีษานิตศกัและผู้ทรงคุณวุฒิ ฉบับที่ 2 สำหรับผู้บริหารโรงเรียน ฉบับที่ 3 สำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) และฉบับที่ 4 สำหรับบุคลากรในท้องถิ่น นอกจากนี้ยังใช้แบบสังเกตการสอนในชั้นเรียน และแบบศึกษาเอกสารเป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้อีกด้วย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ประชากรทั้งหมด การเข้าสังเกตการสอนในชั้นเรียน และการศึกษาเอกสารที่โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอข้อมูลเป็นความเรียง

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นคีษานิตศกั และผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดเป็นหญิง มีอายุระหว่าง 41 – 60 ปี สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี 2 คน ปริญญาโท 5 คน และปริญญาเอก 3 คน มีประสบการณ์การทำงานอยู่ระหว่าง 21 – 35 ปี ทั้งหมดเคยเข้าร่วมการประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)

ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน เป็นชาย 4 คน เป็นหญิง 1 คน มีอายุระหว่าง 41 – 55 ปี สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีจำนวน 2 คน และปริญญาโทจำนวน 3 คน มีประสบการณ์การทำงานอยู่ระหว่าง 21 – 30 ปี ได้ดำรงตำแหน่งสายบริหารอยู่ระหว่าง 1 – 10 ปีขึ้นไป มีผู้ที่เคยเข้าร่วมการประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) จำนวน 4 คน และไม่เคยเข้าร่วมการประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) จำนวน 1 คน

ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นครูสอนภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) เป็นชาย 2 คน เป็นหญิง 3 คน มีอายุระหว่าง 24 - 30 ปี สำเร็จการศึกษอนุปริญญาจำนวน 1 คน และปริญญาตรีจำนวน 4 คน มีประสบการณ์การทำงานอยู่ระหว่าง 1 – 6 ปี ซึ่งคิดเป็นประสบการณ์ในการสอนภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) อยู่ระหว่าง 3 เดือนถึง 2 ปี มีผู้ที่เคยเข้าร่วมการประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) จำนวน 1 คน และไม่เคยเข้าร่วมการประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) จำนวน 4 คน

ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นบุคลากรในท้องถิ่นทั้งหมดเป็นชาย มีอายุอยู่ระหว่าง 50 - 70 ปี สำเร็จการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 หรือเทียบเท่าจำนวน 1 คน มัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่าจำนวน 2 คน และปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจำนวน 1 คน ในจำนวนทั้ง 4 คนนี้ เป็นพระภิกษุจำนวน 2 รูป และประกอบธุรกิจส่วนตัวจำนวน 2 คน มีประสบการณ์การทำงานอยู่ระหว่าง 30 - 50 ปี

2. ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน

ส่วนที่ 1 ประวัติโรงเรียน

โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย จัดสร้างขึ้นมาตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม ร.ศ. 115 (พ.ศ. 2439) เพื่อสอนหนังสือให้แก่เด็กในวัดไตรมิตรวิทยาราม (วัดสามจีน) ชื่อเดิมเป็น “โรงเรียนประถมวัดสามจีน” หลังจากปี พ.ศ. 2451 ได้เปิดสอนถึงระดับมัธยมศึกษา จึงได้เปลี่ยนชื่อมาเป็น “โรงเรียนมัธยมวัดสามจีน” เมื่อปี พ.ศ. 2469 ต่อมาได้ขยายชั้นเรียนจนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทำการปรับปรุงโรงเรียนให้มีอาคารเรียนที่ทันสมัย มีสนามบาสเกตบอลแบบมาตรฐาน และเมื่อปีพ.ศ. 2482 โรงเรียนได้เปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย” ตามชื่อวัดไตรมิตรวิทยาราม จนถึงปัจจุบัน เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 สายสามัญ

ส่วนที่ 2 สภาพทั่วไปของโรงเรียน

โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัยเป็นโรงเรียนชายล้วน ตั้งอยู่ท่ามกลางแหล่งการค้า และแหล่งวัฒนธรรมของคนไทยเชื้อสายจีนย่านเยาวราช เขตสัมพันธวงศ์ และอยู่ในบริเวณวัดไตรมิตรวิทยาราม มีเนื้อที่ 2 ไร่ 2 งาน มีอาคารเรียน 2 หลัง หลังที่ 1 เป็นอาคารเรียน 5 ชั้น ทรงไทย และหลังที่ 2 เป็นอาคารวิชาวิทยาศาสตร์ มีห้องเรียนรวมทั้งหมด 29 ห้องเรียน ซึ่งไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่มีมากถึง 39 ห้องเรียน โรงเรียนจึงได้ขอความอนุเคราะห์จากวัดไตรมิตรวิทยารามเพื่อใช้ห้องเรียนในอาคารเรียนของสงฆ์ ซึ่งสามารถให้เพิ่มได้อีก 6 ห้องเรียนในตอนเช้า และ 4 ห้องเรียนในตอนบ่าย ภายในโรงเรียนจะมีสนามบาสเกตบอล มีอาคารโรงอาหารของชุมชนวัดไตรมิตรวิทยาราม และอาคารพักอาศัยของภารโรง และลูกจ้างประจำ ทำให้เนื้อที่ใช้สอยภายในโรงเรียนมีอย่างจำกัด จำนวนห้องเรียน มีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนทั้งหมด

ส่วนที่ 3 สภาพทั่วไปของห้องศูนย์ภาษาจีน

ห้องศูนย์ภาษาจีน ตั้งอยู่ชั้น 2 ติดกับห้องศูนย์คอมพิวเตอร์ บนอาคารเรียน 5 ชั้น ทรงไทย มีขนาดกว้างประมาณ 8 × 10 ตารางเมตร มีลักษณะปิดมิดชิด แต่จะมีเสียงดังจากภายนอกเข้ามาบริเวณขณะสอนเล็กน้อย ใช้เป็นห้องสอนภาษาจีน ซึ่งครูจะสลับกันมาใช้งาน ภายในมีเครื่องปรับอากาศ 2 เครื่อง กระดานไวท์บอร์ดขนาดใหญ่ที่มีความยาวเท่าฝากระดานด้านหน้าของห้อง มีโต๊ะครูพร้อมเก้าอี้ 1 ชุด มีโต๊ะนักเรียนที่ลักษณะเตี้ยคล้ายโต๊ะญี่ปุ่นมีขนาดประมาณ 2 × 4 ตารางฟุต มีความสูงประมาณ 1 ฟุต นักเรียนจะนั่งกับพื้นล้อมวงเป็นกลุ่ม ๆ กลุ่มละประมาณ 4 – 5 คน ทั้งหมด 12 ตัว

ส่วนที่ 4 บุคลากรและการบริหารงานโรงเรียน

บุคลากรของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย ประกอบด้วยฝ่ายบริหารจำนวน 5 คน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นชาย 1 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการเป็นชาย 3 คน และหญิง 1 คน มี ครู – อาจารย์จำนวน 74 คน เป็นชาย 23 คน และหญิง 51 คน มีครูอัตราจ้างจำนวน 8 คน เป็นชาย 2 คน และเป็นหญิงอีก 6 คน มีนักการภารโรงจำนวน 6 คน เป็นชาย 5 คน และเป็นหญิง 1 คน มีพนักงานขับรถเป็นชาย 2 คน มียามเป็นชาย 1 คน และมีนักเรียนจำนวน 1,669 คน (ข้อมูลฝ่ายแผนงานและสารสนเทศโรงเรียน ปีการศึกษา 2545)

โรงเรียนมีการบริหารงานในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารสมาคมนักเรียนเก่า ฯ คณะกรรมการบริหารสมาคมผู้ปกครองและครู ฯ คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา และคณะกรรมการบริหารงานศูนย์ภาษาจีน โดยมีการบริหารงานผ่านผู้อำนวยการโรงเรียน และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายต่าง ๆ

ส่วนที่ 5 การจัดการเรียนการสอน

โรงเรียนเปิดสอนวิชาสามัญเฉพาะนักเรียนชายตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นแบ่งออกเป็น 4 แผนการเรียน ได้แก่ แผนการเรียนที่ 1 (วิทย์ - คณิต) แผนการเรียนที่ 2 (คณิต - อังกฤษ) แผนการเรียนที่ 3 (วิทย์ - อังกฤษ) และแผนการเรียนที่ 4 (ศิลปะ - การงาน) ทุกแผนการเรียนจะต้องเรียนวิชาภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศที่ 2 (หมวดวิชาเลือกเสรี) ในรายวิชาภาษาจีนหลัก 6 หน่วย การเรียน และรายวิชาภาษาจีนเสริมทักษะ 3 หน่วยการเรียน

ส่วนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจัดแผนการเรียนออกเป็น 3 แผนการเรียน ได้แก่ แผนการเรียนที่ 1 (คณิต - วิทย์) แผนการเรียนที่ 2 (คณิต - อังกฤษ) และแผนการเรียนที่ 3 (อังกฤษ - ไทย - สังคม) ทุกแผนการเรียนจะต้องเรียนวิชาภาษาจีนในหมวดวิชาเลือกเสรีเป็นวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 อีกเช่นกัน ในรายวิชาภาษาจีนพื้นฐาน 6 หน่วยการเรียน และภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว 3 หน่วยการเรียน

ส่วนที่ 6 แนวคิดในการริเริ่มให้มีการสอนภาษาจีน

โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัยมีแนวคิดในการริเริ่มให้มีการสอนภาษาจีนมาจาก โครงการยุวมัคคุเทศก์ โดยในครั้งแรกใช้ภาษาอังกฤษ และภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาหลักในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยว หลังจากที่นักเรียนได้ไปสัมผัสกับนักท่องเที่ยวโดยตรงกับพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นชาวจีน โรงเรียนจึงมีนโยบายส่งเสริมให้มีการจัดเรียนการสอนภาษาจีนในโครงการยุวมัคคุเทศก์ขึ้น และยังได้รับเงินสนับสนุนในการจ้างครูสอนภาษาจีน (เหล่าซือ) จากลูกศิษย์ของผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดไตรมิตรวิทยาราม จัดสอนให้แก่ครูและนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการ ในวันอังคาร และวันพฤหัสบดี ตั้งแต่เวลา 17.00 – 19.00 น. เมื่อสอนไปได้ระยะหนึ่งก็ได้รับความสนใจจากคนในท้องถิ่นเป็นอย่างมาก

โรงเรียนจึงดำเนินการในการขออนุญาตเปิดสอนภาษาจีนอย่างเป็นทางการ จากกรมสามัญศึกษา และได้รับการแต่งตั้งจากกรมสามัญศึกษาให้เป็นศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ของกรมสามัญศึกษา

ส่วนที่ 7 การยกร่างหลักสูตร และหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)

หลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ได้รับการยกร่างจากคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรที่ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิหลายสาขา โดยมีคำสั่งแต่งตั้งจากกรมสามัญศึกษา และให้หน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษาทำหน้าที่รับผิดชอบประสานงานการยกร่างหลักสูตรดังกล่าวเพิ่มเติมในรายวิชาเลือกเสรี เพื่อการอาชีพ เฉพาะหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) ให้แล้วเสร็จเป็นคำอธิบายรายวิชา พร้อมทั้งออกแบบการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)

เมื่อโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัยได้รับอนุญาตให้เปิดสอนวิชาภาษาจีนเป็นวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 และได้รับการแต่งตั้งให้เป็นศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) โรงเรียนจึงได้จัดตั้งโครงการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน และมอบหมายให้ครูผู้สอนภาษาจีนพัฒนาหลักสูตรวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายขึ้น พร้อมทั้งจัดทำกำหนดการสอน และเอกสารประกอบการเรียนการสอนขึ้น แต่ยังไม่ครบทุกรายวิชา

3. ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)

การจัดทำหลักสูตร

โรงเรียนมีการจัดตั้งโครงการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน และมอบหมายให้ครูผู้สอนภาษาจีนเป็นผู้จัดทำหลักสูตร ทำให้ประสบปัญหาการขาดความต่อเนื่องของการพัฒนาหลักสูตร เมื่อโรงเรียนมีการปรับเปลี่ยนครูผู้สอน

ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ครูผู้สอนทำการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานจากการศึกษาปรัชญาการศึกษา ธรรมนูญโรงเรียน นโยบายของกรมสามัญศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษา หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) รวมทั้งศึกษาแนวทางการกำหนดจุดประสงค์ และการกำหนดเนื้อหาสาระจากหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ และวิชาภาษาฝรั่งเศส ตลอดจนศึกษาพื้นฐานความรู้ ภูมิหลัง

ของนักเรียน รวมถึงความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน ไม่พบปัญหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

สำหรับการกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตร โรงเรียนมีเกณฑ์ในการกำหนดจุดประสงค์ ที่เน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การแสวงหาความรู้ การแสวงหาความบันเทิง การเรียนรู้วัฒนธรรม และประเพณีของคนไทยเชื้อสายจีน เพื่อพัฒนาทักษะในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาจีน และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาจีน ซึ่งจุดประสงค์สำหรับระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จะเน้นการเรียนภาษาจีนพื้นฐาน เพื่อการนำไปใช้ในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ส่วนการกำหนดจุดประสงค์ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จะเน้นการเรียนภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว ไม่พบปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตร

ส่วนการกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรม โรงเรียนมีเกณฑ์ในการกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งจะเป็นการเรียนรู้อาษาจีนพื้นฐาน ส่วนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจะเป็นการเรียนภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว ปัญหาที่พบ คือ โรงเรียนมีการปรับเปลี่ยนครูผู้สอน จึงมีการปรับการกำหนดเนื้อหาสาระ จากในช่วงปีการศึกษา 2543 มีการกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากนั้นในช่วงปีการศึกษา 2544 จึงได้ทำการปรับเนื้อหาสาระใหม่ แต่ยังคงเนื้อหาสาระเดิมของระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 บางส่วนไว้ โดยจัดเป็นหน่วยย่อย ให้ผู้เรียนเรียนรู้จากสิ่งที่ใกล้ตัว เน้นการจัดกิจกรรมที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ และกำหนดเนื้อหาเพิ่มเติมจนครบทุกรายวิชา

ในเรื่องการกำหนดวิธีวัดผลและประเมินผลการเรียน โรงเรียนใช้เกณฑ์ในการกำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษา กำหนดสัดส่วนของคะแนนเก็บระหว่างภาคเรียน และคะแนนสอบวัดผลปลายภาคเรียน เป็นอัตราส่วน 70 : 30 โรงเรียนไม่มีการกำหนดเครื่องมือวัดและประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม ครูผู้สอนสามารถกำหนดวิธีวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองได้ โดยจะเน้นการวัดผลและประเมินผลทักษะทั้ง 4 ด้านตามสภาพจริง ตามสถานการณ์ และความเป็นไปในเรื่องที่เรียน ไม่พบปัญหาการกำหนดวิธีวัดผลและประเมินผลการเรียน

การใช้หลักสูตร

โรงเรียนดำเนินการใช้หลักสูตรควบคู่ไปกับการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งได้มีการเตรียมความพร้อมในเรื่องการใช้หลักสูตรออกเป็น 2 ด้าน คือ การบริหารหลักสูตร และการสอน ดังนี้

1. การบริหารหลักสูตร

การเตรียมบุคลากร เนื่องจากในปีการศึกษา 2543 โรงเรียนไม่มีบุคลากรด้านการสอนภาษาจีนโดยตรง จึงต้องมีการจัดจ้างครูสอนภาษาจีนจำนวน 3 คน และส่งครูดังกล่าวเข้าร่วมการอบรมเพื่อพัฒนาภาษาและเทคนิคการสอนภาษาจีนกลาง ส่วนในปีการศึกษา 2544 และ 2545 มีการปรับเปลี่ยนครูผู้สอน โดยโรงเรียนได้บรรจุข้าราชการครูในตำแหน่งครูสอนภาษาจีนได้ 1 อัตรา และจัดจ้างครูเพิ่มอีก 4 คน เพื่อให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ทำให้ครูที่รับเข้ามาใหม่ส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสเข้าร่วมการอบรมพัฒนาเรื่องการใช้ภาษาและเทคนิคการสอนภาษาจีนกลางที่จัดขึ้นโดยหน่วยงานต่าง ๆ และพบปัญหาเรื่องมีการปรับเปลี่ยนครูผู้สอนแทบทุกภาคการศึกษา

การจัดครูเข้าสอน โรงเรียนได้วางแผนการจัดครูเข้าสอนในวิชาภาษาจีนไว้ล่วงหน้า 3 ปี แต่เนื่องจากโรงเรียนประสบปัญหาการขาดแคลนครูสอนภาษาจีน ทำให้โรงเรียนต้องมีการเปลี่ยนแปลงเรื่องการจัดครูเข้าสอน เพื่อให้สอดคล้องกับบุคลากรที่มี โดยในปีการศึกษา 2543 โรงเรียนจัดจ้างครูที่มีความรู้ความชำนาญด้านการสอนได้เพียง 3 คน จากการแนะนำของคนในพื้นที่ ส่วนปีการศึกษา 2544 และ 2545 โรงเรียนได้รับบรรจุข้าราชการครูในอัตราสอนภาษาจีนได้ 1 อัตรา และจัดจ้างครูเพิ่มอีก 4 คน รวมเป็น 5 คน

การจัดตารางสอน โรงเรียนมีเกณฑ์ในการจัดตารางสอน โดยไม่ให้ครูหนึ่งคนมีคาบสอนติดต่อกันเกิน 3 คาบ และมีคาบสอนเฉลี่ยต่อวันให้เท่า ๆ กันในหนึ่งสัปดาห์ ผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในการจัดตารางสอน ประกอบด้วย หัวหน้าหมวด หรือตัวแทนภายใต้การกำกับดูแลของฝ่ายวิชาการ ไม่พบปัญหาในการจัดตารางสอนวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)

การจัดงบประมาณ โรงเรียนได้รับงบประมาณส่วนหนึ่งมาจากกรมสามัญศึกษา เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในเรื่องของการจัดอบรม พัฒนา การจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอน การจัดทำสื่อการสอน และค่าตอบแทนของครูเป็นรายชั่วโมงที่สอนจริง นอกจากนี้โรงเรียนยังได้รับเงินสนับสนุนจากการจัดตั้งกองทุนพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนวัดสามจีน ที่นำมาเป็นค่าใช้จ่ายในเรื่องเงินค่าตอบแทนครูเป็นรายเดือน ในบางเดือนที่ไม่มีการเรียนการสอน หรือในบางเดือนที่ครูมีชั่วโมงสอนน้อย เมื่อคิดค่าตอบแทนแล้วน้อยกว่าค่าตอบแทนเป็นรายเดือนตามวุฒิการศึกษาปริญญาตรี ซึ่งในปัจจุบันมีปัญหาในเรื่องขาดแคลนงบประมาณ และเงินสนับสนุนจากกองทุนพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนวัดสามจีนก็กำลังจะหมด โรงเรียนจึงมีนโยบายในการจัดหาทุนเพิ่มเติม และมีโครงการแก้ปัญหาในระยะยาว โดยการจัดตั้งเป็นมูลนิธิ เพื่อนำดอกผลที่ได้มาใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

การจัดอาคารสถานที่ โรงเรียนได้ปรับปรุงห้องเรียนให้เป็นห้องศูนย์ภาษาจีนห้องปฏิบัติการทางเสียง (Sound Lab) ส่วนตามทางเดินและสถานที่อื่น ๆ ได้มีการจัดทำป้ายคำขวัญ คำเตือน

และการจัดบอร์ดนิทรรศการวันสำคัญต่าง ๆ เป็นภาษาจีน ปัญหาที่พบในการจัดอาคารสถานที่ คือ ห้องศูนย์ภาษาจีนมีเพียงห้องเดียว จึงต้องมีจัดตารางการใช้ห้อง ให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสใช้ห้อง ศูนย์ภาษาจีนอย่างทั่วถึง

การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน โรงเรียนได้จัดหาหลักสูตรวิชาภาษาจีน คู่มือการวัดและประเมินผลการเรียนของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา ตัวอย่างแบบเรียนภาษาจีนที่มาจากประเทศจีน แถบบันทึกเสียง สมุดภาพคำศัพท์ แผนภูมิแสดงคำศัพท์ แผนที่ประเทศจีน เครื่องคอมพิวเตอร์ภาษาจีน 2 เครื่อง ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์มาจากต่างประเทศ และจัดทำเอกสารประกอบการเรียนวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) เป็นต้น พร้อมทั้งส่งเสริมให้ครูได้จัดทำวัสดุหลักสูตร และสื่อประกอบการเรียนการสอน ปัญหาที่พบ คือ วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนที่ได้รับความอนุเคราะห์มานั้น บางชนิดไม่สามารถใช้ได้กับการจัดการเรียนการสอนของครู ครูขาดเอกสารประกอบการเรียนการสอน และโรงเรียนไม่มีงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอนที่มีคุณภาพ

การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร โรงเรียนมีการดำเนินการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร โดยผู้บริหารโรงเรียนจะนิเทศการสอนในชั้นเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ปัญหาที่พบ คือ โรงเรียนไม่มีการนิเทศการสอนอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากมีการปรับเปลี่ยนตำแหน่งผู้บริหาร ครูมีภาระงานมากจึงไม่มีการจัดส่งแผนการสอนล่วงหน้า และครูอัตราจ้างไม่ได้จัดทำแผนการสอน เพราะขาดความรู้ในการจัดทำแผนการสอน ซึ่งโรงเรียนดำเนินการแก้ไขโดยอนุญาตให้ครูจัดทำแผนการสอนทั้งหมดส่งให้ฝ่ายวิชาการก่อนสิ้นภาคการศึกษา

ส่วนการประชาสัมพันธ์หลักสูตร โรงเรียนมอบหมายให้ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายแนะแนว และฝ่ายประชาสัมพันธ์เป็นผู้ดำเนินการ ผ่านทางกิจกรรมต่าง ๆ ของทางโรงเรียน นอกจากนี้โรงเรียนยังได้รับความอนุเคราะห์จากผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดไตรมิตรวิทยารามในเรื่องการประชาสัมพันธ์ทางโทรทัศน์ และการบอกเล่าต่อไปยังศิษยานุศิษย์ทั้งหลาย ปัญหาที่พบ คือ ขาดงบประมาณสนับสนุนด้านการจัดทำเอกสาร ทำให้การประชาสัมพันธ์ไม่ครอบคลุมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

2. การสอน

การวางแผนการสอนของครูแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกครูมีการจัดทำกำหนดการสอน และแผนการสอนรายคาบด้วยตนเอง ส่วนกลุ่มที่สอง ครูไม่มีการจัดทำกำหนดการสอน และแผนการสอนรายคาบเป็นลายลักษณ์อักษร ครูที่สอนวิชาเดียวกันจะประชุมร่วมกัน เพื่อกำหนดแนวทางในการสอน โดยอาศัยหลักสูตรเป็นเกณฑ์ ปัญหาที่พบ คือ นักเรียนมีความพร้อมแตกต่างกัน

มาก และครูขาดประสบการณ์ในการวางแผนการสอน โรงเรียนดำเนินการแก้ไขโดยการให้คำแนะนำให้ครูเตรียมการสอนให้อยู่ในระดับปานกลาง

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ครูจะจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะทั้งด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนตามลำดับ กิจกรรมที่ใช้ประกอบด้วย การสนทนาโต้ตอบ การใช้เกม เพลง และการแสดงบทบาทสมมติ โดยครูจะคำนึงถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา พื้นความรู้และความแตกต่างของนักเรียนในชั้นเป็นเกณฑ์ นอกจากนี้ยังต้องอาศัยประสบการณ์ในการสอนของครูควบคู่กันไปด้วย มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้นักเรียนได้มีโอกาสสัมผัสกับการใช้ภาษาจีนในสถานการณ์จริง และได้ใช้ภาษาจีนในการแสวงหาความบันเทิงให้กับตนเองและครอบครัว ปัญหาที่พบ คือ นักเรียนมีความแตกต่างกันมาก ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบางครั้งไม่ประสบผลสำเร็จ ครูขาดประสบการณ์ในการสอน ขาดเทคนิคในการจัดกิจกรรมที่ดึงดูดความสนใจ โรงเรียนดำเนินการแก้ไขโดยให้คำแนะนำ

การพัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอน ครูมีการใช้สื่อการสอนทุกครั้งที่ใช้สอน สื่อการสอนที่ใช้ส่วนใหญ่จะเป็นแถบบันทึกเสียงบทสนทนาหรือเพลง โรงเรียนมีการสนับสนุนให้ครูมีการพัฒนาและใช้สื่อการสอน และได้รับการสนับสนุนในเรื่องสื่อการสอนจากสถานทูตจีน หน่วยงานนิเทศกรรมการสามัญศึกษา นอกจากนี้ครูผู้สอนยังจัดหาสื่อการสอนที่ทันสมัยต่าง ๆ ด้วยตนเอง ปัญหาที่พบ คือ สื่อที่มีไม่ตรงกับความต้องการของครู ครูขาดทักษะในการผลิตสื่อการสอน ขาดทักษะในการประยุกต์ใช้สื่อการสอนที่มี และโรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดสื่อการสอนที่ทันสมัย

การจัดสอนซ่อมเสริม ครูมีวิธีการจัดการสอนซ่อมให้แก่นักเรียนที่เรียนอ่อน และสอนเสริมให้แก่ นักเรียนที่เรียนดีตามความสามารถและความสนใจ ทั้งแบบรายบุคคลและรายกลุ่มย่อย ปัญหาที่พบคือ ครูต้องเสียเวลาในการสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียนเป็นรายบุคคล นักเรียนบางคนไม่สนใจในการเรียนซ่อมเสริม และครูบางคนขาดความเข้าใจที่ถูกต้องในการจัดสอนซ่อมเสริม ซึ่งโรงเรียนมีวิธีการแก้ไข โดยการให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดสอนซ่อมเสริม

การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ครูมีการวัดผลที่เน้นทักษะทั้งในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนตามลำดับ เป็นการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เครื่องมือและกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งแบบทดสอบที่เป็นข้อเขียน ครูที่สอนวิชาเดียวกันจะร่วมกันออกแบบทดสอบข้อเขียน โรงเรียนจะกำหนดสัดส่วนของการวัดผลเป็นอัตราส่วน 70 : 30 หมายถึง คะแนนเก็บก่อนสอนปลายภาค 70 คะแนน และคะแนนสอบปลายภาค 30 คะแนน ครูสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดสอนซ่อมเสริม และกำหนดวิธีวัดผลและประเมินผลตามที่ครูเห็นสมควร ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ในหลักสูตร ปัญหาที่พบคือ ครูต้องใช้เวลามากในการวัดผลนักเรียนเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่มย่อย หรือการติดตามผลงานของนักเรียน

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง “การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) : กรณีศึกษาโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย” มีข้อค้นพบที่น่าสนใจในการนำมาอภิปรายผล ดังนี้

การจัดทำหลักสูตร

การดำเนินงานจัดทำหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรเป็นลายลักษณ์อักษร ผู้บริหารโรงเรียนมอบหมายให้ครูผู้สอนเป็นผู้จัดทำ เมื่อมีการปรับเปลี่ยนครูผู้สอนทำให้ขาดความต่อเนื่องในการพัฒนาหลักสูตร ผู้วิจัยเห็นว่า ในการที่โรงเรียนไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) อย่างเป็นทางการ ทำให้ไม่มีผู้รับผิดชอบโดยตรง หรือไม่มีผู้ที่มีหน้าที่ประสานงานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร จึงเกิดปัญหาขาดความต่อเนื่องของการพัฒนาหลักสูตร เมื่อมีการปรับเปลี่ยนครูผู้สอน ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรควรประกอบด้วยผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายวิชาการ ครูหัวหน้าหมวดภาษาต่างประเทศ ครูผู้สอนและผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ดังที่ สจด์ อุทรานันท์ (2532) ให้ความเห็นว่า ผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาวิชา กลุ่มผู้ให้คำแนะนำสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตร กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพความต้องการของสังคม และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของนักเรียน

นอกจากผู้จัดทำหลักสูตรจะมีการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) แล้วยังศึกษาแนวทางการกำหนดจุดประสงค์ และการกำหนดเนื้อหาสาระจากหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ และวิชาภาษาฝรั่งเศส ตลอดจนศึกษาพื้นความรู้ ภูมิหลังของนักเรียน รวมถึงความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตร ผู้วิจัยเห็นว่า การกำหนดจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ดังที่ จิตรลดา แสงปัญญา (2536) ได้กล่าวว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นแนวทางหรือกรอบที่ช่วยให้ นักพัฒนาหลักสูตรสามารถคัดเลือกเนื้อหา และมวลงประสบการณ์ได้ง่าย และตรงเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับ สมจิต จันทรฉาย (2536) ที่กล่าวว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นงานขั้นแรกที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร เพราะงานในขั้นต่อไปนั้นต้องอาศัยจุดมุ่งหมายนี้เป็นตัวกำหนด

ในด้านการกำหนดเนื้อหาสาระ และกิจกรรม จากผลการวิจัยพบว่า มีการปรับเปลี่ยนเนื้อหาสาระและกิจกรรมการสอนใหม่ แต่กิจกรรมการเรียนการสอนยังเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้จากสิ่งที่ใกล้ตัว และจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 4 (2542) ว่าด้วยแนวการจัดการศึกษาที่ยึดหลักว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ในการจัดกระบวนการเรียนรู้นั้น ให้สถานศึกษาจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน และดังที่ สุมน อมรวิวัฒน์ (2526) กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนการสอนถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุจุดประสงค์ที่ต้องการ ดังนั้นครูผู้สอนควรกำหนดรายละเอียดของกิจกรรมการเรียนการสอนให้ชัดเจน และมั่นใจได้ว่า กิจกรรมการเรียนการสอนนั้น พัฒนาความเจริญทุกด้านให้แก่ผู้เรียน เราให้ผู้เรียนได้แสดงออกและมีส่วนร่วมในการเรียน เพราะการเรียนภาษานั้นจำเป็นจะต้องฝึกฝนทักษะทั้ง 4 คือ การฟัง พูด อ่าน และเขียนควบคู่กันไปในลักษณะทักษะสัมพันธ์ตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร ดังนั้นครูผู้สอนควรกำหนดรายละเอียดของกิจกรรมก่อนที่จะจัดทำแผนการสอน ผลการวิจัยพบว่า ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการนั้นมีครูผู้สอนคนเดียวเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งผู้วิจัยคิดว่า การดำเนินการคนเดียวนั้นมีทั้งส่วนดี และส่วนเสีย ส่วนดีก็คือ ครูผู้สอนเป็นผู้สอนนักเรียนเองย่อมมีความรู้ความเข้าใจในสภาพปัญหาของนักเรียนดี จากข้อมูลที่ครูผู้สอนมีอยู่สามารถนำไปวิเคราะห์การจัดกิจกรรมที่จะตอบสนองกับผู้เรียนได้ ส่วนในด้านส่วนเสียนั้น ผู้วิจัยคิดว่ากรณีที่ครูผู้สอนทำเองคนเดียวความหลากหลายทางความคิดอาจจะน้อย ซึ่งอาจจะทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนไม่มีความหลากหลายเท่าที่ควร ดังนั้นการดำเนินการดังกล่าว ควรจะเป็นการร่วมมือกันระหว่างครูสอนภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ด้วยกัน เพราะนอกจากจะได้ความคิดที่หลากหลายแล้ว ยังเป็นการประหยัดเวลาอีกด้วย

การใช้หลักสูตร

การนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในโรงเรียนเป็นขั้นตอนสำคัญขั้นตอนหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตร ตามที่ วิชัย ดิสสระ (2535) กล่าวว่า แม้จะมีหลักสูตรที่ดีแสนดี แต่ถ้าการนำหลักสูตรไปใช้อย่างไม่ถูกต้อง หลักสูตรนั้นก็ไม่มีประโยชน์ ซึ่งผู้วิจัยจะขออภิปรายกระบวนการของการนำหลักสูตรไปใช้ หรือการใช้หลักสูตรใน 2 ประเด็นใหญ่ คือ การบริหารหลักสูตร และการสอน

การบริหารหลักสูตร

การเตรียมบุคลากร ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีปัญหาการขาดแคลนบุคลากรในการสอนภาษาจีน ซึ่งปัจจุบันโรงเรียนแก้ปัญหาโดยรับบรรจุข้าราชการตำแหน่งครูสอนภาษาจีนได้ 1 คน และมีการจัดจ้างครูสอนภาษาจีนเพิ่มเติมอีก 4 คน โดยครูที่รับบรรจุเข้ามามีโอกาสเข้าร่วมการอ

บรมพัฒนาการสอนภาษาและเทคนิคการสอนภาษาจีน และเข้าประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการจัดทำ เอกสารประกอบการเรียนการสอน แต่ครูอัตราจ้างไม่มีโอกาสเข้ารับการพัฒนาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความ เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรตระหนักถึงความสำคัญในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุด ประสงค์ของหลักสูตร และเทคนิคการสอนแก่ครูอัตราจ้างซึ่งมีจำนวนมากถึง 4 คน ในจำนวนครูทั้ง สิ้น 5 คน ดังที่ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) กล่าวว่า ผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญในการ สนับสนุนการใช้หลักสูตรระดับโรงเรียน และเป็นตัวจักรสำคัญในการกระตุ้น และชักนำให้บุคลากรใน โรงเรียนได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525) ที่กล่าวว่า ครูคือนัก พัฒนาหลักสูตรระดับห้องเรียน ดังนั้นจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องจัดเตรียมครูผู้สอน ซึ่งสามารถทำได้ หลายวิธี เช่น การประชุม สัมมนา และการประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนขาด แคลนครูสอนภาษาจีน ดังที่ รุ่ง แก้วแดง (2539) กล่าวว่า สถานศึกษามักประสบปัญหาการขาด แคลนบุคลากรในบางสาขาวิชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสาขาที่ต้องอาศัยทักษะ หรือความชำนาญพิเศษ สาเหตุที่ทำให้เกิดการขาดแคลนบุคลากรในบางสาขาวิชาได้แก่ 1. เกิดการขาดบุคลากรเหล่านั้นใน ห้องตลาด 2. ผู้บริหารขาดการวางแผนในกรณีนี้ที่ผู้บริหารไม่ได้เตรียมบุคลากรไว้ล่วงหน้าว่าจะใช้ บุคลากรในสาขาวิชาใด จำนวนเท่าใด จึงทำให้สถานที่นั้นขาดบุคลากรในสาขาวิชาที่ต้องการ 3. เกิดการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรหรือแผนการเรียน ส่วนมากสภาพเช่นนี้มักเกิดขึ้นในระยะแรก ๆ ของ การเปลี่ยนแปลงที่ทำให้การเตรียมบุคลากรไม่ทันแต่เมื่อมีเวลาสักกระยะหนึ่งปัญหานี้ก็จะหมดไป และ ผู้วิจัยเห็นว่า ในการแก้ปัญหาเบื้องต้นควรจัดฝึกอบรมครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจในจุดประสงค์ ของหลักสูตร หลักการและโครงสร้างของหลักสูตร มีโอกาสได้ศึกษาเอกสารประกอบหลักสูตรและ เรียนรู้เทคนิคต่าง ๆ ในการสอนภาษาจีน เพื่อครูจะได้เตรียมการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนใน การแก้ปัญหาในระยะยาวสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ควรเร่งผลิตบุคลากรในสาขาการสอนภาษาจีนให้พอ เพียงกับความต้องการของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 7 ที่ส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการ ศึกษาให้มีคุณภาพ และมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้ สถาบันที่ทำหน้าที่ทำหน้าที่ผลิต พัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความ พร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากร และการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง

ส่วนการจัดครูเข้าสอน ถึงแม้โรงเรียนจะประสบปัญหาการขาดแคลนบุคลากรในการสอน ภาษาจีน แต่โรงเรียนก็มีนโยบายในการจัดครูเข้าสอนตรงตามวิชาเอก ซึ่งจะเห็นได้จากครูที่ได้รับการ บรรจุนั้น เป็นครูที่สำเร็จการศึกษาด้านการสอนภาษาจีนโดยเฉพาะ ส่วนครูอัตราจ้าง โรงเรียนก็คัดเลือกจากครูที่มีความรู้ความชำนาญในด้านการใช้ภาษาจีนทั้งในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนได้ดี ถึงแม้จะขาดประสบการณ์ด้านการสอนภาษาจีนก็ตาม ผู้วิจัยเห็นด้วยกับนโยบายในการจัดครูเข้า สอนตรงตามวิชาเอกของโรงเรียนเป็นอย่างยิ่ง เพราะถ้าครูมีความรู้ด้านการใช้ภาษาจีนเป็นพื้นฐานดี

อยู่ก่อนแล้ว การเรียนรู้ทักษะและเทคนิคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนก็สามารถทำได้ไม่ยากนัก เมื่อครูมีประสบการณ์ในการสอนเพิ่มขึ้น ก็จะมีการพัฒนาเทคนิคและเพิ่มประสบการณ์ในการสอนมากขึ้นตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นงนุช สีสันต์ (2539) ที่กล่าวว่า ครูผู้สอนจะต้องค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ มาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ฝึกฝนตนเองอยู่เสมอเพราะการเรียนภาษาเป็นทักษะที่สามารถฝึกฝนได้ เมื่อฝึกฝนได้แล้วครูจะเกิดความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นอกจากนี้ สงัด อุทรานันท์ (2532) ยังให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดครูเข้าสอนว่า การจัดครูเข้าสอนต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถตลอดจนความสมัครใจของครูแต่ละคนด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ใช้หลักสูตรมีโอกาสใช้ศักยภาพของตนให้เป็นประโยชน์มากที่สุด

การจัดงบประมาณ จากผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกรมสามัญศึกษาซึ่งส่วนใหญ่นำไปใช้ในการจัดอบรม พัฒนา การจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอน การจัดทำสื่อการสอน และเป็นค่าตอบแทนสำหรับครูอัตราจ้าง ส่วนงบประมาณที่ได้จากกองทุนพัฒนาการสอนภาษาจีนวัดสามจีนก็จะนำมาใช้เป็นค่าตอบแทนครูอัตราจ้างเช่นกัน ซึ่งก็ยังไม่เพียงพอกับความต้องการ ผู้วิจัยเห็นว่าการใช้ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะการศึกษาคือการลงทุนอย่างหนึ่งที่ต้องการเห็นนักเรียนที่จบหลักสูตรมีคุณภาพตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และถือเป็นภารกิจที่สำคัญของผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุกระดับ และทุกฝ่ายที่จะต้องมีการบริหารจัดการ การประสานงานในเรื่องการระดมทุน เพื่อการจัดการศึกษาอย่างจริงจัง ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 8 ว่าด้วยเรื่องทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ว่าให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงินและทรัพย์สินจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน เอกชน ฯ มาเพื่อใช้จัดการศึกษาให้แก่สถานศึกษา และมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น

ส่วนในด้านการจัดอาคารสถานที่ ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีการจัดทำห้องศูนย์ภาษาจีน ห้องปฏิบัติการทางภาษา (Sound Lab) และจัดทำป้ายคำขวัญ คำเตือน และนิทรรศการวันสำคัญต่าง ๆ ซึ่งจะส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนได้ดี แต่ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ควรเพิ่มมุมเสริมความรู้ภาษาจีนให้นักเรียน และจัดโต๊ะที่นั่งในห้องศูนย์ภาษาจีนให้เหมาะสมกับขนาดร่างกายของนักเรียนชายที่โตเต็มที่ ดังที่ กรมวิชาการ (2534) ได้กล่าวถึงลักษณะห้องเรียนที่เอื้ออำนวยและช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนมีผลดี ได้แก่ การจัด ตกแต่งห้องเรียน การจัดที่นั่ง การจัดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ การจัดมุมเสริมความรู้และอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนได้จัดหาหลักสูตร วัสดุหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนบางส่วนให้แก่ครูผู้สอน โดยใช้งบประมาณของ กรม

สามัญศึกษา และได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เอกสารและวัสดุหลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง ไม่เพียงแต่จะช่วยให้ผู้บริหาร และครูเข้าใจหลักสูตรได้ดีขึ้นเท่านั้น แต่ยังใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมาย ทำให้การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตามที่ กรมวิชาการ (2543) กล่าวว่า หน่วยงานต้นสังกัดโรงเรียนและผู้บริหารควรมีหน้าที่จัดหาเอกสารและวัสดุหลักสูตรมาบริการ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ครูผู้สอนยังได้จัดหาสื่อการเรียนการสอนอื่น ๆ เพิ่มเติมด้วยตนเอง เพราะบางครั้งครูได้พบเห็นสื่อที่น่าสนใจและตรงกับความต้องการ แต่ไม่สามารถซื้อได้ด้วยเงินงบประมาณ เนื่องจากติดขั้นตอนยุ่งยากในการขอเบิก จึงต้องซื้อด้วยเงินส่วนตัว ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่ครูมีความตั้งใจจริง และทุ่มเทให้การเรียนการสอนเป็นสิ่งที่ดี และน่ายกย่องอย่างมาก ดังที่ Daniel J. Brown (1994) กล่าวว่า กฎระเบียบถูกบังคับใช้ในทุกรณีไม่ว่าจะเป็นงานด้านวิชาการ หรืองานพัสดุ ซึ่งดูเหมือนว่าทรัพยากรทางการศึกษาที่โรงเรียนได้รับจัดสรรมานั้น ไม่มีความสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน บางครั้งทำให้บุคลากรในโรงเรียนต้องฝ่าฝืนกฎระเบียบ เพื่อจัดหาทรัพยากรสนับสนุนการศึกษาที่ตรงกับความต้องการและเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนของตนจริง ๆ (อ้างถึงใน ลมัยพร แห่่งล้ำ, 2542) และผลการวิจัยยังพบว่า มีปัญหาการขาดแคลนงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการเรียนที่มีคุณภาพ ครูขาดเอกสารประกอบการเรียนการสอน และสื่อการเรียนที่มีไม่ตรงกับความต้องการ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า นอกจากการของบประมาณจากต้นสังกัด และการได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนแล้ว โรงเรียนอาจดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยใช้ความร่วมมือกันเป็นกลุ่มโรงเรียน ดังที่ บุญมี เณรยอด (ม.ป.ป.) กล่าวว่า การจัดทำสื่อการเรียนการสอนอาจจัดทำร่วมกันเป็นกลุ่มโรงเรียนจะช่วยแบ่งเบาภาระและการทำงานของครู และจะคลอบคลุมเนื้อหาได้มากกว่า เป็นการประหยัดแรงงานและงบประมาณอีกด้วย

การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนมีนโยบายในการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร โดยผู้บริหารโรงเรียนทำหน้าที่ในการนิเทศการสอนในชั้นเรียนอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง เมื่อครูที่ผ่านการนิเทศการสอนในชั้นเรียนแล้วจะได้รับเกียรติบัตร เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจ และมีกรนิเทศอย่างไม่เป็นทางการ โดยการให้คำแนะนำต่าง ๆ เมื่อครูประสบปัญหาการสอนในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ สงัด อุทรานันท์ (2530) ที่ว่า หลักสำคัญของกรนิเทศการศึกษา คือ เป็นกระบวนการทำงานร่วมกัน เพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือ ไม่ใช่การตรวจสอบเพื่อจับผิด สำหรับปัญหาที่พบ คือ ขาดการนิเทศอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ทำให้ครูไม่มีการจัดส่งแผนการสอนล่วงหน้า และครูอัตราจ้างไม่มีการจัดทำแผนการสอน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ในการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรควรเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน และศึกษานิเทศก์ที่จะร่วมมือกันใช้วิธีการที่หลากหลาย ในการให้ข้อมูลย้อนกลับที่เป็นประโยชน์แก่ครูผู้สอน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนได้ตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ดังที่ วไลรัตน์

บุญสวัสดิ์ (2536) ที่กล่าวว่า การนิเทศการสอนภายในโรงเรียนเป็นการทำงานของผู้บริหารร่วมกับศึกษานิเทศก์ และครูผู้สอนในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้ ส่วนจะใช้วิธีการอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับสภาพและปัญหาที่ประสบ และผู้บริหารโรงเรียนควรมีแผนงานเกี่ยวกับการนิเทศที่ชัดเจน มีการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมและมีความต่อเนื่อง เพื่อให้ครูผู้สอนเห็นความสำคัญของการนิเทศการศึกษา

การสอน

การวางแผนการสอน ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนกลุ่มหนึ่งมีการจัดทำกำหนดการสอนและแผนการสอนด้วยตนเอง ส่วนครูผู้สอนอีกกลุ่มหนึ่งไม่มีการจัดทำกำหนดการสอนและแผนการสอนเป็นลายลักษณ์อักษร แต่จะใช้การประชุมเพื่อวางแผนการสอนร่วมกัน ปัญหาที่พบคือ นักเรียนมีความพร้อมแตกต่างกันมาก ครูขาดประสบการณ์ในการวางแผนการสอนจึงไม่มีการจัดทำแผนการสอน ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการสอน เมื่อมีครูขาดหรือลา ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า การที่ครูมีการวางแผนการสอนล่วงหน้าเป็นสิ่งที่ดี แต่ครูทุกคนควรมีการจัดทำกำหนดการสอน และแผนการสอนเป็นลายลักษณ์อักษรในทุกรายวิชา ดังที่ ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) กล่าวว่า การวางแผนและเขียนไว้เป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจนจะช่วยครูผู้สอนได้ดี เป็นการสร้างความมั่นใจ เพราะครูได้พิจารณาความสอดคล้องของจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมตลอดจนการใช้สื่อและการวัดและประเมินผล นอกจากนี้ยังได้พิจารณาถึงความต่อเนื่องในการสอนแต่ละครั้ง และถ้าครูผู้สอนไม่สามารถสอนได้ ครูที่มาสอนแทนก็สามารถช่วยสอนได้ ซึ่ง บุญชม ศรีสะอาด (2537) ได้กล่าวถึงการวางแผนการสอนที่สมบูรณ์นั้น จะต้องมีการกำหนดเวลาที่จะใช้สอน กำหนดเรื่องที่จะสอนก่อนและหลัง จะสอนอย่างไร และมีวิธีการวัดผลอย่างไร นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเห็นว่าครูควรมีการกำหนดรายละเอียดของภารกิจกิจกรรมการเรียนการสอนคร่าว ๆ เพิ่มเติมในแผนการสอน ก็จะช่วยทำให้แผนการสอนนั้นสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และครูควรส่งแผนการสอนก่อนดำเนินการสอน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูจัดมีการสนทนาโต้ตอบ การใช้เกม เพลง การแสดงบทบาทสมมติ และการจัดกิจกรรมในสถานการณ์จำลอง และสถานการณ์จริง ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย และถ้าครูผู้สอนมีเทคนิคการสอนที่สนุกสนานเป็นกันเอง มีการคัดเลือกเนื้อหาและกิจกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ก็จะทำให้ผู้เรียนรู้สึกสนใจในการเรียน เห็นประโยชน์จากการเรียน และเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ พิมพา นาคสุข (2527) ที่กล่าวว่า ครูเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่ทำให้นักเรียนเรียนได้ดี เพราะถ้านักเรียนรู้สึกว่าคุณสอนสนุก มีกิจกรรมที่น่าสนใจ ทำให้นักเรียนรักการเรียน สนใจและตั้งใจเรียนมากขึ้น เมื่อพิจารณา

จะพบว่า ครูส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยจะเน้นทั้งทักษะในการฟัง พูด อ่าน และเขียนตามลำดับ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการสอนภาษาปัจจุบัน ควรเป็นการสอนที่มีการส่งเสริมให้นักเรียนได้มีการพัฒนาทักษะทั้ง 4 ด้านไปพร้อม ๆ กัน เพื่อนักเรียนจะสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังที่ ประพนธ์ สุรัสวดี (2535) กล่าวว่า วิธีสอนที่มาจากแนวคิดที่ว่าภาษาไม่ได้เป็นเพียงระบบไวยากรณ์ที่ประกอบด้วยเสียง คำศัพท์ และโครงสร้างเท่านั้น แต่ภาษาคือระบบที่ใช้ในการสื่อสาร การสอนจึงควรให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ในการสื่อสารได้

ปัญหาที่พบจากผลการวิจัย คือ นักเรียนมีความแตกต่างกันมาก และกิจกรรมการเรียนการสอนบางครั้งไม่เป็นไปตามที่ต้องการ ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นธรรมชาติของการเรียนการสอน ครูทุกคนจะได้พบนักเรียนที่มีความหลากหลาย มีพื้นความรู้แตกต่างกัน ซึ่งเป็นการท้าทายความสามารถของครูผู้สอน ในการที่จะใช้วิธีการสอนอย่างไรให้บรรลุผลตามความมุ่งหมาย ตามที่ พิศรวัลย์ โกวิทวาทิ (2537) กล่าวว่า ครูผู้สอนต้องรู้จักวิทยาการสอน ที่สำคัญครูจะพบความแตกต่างระหว่างบุคคล และความพร้อมของนักเรียนที่แตกต่างกัน การสร้างแรงจูงใจและการเสริมกำลังใจให้กับผู้เรียน จะมีผลทำให้การเรียนการสอนเกิดผลดีตามวัตถุประสงค์ ปัญหาอีกประการที่พบคือ ครูผู้สอนขาดประสบการณ์ในการสอน ขาดความรู้และเทคนิคในการสอน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูกลุ่มนี้ได้มีโอกาสเข้ารับการอบรม พัฒนาเทคนิคและทักษะในการสอนภาษาจีน ตลอดจนเข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการต่าง ๆ ที่จัดขึ้นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรภาษาจีน เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูมีความเชื่อมั่นในตนเอง รู้สึกมีความมั่นคงในอาชีพ ซึ่งจะเป็นการแก้ปัญหาครูลาออกได้

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่า ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสได้สัมผัสกับสถานการณ์จริง ได้นำความรู้จากการเรียนภาษาจีนไปใช้กับนักท่องเที่ยวชาวจีน ได้สนทนากับบุคคลอื่นทั้งในและนอกห้องเรียน นอกจากนี้นักเรียนยังได้ใช้ภาษาจีนในการแสวงหาความสนุกสนานจากการฟังเพลง และการร้องเพลงอีกด้วย ผู้วิจัยเห็นว่าการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ได้นั้นจะยิ่งเพิ่มคุณค่าของการเรียนภาษาจีน ดังที่ นงนุช สีสันต์ (2539) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรสามารถทำได้หลายรูปแบบ ตามความพร้อมของโรงเรียนและชุมชน และถ้ามีการสนับสนุนให้นักเรียนได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันกับคุณครู รุ่นพี่ เพื่อน และครอบครัว จะเป็นการเรียนที่มีความหมายต่อเด็กมาก

ส่วนการพัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนมีการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนทุกครั้งที่สอน ครูส่วนใหญ่จะใช้สื่อที่เป็นแถบบันทึกเสียงบทสนทนาหรือเพลง เป็นที่น่าสังเกตว่ามีครูที่ใช้สื่อการสอนที่หลากหลายที่จัดทำมาด้วยตนเอง เพราะสื่อที่โรงเรียนได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นนั้นไม่ตรงกับความต้องการของครู และปัญหาที่พบคือ ครูขาดทักษะในการผลิตสื่อประกอบการเรียนการสอน ขาดทักษะในการประยุกต์ใช้สื่อการสอนที่มี และโรงเรียนขาด

งบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอนที่ทันสมัย ผู้วิจัยมีความเห็นว่า โรงเรียนควรจัดการอบรมให้ความรู้ในการผลิตสื่อการสอน และฝึกทักษะในการใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน และควรจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อการสอนให้ตรงกับความต้องการของครู หรือส่งเสริมให้มีการจัดทำสื่อการเรียนการสอนในลักษณะของกลุ่มโรงเรียน เพื่อเป็นการประหยัดเวลาและงบประมาณ ซึ่งในการคัดเลือกและใช้สื่อการสอน นงนุช สีสันต์ (2539) พบว่า การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงหลักการใช้สื่อ ความเหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรม เลือกสื่อที่ช่วยสร้างความสนใจของผู้เรียน และมีความสะดวกในการใช้งาน โดยอาจจะเป็นสื่อของจริงที่ทำได้จากสิ่งใกล้ตัวนักเรียน

การจัดสอนซ่อมเสริม ผู้วิจัยพบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีการจัดสอนซ่อมเสริมวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ให้กับนักเรียนที่เรียนเก่ง และนักเรียนที่เรียนอ่อน โดยมีการจัดสอนทั้งที่เป็นรายบุคคลและรายกลุ่มย่อย ดังที่ กรมวิชาการ (2521) ให้ความหมายของการสอน ซ่อมเสริมที่หมายถึง การสอนเด็กที่เรียนอยู่ในระดับต่ำหรือสูงกว่าเพื่อน ๆ ในห้องเดียวกัน พิจารณาปัญหาที่พบคือ นักเรียนขาดความสนใจในการจัดสอนซ่อมเสริม ผู้วิจัยมีความเห็นตรงกับ อินทรีย์ บัวสมบุญ (2536) ที่กล่าวว่า ปัญหาที่นักเรียนไม่ให้ความสนใจในการสอนซ่อมเสริมนั้น ครูผู้สอนมองปัญหาเฉพาะที่ตัวนักเรียน แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นอาจเป็นเพราะกิจกรรมการเรียนซ่อมเสริมของครูเองไม่น่าสนใจก็เป็นได้ ครูผู้สอนควรวิเคราะห์สภาพปัญหาของนักเรียนก่อน แล้วจึงจัดกิจกรรมที่สร้างความสนใจและแตกต่างไปกับการจัดกิจกรรมปกติในชั้นเรียน ปัญหาอีกประการที่พบคือ ครูบางคนขาดความเข้าใจในเรื่องการจัดสอนซ่อมเสริม ซึ่งโรงเรียนควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ที่ถูกต้องกับครูใหม่ทั้งในเรื่องจุดประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร การจัดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล ตลอดจนการจัดสอนซ่อมเสริม

การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า ครูมีการวัดผลการเรียนรู้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ เน้นการวัดทักษะในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน โดยใช้วิธีที่หลากหลาย มีการประชุมเพื่อแบ่งหน้าที่ในการออกข้อสอบในส่วนที่ตนเองสอน ซึ่งสอดคล้องกับ ใจทิพย์ เข็มรัตน์พงษ์ ที่กล่าวว่า ครูควรสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลเอง เพื่อจะได้ทราบว่ามีผลที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างไร มีสิ่งใดที่ต้องปรับปรุงแก้ไขบ้าง และผู้เรียนได้บรรลุหรือพัฒนาความก้าวหน้าตรงตามจุดประสงค์การเรียนการสอนที่ตั้งเอาไว้หรือไม่เพียงใด และจากการสังเกตผู้วิจัยพบว่า ครูผู้สอนไม่มีแบบบันทึกพฤติกรรม หรือไม่มีการใช้แบบสังเกตและแบบตรวจผลงานเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลที่ได้จากการวัดผลอย่างเป็นระบบ ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า ครูควรมีการใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลที่ได้จากการวัดผล เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้เป็นหลักฐานที่ชัดเจนในการประเมินผลการเรียนของนักเรียน ดังที่ ไพศาล หวังพานิช (2526) กล่าวว่าไว้ว่า ในการตัดสินผลว่านักเรียนคนใดเก่ง อ่อนในด้านใด เพียงใด จำเป็นจะต้องมีหลักฐานที่ชัดเจนเพื่อประกอบการตัดสินใจ เพราะการประเมินผลเป็นการตัดสินใจสรุป พิจารณาคูณค่าอย่างมีหลักเกณฑ์

ปัญหาที่พบในเรื่องการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ คือ ครูต้องใช้เวลามากในการวัดผลนักเรียนเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่มย่อย และติดตามผลงานของนักเรียนบางคนที่ขาดความรับผิดชอบ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่ครูมีการทุ่มเทให้การคุณภาพของการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้นั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้อง และผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสนใจและเอาใจใส่ในเรื่องนี้มากเป็นพิเศษ ควรมีการสร้างตระหนักรู้ให้ครูเห็นความสำคัญของการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ดังที่กาญจนา คุณารักษ์ (2527) กล่าวว่า เป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องดูแลให้ทุกคนมีทักษะการวัดและประเมินผล และให้ความสำคัญ เพราะการวัดและประเมินผลเป็นกิจกรรมสำคัญที่ทำให้ครูและโรงเรียนรู้ถึงผลผลิตของหลักสูตรว่าเป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อที่จะนำผลจากการประเมินนั้นมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

จากผลการวิจัยเรื่องการศึกษาการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) : กรณีศึกษาโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะกับหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ครูผู้สอนภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)
 - 1.1 ควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม เช่น การสัมมนา การอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการพัฒนาเทคนิค และทักษะการสอนภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)
 - 1.2 ควรหาวิธีพัฒนาตนเอง และแลกเปลี่ยนทักษะประสบการณ์ในด้านวิธีการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดผลและประเมินผลการเรียนภายในกลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ
 - 1.3 ควรมีจัดทำกำหนดการสอน และแผนการสอนเป็นลายลักษณ์อักษรที่แสดงถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในทุกรายวิชา และควรส่งแผนการสอนล่วงหน้าก่อนดำเนินการสอน
2. ผู้บริหารโรงเรียน
 - 2.1 ควรส่งเสริมให้ครูทุกคนได้รับการสัมมนา อบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการพัฒนาเทคนิค และทักษะการสอนภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)
 - 2.2 ควรสนับสนุนส่งเสริมให้ครูทุกคนได้พัฒนาตนเอง และมีการแลกเปลี่ยนทักษะประสบการณ์ในเรื่องวิธีสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดผลและประเมินผลการเรียนภายในกลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ

2.3 ควรกำหนดการจัดส่งแผนการสอนอย่างเป็นระบบ และเป็นรูปธรรม

2.4 ควรจัดหาโต๊ะเก้าอี้ในห้องศูนย์ภาษาจีนให้เหมาะสมกับขนาดของร่างกายของนักเรียนที่เข้ามาเรียน

2.5 ควรมีการระดมทุนจากชุมชนในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียน

3. กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

3.1 ควรสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)

3.2 ควรรับบรรจุครูที่จบวิชาเอกภาษาจีนให้เพียงพอกับความต้องการ และสอดคล้องกับนโยบายของกรมสามัญศึกษาที่ส่งเสริมให้มีการเปิดสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาทั่วประเทศ

3.3 ควรมีการประสานงานกับสถานทูตจีน หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องการขอขบประมาณสนับสนุนการจัดส่งครูผู้สอนเข้าศึกษาดูงานการสอนภาษาจีนทั้งในและต่างประเทศ รวมถึงการจัดตั้งหน่วยงานกลางซึ่งทำหน้าที่ในการสนับสนุนส่งเสริม และดูแลคุณภาพการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการประเมินผลการใช้หลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) : กรณีศึกษาโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กาญจนา คุณารักษ์. หลักสูตรและการสอน. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2527.
- กาญจนา ปราบพาล. การทดสอบและการประเมินผลสำหรับครูสอนภาษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- กิติมา ปรีดีดิลก. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : อักษรพิมพ์, 2532.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544). กรุงเทพมหานคร : อรรถผลการพิมพ์, 2539.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร : สกายบุ๊กส์, 2543.
- คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, สำนักงาน. การวิจัยเชิงคุณภาพ : ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้ในการศึกษาและสังคมสมัยใหม่. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2537.
- จิตรลดา แสงปัญญา. บทบาทและความสำคัญของจุดหมายหลักสูตร. ในจันทร์เพ็ญ เชื้อพานิช, น้อมศรี เคท และไพฑูรย์ สีนลรัตน์ (บรรณาธิการ). ประมวลบทความหลักสูตรสาระร่วมสมัย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- จำนง พรายแย้มแซ. เทคนิคการวัดและประเมินผลการเรียนกับการสอนซ่อมเสริม: ตามกระบวนการทางวิทยาศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2531.
- ใจทิพย์ เข็อรตันพงษ์. การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อัสสัม เพรส, 2539.
- ซารี มณีศรี. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อมรการพิมพ์, 2521.
- ไตรมิตรวิทยาลัย, โรงเรียน. รายงานการบริหารโครงการศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร, 2543
- ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล. การพัฒนาหลักสูตรจากแนวคิดสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : อักษรบัณฑิต, 2529.
- อึ้ง บัวศรี. ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียน สโตร์, 2532.

- นงนุช สีสันต์, การจัดหลักสูตรภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ปริญญา
 มหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
 2539.
- บุญชม ศรีสะอาด. การพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2537.
- บุญมี เณรยอด. หลักการพัฒนาคู่มือ. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, (ม.ป.ป.)
- บุญมี เณรยอด. ข้อมูลพื้นฐานด้านต่าง ๆ ในการพัฒนาคู่มือ. ในจันทร์เพ็ญ เชื้อพานิช,
 น้อมศรี เคท และไพฑูริย์ สีนลารัตน์ (บรรณาธิการ). ประมวลบทความหลักสูตร
สาระร่วมสมัย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- เบญจา ยอดดำเนิน-แอ็ดติงค์, บุปผา ศิริวิเศษ, วาทีนี บุญชะลิกษ์, บรรณาธิการ. การศึกษาเชิง
คุณภาพ : เทคนิคการวิจัยภาคสนาม. พิมพ์ครั้งที่ 2. โครงการเผยแพร่ข่าวสารและการ
 ศึกษาด้านประชากร สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2533.
- บำรุง กัดเจริญและฉวีวรรณ กิनावงศ์. วิธีสอนทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :
 โรงพิมพ์พิมพ์เนศ, 2527.
- ประนอม สุรัสวดี. ภาษาอังกฤษกับเด็กไทยในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : สหมิตรออฟเซต, 2535.
 พิตรวัลย์ โกวิทวที. 2537. ทักษะและเทคนิคการสอนเขียนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา.
 กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- พิมพ์ นาคสุข. ปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร
 : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- พันทิพย์ รามสูต. การวิจัยปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม. กรุงเทพมหานคร : บริษัท พี.เอ.ดิฟวิง
 จำกัด , 2540.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช,
 2524.
- ไพศาล หวังพานิช. การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.
- รุ่ง แก้วแดง. “การวางแผนด้านบุคลากร” เอกสารการสอนชุดวิชาการวางแผนพัฒนาโรงเรียน.
 พิมพ์ครั้งที่ 15. นนทบุรี : โรงพิมพ์สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2539.

- ลัมัยพร แหล่งล้ำ. การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์. หลักการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- วิชัย ดิสสระ. การพัฒนาหลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร. สุวีริยาสาส์น, 2535.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. พัฒนาหลักสูตรและการสอน-มิติใหม่. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2525.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2532.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. การบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2537.
- วิชาการ, กรม. ข้อคิดเบื้องต้นในการสอนและการสอนที่เน้นกระบวนการ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2543.
- วิชาการ, กรม. คู่มืออบรมแนวการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2534.
- วิชาการ, กรม. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2534.
- วิชาการ, กรม. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2534.
- วิทยา คูวิรัตน์. การศึกษาปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการบริหาร โรงเรียนคาทอลิก อังครมณฑล กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- สถิติแห่งชาติ, สำนักงาน. สำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. 2543 ที่วราชอาณาจักร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2545.
- สมจิต จันทรฉาย. ขั้นตอนและกระบวนการในการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร. ใน จันทรเพ็ญ เชื้อพานิช, น้อมศรี เคท และไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (บรรณาธิการ). ประมวลบทความหลักสูตรสาระร่วมสมัย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

- สมลักษณ์ สุเมธ. การพัฒนาหลักสูตรเสริมทักษะภาษาอังกฤษแบบเน้นงานปฏิบัติ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในโรงเรียนเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี บัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- สงัด อุทรานันท์. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร : วงเดือนการพิมพ์, 2527.
- สงัด อุทรานันท์. การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎี และแนวปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2530.
- สงัด อุทรานันท์. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร : เซนเตอร์ พับลิคเคชั่น, 2532.
- สามัญศึกษา, กรม. รายงานการบริหารโครงการศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร, 2543.
- สัน ธรรมบำรุง. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2527.
- สุนิสา กาญจนนิยม. การจัดหลักสูตรคอมพิวเตอร์พื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- สุจิต เพ็ชรขอบ. หลักสูตรลักษณะแนวโน้มและการพัฒนา. ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- สุภาวค์ จันทร์วานิช. วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- สุนน อมรวินวัฒน์. ครูไม่สอนจะเป็นครูหรือ. ประมวลบทความวิชาการงานนิทรรศการสื่อการเรียนการสอน (8-10 กุมภาพันธ์). กรุงเทพมหานคร : บพิธการพิมพ์ จำกัด, 2526.
- สุมิตร คุณานุกร. หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2523.
- สุमितตรา รัชสีสมบัติศิริ. การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรคอมพิวเตอร์พื้นฐานระดับประถมศึกษาในโรงเรียนคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท บัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

- สุรัตน์ แสงอรุณ. การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ของ สำนักงานประถมศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- อินทรีย์ บัวสมบุญ. การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษในโรงเรียนคาทอลิก สังกัด สภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชา บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. หลักการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โอ เอส พริ้นติ้ง เฮาส์, 2540.

ภาษาอังกฤษ

- Beauchamp, George A. Curriculum Treory. 2 nd ed. Illus:wilmette,Illinois, Kagg Press,1968.
- Finochiaro, Mary and Sydney Sako. Foreign Languar testing : A Practical Approach. New York : Regents Pulbishng company,Inc 1983.
- Good, Carter V. Dictionry of Education. New york :McGram – Hill Book Co, 1973.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เถรยอด อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุขีวะ อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. อาจารย์สุธีรา สีพยา ศึกษานิเทศก์ 8 กรมสามัญศึกษา
4. อาจารย์จันทรา ตันติพิงสานุรักษ์ นักวิชาการ 6 ศูนย์พัฒนาหลักสูตร
กรมวิชาการ
5. อาจารย์เฒ่ดียง เสียงสกุล ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
โรงเรียนโยธินบูรณะ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(สำเนา)

ที่ ทม.0302(2700.0603/.....

ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

6 มกราคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางภาวิณี บุญทา นิสิตชั้นปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชานิติศาสตร์และการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) : กรณีศึกษาโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย” โดยมีอาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุลักษณ์ ศรีบุรี)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2680

(สำเนา)

ที่ ทบ0302(2700.0603/.....

ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

10 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอความร่วมมือในเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงการวิจัย
2. เครื่องมือวิจัย

เนื่องด้วยนางภาวิณี บุญทา นิสิตชั้นปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาววิชาบริหารการศึกษากำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) : กรณีศึกษาโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย” โดยมีอาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้าง แบบสังเกตการสอนในชั้นเรียน และแบบศึกษาเอกสาร กับผู้บริหารโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย และครูผู้สอนภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นางภาวิณี บุญทา ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุลักษณ์ ศรีบุรี)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2680

ที่ ทม.0302(2770.0603)/0521

ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

29 มกราคม 2546

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักศึกษารุงเทพมหานคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วย นางภาวิณี บุญทา นิสิตชั้นปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชานิติศาสตร์ การศึกษาและพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาการพัฒนาหลักสูตร ภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน): กรณีศึกษาโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย" โดยมี อาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่ง โครงสร้าง แบบศึกษาเอกสาร และแบบสังเกตการสอนในชั้นเรียน กับผู้บริหารโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย และครู สอนวิชาภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้ นิสิตผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางภาวิณี บุญทา ได้ทำการเก็บข้อมูล วิจัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ฝ่ายวิชาการ
โทร. 0-2218-2680

9กค - 0644
U มุมนี้ หรือคนอื่น
ปาน
ดร. พิศมัย วิไลศักดิ์
ศิริวิภาณี
นงอร

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) :
กรณีศึกษาโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย

ฉบับที่ 1

สำหรับศึกษานิเทศก์ และผู้ทรงคุณวุฒิ

สถาบันนวัตกรรมการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา

ผู้วิจัย นางภาวิณี บุญทา

สาขาวิชานิเทศการศึกษและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์

ฉบับที่ 1

สำหรับศึกษานิเทศก์ และผู้ทรงคุณวุฒิ

ชื่อเรื่อง การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) : กรณีศึกษาโรงเรียน
ไตรมิตรวิทยาลัย

วันที่สัมภาษณ์ ตั้งแต่เวลา น. ถึง น.

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ให้สัมภาษณ์

1. เพศ
2. อายุ ปี
3. ประสบการณ์การทำงาน ปี
4. วุฒิการศึกษาสูงสุด
5. ตำแหน่งที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน
6. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งนี้ ปี
7. ท่านเคยเข้ารับการประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) หรือไม่
() ไม่เคย () เคย ถ้าเคยโปรดระบุรายละเอียด

ครั้งที่	เรื่องที่ประชุม / อบรม / สัมมนา	ระยะเวลา	หน่วยงานที่จัด

8. ท่านเคยได้รับการประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับการนิเทศการสอนหรือไม่
() ไม่เคย () เคย ถ้าเคยโปรดระบุรายละเอียด

ครั้งที่	เรื่องที่ประชุม / อบรม / สัมมนา	ระยะเวลา	หน่วยงานที่จัด

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดทำหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)
การจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร

1. ท่านมีส่วนในการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) หรือไม่
- () มี คณะกรรมการประกอบด้วยใครบ้าง และแต่ละท่านมีหน้าที่รับผิดชอบในด้านใด
- () ไม่มี เพราะเหตุใด

.....

.....

ในการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) มีวิธีการอย่างไร

.....

.....

ในการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ประสบปัญหาหรือไม่

- () มี มีปัญหาอะไรบ้าง () ไม่มี

.....

.....

ถ้ามีปัญหาได้ดำเนินการแก้ไขหรือไม่

- () มี โรงเรียนดำเนินการแก้ไขอย่างไร และผลการดำเนินการแก้ไขเป็นอย่างไร
- () ไม่มี เพราะเหตุใด

.....

.....

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

2. ท่านมีส่วนในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) หรือไม่

- () มี ผู้มีส่วนร่วมประกอบด้วยใครบ้าง () ไม่มี เพราะเหตุใด

.....

.....

ในการจัดทำหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) มีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
อย่างไร

.....
.....

ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วยข้อมูลอะไรบ้าง

.....
.....

ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ประสบปัญหาหรือไม่

() มี มีปัญหาอะไรบ้าง () ไม่มี

.....
.....

ถ้ามีปัญหาคาดำเนินการแก้ไขหรือไม่

() มี โรงเรียนดำเนินการแก้ไขอย่างไร และผลการดำเนินการแก้ไขเป็นอย่างไร

() ไม่มี เพราะเหตุใด

.....
.....

การกำหนดจุดประสงค์

3. ในการจัดทำหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) มีเกณฑ์ในการกำหนดจุดประสงค์
ของหลักสูตรไว้อย่างไร

.....
.....

ผู้ดำเนินการในการกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรประกอบด้วยใครบ้าง

.....
.....

ในการกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตร ประสบปัญหาหรือไม่

() มี มีปัญหาอะไรบ้าง () ไม่มี

.....
.....

ถ้ามีปัญหาได้ดำเนินการแก้ไขหรือไม่

- () มี โรงเรียนดำเนินการแก้ไขอย่างไร และผลการดำเนินการแก้ไขเป็นอย่างไร
- () ไม่มี เพราะเหตุใด

.....

.....

การกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรม

4. ในการจัดทำหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) มีหลักเกณฑ์ในการกำหนดเนื้อหา
สาระและกิจกรรมในหลักสูตรไว้อย่างไร (รวมถึงน้ำหนักของข้อมูลแต่ละอย่างด้วยหรือเปล่า)

.....

.....

ผู้ดำเนินการกำหนดเนื้อหาสาระประกอบด้วยใครบ้าง

.....

.....

ในการกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรม ประสบปัญหาหรือไม่

- () มี มีปัญหาอะไรบ้าง
- () ไม่มี

.....

.....

ถ้ามีปัญหาได้ดำเนินการแก้ไขหรือไม่

- () มี โรงเรียนดำเนินการแก้ไขอย่างไร และผลการดำเนินการแก้ไขเป็นอย่างไร
- () ไม่มี เพราะเหตุใด

.....

.....

การกำหนดวิธีวัดผลและประเมินผลการเรียน

5. ในการจัดทำหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) มีหลักเกณฑ์ในการกำหนดวิธี
วัดผลและประเมินผลการเรียนในหลักสูตรอย่างไร

.....

.....

ผู้ดำเนินการในการกำหนดวิธีวัดผลและประเมินผลประกอบด้วยใครบ้าง

.....
.....

มีการกำหนดวิธีวัดผลและประเมินผลการเรียนอย่างไรบ้าง

.....
.....

มีการกำหนดเครื่องมือ และเกณฑ์ในการวัดผลและประเมินผลอย่างไรบ้าง

.....
.....

ในการกำหนดวิธีวัดผลและประเมินผลการเรียน ประสบปัญหาหรือไม่

- () มี มีปัญหาอะไรบ้าง () ไม่มี

.....
.....

ถ้ามีปัญหาได้ดำเนินการแก้ไขหรือไม่

- () มี โรงเรียนดำเนินการแก้ไขอย่างไร และผลการดำเนินการแก้ไขเป็นอย่างไร
() ไม่มี เพราะเหตุใด

.....
.....

บันทึกเพิ่มเติม

.....
.....
.....
.....
.....

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) :
กรณีศึกษาโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย

ฉบับที่ 2

สำหรับผู้บริหารโรงเรียน

สถาบันวิทยบริการ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้วิจัย นางภาวิณี บุญทา

สาขาวิชานิติศาสตร์และการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการจัดทำหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)
การจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร

1. ท่านมีส่วนในการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) หรือไม่
- () มี คณะกรรมการประกอบด้วยใครบ้าง และแต่ละท่านมีหน้าที่รับผิดชอบในด้านใด
- () ไม่มี เพราะเหตุใด

.....

.....

ในการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) มีวิธีการอย่างไร

.....

.....

ในการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ประสบปัญหาหรือไม่

- () มี มีปัญหาอะไรบ้าง () ไม่มี

.....

.....

ถ้ามีปัญหาได้ดำเนินการแก้ไขหรือไม่

- () มี โรงเรียนดำเนินการแก้ไขอย่างไร และผลการดำเนินการแก้ไขเป็นอย่างไร
- () ไม่มี เพราะเหตุใด

.....

.....

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

2. ท่านมีส่วนในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) หรือไม่

- () มี ผู้มีส่วนร่วมประกอบด้วยใครบ้าง () ไม่มี เพราะเหตุใด

.....

.....

ในการจัดทำหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) มีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
อย่างไร

.....
.....

ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ประกอบด้วยข้อมูลอะไรบ้าง

.....
.....

ในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ประสบปัญหาหรือไม่

() มี มีปัญหาอะไรบ้าง () ไม่มี

.....
.....

ถ้ามีปัญหาคาดำเนินการแก้ไขหรือไม่

() มี โรงเรียนดำเนินการแก้ไขอย่างไร และผลการดำเนินการแก้ไขเป็นอย่างไร

() ไม่มี เพราะเหตุใด

.....
.....

การกำหนดจุดประสงค์

3. ในการจัดทำหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) มีเกณฑ์ในการกำหนดจุดประสงค์
ของหลักสูตรไว้อย่างไร

.....
.....

ผู้ดำเนินการในการกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตรประกอบด้วยใครบ้าง

.....
.....

ในการกำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตร ประสบปัญหาหรือไม่

() มี มีปัญหาอะไรบ้าง () ไม่มี

.....
.....

ถ้ามีปัญหาได้ดำเนินการแก้ไขหรือไม่

- () มี โรงเรียนดำเนินการแก้ไขอย่างไร และผลการดำเนินการแก้ไขเป็นอย่างไร
 () ไม่มี เพราะเหตุใด

การกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรม

4. ในการจัดทำหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) มีหลักเกณฑ์ในการกำหนดเนื้อหา
 สาระและกิจกรรมในหลักสูตรไว้อย่างไร (รวมถึงน้ำหนักของข้อมูลแต่ละอย่างด้วยหรือเปล่า)

ผู้ดำเนินการกำหนดเนื้อหาสาระประกอบด้วยใครบ้าง

ในการกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรม ประสบปัญหาหรือไม่

- () มี มีปัญหาอะไรบ้าง () ไม่มี

ถ้ามีปัญหาได้ดำเนินการแก้ไขหรือไม่

- () มี โรงเรียนดำเนินการแก้ไขอย่างไร และผลการดำเนินการแก้ไขเป็นอย่างไร
 () ไม่มี เพราะเหตุใด

การกำหนดวิธีวัดผลและประเมินผลการเรียน

5. ในการจัดทำหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) มีหลักเกณฑ์ในการกำหนดวิธี
 วัดผลและประเมินผลการเรียนในหลักสูตรอย่างไร

ผู้ดำเนินการในการกำหนดวิธีวัดผลและประเมินผลประกอบด้วยใครบ้าง

.....
.....

มีการกำหนดวิธีวัดผลและประเมินผลการเรียนอย่างไรบ้าง

.....
.....

มีการกำหนดเครื่องมือ และเกณฑ์ในการวัดผลและประเมินผลอย่างไรบ้าง

.....
.....

ในการกำหนดวิธีวัดผลและประเมินผลการเรียน ประสบปัญหาหรือไม่

- () มี มีปัญหาอะไรบ้าง () ไม่มี

.....
.....

ถ้ามีปัญหาได้ดำเนินการแก้ไขหรือไม่

- () มี โรงเรียนดำเนินการแก้ไขอย่างไร และผลการดำเนินการแก้ไขเป็นอย่างไร
- () ไม่มี เพราะเหตุใด

.....
.....

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการใช้หลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)

ด้านการบริหารหลักสูตร

การเตรียมบุคลากรในโรงเรียน

6. ในการใช้หลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมในด้านบุคลากรอย่างไร

.....
.....

โรงเรียนได้รับการช่วยเหลือในการเตรียมบุคลากรจากหน่วยงานอื่นหรือไม่

- () ได้รับ ได้รับจากหน่วยงานใด และได้รับการช่วยเหลือด้วยวิธีใด ในด้านใดบ้าง
- () ไม่ได้รับ เพราะเหตุใด

.....

 ในการเตรียมบุคลากร ประสบปัญหาหรือไม่

- () มี มีปัญหาอะไรบ้าง () ไม่มี
-

ถ้ามีปัญหาคาดำเนินการแก้ไขหรือไม่

- () มี โรงเรียนดำเนินการแก้ไขอย่างไร และผลการดำเนินการแก้ไขเป็นอย่างไร
 () ไม่มี เพราะเหตุใด
-

การจัดครูเข้าสอน

2. โรงเรียนของท่านมีเกณฑ์ หรือวิธีในการจัดครูเข้าสอนอย่างไร

.....

ในการจัดครูเข้าสอน ประสบปัญหาหรือไม่

- () มี มีปัญหาอะไรบ้าง () ไม่มี
-

ถ้ามีปัญหาคาดำเนินการแก้ไขหรือไม่

- () มี โรงเรียนดำเนินการแก้ไขอย่างไร และผลการดำเนินการแก้ไขเป็นอย่างไร
 () ไม่มี เพราะเหตุใด
-

การจัดตารางสอน

7. โรงเรียนของท่านมีเกณฑ์ในการจัดตารางสอนอย่างไร

.....
.....
.....

ผู้รับผิดชอบในการจัดตารางสอนประกอบด้วยใครบ้าง

.....
.....
.....

ในการจัดตารางสอน ประสบปัญหาหรือไม่

() มี มีปัญหาอะไรบ้าง () ไม่มี

.....
.....
.....

ถ้ามีปัญหาได้ดำเนินการแก้ไขหรือไม่

() มี โรงเรียนดำเนินการแก้ไขอย่างไร และผลการดำเนินการแก้ไขเป็นอย่างไร
() ไม่มี เพราะเหตุใด

.....
.....
.....

การจัดงบประมาณ

8. ในการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) โรงเรียนของท่านได้รับเงินสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น นอกจากเงินงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐหรือไม่

() ได้รับ จากหน่วยงานใดบ้าง () ไม่ได้รับ

.....
.....
.....

โรงเรียนมีการจัดสรรงบประมาณในส่วนนี้อย่างไร

.....
.....

ในการจัดงบประมาณ ประสบปัญหาหรือไม่

() มี มีปัญหาอะไรบ้าง () ไม่มี

.....

.....

.....

ถ้ามีปัญหาคิดดำเนินการแก้ไขหรือไม่

() มี โรงเรียนดำเนินการแก้ไขอย่างไร และผลการดำเนินการแก้ไขเป็นอย่างไร

() ไม่มี เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

การจัดอาคารสถานที่

9. โรงเรียนได้ดำเนินการจัดห้องเรียน และสถานที่ต่าง ๆ ในโรงเรียนเพื่อส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศในการเรียนรู้หรือไม่

.....

.....

.....

ในการจัดอาคารสถานที่ ประสบปัญหาหรือไม่

() มี มีปัญหาอะไรบ้าง () ไม่มี

.....

.....

.....

ถ้ามีปัญหาคิดดำเนินการแก้ไขหรือไม่

() มี โรงเรียนดำเนินการแก้ไขอย่างไร และผลการดำเนินการแก้ไขเป็นอย่างไร

() ไม่มี เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

10. โรงเรียนได้บริการจัดหาวัสดุหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนให้แก่บุคลากรอะไรบ้าง

.....

.....

.....

โรงเรียนได้รับวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนดังกล่าวมาจากที่ไหน โดยวิธีใด

.....

.....

.....

โรงเรียนส่งเสริมให้มีการจัดทำวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ได้เพียงพอต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนหรือไม่

เพียงพอ อยู่ในระดับดี ไม่เพียงพอ ยังขาดในเรื่องใด

.....

.....

.....

ในการจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน ประสบปัญหาหรือไม่

มี มีปัญหาอะไรบ้าง ไม่มี

.....

.....

.....

ถ้ามีปัญหาคาดำเนินการแก้ไขหรือไม่

มี โรงเรียนดำเนินการแก้ไขอย่างไร และผลการดำเนินการแก้ไขเป็นอย่างไร

ไม่มี เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร

11. โรงเรียนของท่านมีการดำเนินการการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างไร

.....

.....

ผู้รับผิดชอบประกอบด้วยใครบ้าง

.....
.....
.....

มีการรายงานผลการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

จากการรายงานผลการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร โรงเรียนได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงหลักสูตรในส่วนใดบ้าง

.....
.....
.....

ในการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร ประสบปัญหาหรือไม่

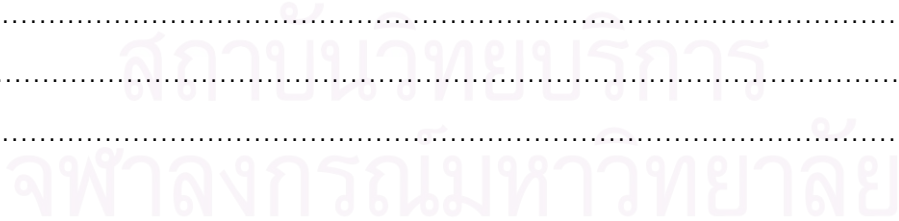
- () มี มีปัญหาอะไรบ้าง () ไม่มี

.....
.....
.....

ถ้ามีปัญหาได้ดำเนินการแก้ไขหรือไม่

- () มี โรงเรียนดำเนินการแก้ไขอย่างไร และผลการดำเนินการแก้ไขเป็นอย่างไร
() ไม่มี เพราะเหตุใด

.....
.....
.....

การประชาสัมพันธ์หลักสูตร

12. โรงเรียนมีการดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) หรือไม่

- () มี ผู้รับผิดชอบประกอบด้วยใครบ้าง () ไม่มี เพราะเหตุใด

.....
.....
.....

ในการประชาสัมพันธ์หลักสูตรโรงเรียนใช้กิจกรรมใดบ้าง ในช่วงใดบ้าง และใช้เวลานานเท่าไร

.....

.....

.....

ในการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ประสบปัญหาหรือไม่

- () มี มีปัญหาอะไรบ้าง () ไม่มี

.....

.....

.....

ถ้ามีปัญหาคาดำเนินการแก้ไขหรือไม่

- () มี โรงเรียนดำเนินการแก้ไขอย่างไร และผลการดำเนินการแก้ไขเป็นอย่างไร
- () ไม่มี เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษารพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) :
กรณีศึกษาโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย

ฉบับที่ 3

สำหรับครูผู้สอน

สถาบันวิทยบริการ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา

ผู้วิจัย นางภาวิณี บุญทา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สาขาวิชานิติศาสตร์และการพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์
ฉบับที่ 3
สำหรับครูผู้สอน

ชื่อเรื่อง การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) : กรณีศึกษาโรงเรียน
ไตรมิตรวิทยาลัย

วันที่สัมภาษณ์ ตั้งแต่เวลา น. ถึง น.

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ให้สัมภาษณ์

1. เพศ
2. อายุ ปี
3. ประสบการณ์การทำงาน ปี
4. วุฒิการศึกษาสูงสุด
5. ตำแหน่งที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน
6. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งนี้ ปี
7. ท่านเคยเข้ารับการประชุม อบรม สัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)
() ไม่เคย () เคย ถ้าเคยมีรายละเอียด ดังนี้

ครั้งที่	เรื่องที่ประชุม / อบรม / สัมมนา	ระยะเวลา	หน่วยงานที่จัด

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการใช้หลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน)

ด้านการสอน

การวางแผนการสอน

1. ท่านวางแผนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) อย่างไร

.....
.....
.....

ในวางแผนการสอน ท่านมีกำหนดการสอน หรือแผนการสอนระยะยาวใช้หรือไม่

- () มี ท่านได้มาอย่างไร () ไม่มี เพราะเหตุใด

ท่านจัดทำแผนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) หรือไม่

- () มี ท่านดำเนินการจัดทำแผนการสอนอย่างไร
() ไม่มี เพราะเหตุใด

ในการวางแผนการสอน ประสบปัญหาหรือไม่

- () มี มีปัญหาอะไรบ้าง () ไม่มี

ถ้ามีปัญหาได้ดำเนินการแก้ไขหรือไม่

- () มี โรงเรียนดำเนินการแก้ไขอย่างไร และผลการดำเนินการแก้ไขเป็นอย่างไร
() ไม่มี เพราะเหตุใด

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2. ท่านมีวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอะไรบ้าง

มีเกณฑ์การเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างไร

มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรหรือไม่

() มี กิจกรรมเสริมหลักสูตรได้แก่อะไรบ้าง () ไม่มี

.....

.....

.....

มีวิธีดำเนินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างไร

.....

.....

.....

ท่านได้รับคำแนะนำในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรจากบุคคลอื่นหรือไม่

() ได้ จากใครบ้าง อย่างไร () ไม่ได้ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ประสบปัญหาหรือไม่

() มี มีปัญหาอะไรบ้าง () ไม่มี

.....

.....

.....

ถ้ามีปัญหาคิดดำเนินการแก้ไขหรือไม่

() มี โรงเรียนดำเนินการแก้ไขอย่างไร และผลการดำเนินการแก้ไขเป็นอย่างไร

() ไม่มี เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

การพัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอน

3. ในการสอนแต่ละครั้ง ท่านได้ใช้สื่อการสอนอะไรบ้าง

.....

.....

.....

โรงเรียนสนับสนุน ส่งเสริม หรืออำนวยความสะดวกให้ครูผู้สอนได้จัดทำ พัฒนา และใช้สื่อ
การเรียนการสอนอย่างไร

.....

ท่านได้รับความช่วยเหลือในเรื่องการจัดเตรียม หรือพัฒนาสื่อการเรียนการสอนจากหน่วยงาน
อื่นหรือไม่

() ได้ ได้รับจากหน่วยงานใด โดยวิธีใด () ไม่ได้ เพราะเหตุใด

.....

ในการจัดทำ พัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอน ประสบปัญหาหรือไม่

() มี มีปัญหาอะไรบ้าง () ไม่มี

.....

ถ้ามีปัญหาได้ดำเนินการแก้ไขหรือไม่

() มี โรงเรียนดำเนินการแก้ไขอย่างไร และผลการดำเนินการแก้ไขเป็นอย่างไร

() ไม่มี เพราะเหตุใด

.....

การจัดสอนซ่อมเสริม

4. ท่านมีการจัดสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนหรือไม่

() มี จัดอย่างไร () ไม่มี เพราะเหตุใด

.....

ท่านได้รับคำแนะนำในการจัดซ่อมเสริมให้แก่นักเรียนจากบุคคลอื่นหรือไม่

- () ได้ ได้รับจากใครบ้าง โดยวิธีใด () ไม่ได้ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

ในการจัดสอนซ่อมเสริม ประสบปัญหาหรือไม่

- () มี มีปัญหาอะไรบ้าง () ไม่มี

.....

.....

.....

ถ้ามีปัญหาได้ดำเนินการแก้ไขหรือไม่

- () มี โรงเรียนดำเนินการแก้ไขอย่างไร และผลการดำเนินการแก้ไขเป็นอย่างไร
- () ไม่มี เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้

5. ท่านมีวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้อะไรบ้าง โดยใช้เครื่องมือประเภทใด

.....

.....

.....

มีการกำหนดสัดส่วนการวัดผลอย่างไร

.....

.....

.....

ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้กระทำในช่วงเวลาใดบ้าง

.....

.....

.....

ท่านนำผลที่ได้จากประเมินมาใช้ประโยชน์อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

ในการดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ประสบปัญหาหรือไม่

- () มี มีปัญหาอะไรบ้าง
- () ไม่มี

.....
.....
.....

ถ้ามีปัญหาคิดดำเนินการแก้ไขหรือไม่

- () มี โรงเรียนดำเนินการแก้ไขอย่างไร และผลการดำเนินการแก้ไขเป็นอย่างไร
- () ไม่มี เพราะเหตุใด

.....
.....
.....

บันทึกเพิ่มเติม

.....
.....
.....
.....
.....

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) :
กรณีศึกษาโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย

ฉบับที่ 4

สำหรับบุคลากรในท้องถิ่น

สถาบันวิทยบริการ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา

ผู้วิจัย นางภาวิณี บุญทา

สาขาวิชานิติศาสตร์และการพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

.....
ขั้นการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

() ไม่มีส่วนร่วม () มีส่วนร่วม

ในขั้นตอนนี้ท่านมีส่วนร่วมในการประชุม ปรึกษาหารือ หรือให้การสนับสนุนอย่างไรบ้าง

.....
.....
ท่านรับทราบปัญหา และวิธีดำเนินการแก้ไขหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

.....
ขั้นการกำหนดจุดประสงค์

() ไม่มีส่วนร่วม () มีส่วนร่วม

ในขั้นตอนนี้ท่านมีส่วนร่วมในการประชุม ปรึกษาหารือ หรือให้การสนับสนุนอย่างไรบ้าง

.....
.....
ท่านรับทราบปัญหา และวิธีดำเนินการแก้ไขหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

.....
ขั้นการกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรม

() ไม่มีส่วนร่วม () มีส่วนร่วม

ในขั้นตอนนี้ท่านมีส่วนร่วมในการประชุม ปรึกษาหารือ หรือให้การสนับสนุนอย่างไรบ้าง

.....
.....
ท่านรับทราบปัญหา และวิธีดำเนินการแก้ไขหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

.....
.....

ขั้นการกำหนดวิธีวัดผลและประเมินผลการเรียน

() ไม่มีส่วนร่วม () มีส่วนร่วม

ในขั้นตอนนี้ท่านมีส่วนร่วมในการประชุม ปรึกษาหารือ หรือให้การสนับสนุนอย่างไรบ้าง

.....
.....

ท่านรับทราบปัญหา และวิธีดำเนินการแก้ไขหรือไม่ อย่างไร

.....
.....

ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

.....
.....

ด้านการบริหารหลักสูตร

2. ท่านมีส่วนร่วมในการประชุม ปรึกษาหารือ หรือให้การสนับสนุนในด้านการบริหารหลักสูตร ภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) ในขั้นตอนนี้บ้าง

ขั้นการเตรียมบุคลากรในโรงเรียน

() ไม่มีส่วนร่วม () มีส่วนร่วม

ในขั้นตอนนี้ท่านมีส่วนร่วมในการประชุม ปรึกษาหารือ หรือให้การสนับสนุนอย่างไรบ้าง

.....
.....

ท่านรับทราบปัญหา และวิธีดำเนินการแก้ไขหรือไม่ อย่างไร

.....
.....

ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

.....
.....

ขั้นการจัดครูเข้าสอน

() ไม่มีส่วนร่วม () มีส่วนร่วม

ในขั้นตอนนี้ท่านมีส่วนร่วมในการประชุม ปรึกษาหารือ หรือให้การสนับสนุนอย่างไรบ้าง

.....
.....

ท่านรับทราบปัญหา และวิธีดำเนินการแก้ไขหรือไม่ อย่างไร

.....
.....

ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

.....
.....

ขั้นการจัดตารางสอน

() ไม่มีส่วนร่วม () มีส่วนร่วม

ในขั้นตอนนี้ท่านมีส่วนร่วมในการประชุม ปรึกษาหารือ หรือให้การสนับสนุนอย่างไรบ้าง

.....
.....

ท่านรับทราบปัญหา และวิธีดำเนินการแก้ไขหรือไม่ อย่างไร

.....
.....

ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

.....
.....

ขั้นการจัดงบประมาณ

() ไม่มีส่วนร่วม () มีส่วนร่วม

ในขั้นตอนนี้ท่านมีส่วนร่วมในการประชุม ปรึกษาหารือ หรือให้การสนับสนุนอย่างไรบ้าง

.....
.....

ท่านรับทราบปัญหา และวิธีดำเนินการแก้ไขหรือไม่ อย่างไร

.....
.....

ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

ขั้นการจัดอาคารสถานที่

() ไม่มีส่วนร่วม () มีส่วนร่วม

ในขั้นตอนนี้ท่านมีส่วนร่วมในการประชุม ปรึกษาหารือ หรือให้การสนับสนุนอย่างไรบ้าง

.....

.....

ท่านรับทราบปัญหา และวิธีดำเนินการแก้ไขหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

ขั้นการจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

() ไม่มีส่วนร่วม () มีส่วนร่วม

ในขั้นตอนนี้ท่านมีส่วนร่วมในการประชุม ปรึกษาหารือ หรือให้การสนับสนุนอย่างไรบ้าง

.....

.....

ท่านรับทราบปัญหา และวิธีดำเนินการแก้ไขหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

ขั้นการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร

() ไม่มีส่วนร่วม () มีส่วนร่วม

ในขั้นตอนนี้ท่านมีส่วนร่วมในการประชุม ปรึกษาหารือ หรือให้การสนับสนุนอย่างไรบ้าง

.....

.....

ท่านรับทราบปัญหา และวิธีดำเนินการแก้ไขหรือไม่ อย่างไร

.....
.....

ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

.....
.....

ขั้นการประชาสัมพันธ์หลักสูตร

() ไม่มีส่วนร่วม () มีส่วนร่วม

ในขั้นตอนนี้ท่านมีส่วนร่วมในการประชุม ปรึกษาหารือ หรือให้การสนับสนุนอย่างไรบ้าง

.....
.....

ท่านรับทราบปัญหา และวิธีดำเนินการแก้ไขหรือไม่ อย่างไร

.....
.....

ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

.....
.....

บันทึกเพิ่มเติม

.....
.....
.....
.....
.....
.....

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสังเกตการสอนในชั้นเรียนเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน) :
กรณีศึกษาโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา

ผู้วิจัย นางภาวิณี บุญทา

สาขาวิชานิติศาสตร์และการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขั้นตอนดำเนินการสอน

รายการสังเกต	มี/ใช่	ไม่มี/ ไม่ใช่	หมายเหตุ
<ol style="list-style-type: none"> 1. ครูใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย 2. ครูใช้วิธีการสอนแบบสาธิต / ยกตัวอย่างประกอบ 3. ครูใช้วิธีการสอนที่เน้นทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน 4. ครูให้นักเรียนฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์สมมติ 5. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม 6. ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยครูเป็นผู้ให้ความรู้ หรือเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมด้วยตนเอง 7. ครูจัดกิจกรรมตรงตามแผนการสอน 8. ครูจัดกิจกรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์ในแผนการสอน 9. ครูจัดกิจกรรมโดยใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน 10. ครูเลือกสื่อประกอบการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน 11. ครูมีเวลาให้นักเรียนทบทวนหรือทำแบบฝึกทักษะในชั้นเรียน 12. ครูสอบถามความเข้าใจหรือตรวจแบบฝึกทักษะของนักเรียนเป็นรายบุคคล 13. ครูสอบถามความเข้าใจหรือตรวจแบบฝึกทักษะของนักเรียนเป็นกลุ่ม 14. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม 15. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนแก้ไขข้อผิดพลาดด้วยตนเอง หรือให้เพื่อนช่วยกันแก้ไข 16. ครูมีท่าทีตอบคำถามของนักเรียนด้วยความเต็มใจ 17. ครูสนับสนุนให้กำลังใจแก่นักเรียน 18. ครูสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม เจตคติที่ดีในระหว่างสอนนักเรียน 			

ขั้นสรุป

รายการสังเกต	มี/ใช่	ไม่มี/ ไม่ใช่	หมายเหตุ
1. ครูสรุปข้อความรู้ที่สอนด้วยตนเอง 2. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนสรุปข้อความรู้ที่ได้เรียนด้วยตนเอง 3. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามปัญหา 4. ครูมอบหมายงานหรือแบบฝึกหัดให้นักเรียนทำนอกเวลาเรียน			

ครูใช้สื่อประกอบการสอน ได้แก่	ครูวัดและประเมินผลการเรียนโดย
☐ แผนภาพ ☐ บัตรคำ ☐ เกม ☐ แถบประโยค ☐ เรื่องสั้น / นิทาน ☐ เพลง ☐ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น นิตยสาร หนังสือพิมพ์ ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ	☐ การถาม – ตอบ ☐ การสังเกตการร่วมกิจกรรมของนักเรียน ☐ การตรวจผลงานหรือแบบฝึกหัด ☐ การใช้แบบทดสอบ ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบศึกษาเอกสาร

การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) :

กรณีศึกษาโรงเรียนไทรมิตรวิทยาลัย

รายการ	ชื่อเอกสาร	สาระสำคัญ
1. การจัดทำหลักสูตร 1.1 การจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำ หลักสูตร		
1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน		
1.3 การกำหนดจุดประสงค์		
1.4 การกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรม		
1.5 การกำหนดวิธีวัดและประเมินผล การเรียน		
2. การใช้หลักสูตร <u>การบริหารหลักสูตร</u> 2.1 การเตรียมบุคลากรในโรงเรียน		
2.2 การจัดครูเข้าสอน		
2.3 การจัดตารางสอน		

รายการ	ชื่อเอกสาร	สาระสำคัญ
2.4 การจัดงบประมาณ		
2.5 การจัดอาคารสถานที่		
2.6 การจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อ การเรียนการสอน		
2.7 การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร		
2.8 การประชาสัมพันธ์หลักสูตร		
การสอน 2.9 การวางแผนการสอน		
2.10 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและ กิจกรรมเสริมหลักสูตร		
2.11 การพัฒนาและใช้สื่อการเรียนการสอน		
2.12 การจัดสอนซ่อมเสริม		
2.13 การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้		

กระบวนการพัฒนาผู้เรียนวิชาภาษาจีนหลัก 1 ,ภาษาจีนหลัก 2
ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จุดประสงค์หลักของวิชาภาษาจีนหลัก 1,2 คือ ต้องการให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้การออกเสียงที่ถูกต้อง และการเขียนอักษรจีนที่ถูกต้องของภาษาจีนได้ ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงภาษาจีน และเขียนอักษรจีนได้ถูกต้องตามโครงสร้าง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรขั้นพื้นฐานปีพุทธศักราช 2544 ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นสำคัญได้มีการพัฒนาผู้เรียนดังต่อไปนี้

กระบวนการเรียนการสอน

กระบวนการที่ 1 การออกเสียงศัพท์อักษร

- โดยฝึกให้ออกเสียงตามครูผู้สอน
- ระยะเวลาในการเรียน 8 คาบ
- ผลการดำเนินการสอน นักเรียนมีความตั้งใจและออกเสียงได้ถูกต้อง

กระบวนการที่ 2 ฝึกเขียนศัพท์อักษร

- โดยให้นักเรียนเขียนศัพท์อักษรตามใบงาน
- ระยะเวลาในการเรียน 4 คาบ
- ผลการดำเนินการสอน นักเรียนสามารถเขียนศัพท์อักษรได้

กระบวนการที่ 3 ฝึกผันเสียงวรรณยุกต์

- ฝึกให้นักเรียนผันเสียงตามครูผู้สอน
- ระยะเวลาในการสอน 2 คาบ
- ผลการดำเนินการสอน นักเรียนสามารถผันเสียงศัพท์อักษรได้

กระบวนการที่ 4 ฝึกผสมศัพท์อักษร (พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์)

- โดยให้นักเรียนฝึกผสมพยัญชนะ สระ และเสียงวรรณยุกต์ และผันเสียงทั้ง 4 เสียง
- ระยะเวลาในการสอน 2 คาบ
- ผลการดำเนินการสอน นักเรียนสามารถผสมเสียงได้ถูกต้อง

กระบวนการที่ 5 ส่วนประกอบของอักษรจีน

- โดยให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับส่วนประกอบของอักษรจีน
- ระยะเวลาในการสอน 4 คาบ
- ผลการดำเนินการสอน นักเรียนสามารถแยกส่วนประกอบของอักษรจีนได้

กระบวนการที่ 6 โครงสร้างอักษรจีน

- โดยให้นักเรียนฝึกเขียนอักษรจีนตามโครงสร้าง
- ระยะเวลาในการสอน 2 คาบ
- ผลการดำเนินการสอน นักเรียนสามารถเขียนอักษรจีนได้ตามโครงสร้าง

กระบวนการที่ 7 การแนะนำตนเอง

- โดยให้นักเรียนฝึกแนะนำตนเองอย่างง่ายๆ
- ระยะเวลาในการสอน 2 คาบ
- ผลการดำเนินการสอน นักเรียนสามารถแนะนำตนเองอย่างง่ายๆ ได้

กระบวนการที่ 8 การเขียนการ์ดอวยพร

- โดยฝึกให้นักเรียนเขียนการ์ดอวยพร
- ระยะเวลาในการสอน 2 คาบ
- ผลการดำเนินการสอน นักเรียนสามารถเขียนการ์ดได้

กระบวนการที่ 9 การสร้างประโยคอย่างง่ายตามตัวอย่าง

- โดยฝึกให้นักเรียนสร้างประโยคในรูปแบบต่างๆ
- ระยะเวลาในการสอน 10 คาบ
- ผลการดำเนินการสอน นักเรียนสามารถสร้างประโยคอย่างง่ายได้

สรุปผลการดำเนินการสอนตามกระบวนการ

การพัฒนาการด้านการฟัง, พูด, อ่าน, เขียน วิชาภาษาจีนหลัก 1,2 ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังจากที่ได้ดำเนินการตามกระบวนการผลที่ได้รับเป็นไปตามเป้าหมาย

ไวยากรณ์

การออกเสียงภาษาจีน การเขียนตัวอักษร

เสียงพยัญชนะ 21 ตัว

b ออกเสียงเป็น เปอ p ออกเสียงเป็น เพอ m ออกเสียงเป็น เมอ f ออกเสียงเป็น เฟอ
 d ออกเสียงเป็น เตอ t ออกเสียงเป็น เทอ n ออกเสียงเป็น เนอ l ออกเสียงเป็น เลอ
 g ออกเสียงเป็น เกอ k ออกเสียงเป็น เคอ h ออกเสียงเป็น เฮอ
 j ออกเสียงเป็น จี q ออกเสียงเป็น ชี x ออกเสียงเป็น ซี
 zh ออกเสียงเป็น จรื่อ ch ออกเสียงเป็น ชรื่อ sh ออกเสียงเป็น ชรื่อ r ออกเสียงเป็น ยรื่อ
 z ออกเสียงเป็น จื่อ c ออกเสียงเป็น ชื่อ s ออกเสียงเป็น ซื่อ

เสียงสระเดี่ยว 6 ตัว

a ออกเสียงเป็น อา o ออกเสียงเป็น โอ
 e ออกเสียงเป็น เออ i ออกเสียงเป็น อี
 u ออกเสียงเป็น อุ u ออกเสียงเป็น อู

เสียงสระผสม

ai ออกเสียงเป็น ไอ	ei ออกเสียงเป็น เอย	ao ออกเสียงเป็น เอา
uo ออกเสียงเป็น วอ	ue ออกเสียงเป็น เว	iao ออกเสียงเป็น เขอ
ou ออกเสียงเป็น โอว	ia ออกเสียงเป็น เอีย	ie ออกเสียงเป็น เอียะ
ua ออกเสียงเป็น อัว	iou ออกเสียงเป็น อิว	uai ออกเสียงเป็น ไว
uei ออกเสียงเป็น เวย		

เสียงสระนาสิก

an ออกเสียงเป็น อัน	en ออกเสียงเป็น เอ็น	ang ออกเสียงเป็น อัง
eng ออกเสียงเป็น เอ็ง	ong ออกเสียงเป็น ออง	in ออกเสียงเป็น อิน
ian ออกเสียงเป็น เอียน	iang ออกเสียงเป็น เอียง	ing ออกเสียงเป็น อิง
iong ออกเสียงเป็น อียง	uan ออกเสียงเป็น วัน	uen ออกเสียงเป็น เวิน
uang ออกเสียงเป็น อว้าง	ueng ออกเสียงเป็น เวิง	uan ออกเสียงเป็น เวียน
un ออกเสียงเป็น อุน		

เสียงวรรณยุกต์ 4 รูป 4 เสียง

—	1	Yin ping
/	2	yang ping
✓	3	shang sheng
\	4	qu sheng

ผันเสียง ทั้ง 4 เสียง

bo bo bo bo

po po po po

fo fo fo fo

de de de de

te te te te

ne ne ne ne

le le le le

ge ge ge ge

ke ke ke ke

he he he he

ji ji ji ji

qi qi qi qi

xi xi xi xi

zhi zhi zhiz zhi

chi chi chi chi

shi shi shi shi

ri ri ri ri

zi zi zi zi

ci ci ci ci

si si si si

กระบวนการพัฒนาผู้เรียนวิชาภาษาจีนหลัก (จ 013)

จุดประสงค์หลักของวิชาภาษาจีนหลัก 3 นี้ เป็นการเพิ่มทักษะ ความเข้าใจ วิธีใช้อักษรจีน ความรู้ด้านศัพท์อักษร วิธีการพูด วิธีการฟัง วิธีการอ่าน วิธีการเขียน ตัวอักษรจีนเพิ่มขึ้นเพราะว่า ภาษาจีนมีโครงสร้างคล้ายๆกับวิชาภาษาต่างประเทศอื่นๆ คือ ตัวอักษรทุกตัวถ้าผู้เรียนไม่ ระวังระวัง โดยอาจจะออกเสียงคำเป็นเสียงสูง หรือ เขียนขาดเขียนเกิน แม้จะเป็น 1 แด้ม หรือ 1 ซิค ก็ทำให้ตัวอักษรตัวนั้นเปลี่ยนไปแล้วความหมายก็จะเปลี่ยนไปด้วย

เพื่อให้การเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) สอดคล้องกับโครงการ พัฒนาการเรียนการสอนของโรงเรียนตามหลักสูตรพื้นฐานปีพุทธศักราช 2544 ที่มุ่งให้ผู้เรียนเป็น สำคัญซึ่งมีกระบวนการพัฒนาผู้เรียนดังนี้ :

กระบวนการเรียนการสอนโดยสังเขป

กระบวนการที่ 1 ฝึกผู้เรียนด้านการออกเสียง

** ให้นักเรียนฝึกออกเสียงพยัญชนะแต่ละตัวให้ถูกต้อง โดยให้เข้าใจวิธีเทียบเสียงกับ ภาษาไทย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปรียบเทียบและจำได้ในที่สุด

** ระยะเวลาเรียน 4 คาบ

ผลของการดำเนินการสอน นักเรียนสามารถเรียนรู้และเข้าใจวิธีการที่สอนให้ได้ดีมาก

กระบวนการที่ 2 ฝึกให้ผู้เรียนสามารถ ฟัง พูด อ่าน เขียน ตัวอักษรจีน

** มุ่งเน้นให้นักเรียนมีโอกาสดูฟังและได้ตอบในชั้นเรียนมากที่สุด โดยพยายามเปิด โอกาสให้นักเรียน ได้แสดงออก

** มุ่งเน้นให้วิธีเขียนตัวอักษรจีนตามลำดับขีดที่ถูกต้อง ซึ่งตัวอักษรจีนมีกฎและข้อ บังคับในการเขียน เพื่อให้ผู้เรียนจดจำและนำไปใช้ในเวลาที่เขียนตัวอักษรจีน

** ระยะเวลาเรียน 32 คาบ

ผลของการดำเนินการสอน นักเรียนมีความตั้งใจและสนุกสนาน สามารถฟัง พูด อ่าน เขียน ตัว อักษรจีน ได้ถูกต้องตามที่สอนได้ดีมาก

กระบวนการที่ 3 เรียนรู้โครงสร้างของประโยคในภาษาจีน

** ฝึกให้นักเรียนสร้างประโยค โดยนำศัพท์หรือประโยคที่มี ที่เรียนรู้ในบทความมาฝึก

** ฝึกให้สนทนาหน้าห้องจากประโยคที่สร้าง

** ระยะเวลาเรียน 4 คาบ

ผลของการดำเนินการสอน นักเรียนมีความกล้าในการแสดงออกได้ดีมาก

กระบวนการที่ 4 กิจกรรม

** ฝึกให้นักเรียนเรียนรู้ศัพท์ภาษาจีนจากเพลง และเรียนรู้วิธีใช้คำที่คล้องจองสัมผัสในเนื้อเพลง วิธีออกเสียงสูงเสียงต่ำที่เปลี่ยนไปของอักษรจีนบางตัวเมื่ออยู่ในเนื้อเพลง

** ระยะเวลาเรียน 2 คาบ

ผลการดำเนินการสอน ผู้เรียนเกิดการจดจำตัวอักษรจีนได้ดีมาก

สรุปการดำเนินการสอนตามกระบวนการ

การพัฒนาทางด้านศัพท์อักษร การฟัง การพูด การอ่าน การเขียนในวิชาภาษาจีน จ 013
 วิธีการเรียนรู้เรื่องโครงสร้างประโยค หลังจากที่ได้ดำเนินการตามกระบวนการตามที่วางไว้ ผล
 ที่ได้รับเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กระบวนการพัฒนาผู้เรียนวิชาภาษาจีนหลัก (จ 014)

จุดประสงค์หลักของวิชาภาษาจีนหลัก 4 นี้ เป็นการเพิ่มทักษะ ความเข้าใจ วิธีใช้อักษรจีน ความรู้ด้านสัทอักษร วิธีการพูด วิธีการฟัง วิธีการอ่าน วิธีการเขียน ตัวอักษรจีนเพิ่มมากขึ้นเพราะว่าการเรียนรู้ภาษาจีนต้องมีพื้นฐานที่แน่นจึงจะเรียนภาษาจีนให้ดีและมีประสิทธิภาพ

เพื่อให้การเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (ภาษาจีน) สอดคล้องกับโครงการพัฒนาการเรียนการสอนของ โรงเรียนตามหลักสูตรพื้นฐานปีพุทธศักราช 2544 ที่มุ่งให้ผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งมีกระบวนการพัฒนาผู้เรียนดังนี้ :

กระบวนการเรียนการสอนโดยสังเขป

กระบวนการที่ 1 ฝึกผู้เรียนด้านสัทอักษร

** ให้นักเรียนฝึกออกเสียงตัวสะกดของอักษรแต่ละคำให้ถูกต้อง โดยให้เข้าใจวิธีนำพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ มาประสมให้เป็นคำและออกเสียงคำที่สะกดได้ถูกต้อง เพื่อให้ผู้เรียนง่ายในการจดจำตัวอักษรมากขึ้น และเกิดการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ในระดับสูงขึ้น ซึ่งจะเพิ่มพยัญชนะพิเศษขึ้นอีก 2 ตัว คือ ตัว y w ส่วนสระ ในขั้นนี้จะเน้นวิธีประสมสระให้เป็นคำ เน้นให้ทราบถึงวิธีแยกแยะว่าตัวไหนเป็นพยัญชนะ ตัวไหนเป็นสระ ตัวไหนออกเสียง อู ตัวไหนออกเสียง อิว และให้เรียนรู้วิธีลงวรรณยุกต์และสัญลักษณ์ของเสียงทั้ง 5 และรูป วรรณยุกต์ทั้ง 4 ที่ถูกต้อง

** ระยะเวลาเรียน 12 คาบ

ผลของการดำเนินการสอน นักเรียนสามารถเรียนรู้และเข้าใจในส่วนที่สอนให้ได้ดีย่อม

กระบวนการที่ 2

2.1 ฝึกให้ผู้เรียนสามารถ ฟัง พูด อ่าน เขียน ตัวอักษรจีนเป็นคำและกลุ่มคำ

** มุ่งเน้นให้นักเรียนมี โอกาสฝึกพูดและ ได้ตอบในชั้นเรียนมากที่สุด โดยให้นักเรียนได้แสดงออกหน้าชั้นมากขึ้น เพื่อฝึกความกล้าในเวลาเดียวกัน

** มุ่งเน้นให้รู้วิธีเขียนตัวอักษรจีนตามลำดับขีดที่ถูกต้อง ชื่อเรียกของขีดแต่ละขีดในภาษาจีน การเขียนต้องเริ่มจากจุดไปเส้น และต้องมีขั้นตอนก่อนหลังของขีดแต่ละขีด

** ระยะเวลาเรียน 12 คาบ

ผลของการดำเนินการสอน นักเรียนมีความตั้งใจและทุกคนมีความร่วมมือกันทำกิจกรรมหน้าชั้นได้ดีมาก

2.2 ฝึกให้นักเรียนค้ำง่าย ๆ ในการสนทนาภาษาจีนกลาง

** มุ่งเน้นให้นักเรียนสนทนาภาษาจีนมากขึ้น โดยใช้บทสนทนาที่มีในบทเรียนมาฝึกฝนให้คล่องและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

- ** ระยะเวลาเรียน 8 คาบ
- 2.3 ฝึกให้นักเรียนเขียน วัน เดือน ปี เป็นภาษาจีน
- ** ระยะเวลาเรียน 4 คาบ
- 2.4 ฝึกให้พูดรับโทรศัพท์เป็นภาษาจีนกลาง
- ** ระยะเวลาเรียน 4 คาบ

กระบวนการที่ 3 เรียนรู้โครงสร้างของประโยคในภาษาจีน

** ฝึกให้นักเรียนแยกแยะคำที่ใช้ในการสร้างประโยคคำถาม ประโยคบอกเล่า ประโยคปฏิเสธ โดยนำศัพท์หรือประโยคที่มี ที่เรียนรู้ในบทความมาฝึกเขียนและพูดให้เกิดทักษะ

** ฝึกให้จับคู่สนทนาหน้าชั้นจากประโยคที่สร้าง

** ระยะเวลาเรียน 4 คาบ

ผลของอาคารดำเนินการสอน นักเรียนมีความกล้าในการแสดงออก และสร้างประโยคได้ถูกต้อง ออกเสียงได้และมีความสามัคคีกันดีเยี่ยม

กระบวนการที่ 4 กิจกรรม

** ฝึกให้นักเรียนเรียนรู้ศัพท์ภาษาจีนจากบทกลอน และเรียนรู้วิธีใช้คำที่คล้องจองสัมผัส ในบทกลอน วิธ้ออกเสียงสูงเสียงต่ำที่เปลี่ยนไปของอักษรจีนบางตัวเมื่ออยู่ในบทกลอน

** ระยะเวลาเรียน 2 คาบ

ผลการดำเนินการสอน ผู้เรียนเกิดการจดจำตัวอักษรจีนได้ดีมาก

สรุปการดำเนินการสอนตามกระบวนการ

การเรียนรู้ของนักเรียนทางด้านศัพท์อักษร การฟัง การพูด การอ่าน การเขียนในวิชาภาษาจีน จ 014 ได้พัฒนาขึ้นมาก มีความเข้าใจที่ถูกต้องมากขึ้น และได้เรียนรู้เรื่องโครงสร้างประโยคทั้ง 3 ชนิด หลังจากที่ได้ดำเนินการตามกระบวนการตามที่จัดวางไว้ ผลที่ได้รับเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

กระบวนการพัฒนาผู้เรียนวิชาภาษาจีนพื้นฐานอาชีพ 1

จุดประสงค์หลักของวิชาภาษาจีนพื้นฐานคือ นักเรียนสามารถสื่อสารกับบุคคลทั่วไปโดยใช้ภาษาจีนที่ประกอบด้วยคำศัพท์ที่ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษา 2542 ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจึงได้มีกระบวนการการพัฒนาผู้เรียนดังต่อไปนี้

กระบวนการเรียนการสอน

กระบวนการที่ 1 ให้นักเรียนเข้าใจการทำเนียบของอักษรจีนว่าอักษรจีนเป็นภาษา

รูปภาพ ซึ่งมีวิวัฒนาการตามลำดับและก่อนที่จะเรียนรู้ตัวอักษร

จีนจะต้องรู้จักเสียงต่าง ๆ ในภาษาจีน ภาษาจีนกลาง เป็นภาษา

คำโดดใช้อักษรลาติน (A-Z) 26 ตัวเมื่อสัทอักษร เรียกว่า pinyin การออกเสียงส่วนใหญ่ พยางค์จะใช้เสียงในภาษาไทยเทียบเคียง เสียงได้ ความแตกต่างที่สำคัญในการออกเสียงระหว่างภาษาจีนกลาง และภาษาไทย อยู่ที่สำเนียงและทำนองของการพูดที่

ไม่เหมือนกันผู้เรียนจะต้องเรียนเสียงจากเจ้าของภาษาโดยตรง หรือจาก อุปกรณ์ทางโสตทัศนศึกษา เช่น เทป หรือ วีดีโอ จึงจะออกเสียง ได้ใกล้เคียงหรือถูกต้องจนสามารถสื่อสารได้

กระบวนการนี้ จะมีภาพประกอบแสดงฐานเสียง

ระยะเวลาในการเรียน 12 คาบ (เฉพาะสัทอักษร)

1. เรียนสระเดี่ยว	6 ตัว
2. เรียนสระประสม 2 เสียง	9 ตัว
3. เรียนสระประสม 3 เสียง	4 ตัว
4. เรียนสระนาสิก	16 ตัว

สรุปสระทั้งหมด 35 เสียงใช้เวลาเรียน 4 คาบ

ผลการดำเนินการสอน นักเรียนสามารถอ่านและเข้าใจสัทอักษรส่วนที่เป็นสระ

พยัญชนะ (มีเอกสารประกอบการเรียนการสอน)

1. เรียนพยัญชนะทั้งหมด 23 รูป
2. พยัญชนะจะแยกเป็นเสียงที่เกิดจากฐานริมฝีปาก
3. พยัญชนะเสียง ที่ เกิดจากฐานเสียงริมฝีปากและฟัน
4. พยัญชนะเสียงที่ เกิดจากฐานปลายลิ้น
5. พยัญชนะเสียงที่เกิด จากฐานโคนลิ้น
6. พยัญชนะเสียงที่เกิด จากฐานหน้าลิ้น
7. พยัญชนะเสียงที่ เกิดจากฐานปลายลิ้นแตะเพดานหน้า
8. พยัญชนะเสียงที่เกิดจากฐานปลายลิ้นแตะฟันหน้าล่าง
9. พยัญชนะออกเสียง "ย" ออกเสียง "ง" (พยัญชนะแฝง)

ผลการดำเนินการสอน นักเรียนสามารถเทียบเสียงสัทอักษรกับพยัญชนะไทยได้

ใช้เวลาเรียน 4 คาบ

วรรณยุกต์ ตัวอักษรจีนจะมีเสียงอักษรจีนกำกับทุกตัว

แต่ไม่ปรากฏให้เห็น จะเห็นวรรณยุกต์กำกับอยู่บนตัวอักษรเท่านั้น

เสียงวรรณยุกต์จีนไทยเทียบได้

1. เสียงที่หนึ่ง เทียบกับเสียงวรรณยุกต์ไทย คือ เสียง สามัญ
2. เสียงที่สอง เทียบกับเสียงวรรณยุกต์ไทย คือ เสียง จัตวา
3. เสียงที่สาม เทียบกับเสียงวรรณยุกต์ไทย คือ เสียง เอก
4. เสียงที่สี่ เทียบกับเสียงวรรณยุกต์ไทย คือ เสียง โท

ผลดำเนินการสอน นักเรียนเรียนรู้การผสมพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ เพื่อเป็นแนวทางนำ

ไปสู่การเรียนรู้สัทอักษรที่ ประกอบตัวอักษรจีน ในแต่ละบทเรียนที่จะเรียน

กระบวนการที่ 2 โครงสร้างของอักษรจีนมีส่วนประกอบ 2 ประเภท

1. อักษรเดี่ยว จะมีความหมายในตัวของมันเอง
2. อักษรผสม จะมีส่วนประกอบอื่น ๆ ของตัวอักษรเดี่ยวเพื่อประสมทำให้เกิดอักษรใหม่

หลักการเขียนอักษรจีน

เรียนรู้ชื่อขีดต่าง ๆ ในภาษาจีนในระดับพื้นฐานเช่น จุด เส้นขวาง เส้นตั้ง เส้นปิด เส้นเฉียง เส้นตัว

วิธีเขียนอักษรจีน

1. เส้นขวางก่อนเส้นตั้ง
2. เส้นปิดซ้ายแล้วลากขวา
3. เขียนจากข้างบนลงมาข้างล่าง
4. เขียนด้านนอกสู่ด้านใน
5. เขียนจากซ้ายไปขวา
6. เขียนบรรทัดด้านในให้เรียบร้อยแล้วจึงปิด
7. เขียนตรงกลางก่อนแล้วเขียนซ้ายขวา

ใช้เวลาในการเรียน 8 คาบ

ผลการดำเนินงาน นักเรียนสามารถเข้าใจหลักการเขียนภาษาจีนในเบื้องต้น

กระบวนการที่ 3 บทสนทนา

เรียนรู้การแนะนำตนเอง ผูกสนทนาระหว่างนักเรียนด้วยกันโดยการแนะนำตนเอง

ผลดำเนินการสอน นักเรียนได้ฝึกการแนะนำตนเอง

เขียนอักษรจีนได้ง่าย ๆ และฝึก การเขียนสัทอักษรตามเสียงที่อ่าน

เพื่อประกอบการอ่านออกเสียงอย่างถูกต้อง

บทสนทนาการกล่าวคำบรรยาย การกล่าวคำทักทาย

ในเวลาการเรียน 4 คาบ

กระบวนการที่ 4 ไวยากรณ์ภาษาจีน การเรียนภาษาจีนก็เหมือนภาษาอื่น ๆ ต่างก็มีวิธีการและมีไวยากรณ์ เช่นชนิดของคำต่าง ๆ ในระดับนี้จะเรียนคำนาม คำสรรพนาม คำกริยา

ผลการดำเนินงาน ประกอบด้วยใบงาน ใบความรู้ นักเรียนได้เรียนรู้ คำนาม คำสรรพนาม และคำกริยา ประมาณ 30 คำ

ระยะเวลา 5 คาบ

กระบวนการที่ 5 ให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของจีน ที่มีปรากฏในประเทศไทย เช่น วันขึ้นปีใหม่ วันตรุษจีน วันไหว้พระจันทร์ การเขียนคำโคลงคู่ เนื่องในโอกาสต่าง ๆ

ระยะเวลาเรียน 12 คาบ

ผลการดำเนินงาน นักเรียนเข้าใจที่มาของวัฒนธรรมและประเพณีบ้าง อย่าง และได้ให้นักเรียนทำบัตรอวยพร พร้อมทั้งเขียนคำอวยพรเป็นภาษาจีน และได้ฝึกเขียนคำโคลงคู่ที่ติดที่ประตูวัดไตรมิตร

สรุปการติดตามกระบวนการ

นักเรียนมีความเข้าใจในการใช้ภาษาจีนขั้นพื้นฐานได้อย่างถูกต้อง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กระบวนการพัฒนาผู้เรียนวิชาภาษาจีน เพื่อการท่องเที่ยว (ข13024)

จุดประสงค์หลักของวิชาภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว (ข13024)นี้คือนักเรียนจะต้องสามารถแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวได้ และโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัยเป็นโรงเรียนอยู่ติดกับเขตวัดไตรมิตรวิทยารามที่มีพระทองคำที่ใหญ่ที่สุดในโลกและมีนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมสักการะบูชาในแต่ละวันเป็นจำนวนมาก ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จึงมุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถแนะนำประวัติพระทองคำให้ได้ เพื่อให้สอดคล้องกับโครงการยุวมัคคุเทศก์ของโรงเรียนหลักสูตรการศึกษาขั้นฐานปีพุทธศักราช 2544 ที่มุ่งให้ผู้เรียนเป็นสำคัญจึงได้มีกระบวนการการพัฒนาผู้เรียนดังต่อไปนี้

กระบวนการเรียนการสอน

กระบวนการที่ 1 ฝึกให้นักเรียนเขียนและอ่านบทสนทนาการแนะนำตัวเองง่าย ๆ

- โดยมีใบงานให้นักเรียนโดยมีเนื้อหาเป็นบทสนทนาพื้นฐานในชีวิตประจำวันแล้วให้นักเรียนตอบเขียนคำตอบลงในกระดาษ
- ระยะเวลาในการเรียน 2 คาบ
- ผลการดำเนินการสอน
นักเรียนมีความตั้งใจและทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างดีเยี่ยม

กระบวนการที่ 2 ฝึกให้นักเรียนพูดบทสนทนาการแนะนำตัวเองที่ได้ฝึกอ่านและเขียนไป

- โดยให้นักเรียนฝึกพูดสนทนาได้ตอบเป็นภาษาจีนตามใบงานที่นักเรียนได้ทำมาส่ง
- ระยะเวลาในการเรียน 2 คาบ
- ผลการดำเนินการสอน
นักเรียนสามารถสนทนาได้ตอบได้อย่างดีเยี่ยม

กระบวนการที่ 3 ฝึกสนทนาได้ตอบกับชาวจีนในสถานการณ์จริง

- โดยให้นักเรียนฝึกสนทนาได้ตอบกับชาวจีนในสถานการณ์จริงที่หาพระทองคำตามใบงานที่ได้ฝึกอ่านเขียนและฝึกสนทนาได้ตอบแล้ว
- ระยะเวลา 1 คาบ
- ผลการดำเนินการสอน นักเรียนสามารถสนทนาได้ตอบตามใบงานที่กำหนดให้ได้ดีเยี่ยม

กระบวนการที่ 4 ฝึกความกล้าแสดงออกและการพูด

- โดยสอนเนื้อหาทั้งหมดแล้วให้นักเรียนแบ่งกลุ่มแล้วรับผิดชอบการอภิปรายงานในแต่ละบทที่กำหนดให้ตามใบงานเป็นกลุ่มเมื่ออภิปรายเสร็จ จะมีการติชม สรุปและให้ข้อเสนอแนะการอภิปรายที่ดีในหัวข้อที่นักเรียนได้อภิปรายไป
- ระยะเวลา 15 คาบ
- ผลการดำเนินการสอน
นักเรียนมีความกล้าแสดงออกมากแต่ก็ยังมีข้อบกพร่องในการพูดอยู่พอสมควรและเมื่อได้ฟังข้อเสนอแนะและปรับปรุงนักเรียนก็ได้พัฒนาความกล้าแสดงออกและการพูดได้ดีขึ้น

กระบวนการที่ 5 ฝึกนักเรียนแนะนำประวัติพระทองคำ

-โดยสอนการแนะนำประวัติพระทองคำให้กับนักเรียน แล้วลองให้นักเรียนสมมุติตัวเองว่าเป็นมัคคุเทศก์แล้วลองแนะนำประวัติพระทองคำตามใบงานที่กำหนดให้และเมื่อนักเรียนสามารถแนะนำได้แล้วจึงให้นักเรียนฝึกแนะนำประวัติพระทองคำให้กับชาวจีนที่มีเกี่ยวขรมพระทองคำโดยสนทนาได้ตอบกับชาวจีนตามใบงานแรกที่เป็นเนื้อเกี่ยวกับการสนทนาพื้นฐานก่อนแล้วจึงแนะนำประวัติพระทองคำ

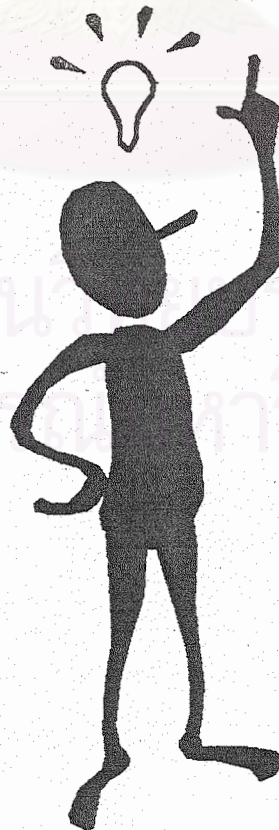
ระยะเวลา 5 คาบ

-ผลการดำเนินการสอน

นักเรียนสามารถแนะนำประวัติพระทองคำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปการดำเนินการสอนตามกระบวนการ

-การพัฒนาทางด้านกาฟัง,พูด,อ่าน และ เขียนนิทานภาษาจีนเพื่อการท่องเที่ยว (ข13021)หลังจากที่ได้ดำเนินการตามกระบวนการผลที่ได้รับเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

โครงการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน

152

- แผนงานหลักข้อที่ 2 แผนงานจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
แผนงานย่อยข้อที่ 2.1 ด้านการจัดการเรียนการสอน
นโยบายกรมฯ ข้อที่ 3 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน
นโยบายโรงเรียนข้อที่ 1 ด้านส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเรียนการสอน

หลักการและเหตุผล

ภาษาจีนเป็นภาษาสากลภาษาหนึ่งที่ใช้ในการสื่อสารอย่างกว้างขวางรองจากภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะประเทศในทวีปเอเชียซึ่งเป็นภูมิภาคที่ประชากรจีนได้ออกจากประเทศตนเองไปตั้งถิ่นฐานทำการค้าในประเทศนั้น ๆ เป็นจำนวนมาก ประเทศไทยก็เป็นประเทศหนึ่งที่มีประชาชนจีนเข้ามาอยู่อาศัย ปัจจุบันเป็นคนไทยเชื้อสายจีนจำนวนมาก โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัยตั้งอยู่ใจกลางชุมชนชาวไทยเชื้อสายจีน จึงได้รับมอบหมายจากกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน ในปีการศึกษา 2542

ดังนั้นในปีการศึกษา 2543 โรงเรียน ไตรมิตรวิทยาลัยจึงเปิดสอนหลักสูตรวิชาภาษาจีนในแผนการเรียนของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย โดยเริ่มจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ มัธยมศึกษาปีที่ 4 และชั้นที่สูงขึ้นในปีการศึกษาต่อไปตามลำดับ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สอดคล้องกับศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน
2. เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา ตามแผนพัฒนาการศึกษา แผน 8
3. เพื่อให้ให้นักเรียนในชุมชนได้มีความรู้พื้นฐานภาษาจีน
4. เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาจีนติดต่อสื่อสารกับชุมชนและชาวต่างประเทศได้

เป้าหมาย

1. ด้านปริมาณ - ปีการศึกษา 2543 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 640 คน
- ปีการศึกษา 2544 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1,2,4,5 จำนวน 1,200 คน
- ปีการศึกษา 2545 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 1,800 คน
2. ด้านคุณภาพ - นักเรียนมีความรู้ภาษาจีน สามารถนำไปใช้ในการเรียนระดับสูงต่อไปและใช้สื่อสารกับชุมชนได้ 80 %

พื้นที่ดำเนินการ

โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย

ระยะเวลาดำเนินการ ปีการศึกษา 2543 - 2545

เริ่มดำเนินการ เริ่มปีการศึกษา 2543

1. จัดแผนการเรียนที่บรรจุวิชาภาษาจีนให้นักเรียนได้เรียนในระยะเวลา 3 ปีการศึกษา
2. ดำเนินการเปิดสอนวิชาภาษาจีน ที่ห้องของบประมาณในภารกิจครูผู้สอน
3. สนองผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่ออนุมัติ

งบประมาณ - ปีการศึกษา 2543 เปิดสอน

1. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิชา จ 011(ภาคเรียนที่ 1) จ 012(ภาคเรียนที่ 2)
จำนวน 2 หน่วยการเรียน 4 คาบ ต่อสัปดาห์ 10 ห้อง รวม 40 คาบต่อสัปดาห์
2. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชาภาษาจีนพื้นฐาน 1(ภาคเรียนที่ 1)และ
วิชาภาษาจีนพื้นฐาน 2(ภาคเรียนที่ 2) จำนวน 2 หน่วยการเรียน 4 คาบ ต่อสัปดาห์
6 ห้อง รวม 24 คาบต่อสัปดาห์
รวม 64 คาบต่อสัปดาห์ ต้องใช้อัตรากำลัง จำนวน 4 คน

- ปีการศึกษา 2544 เปิดสอน

1. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิชา จ 011 (ภาคเรียนที่ 1) จ 012(ภาคเรียนที่ 2)
จำนวน 2 หน่วยการเรียน 4 คาบ ต่อสัปดาห์ 10 ห้อง รวม 40 คาบต่อสัปดาห์
2. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วิชา จ 013 (ภาคเรียนที่ 1) จ 014(ภาคเรียนที่ 2)
จำนวน 2 หน่วยการเรียน 4 คาบ ต่อสัปดาห์ 3 ห้อง รวม 12 คาบต่อสัปดาห์
และวิชา จ 031(ภาคเรียนที่ 1) จ 032(ภาคเรียนที่ 2) จำนวน 1 หน่วยการเรียน
2 คาบต่อสัปดาห์ 7 ห้อง รวม 14 คาบ
3. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชาภาษาจีนพื้นฐาน 1(ภาคเรียนที่ 1)และ
วิชาภาษาจีนพื้นฐาน 2(ภาคเรียนที่ 2) จำนวน 2 หน่วยการเรียน 4 คาบ ต่อสัปดาห์
6 ห้อง รวม 24 คาบต่อสัปดาห์
4. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาษาจีนพื้นฐาน 3(ภาคเรียนที่ 1) จำนวน 2 หน่วยการเรียน
4 คาบ ต่อสัปดาห์ 6 ห้อง รวม 24 คาบต่อสัปดาห์ และวิชาภาษาจีน เพื่อการท่องเทีว 1
(ภาคเรียนที่ 2) จำนวน 1 หน่วยการเรียน 2 คาบ ต่อสัปดาห์ 6 ห้อง รวม 12 คาบต่อ
สัปดาห์
รวม 114 คาบต่อสัปดาห์(ภาคเรียนที่ 1) ต้องใช้อัตรากำลัง จำนวน 7(คน
รวม 102 คาบต่อสัปดาห์(ภาคเรียนที่ 1) ต้องใช้อัตรากำลัง จำนวน 7(คน

- ปีการศึกษา 2545

1. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิชา จ 011 (ภาคเรียนที่ 1) จ 012(ภาคเรียนที่ 2)
จำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้ 4 คาบ ต่อสัปดาห์ 10 ห้อง รวม 40 คาบต่อสัปดาห์
 2. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 วิชา จ 013 (ภาคเรียนที่ 1) จ 014(ภาคเรียนที่ 2)
จำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้ 4 คาบ ต่อสัปดาห์ 3 ห้อง รวม 12 คาบต่อสัปดาห์
และวิชา จ 031(ภาคเรียนที่ 1) จ 032(ภาคเรียนที่ 2) จำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้
2 คาบต่อสัปดาห์ 7 ห้อง รวม 14 คาบ
 3. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิชา จ 041 (ภาคเรียนที่ 1) จ 042(ภาคเรียนที่ 2)
จำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้ 2 คาบต่อสัปดาห์ 10 ห้อง รวม 20 คาบ
 4. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิชาภาษาจีนพื้นฐาน 1(ภาคเรียนที่ 1)และ
วิชาภาษาจีนพื้นฐาน 2(ภาคเรียนที่ 2) จำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้ 4 คาบ ต่อสัปดาห์
6 ห้อง รวม 24 คาบต่อสัปดาห์
 5. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาษาจีนพื้นฐาน 3(ภาคเรียนที่ 1) จำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้
4 คาบ ต่อสัปดาห์ 6 ห้อง รวม 24 คาบต่อสัปดาห์ และวิชาภาษาจีน เพื่อการท่องเทียว 1
(ภาคเรียนที่ 2) จำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้ 2 คาบ ต่อสัปดาห์ 6 ห้อง รวม 12 คาบต่อ
สัปดาห์
 6. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาจีนเพื่อการท่องเทียว 2(ภาคเรียนที่ 1)และวิชาภาษาจีน
เพื่อการท่องเทียว 3(ภาคเรียนที่ 2) จำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้ 2 คาบ ต่อสัปดาห์ 6 ห้อง
รวม 12 คาบต่อสัปดาห์
- รวม 146 คาบต่อสัปดาห์(ภาคเรียนที่ 1) ต้องใช้อัตรากำลัง จำนวน 9 ท่าน
รวม 134 คาบต่อสัปดาห์(ภาคเรียนที่ 1) ต้องใช้อัตรากำลัง จำนวน 9 ท่าน

หน่วยงานที่รับผิดชอบ - ฝ่ายบริหารโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย

- กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - ทุกฝ่าย/หมวด/งาน ของโรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย

- วัดไตรมิตรวิทยารามและชุมชน

การติดตามประเมินผล - จากผลการเรียนของนักเรียนแต่ละภาคเรียน

- จากการตอบสนองของชุมชนในการใช้ภาษาจีนของนักเรียน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนตระหนัก เห็นคุณค่าของการเรียนภาษาจีน
2. นักเรียนได้พัฒนาทักษะในการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาจีนเป็นอย่างดี
3. ชุมชนให้ความสนใจในการเปิดสอนภาษาจีนและเห็นความสำคัญและให้ความช่วยเหลือ โรงเรียนที่ได้ตั้งเป็นศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน

1. หลักการและเหตุผล

ด้วยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวดที่ 4 แนวทางจัดการศึกษา กำหนดเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ ในมาตรา 24 ดังนี้

" การจัดการกระบวนการการเรียนรู้ ต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ความแตกต่างของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ผลผลิตสาระความรู้ด้านต่างๆอย่างสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย พ่อแม่ ผู้ปกครองและชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ "

ประกอบกับในปัจจุบันโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ที่จัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ยังขาดเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนที่มีคุณภาพ และสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศที่ 2 (วิชาภาษาจีน) โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย ตระหนักในความจำเป็นดังกล่าว จึงจัดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ขึ้น

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครูผู้สอนวิชาภาษาจีน ได้ทราบและเข้าใจหลักสูตรและโครงสร้างวิชาภาษาจีนมากยิ่งขึ้น
2. เพื่อให้ครูผู้สอนวิชาภาษาจีนร่วมกันจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนที่สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น
3. เพื่อครูผู้สอนวิชาภาษาจีนมีเอกสารที่เป็นแนวทางสำหรับการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เป้าหมาย

1. ด้านปริมาณ 1. ครู-อาจารย์สอนวิชาภาษาจีน ร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ 25 คน
2. มีเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนระดับละ 100 เล่ม
2. ด้านคุณภาพ มีเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนที่สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น และใช้เป็นแนวทางสำหรับการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ที่นที่ดำเนินการ

ห้องประชุมสมาคมผู้ปกครองและครู โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย

5. ระยะเวลาดำเนินการ

วันที่ 7 - 11 สิงหาคม 2544

6. วิธีดำเนินการ

1. ประชุม และ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน
2. ส่งหนังสือเชิญวิทยากร และอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาจีนร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ
3. จัดทำเอกสารประกอบการอบรม
4. จัดเตรียมสถานที่ สื่อ และอุปกรณ์
5. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ครู-อาจารย์จัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอน
6. จัดทำต้นฉบับ และรูปเล่มเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน
7. ประเมินผลการดำเนินงาน

-2-

7. เนื้อหาสาระ

1. โครงสร้างมาตรฐานการเรียนรู้และกรอบสาระการเรียนรู้แกนเลือกกลุ่มวิชาภาษาจีน
2. การจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 5

8.งบประมาณ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเป็นเงินทั้งสิ้น 66,500 บาท

โดยใช้เป็นค่าตัวจ่ายในรายการต่อไปนี้

1. ค่าวิทยากร 2 คน		= 16,200 บาท
2. ค่าอาหารกลางวันและของว่าง 100 X 5 วัน X 25 คน		= 12,500 บาท
3. ค่าเอกสาร วัสดุ		= 37,800 บาท

9. ผู้รับผิดชอบโครงการ

ศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาต่างประเทศที่2(วิชาภาษาจีน) โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย

221-3876 และ 623-0904

10. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
2. โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาที่สอนวิชาภาษาจีน

11. การติดตามประเมินผล

โดยการสังเกตและใช้แบบสอบถาม

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาจีน ที่ร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ ทราบและเข้าใจหลักสูตรและโครงสร้างวิชาภาษาจีน
2. มีเอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนที่สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น ซึ่งเป็นแนวทางสำหรับการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สถาบันวิจัยประชากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางภาวิณี บุญทา เกิดเมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2516 อำเภอเมือง จังหวัดระยอง สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาครุศาสตรบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา จากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2539 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์และการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2544

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย